

Jul

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 4

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE**

NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
SOCIÉTÉ FERMIERE DES MINES
FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS
EN HAUTE-SILESIE.

**KRÓLEWSKA HUTA G. ŚL.
RYNEK, L. 915.**

TELEFONY: KRÓLHUTA 409-01 I KATOWICE 972

SPRZEDAŻ

WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW I SIARCZ. AMONU
Z KOPALNÍ „KRÓL” BIELSZOWICE, „KNURÓW”

ADR. TELEGR. **SKARBOFERME** KRÓL. HUTA.

ZJEDNOCZONE FABRYKI ZWIĄZKÓW AZOTOWYCH W MOŚCICACH I W CHORZOWIE

Dostarczają:

**Produkty chemiczne: AMONJAK
SKROPLONY, AZOTYN SODOWY,
KARBID, KWAS AZOTOWY tech-
niczny 36°Bé, 40°Bé, 48°Bé, KWAS
AZOTOWY chemicznie czysty 40°Bé,
SALETRE AMONOWĄ, SALETRE
SODOWĄ techn. i rafinowaną, SALE-
TRE POTASOWĄ, SALMIĄK, SIAR-
CZAN AMONU, WĘGLAN AMONU,
WODE AMONJAKALNĄ chemicznie
czystą, CHLOR CIEKŁY, CHLORO-
BENZOL (MONOCHLOROBENZOL),
PARADWUCHLOROBENZOL, SODĘ
KAUSTYCZNĄ, WAPNO CHLOROWE
(bielące), AZOT, TLEN, WODÓR.**

oraz nawozy:

**AZOTNIAK, SALETRE
WAPNIOWĄ, SALE-
TRZAK, SUPERTOMA-
SYNE, SIARCZAN
AMONOWY (krystali-
czny i mielony), NITRO-
FOS, SALETRE SODO-
WĄ i WAPNAMON**

za pośrednictwem wszystkich organizacji rolniczo-
handlowych w kraju

**WSZELKIEGO
RODZAJU KABLE**

dla prądów silnych na niskie i wysokie napięcie do 60 kv oraz kable do prądów słabych

polecają:

KABEL POLSKI,
Sp. Akc. Bydgoszcz

FABRYKA KABLI,
Sp. Akc. Kraków

WARSZAWSKA WYTWÓRNIA KABLI,
Sp. Akc. Warszawa — Okęcie

**POLSKIE FABRYKI KABLI
i WALCOWNIE MIEDZI**
Sp. Akc. Ożarów.

K. K. O.

MIASTA GDYNI

PRZYJMUJE WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE
OD $\text{z} 050$

z CAŁEJ POLSKI

KSIAŻECZKI IMIENNE ORAZ NA OKAZIĘCIA
OBRÓT ROCZNY $\text{z} 220\ 000\ 000$

SUMA BILANSOWA $\text{z} 10\ 000\ 000$

WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE $\text{z} 2\ 700\ 000$

Od lat tysięcy lot w przestworze
Był stale ludzkich marzeń szczytem
Dziś—jakżesz łatwo zsićć możesz
To, co przez wieki było mitem

POLSKA GOSPODARCZA

TYGODNIK, WYDAWANY PRZY POPARCIU MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU
ORAZ MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA I REF. ROLN., KOMUNIKACJI, POCZT I TELEGRAFÓW

WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU

	STR.		STR.
PO WIZYCIE P. BARTHOU — T. Ł.	513	ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	525
POMOC DLA EKSPORTU PRZEZ IMPORT — S. FR. KRÓLIKOWSKI.	514	Warunki pracy polskich towarzystw śledziolówczych. — Hentyk Zebrowski	
ŻYCIE GOSPODARCZE:		PRAWO I SĄD W ŻYCIU GOSPODARCZYM	528
W sprawie organizacji ubezpieczeń od ognia — Hermanowski	516	ORZECZNICTWO SĄDOWE	528
GÓRNICCTWO I PRZEMYSŁ:		KRONIKA BIEŻĄCA:	
GÓRNICCTWO WĘGLOWE	517	PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	528
PRZEMYSŁ NAFTOWY	517	TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH	528
HUTNICCTWO ŻELAZNE	518	SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY	518	KREDYT	528
PRZEMYSŁ KONFEKCYJNY	520	Pożyczka „hamulcowa” w Anglii Giełdy pieniężne w 1933 r.	
ROLNICTWO	520	RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH	530
HANDEL		Z BANKU POLSKIEGO	531
TARGI I WYSTAWY	521	PRZEGLĄD ZAGRANICZNY:	
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	521	PRZEMIANY STRUKTURY GOSPODARczo-SPOŁECZ- NEJ W STANACH ZJEDNOCZONYCH — DR. ROMAN BATTAGLIA	533
RYNEK AKCYJNY	522	KRONIKA ZAGRANICZNA:	
CŁA ORAZ REGLAMENTACJA HANDLU ZEWNĘTRZ- NEGO	522	ANGLJA	537
KOMUNIKACJA I TRANSPORT	522	STANY ZJEDNOCZONE AM	538
Przemówienie Pana Ministra Komunikacji M. Butkiewicza na Państwowej Radzie Komunikacyjnej		WŁOCHY	538
		Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH	539
		PRZEGLĄD CZASOPISM	540

PO WIZYCIE P. BARTHOU

WIZYTA francuskiego Ministra Spraw Zagranicznych, Pana Louis Barthou, w Polsce miała jako główny swój obiekt niewątpliwie sprawy polityczne. Wynika to zarówno ze stanowiska, zajmowanego przez naszego Gościa, jak i z sytuacji ogólnej, wymagającej z wielu względów tego rodzaju rozmów. Już jednak przed wyjazdem P. Barthou do Polski w prasie paryskiej poczęły pojawiać się opinie, wskazujące, iż obok spraw polityki międzynarodowej pewną rolę odegrają w rozmowach P. Barthou z najwyższymi w Polsce czynnikami miarodajnymi sprawy gospodarcze. Wymieniano przykładowo m. in. kwestję traktatu handlowego polsko-francuskiego, sprawy kapitałów francuskich w Polsce, sprawy naszej emigracji zarobkowej we Francji i t. d. i t. d. Nie przyjmowaliśmy i nie przyjmujemy nadal tych pogłosek à la lettre. W wyliczeniach spraw gospodarczych, jakie miano w Warszawie ponoć omawiać, znajdowały się sprawy, które bądź merytorycznie, bądź formalnie trudno byłoby uczynić przedmiotem rokowań pomiędzy dwoma państwami. Dlatego też dziś, kiedy o rozmowach P. Barthou w Warszawie istnieją już oficjalne informacje, opieramy się w naszych uwagach poprostu na nich.

Informacje te mówią, że w czasie rozmów naszego Ministra Spraw Zagranicznych Pana Becka z Panem Ministrem Barthou oprócz spraw politycznych poruszone zostały również zagadnienia gospodarcze, przyczem P. Minister Barthou zapowiedział rozszerzenie podstaw dotychczasowych negocjacji handlowych polsko-francuskich; w związku z tem — jak czytamy w sprawozdaniu „Gazety Polskiej” — „w ciągu najbliższych 2 tygodni delegacja francuska do rokowań handlowych przybędzie do Warszawy, gdzie toczyć się będą dalsze rokowania”.

Sprawa rokowań handlowych polsko-francuskich jest właśnie jednym z tych zagadnień gospodarczych, które najlepiej nadawały się do omówienia w czasie rozmów P. Barthou w Warszawie. Wskazywaliśmy już przed kilku tygodniami na obecną sytuację, jaka wytworzyła się wokół tych negocjacji. Nie trzeba było ukrywać, iż weszliśmy tam w sui generis impas. Wynikiem tego było porozumienie, zawarte w ostatnich dniach marca w Paryżu, a ustalające kontyngenty wzajemne w obrocie obu krajów zaledwie na okres kwiecień — czerwiec r. b. Co do II półrocza r. b. panowała i panuje dotychczas zupełna niepewność. W tych warunkach niemożliwe było zawarcie

nawet jakiegokolwiek najszczuplejszej umowy kontyngentowej, gdyż okres, na który obowiązuje obecne porozumienie, jest stanowczo zbyt krótki na ujęcie go w formę układu międzynarodowego. Co więcej, obrót wzajemny obu krajów ustalony został w drodze liczbowego wycenienia wzajemnych kontyngentów w tak szczupłych ramach, iż nie warto było poprostu dla tak minimalnej wymiany zmieniać i rewidować obowiązującej obecnie między Polską i Francją konwencji handlowej. To też wynikiem rozmów paryskich, które przechodziły w ciągu ostatnich 10 miesięcy najprzeróżniejsze fazy, było zatrzymanie nadal przestarzałej już skądinąd konwencji handlowej z dn. 9/XII 1924 r., co przy ustaleniu tylko 3-miesięcznych kontyngentów musi być, niestety, uznane za rezultat nader nikły. Dość powiedzieć, iż, gdyby stan obecny miał trwać nadal, obroty wzajemne Polski i Francji zostałyby ograniczone w stosunku do obrotów z 1933 r. o jakieś 25 ÷ 35%. A przecież wiadomo, iż już w 1933 r. wynosiły one niemal równo połowę tego, co w 1931 r.

Znamy dobrze trudności francuskiej polityki gospodarczej i wynikające stąd ograniczenia, jakie Francja zmuszona jest stosować w swej polityce handlowej — zwłaszcza wobec krajów rolniczych. Ale właśnie, znając dobrze sytuację, nie możemy i nie mogliśmy nigdy oprzeć się wrażeniu, że jednak pomimo wszystkich tych obiektywnych przeszkód możnaby doprowadzić do zupełnie możliwego i stosownego gospodarczego modus vivendi pomiędzy obu krajami. Należy zwrócić tylko uwagę na takie momenty, jak — po pierwsze — stale ujemny bilans handlowy, jaki Polska posiada w stosunku do Francji, a co w całości kształci bilansu płatniczego obu krajów wytworza w ostatnich latach rażącą dysproporcję, powtórę — na fakt pokrzywdzenia nas przy kontyngentowaniu przywozu we Francji o wiele silniej niż innych krajów, a to z uwagi na przyjęcie za podstawę obliczeń kontyngentów t. zw. „lat normalnych” — przedkryzysowych — kiedy nasz wywóz dopiero wchodził na rynek francuski, podczas gdy wywóz naszych konkurentów już był tam zadomowiony, wreszcie — na pełną zależność rozmiarów

przyszłej wymiany towarowej polsko-francuskiej od stanowiska Francji w tej sprawie — gdyż ona to właśnie posiada i sztywną dwukolumnową taryfę celną, od której nie udziela obecnie zniżek konwencyjnych, i — przede wszystkim — system kontyngentów „globalnych” na przywóz poszczególnych produktów, co oznacza zamknięcie ogólnego przywozu do Francji każdego produktu w pewną określoną zgóry ilość, wewnątrz której dopiero następuje — z reguły zawsze b. trudne — dzielenie szczupłego zapasu pomiędzy poszczególne kraje. Wszystkie te momenty wskazują na to, iż — istotnie — prowadząc polsko-francuskie rokowania bez specjalnego wysiłku, drogą normalnie stosowanych w tej dziedzinie szablonów, trudno byłoby Francji osiągnąć w stosunku do nas coś innego niż to, co osiągnięto w końcu marca r. b.

Dlatego też cieszyć musi zapowiedź, iż dotychczasowe podstawy negocjacji mają być rozszerzone. O to rozszerzenie podstaw istotnie najbardziej chodzi. Albowiem na normalnej drodze targów kontyngentowo-celnych obrót handlowy pomiędzy Polską i Francją będzie nadal redukowany, jakkolwiek przecież w r. b. ogólny nasz obrót z zagranicą rośnie. Tutaj dysproporcja stawałaby się już palącą.

Jaki więc winien być właściwy sens rozszerzonej podstawy rokowań? Nie chcemy wchodzić w bliższą analizę techniczną tych negocjacji, ale od razu powiedzieć możemy, że fundamentem ich musi być próba wyrównania polsko-francuskiego bilansu płatniczego drogą stworzenia odpowiednio wysokiego salda dodatniego dla Polski w jej obrocie towarowym z Francją, salda — które mogłoby pokryć te wydatki, które z całego szeregu pozycji bilansu płatniczego wpływają regularnie z Polski do Francji.

Tego rodzaju wynik w normalnych rokowaniach, kiedy wszystko rozpatruje się pod kątem „do ut des”, był wysoce trudny do osiągnięcia. Dlatego konieczna była tu owa „rozszerzona podstawa” rokowań, o której wspominał P. Minister Barthou. Na tej podstawie można liczyć nareszcie na rozwiązanie tego trudnego problemu.

T. Ł.

POMOC DLA EKSPORTU PRZEZ IMPORT

ROZWIJANIE eksportu w okresie powszechnego kryzysu gospodarczego i spadku szeregu walut należy do zadań szczególnie trudnych. Trudności wynikają przede wszystkim ze wzmocnionej konkurencji innych krajów eksportujących i z utrudnionych warunków otrzymania zapłaty za wywieziony towar. Trudności te są tego rodzaju, że nie dadzą się przezwyciężyć własnymi siłami eksporterów, bez pomocy państwa, gdyż wymagają posunięć ogólnej natury. Państwo zaś może dać pomoc tylko taką, jaka mieści się w ramach jego możliwości administracyjnych i finansowych.

Jednym ze źródeł pomocy eksportowej w obecnych warunkach stało się powiązanie tej pomocy z importem, przyczem, formalnie i konstrukcyjnie, oparto ją na reglamentacji przywozu i ulgach celnych.

W niniejszym artykule dajemy krótki szkic stosowanych w Polsce rodzajów pomocy eksportowej, związanej z importem, a mającej na celu: ułatwienie

walki ze wzmocnioną konkurencją państw zagranicznych i ułatwienie otrzymania za towar zapłaty. Pomoc ta rozwinęła się od 1932 r. począwszy, uzupełniając dotychczasowe metody pomocy. Chodzi tu o następujące rodzaje pomocy: 1) zaświadczenia o kompensacyjnym wywozie, 2) pomoc, pochodząca z wpłat importerów towarów reglamentowanych, 3) prywatny obrót kompensacyjno-rozrachunkowy z państwami bałkańskimi, 4) prywatny obrót kompensacyjny z krajami zamorskimi.

Pierwszy rodzaj pomocy — zaświadczenia o kompensacyjnym wywozie — opiera się na rozporządzeniu Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Ref. Roln. o ulgach celnych na towary kolonialne i niektóre owoce, ogłoszonym w „Dz. Ust. R. P.” Nr. 78/1933. Rozporządzenie to ustanawia stosowane za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu cła ulgowe na następujące towary: kawa surowa, herbata, kakao surowe, korzenie, jak: pieprz i inne, cytryny, banany. W „Monitorze Polskim” Nr. 236/1933

ogłoszono obwieszczenie Ministra Skarbu o warunkach uzyskiwania pozwoleń, przewidzianych w przytoczonym poprzednio rozporządzeniu. W myśl postanowień tego obwieszczenia, importer składa podania o zastosowanie cła ulgowego do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, załączając zaświadczenia „o kompensacyjnym wywozie” towarów, ustalonych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu i podanych do wiadomości izbom przemysłowo-handlowym.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu bądź poszczególne towary (generalnie), bądź poszczególne transakcje (wskazuje wtedy firmę eksportową oraz ilość towaru) — w tym drugim wypadku obowiązane jest porozumieć się uprzednio z Ministerstwem Skarbu. Ustalając towar, względnie transakcję, Ministerstwo podaje także do wiadomości izb przemysłowo-handlowych wysokość pomocy eksportowej, czyli ceny zaświadczeń kompensacyjnych w formie % od wartości eksportowanego towaru (wartości franco granica polska lub fob porty polskie). Określona przez Ministerstwo cena zaświadczeń kompensacyjnych, podzielona przez określoną także przez Ministerstwo dla każdego towaru, będącego przedmiotem ulgi celnej, wysokość ciężaru (od 100 kg towaru) na rzecz popierania eksportu, daje ilość towaru, którą, na podstawie załączonych do podania zaświadczeń kompensacyjnych, można przywieźć z ulgą celną.

Cena zaświadczeń kompensacyjnych, a zatem i wysokość pomocy eksportowej, zwykły (wykazuje agio) lub zniżkuje, z następujących powodów: 1) Ministerstwo nie przyjmuje obecnie wpłat gotówkowych, które podług obwieszczenia mogą ewentualnie zastępować zaświadczenia kompensacyjne, dlatego zniknęła górna granica ceny tych zaświadczeń (a raczej przesunęła się znacznie w górę, bo aż do poziomu cła nieulgowego), 2) Ministerstwo, dążąc do uzależnienia przywozu towarów kolonialnych od wywozu na rynki pozaeuropejskie, wprowadziło dodatkową opłatę na rzecz popierania eksportu, ściągając w wypadku załączenia przez importera zaświadczeń „o kompensacyjnym wywozie” na rynki europejskie; opłata ta wynosi: dla kawy, herbaty i kakao — kwoty stałe od 100 kg, dla innych towarów, będących przedmiotem kompensacyjnych ulg celnych — 35% nominalnej ceny zaświadczeń; ściąganie tej opłaty przyczyniło się również do wahań ceny zaświadczeń, mianowicie do agia zaświadczeń o wywozie pozaeuropejskim i disagia zaświadczeń o wywozie europejskim.

Podług obliczeń Związku Izb Przemysłowo-Handlowych (Delegatura Rady Kompensacyjnej Izby), system powyższy objął następujące sumy eksportu (w tys. zł): w 1932 r. — 15 807 (w tem do krajów pozaeuropejskich 1 913, t. j. 12%), w 1933 r. — 52 906 (w tem do krajów pozaeuropejskich 14 351, t. j. 27%). Wartość nominalna zaświadczeń o kompensacyjnym wywozie (suma pomocy) wynosiła (w tys. zł): w 1932 r. — 1 992, w 1933 r. — 4 797.

Pomoc, pochodząca z wpłat importerów towarów reglamentowanych, polega na tem, że izby przemysłowo-handlowe pobierają na specjalny rachunek wywozowy przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie pewne opłaty podług jednolitych norm. Na tem sam rachunek wpływają także opłaty, pobierane od firm, ubiegających się o ulgi celne kompensacyjne, w wypadku przedstawienia

przez te firmy zaświadczeń o wywozie na rynki europejskie, o czem była mowa powyżej.

Wypłata ze wzmiarkowanego rachunku, czyli udzielenie pomocy eksportowej, następuje w zasadzie na wniosek Rady Kompensacyjnej Izby Przemysłowo-Handlowych po przesłaniu do Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie akceptującego pisma Ministerstwa Przemysłu i Handlu. W pewnych wypadkach pomoc określa się zgóry na pewien przeciąg czasu dla określonych maksymalnych ilości.

Powyższy rachunek pomocy wywozowej wykazuje sumy nieznaczące — zwłaszcza, jeżeli weźmie się pod uwagę kwoty, poświęcone na popieranie wywozu w państwach zagranicznych, i jeżeli weźmie się pod uwagę wielki nacisk, jaki wywiera na rynek międzynarodowy dewaluacja szeregu walut. Opłaty zaś, uiszczane przez importerów, są mniejsze, często znacznie, od opłat licencyjnych, pobieranych we Francji, Czechosłowacji, Niemczech, Holandji, Austrii i innych krajach z okazji wydawania różnych licencji przywozowych i dewizowych.

Prywatny obrót kompensacyjno-rozrachunkowy z państwami bałkańskimi sprawia, że eksporter polski, wywożący towary do Węgier, Jugosławii i Bułgarii, ma możliwość otrzymania należności od importera towarów, pochodzących z tych państw. Konta clearingowo-kompensacyjne odnośnie każdego z tych krajów prowadzi prywatne Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego („Zahan”) w Warszawie, będące w kontakcie z własnym korespondentem w każdym z tych państw. Z obrotu tego rodzaju nie wynika jakakolwiek premja, natomiast obrót ten ułatwia otrzymywanie należności i bilansowanie przywozu z wywozem w warunkach reglamentacji dewizowej w krajach bałkańskich.

Zasady wyżej wskazanego obrotu kompensacyjno-rozrachunkowego o charakterze prywatnym były po raz pierwszy ustalone w instrukcji Pana Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 20/X 1932 r. Obrót odbywa się w ramach towarów reglamentowanych, ponieważ wydawanie pozwoleń przywozowych zostało uwarunkowane złożeniem na koncie powiernika należności za przywożony towar.

Prywatny obrót kompensacyjny z krajami zamorskimi opiera się na tem, że wydawanie pozwoleń przywozowych na towary pochodzenia pozaeuropejskiego, w wypadku braku umów kontyngentowych, w zasadzie uzależniono od wywozu na rynki pozaeuropejskie. Zasady takiego obrotu kompensacyjnego z krajami zamorskimi Pan Minister Przemysłu i Handlu ustalił w instrukcji z dn. 28/II 1934 r.

W myśl tej instrukcji powstały w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie 3 rachunki kompensacyjne: 1) Tow. Handlu Kompensacyjnego w Warszawie, 2) Kompanji Handlu Zamorskiego i 3) Ogólne. Są to konta formalne: wpływy (strona lewa) stanowią dowody wywozu do krajów pozaeuropejskich, a obciążenie (strona prawa) — wnioski o pozwolenia przywozu z danych krajów, które akceptuje Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

Dowody wywozu do krajów pozaeuropejskich zakupuje Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie (także od wymienionych towarzystw) zgodnie z normami, podanymi we wzmiarkowanej instrukcji i późniejszych pismach Ministerstwa. Importerzy płacą do Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie na rachun-

nek wywozowy opłatę kompensacyjną, przewidzianą w instrukcji, umożliwiając zakup dowodów wywozu; pozwolenia przywózowe wydaje się w ramach salda każdego konta.

Ponieważ kompensata zamorska w zakresie towarów reglamentowanych ma być kierunkowa, przeto każdy rachunek ma swoje subkonta, podług krajów, wyszczególnionych w „Miesięczniku Handlu Zagranicznego Gł. Urz. Stat.”.

W praktyce obrót kompensacyjny podzielił się pomiędzy wymienione towarzystwa podług krajów pochodzenia i przeznaczenia mniej więcej w sposób następujący: ze Stanami Zjednoczonymi Am. — przez Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego, z krajami Ameryki Południowej i częściowo Azją i Afryką — przez Kompanję Handlu Zamorskiego, która nosi charakter bardziej handlowy, gdy Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego nosi charakter bardziej rejestracyjny i powierniczy (pierwszym zadaniem tego ostatniego towarzystwa jest czynność powiernicza: clearing z krajami bałkańskimi).

Instrukcja dopuszcza wydawanie pozwoleń przywózowych na zasadzie zobowiązania o dokonaniu kompensacyjnego wywozu w ciągu 12 tygodni od daty ocenia przywiezionego towaru.

Wszelka spółka, oparta o zrzeczenia importerów, względnie gospodarcze instytucje społeczne, może wystawiać podobne zobowiązania, o ile przedstawia poważne możliwości zajęcia się eksportem na rynki pozaeuropejskie, jest bowiem rzeczą wysoce pożądaną i konieczną, aby powstały w Polsce silne firmy handlowe, pracujące w szczególności w handlu zamorskim. Powstanie takich firm (w obecnych warunkach bardzo utrudnione) oznaczałoby odrobienie jednej z naszych zaległości historycznych.

Ministerstwo ma możliwość wstrzymać przyjmowanie zobowiązań z chwilą, gdy zauważy, że wywóz nie rozwija się dostatecznie — najprostszą i najpewniejszą bowiem metodą jest uzależnienie przywozu od przedniego faktycznego wywozu.

Należy zaznaczyć, że za działalność handlową żadnego z powyższych towarzystw Ministerstwo odpowiadać nie może i nie odpowiada.

Wciągnięcie przywozu towarów pozaeuropejskich do obrotu kompensacyjnego na zasadach wskazanej wyżej instrukcji, to znaczy uzależnienie przywozu od wywozu (względnie — zobowiązania), odbywa się stopniowo i oględnie, z uwagi na charakter surowcowy przeważającej ilości artykułów pochodzenia zamorskiego. Charakter surowcowy niezmiernie utrudnia redukcję przywozu, jaką należałoby, w myśl

zasady kompensaty, zastosować w wypadku braku wywozu. Dotychczas wciągnięto do obrotu kompensacyjnego, opartego na zasadach instrukcji, następujące towary reglamentowane pochodzenia zamorskiego: skóry surowe, quebracho, wełna, nasiona lniane z Argentyny, sisal, lój, ryż oraz pozakontyngentowy obrót ze Stanami Zjednoczonymi Am. i Kanadą. Postępy kompensaty są bardzo powolne.

Wyżej omówiony obrót kompensacyjny (oparty na towarach zakazanych) z krajami zamorskimi stanowi dość poważne źródło pomocy dla eksportu.

W pewnych wypadkach wprowadza się clearing celem ułatwienia otrzymania należności. Dzieje się to częściowo w obrotach z Brazylią i Argentyną. Clearing ten różni się, jak dotychczas, od clearingu z krajami bałkańskimi tem, że koncentracja należności następuje zagranicą, w krajach pośredniczących w handlu zamorskim oraz w krajach odbioru danego artykułu polskiego.

Clearing za kawę brazylijską przeprowadza Centrala Importerów Kawy, Herbaty i Kakao, zrzeszająca importerów tej branży. Należy nadmienić, że Centrala ta obejmuje także kupców gdańskich i odgrywa rolę do pewnego stopnia holdingu w stosunku do Kompanji Handlu Zamorskiego w Warszawie i do analogicznej Kompanji Handlu Zamorskiego w Gdańsku.

Należy nadmienić, że towarzystwa, zajmujące się kompensatami i rozrachunkiem towarowym, pozostają w kontakcie z izbami przemysłowo-handlowymi, które wyłoniły do tych spraw specjalną Radę Polityki Kompensacyjnej i organ niejako wykonawczy — Delegaturę tejże Rady. W czynnej pracy nad organizacją kompensat i clearingu nie zabrakło także udziału organizacji społeczno-zawodowych, które podjęły pracę m. in. także dlatego, że obrotom kompensacyjno-clearingowym nadano w Polsce charakter prywatny, unikając usztywnienia tego systemu. Towarzystwa kompensacyjne są, jak dotychczas, emanacją tych organizacji (bo Tow. Komp. Centralnego Związku Przemysłu Polskiego i centralnych stow. handlowych).

Przyszłość pokaże, jak długo będziemy mieli jeszcze do czynienia z anormalnymi warunkami pracy na rynku międzynarodowym i jak długo będą jeszcze potrzebne specjalne instytucje o tym lub innym zakresie pracy i strukturze. Po organizacjach takich powinien jednak pozostać trwały dorobek w postaci skutków dokonanej pracy i nawet pewnych form organizacyjnych.

S. Fr. Królikowski

ŻYCIE GOSPODARCZE

W SPRAWIE ORGANIZACJI UBEZPIECZEŃ OD OGNI¹⁾ — Zainteresowanie dla sprawy ubezpieczeń gospodarczych wzmożło się w ostatnich czasach. Wyrazem tego jest m. in. bardzo interesująca dyskusja P. Dyr. W. Albrychta i P. Dyr. J. Jeziorańskiego, która rzuca snop światła na sprawę ubezpieczeń ogniowych.

P. W. Albrycht w pracy swej p. t.: „Rozwój i stan ubezpieczeń od ognia w Polsce w latach 1924—1930” stwierdza, że obecny stan ubezpieczeń napawa troską każdego dbałego o dobro kraju obywatela. Działające w Polsce zakłady ubezpieczeń

są, z paroma zaledwie wyjątkami, w dyspozycji kapitału zagranicznego. Nie posiadają dość mocnych podstaw finansowych i działalność swą opierają na reasekuracji nadmiernej, stosowanej często w stopniu niespotykanym gdzieindziej, stając się przez to w gruncie rzeczy agencjami akwizycyjnymi znajdujących się zagranicą towarzystw obcych. Nie posiadając dostatecznych kapitałów i dość wielkich portfeli, zmuszone są do pobierania dodatkowych opłat na pokrycie z natury rzeczy nadmiernych w tych warunkach kosztów własnych, podrażając przez to koszt świadczeń ubezpieczeniowych. Reasekurując w zbyt wielkim procencie posiadane ryzyka, importują w ten sposób zbędne w znacznej części usługi ubezpieczeniowe zakładów zagranicz-

¹⁾ Uwagi dyskusyjne

nycb. a nie będąc w stanie eksportować odpowiedniego ekwiwalentu własnych świadczeń, wpływają niekorzystnie na bilans płatniczy kraju.

Oceniając, rzecz naturalna, ujemnie ten stan rzeczy, Autor domaga się koncentracji działających zakładów, aby przy zmniejszonych dzięki temu kosztach własnych niżyż koszt świadczeń ubezpieczeniowych i ukrócić niezdrową konkurencję. Wypowiada się pozątem za ograniczeniem reasekuracji, zwłaszcza zagranicznej, a za zwiększeniem koasekuracji, aby w ten sposób zakłady ubezpieczeniowe korzystały w większym stopniu z możliwości zaopatrzenia się w usługi ubezpieczeniowe na krajowym rynku i w konsekwencji odciążyły bilans płatniczy.

Pozątem P. W. Albrycht zwraca uwagę na niebezpieczeństwo udzielania reasekuratorom zagranicznym pomieszczanych w borderach reasekuracyjnych szczegółowych informacji o stanie i możliwościach produkcyjnych naszego przemysłu.

P. J. Jeziorański w publikacji p. t.: „Ubezpieczenia od ognia w Polsce” dowodzi, że pobieranie dodatków do składek ubezpieczeniowych jest w obecnych warunkach konieczne, gdyż stosowane premje, jak to Autor następnie szczegółowo wykazuje, nie wytrzymują kalkulacji. Okoliczność zątem, że krajowy odbiorca świadczeń ubezpieczeniowych drożej nieco płaci krajowym zakładom za ich świadczenia, równowazy się faktem, że dodatek ten idzie na utrzymanie tysięcy rodzin akwizytorów i pracowników ubezpieczeniowych, że pozwala na utrzymanie istniejących placówek ubezpieczeniowych, że dodatek ten, niewłączony do składek, dzięki temu nie odpływa przy reasekuracji zagranicę. Krajowe zakłady ubezpieczeń nie posiadają dostatecznych kapitałów, bo ich niema w kraju. Z braku zasobów nie mogą rozwinąć szerszej działalności akwizycyjnej, dlatego też, jak również z powodu ubóstwa rynku ubezpieczeniowego, nie mogą zdobyć portfeliów, dostatecznych do wyrównania ryzyka. Mając słabe portfele i w dodatku niejednorodne, muszą korzystać z reasekuracji. Koasekuracja jest stosowana, jednak nie zaspakaja potrzeb. Reasekurując, przeważnie zagranicą, otrzymują wzamian pewien kontyngent wzajemny, pozątem świadczenia reasekuratora w postaci udziału w szkodach, prowizji i t. d. Bilans równowazy się niewielką, rzekomo znacznie mniejszą, niż utrzymuje P. W. Albrycht, przewyżką na korzyść zagranicy. Kapitały zagraniczne zasilają ubogi rynek krajowy, dzięki przepisom lokacyjnym pozostają w znacznej części w kraju, wywożona (a w większej części lokowana w kraju) nadwyżka zysku stanowi naturalne prawo kapitału.

Jakie wnioski — pośrednio lub bezpośrednio — z powyższych prac wypływają?

1. — P. W. Albrycht utrzymuje, że działające w Polsce zakłady prywatne nie posiadają dostatecznych własnych kapitałów, któreby pozwoliły prowadzić właściwą działalność ubezpieczeniową. Teza ta nie została przez P. J. Jeziorańskiego obalona, jedynie ten stan rzeczy próbuje Autor usprawiedliwić ubóstwem krajowego rynku kapitałowego.

2. — Słabe towarzystwa krajowe w/g twierdzenia P. W. Albrychta, mając portfele niedostateczne do wyrównania ryzyka, reasekurują się w nadmiernym na stosunki ubezpieczeniowe procencie. Wobec istniejącej walki konkurencyjnej możliwości koasekuracyjne w kraju nie są wykorzystywane. Reasekurując zagranicą, nie otrzymują wzamian odpowiedniego ekwiwalentu,

powstaje zątem saldo ujemne, obciążające poważnie bilans płatniczy. P. J. Jeziorański potwierdza to całkowicie, lecz stara się dowieść konieczności reasekurowania w obecnych warunkach wysokiego procentu, i to zagranicą, gdyż wyzyskiwane rzekomo dostatecznie możliwości krajowe nie wystarczają na zaspokojenie istniejących potrzeb.

3. — W/g P. W. Albrychta słabe towarzystwa krajowe, opierając się na kapitale zagranicznym, prowadzą politykę taryfową, nieopartą na kalkulacji, dezorganizując w ten sposób rynek krajowy. P. J. Jeziorański pośrednio całkowicie potwierdza to najcięższe oskarżenie P. W. Albrychta, a nawet przytacza wzory kalkulacji, uderzające jaskrawą deficytowością.

Ogólny wniosek, jaki z omawianej polemiki oraz obserwacji realnych faktów wyciągnąć można — to ten, że działający w Polsce przemysł ubezpieczeniowy nie opiera się na zdrowych podstawach.

Najistotniejszy w ubezpieczeniach czynnik zaufania nie posiada należytego fundamentu w postaci kapitałów własnych zakładów.

Kamień węgielny ubezpieczeń — kalkulacja — tak dobrze, jak nie istnieje. I nie prędko może być położony, bo — jak twierdzi P. J. Jeziorański — towarzystwa prywatne dopiero od 2 lat użnęły potrzebę posiadania statystyki.

W tych warunkach towarzystwa prywatne, schodząc do roli agentur zakładów zagranicznych, grają rolę importerów usług zagranicznych, koniecznych tylko w istniejącej niezdrowej sytuacji, zbędnych natomiast lub mogących być znakomicie zredukowanymi w warunkach normalnej działalności.

A jaka droga prowadzi do uzdrowienia obecnego stanu rzeczy? Przedewszystkiem — koncentracja portfeli, bo tylko wielki portfel, jak przyznają obaj cytowani autorzy i jak powszechnie wiadomo, pozwoli na wyrównanie ryzyka i na uniknięcie zbędnej w wielkim, a koniecznej w małym zakładzie reasekuracji.

Mogłoby to nastąpić bądź w formie utworzenia kartelu istniejących towarzystw, bądź przez utworzenie nowego zakładu. Połączenie działających obecnie towarzystw, uzależnionych od zagranicznych koncernów, z których każdy chciałby rynek polski zagarnąć dla siebie, w praktyce jest chyba wysoce trudne do przeprowadzenia.

Chcąc utworzyć nowy wielki zakład ubezpieczeń, któryby usunął z rynku obecne towarzystwa, należałoby pomyśleć o warunkach, gwarantujących zaufanie.

Potrzebny ogromny kapitał nie da się na krajowym rynku zmobilizować. Czy nie dopuścić więc kapitału obcego? Pomijając małą realność takiej alternatywy, należałoby podkreślić jej niebezpieczeństwo. Monopolista zagraniczny, rozporządzając już nie dziesiątkami, lecz setkami milionów, zebranymi w kraju, mógłby te nasze własne kapitały dysponować na cele, niepożądane z punktu widzenia naszego gospodarstwa. Wydaje się więc, że tylko zakład publiczny, dający z natury całkowitą pewność i zaufanie, mógłby uzdrowić rynek ubezpieczeniowy, nawet nie posiadając większych kapitałów gwarancyjnych, byleby miał dostateczne fundusze obrotowe na opanowanie rynku.

Wkońcu jeszcze jedna uwaga: wydaje się, że to, cośmy wyżej mówili o ubezpieczeniach ogniowych, odnosić się może w równej mierze do innych działów ubezpieczeń gospodarczych.

Hermanowski

GÓRNICTWÓ I PRZEMYSŁ

GÓRNICTWÓ WĘGLOWE

KONFERENCJE PRZEMYSŁU POLSKIEGO Z PRZEMYSŁEM WĘGLOWYM ANGLJI. — Delegacja polskiego przemysłu węglowego, która konferowała w ub. tygodniu z delegacją angielskiego przemysłu węglowego na temat porozumienia eksportowego obu przemysłów — powróciła w dn. 22 b. m. z Londynu do kraju, a rozmowy porozumiewawcze uległy przerwie. Dalsze konferencje w tej sprawie zostaną podjęte pod koniec maja lub na początku czerwca r. b.

PRZEMYSŁ NAFTOWY

SYTUACJA PRZEMYSŁU NAFTOWEGO W MARCU 1934 R. — Wydobyte ropy w marcu r. b. wynosiło 4 443 cyst.

brutto (w lutym 4 003 cyst.), a mianowicie: w okr. jasielskim 814 cyst. (733 cyst.), drohobyckim 3 349 cyst. (3 037 cyst.) i stanisławowskim 281 cyst. (233 cyst.). Z tych ilości na ropę marki podstawowej przypadało 2 527 cyst. (2 289 cyst.) i na marki specjalne 1 916 cyst. (1 714 cyst.).

Gazów ziemnych wydobyto (w tys. m³): w okr. jasielskim 10 640 (8 946), drohohyckim 27 453 (27 266) i w stanisławowskim 3 761 (3 413). Ogółem wydobyto 41 854 tys. m³ (39 625 tys. m³).

Za ropę bruttową marki boryslawskiej płacono zł 1 500 za cysternę 10-tonnową wobec zł 1 550 w lutym.

Ceny gazu pozostały w wysokości niezmienniej — gr 4.9 za m³.

Otwór pionierski „Ignacy Boerner” w Truskawcu osiągnął głębokość 591 m, natrafiając na głęb. 470 m silniejsze gazy i na głęb. 532–536 m na słabe ślady ropy. Założony na północnym stoku góry Czerten otw. „Dąbrowa L IV”, po nawierceniu w lutym r. b. pierwszych silniejszych śladów ropy, w II połowie marca na głęb. 1 007 m doszedł do horyzontu roponoś-

nego o samoczynnej produkcji 10 t na dobę. Dowiercenie to wywołuje ożywiony ruch terenowy na sąsiadujących terenach i przyczyni się też niezawodnie do uruchomienia nieczynnej od szeregu lat kop. „Podlasie” i ożywi ruch wiertniczy na eksploatowanych kopalniach „Hanka” i „Polanka” w Bitkowie. W ruchu terenowym i wiertniczym w rejonach okr. jasielskiego i drohobyckiego nie nastąpiły poważniejsze zmiany.

Rafinerie nafty przerobiły w marcu 4 556 cyst. ropy (w lutym 4 396 cyst.).

Wytwórczość wyniosła 4 214 cyst. różnych produktów naftowych (4 047 cyst.), w tem: 539 cyst. benzyn, 1 460 cyst. nafty, 876 cyst. olejów gazowego i opałowego, 842 cyst. olejów smarowych, 282 cyst. parafiny.

Wysłano z rafinerji na zapotrzebowanie rynku krajowego 2 335 cyst. (2 292 cyst.), w tem: 539 cyst. benzyn, 835 cyst. nafty, 466 cyst. olejów gazowego i opałowego, 300 cyst. olejów smarowych, 63 cyst. parafiny oraz 132 cyst. innych produktów.

Wysłano z rafinerji z przeznaczeniem na eksport 1 991 cyst. (1 227 cyst.), w tem: 573 cyst. benzyn, 264 cyst. nafty, 419 cyst. olejów gazowego i opałowego, 388 cyst. olejów smarowych, 185 cyst. parafiny oraz 162 cyst. innych produktów.

Zapasy produktów naftowych w rafinerjach w dn. 31/III wynosiły ogółem 19 186 cyst. (w dn. 28/II 19 155 cyst.), w tem: 2 188 cyst. benzyn, 2 453 cyst. nafty, 1 741 cyst. olejów gazowego i opałowego, 5 890 cyst. olejów smarowych, 443 cyst. parafiny oraz 6 471 cyst. innych produktów.

35 czynnych zakładów zatrudniało 3 542 robotników.

Zapasy ropy w rafinerjach w dn. 31/III wynosiły 2 995 cyst. (w dn. 28/II 3 065 cyst.).

Zakłady gazolinowe przerobiły w marcu 22 740 tys. m³ gazu (21 362), z których otrzymano gazoliny 355 cyst. (322). Zbyt w kraju wyniósł 314 cyst. (278), zagranicę wysłano zaś 1 cyst. (2).

26 czynnych zakładów zatrudniało 317 robotników.

HUTNICTWO ŻELAZNE

REORGANIZACJA SPRZEDAŻY ŻELAZA. — Z dn. 16/IV r. b. został przez Syndykat Polskich Hut Żelaznych wprowadzony nowy system sprzedaży żelaza w kraju. Dotychczasowa organizacja sprzedaży żelaza oparta była na rejonowym handlu hurtowym, podzielonym na 5 kategorii, z których tylko dwie i częściowo trzecia mogły mieć bezpośrednią styczność z Syndykatem. Podobnie było i z przemysłem. Każda z tych kategorii miała w Syndykacie różne ceny, poczynając od zł 280 (za żelazo sztabowe) wwyż.

W obecnie przeprowadzonej nowej organizacji handlu — została znacznie rozszerzona podstawa bezpośredniego zetknięcia się Syndykatu z konsumentem, teraz bowiem może w Syndykacie kupować dla swoich potrzeb każdy, kto zamawia minimum 15 t i może swoje zamówienie opłacić gotówką. Natomiast co się tyczy handlu — to bezpośrednie stosunki z Syndykatem może mieć tylko taka firma, która jest zaliczona przez Syndykat do zawodowo handlującej żelazem i zobowiąże się do prowadzenia określonej wysokości składu. W ten sposób wzamian istniejących dawniej szeregu kategorii, związanych ze swymi okręgami, stworzony został tylko jeden typ hurtowego handlu żelazem, który ma prawo działalności na całym terytorjum Polski i podlega kontroli Syndykatu. Dzięki temu eliminuje się typ przygodnego handlarza, który np. zebrawszy zamówień na 15 t mógłby prowadzić handel bez żadnej kontroli. Firmy, handlujące żelazem, uznane przez Syndykat, są więc w handlu zasadniczą komórką, otrzymującą żelazo bezpośrednio od Syndykatu i przeznaczającą towar do dalszego obiegu.

Dotychczas Syndykat regulował cenę żelaza do najdrobniejszych sprzedawców, z których każdy miał ściśle wyznaczoną cenę, po jakiej mógł sprzedawać posiadane żelazo — obecnie zaś Syndykat cenami sprzedażnymi kupców już się nie interesuje, pozostawiając regulację tych cen konkurencji kupców między sobą.

Zasadnicza cena żelaza pozostaje niezmienną, t. j. zł 280 za tonnę żelaza sztabowego loco Chebzie, natomiast zostały

skasowane wszystkie dodatki procentowe, płacone przez dawne kategorie odbiorców — tak, że dzisiaj powyższa cena jest maksymalna, od której są jeszcze liczone rabaty, podczas gdy dotąd była ona minimalna i do niej dochodziły jeszcze dopłaty. Z tego więc tytułu cena żelaza obniży się o ok. 5%. Poza to dochodzą rabaty za t. zw. dobrą specyfikację przy jednorazowych zamówieniach od 100 t począwszy w wysokości 2 ÷ 4%, oraz rabaty t. zw. ilościowe, uzależnione od zobowiązania się do odebrania w ciągu roku większych ilości, począwszy od 1 tys. t rocznie; rabaty te wynoszą zł 2 ÷ 6 od tonny.

W ten sposób nowa organizacja sprzedaży daje podstawę do obniżenia ceny żelaza bezpośrednio dla najdrobniejszego konsumenta oraz usuwa zbędne pośrednictwo i stwarza wzajemną konkurencję w handlu, co musi, oczywiście, odbić się dodatnio w kierunku niższej ceny dla konsumenta.

Trudno zgóry orzec, czy wprowadzona nowa organizacja handlu jest w szczególach przystosowana do dzisiejszych warunków i potrzeb; nie jest wykluczone, że trzeba będzie w niej to i owo zmienić, jednakże dziś już można powiedzieć, że o ile dawna organizacja skutkiem swego skostnienia i braku wszelkiej elastyczności do dzisiejszych stosunków zupełnie się już nie nadawała — o tyle nowa wnosi właśnie ze sobą te pierwiastki, których tamtej brakowało.

Obecna organizacja wprowadza jeszcze jeden nowy element, mianowicie — ułatwienie zbytu w tych połaciach naszego kraju, gdzie żelazo jest prawie rzadkością, mianowicie na ziemiach wschodnich; służy do tego specjalny rabat dla ziem wschodnich w wysokości zł 10, z którego mogą korzystać jedynie firmy, położone w tych okręgach, i to w stosunku do dostaw, kierowanych do miejscowości, położonych w obrębie tych okręgów. Wyjątek stanowią zamówienia bezpośrednie firm budowlanych, o ile roboty, dla których materiał jest przeznaczony, wykonywane są w obrębie wspomnianych okręgów.

Wprowadzona obecnie nowa organizacja handlu żelazem jest, niewątpliwie, tylko pierwszym etapem w stałym dążeniu do niższej cen produktów pierwszej potrzeby; za tym muszą przyjść dalsze etapy, mające ten sam cel na widoku. Sprawy te wszakże muszą być traktowane z wielką ostrożnością i przewidywaniem.

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY W MARCU 1934 R. — Marzec na rynku włókienniczym Łodzi przyniósł wzrost obrotów w dziale półfabrykatów przy jednoczesnym spadku tranzakcyj sprzedażnych w dziale tkanin. W przemyśle w dalszym ciągu trwały intensywne przygotowania produkcyjne, wyrażające się wzrostem liczby zatrudnionych robotników oraz ilości pracodawanych robotniko-dni. Ciasnota gotówkowa na rynku pieniężnym, zaznaczająca się w lutym, trwała w okresie sprawozdawczym w dalszym ciągu, ulegając jednak złagodzeniu pod koniec miesiąca, m. in. na skutek zliberalizowania przez władze skarbowe przepisów, dotyczących postdatowanych czeków, które uzyskały sobie na rynku prawo obywatelstwa. Na rynku dawał się również odczuwać brak materiału wekslowego, którego stopa dyskontowa wahała się w zależności od kategorii w granicach od 10% rocznie do 2% miesięcznie. Na podkreślenie zasługuje likwidacja zakłóceń, wywołanych początkowo akcją, podjętą przeciwko anonimowemu przedsiębiorstwom. Pewna stabilizacja ujawniła się zwłaszcza pod koniec miesiąca, wyrażając się w postaci zwiększonej produkcji legalnych przedsiębiorstw. Na podkreślenie zasługuje wzrost obrotów na rynku przędzy bawełnianej, wełnianej i sztuczno-jedwabnej.

Wielki przemysł bawełniany zatrudniał w II połowie marca 41 600 robotników, a więc o 3 500 osób więcej niż w lutym; liczba pracodawanych w marcu robotniko-dni zwiększyła się o 15%, dochodząc do 877 962. Jednocześnie wzrastała w dalszym ciągu liczba robotników, zatrudnionych przez pełne 6 dni w tygodniu, osiągając 65% ogółu robotników wielkiego przemysłu bawełnianego. Na rynku tkanin bawełnianych tranzakcje obejmowały w znaczniejszej mierze towary białe z zaniedbaniem artykułów międzysezonowych. Również i obroty tkaninami sezonowymi letnimi były stosunkowo niewielkie.

Nawet okres przedświąteczny nie przyniósł na rynku bawełnianym wydatniejszej poprawy — tak, iż obroty były stosunkowo niższe aniżeli w analogicznym okresie zeszłorocznym. Większość cenników fabrycznych kształtuje się w granicach zeszłorocznych. Wobec osłabionego tempa zakupów nastąpiła pewna liberalizacja pokrycia. Wypłacalność odbiorców była dość dobra i w związku z tem panował naogół nastrój optymistyczny. Konsumpcja na rynku przędzy bawełnianej była o ok. 10% większa w porównaniu z lutym. Ceny kształtowały się jednak pod znakiem tendencji słabszej, co, zdaniem producentów, pozostawało w związku z akcją przeciwko przedsiębiorstwom anonimowym. Poziom cen, ogólnie biorąc, obniżył się w marcu o ok. 2 cent. na 1 kg. Ceny orientacyjne kształtowały się następująco (w cent. am. za 1 kg): Nr. 16/1 33 ÷ 34, Nr. 20/1 35 ÷ 36, Nr. 24/1 37 ÷ 38, Nr. 26/1 39 ÷ 40, Nr. 32 1 45 ÷ 46, Nr. 20/2 42 ÷ 43, Nr. 24/2 44 ÷ 45, Nr. 32 2 52 ÷ 53. Warunki pokrycia nie uległy zasadniczej zmianie — przeważało pokrycie gotówkowe. Zapasy przędzy w marcu ulegały wahaniom, wynosząc w końcu miesiąca ponad 1 660 tys. kg, t. j. mniej aniżeli w lutym. Rozmiary uruchomienia przędzalni nie uległy zmianie.

Wielki przemysł wełniany zatrudniał w II połowie marca 13 200 robotników. W porównaniu z lutym — liczba zatrudnionych nie uległa wydatnemu zwiększeniu, ale wobec jednoczesnego zwiększenia liczby robotników, pracujących pełne 6 dni w tygodniu (stanowili oni przeszło 30% ogółu robotników wielkiego przemysłu wełnianego) — liczba robotniko-dni, przepracowanych w marcu w tym przemyśle, wzrosła do 231 923. Wzrost produkcji obejmował w poważnej mierze fabryki, produkujące damskie towary czesankowe sezonowe.

Na rynku tkanin wełnianych sytuacja kształtowała się korzystniej aniżeli w bawełnie. Zwłaszcza przez pierwsze 3 tygodnie marca obroty były bardzo żywe. Dopiero w okresie przedświątecznym nastąpiło pewne osłabienie, choć i ten okres dla wełny kształtował się znacznie lepiej aniżeli w branży bawełnianej. W szeregu firm w porównaniu do r. ub. obroty wzrosły o ok. 30%. Ceny kształtowały się na poziomie o ok. 10% wyższym aniżeli w sezonie zeszłorocznym. Wypłacalność odbiorców nie uległa pogorszeniu. Warunki pokrycia pozostały naogół bez żadnych zmian.

Na rynku przędzy czesankowej obroty sprzedażne na rynku wewnętrznym wyniosły ponad 729 tys. kg w porównaniu z 590 tys. kg w lutym r. b. Podkreślić należy jednak, że w produkcji przędzy czesankowej sezon letni można uważać za zakończony, co spowoduje w nadchodzącym okresie spadek zapotrzebowania, o ile nie nastąpi raptowny wzrost obrotów. Zapasy przędzy czesankowej w porównaniu z lutym nie uległy poważniejszej zmianie, zmniejszając się o ok. 15 tys. kg i stabilizując się na poziomie 1 665 390 kg. Ceny w porównaniu z lutym nie wykazały żadnych zmian. Eksport uległ dalszemu zwiększeniu.

W przemyśle dzianym sytuacja produkcyjna nie uległa w porównaniu z lutym wydatniejszym zmianom. Eksport w dalszym ciągu zwiększył się.

W przemyśle dzianym sytuacja produkcyjna nie uległa w porównaniu z lutym wydatniejszym zmianom. Zapotrzebowanie nie wykazało w marcu zwiększenia, co budzi zaniepokojenie w kołach producentów. Mimo to należy oczekiwać, że polepszenie się warunków atmosferycznych spowoduje wzrost zapotrzebowania, szczególnie jeśli uwzględnić, że rynek jest niedostatecznie nasycony wyrobami dzianymi. Podkreślić przytem należy, jako moment dodatni, niewielkie rozmiary produkcji. Tendencje cen wobec niewielkich rozmiarów zapotrzebowania były niejednolite. Ceny wyrobów dzianych wełnianych, wobec zwykłych nastrojów na rynku surowej wełny, kształtują się mocno, dla wyrobów dzianych bawełnianych tendencja jest utrzymana z odcieniem słabszym. Warunki pokrycia — indywidualne, z przewagą pokrycia gotówkowego. Ceny przędzy trykotażowej w końcu marca kształtowały się następująco (w centach am. za 1 kg): Nr. 20 z baw. am. 36,— z baw. eg. 42, Nr. 24 z baw. am. 38,— z baw. eg. 44, Nr. 32 z baw. am. 46,— z baw. eg. 52. Na podkreślenie zasługują próby wprowadzenia przez niektóre fabryki surowca krajowego, jakim jest len. Wyniki tych prób, zmierzających w kierunku produkowania niektórych artykułów z przędzy lnianej lub przerabianej z bawełną, są zadowalające.

W przemyśle sztucznego jedwabiu trwa w dalszym ciągu wzmocniona produkcja, przytem na podkreślenie zasługuje brak przędzy sztuczno-jedwabnej, który stwarza nawet trudności zarówno dla producentów tkania sztuczno-jedwabnych, jak i dla wytwórców towarów z jedwabiu naturalnego oraz dla eksporterów. Sprawa ta była ostatnio przedmiotem obrad, zarówno na terenie Min. Przem. i Handlu, jak i Izby Przem.

Handl. w Łodzi, to też należy przypuszczać, że ujemne zjawisko braku przędzy zostanie usunięte. Podkreślić również należy, że produkcja przędzy sztuczno-jedwabnej przekroczyła znacznie poziom produkcji z marca 1933 r.

W wykończalniach i farbiarniach okręgu łódzkiego pracowało w II połowie marca 3 713 robotników, zatrudnionych w 15 przedsiębiorstwach.

W przemyśle lniano-konopnym napływ zamówień krajowych nie uległ zwiększeniu w marcu. Fabryki wyrobów lnianych i konopnych pracowały w przeważającej mierze dla potrzeb rynku wewnętrznego. Tranzakcje eksportowe były minimalne.

W przemyśle lutowym napływ zamówień w marcu był stosunkowo niewielki, to też rozmiary produkcji nie uległy zwiększeniu. Tranzakcje eksportowe kształtowały się niezadowalająco.

W średnim przemyśle włókienniczym pracowało ogółem 10 297 robotników, zatrudnionych w 92 fabrykach, z tej liczby — 9 745 robotników w 82 fabrykach pracowało przez pełne 6 dni w tygodniu. W porównaniu z lutym stan zatrudnienia zwiększył się o 729 osób.

W przemyśle bielskim w marcu nastąpił wzrost produkcji do poziomu wyższego aniżeli w marcu r. ub. Poprawa wyraziła się wzrostem liczby robotników, dochodząc do 7 tys., oraz zwiększeniem przepracowanych robotniko-godzin do ok. 950 tys. w zakładach, zatrudniających ponad 20 robotników. Poziom zatrudnienia w marcu kształtował się w granicach, nieosiągniętych już od 3 lat; przędzalnie czesankowe pracowały przeważnie na 2 zmiany. Słabiej kształtowało się zatrudnienie w przemyśle zgrzebnym. Obroty sprzedażne były większe aniżeli w marcu r. ub. Tranzakcje sezonowe rozwijały się przez cały marzec i trwać będą również i w kwietniu. Eksport przemysłu bielskiego w I kwartale r. b. wzrósł o 15% w porównaniu z I kwartałem 1933 r.

W przemyśle białostockim stan produkcyjny kształtował się na poziomie wyższym aniżeli w marcu r. ub. Liczba zatrudnionych robotników wzrosła w porównaniu z 1933 r. o ok. 10 ÷ 15%. Sytuacja eksportowa nie wykazywała wydatniejszych zmian. Ceny i warunki pokrycia pozostawały naogół niezmiennione.

M. K.

EKSPORT WŁÓKIENICTWA ŁÓDZKIEGO W MARCU 1934 R. — Według danych Delegatury Państwowego Instytutu Eksportowego w Łodzi wywóz włókienniczy przemysłu łódzkiego w marcu przedstawiał się następująco: wywieziono przędzy wełnianej niebarwionej 75 800 kg za zł 971 514, przędzy wełnianej barwionej 14 454 kg za zł 230 507, tkanin wełnianych 530 kg za zł 6 745, tkanin półwełnianych 2 437 kg za zł 13 755, przędzy wiganowej 1 320 kg za zł 4 475, przędzy bawełnianej niebarwionej 58 887 kg za zł 209 939, przędzy bawełnianej barwionej 13 273 kg za zł 62 285, tkanin bawełnianych barwionych 64 705 kg za zł 302 708, tkanin bawełnianych niebarwionych 2 678 kg za zł 11 858, welwetów i pluszy 214 kg za zł 1 765, materiałów filcowych 3 456 kg za zł 40 497, rękawiczek z jedwabiu sztucznego 37 kg za zł 975, pończoch 142 kg za zł 4 320, wyrobów dzianych bawełnianych 17 045 kg za zł 139 332, koszul 519 kg za zł 4 650, materiałów dzianych wełnianych 3 489 kg za zł 59 031, bielizny 13 kg za zł 148, płaszczy i palt bawełnianych 7 867 kg za zł 48 379, płaszczy i palt wełnianych i półwełnianych 2 500 kg za zł 654, odzieży męskiej i dziecięcej 86 664 kg za zł 517 027, fartuchów 220 kg za zł 945, stożków wełnianych do kapeluszy 224 kg za zł 8 174. Eksport włókienniczy Łodzi wyniósł w marcu ogółem 361 542 kg wartości zł 2 672 684. W porównaniu z lutym r. b. oznacza to wzrost eksportu blisko o zł 200 tys. Zmniejszenie wywozu obejmuje pozycje tkanin wełnianych, odzieży i koszul; zwiększył się natomiast wywóz przędzy czesankowej i bawełnianej oraz wyrobów dzianych bawełnianych. Jednocześnie w dziale stożków powstaje nowy artykuł eksportowy — berety.

Pod względem krajów przeznaczenia eksport kształtował się następująco (w tys. zł): Afryka 132, Ameryka 25, Anglia 627, Argentyna 39, Austria 32, Belgia 14, Bułgaria 60, Chiny 57, Danja 15, Estonia 7, Finlandia 3, Francja 33, Grecja 16, Holandia 96, Indie 9, Irlandja 41, Jugosławja 7, Kanada 2, Kolumbia 21, Maroko 17, Norwegja 2, Palestyna 85, Persja 51, Rumunia 82, Szwajcaria 29, Szwecja 1. Poza tem niewielkie ilości wywieziono do Peru oraz Syrii. Wzrost eksportu objął rynek angielski, rynki Afryki Poł. oraz Palestyny. Poza tem jako nowe rynki, pochłaniające manufakturę łódzką w większych ilościach, wymienić należy niektóre kraje Ameryki Poł.

K.

PRZEMYSŁ KONFEKCYJNY

PRZEMYSŁ KONFEKCYJNY W ŁODZI W MARCU 1934 R. — Po likwidacji strajku w przemyśle konfekcyjnym wobec zwiększonego zapotrzebowania rynkowego nastąpił wzrost produkcji, który objął wytwórnie odzieży damskiej i męskiej. Zwiększenie produkcji pozostawało również w związku z wcześniejszymi świętami Wielkiejnocy. W związku z tem również obroty sprzedażne były nieco wyższe aniżeli w marcu r. ub. Ujemnym zjawiskiem są dość znaczne zapasy z r. ub., które wpływają zniżkowo na poziom cen, kształtujących się słabiej aniżeli w sezonie zeszłorocznym. W wytwórniach krawatów produkcja i zbył kształtowały się pomyślnie. Korzystnie rozwijały się obroty w wytwórniach kapeluszy, gdzie wobec zwyżki cen półfabrykatów forsowana jest zwyżka cen kapeluszy.

ROLNICTWO

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

DELEGACJA ROLNICTWA NIEMIECKIEGO W POLSCE. — W dn. 26/IV r. b. przybyła na 3-dniowy pobyt do Polski delegacja rolnictwa niemieckiego w składzie następującym: Dr. Reischle, Dr. Erich Winter, Dr. Saure, von Kanne, Dr. Parchmann, Dr. von Hasselbach, Müller-Boedner i Dr. Schefeld. Goście niemieccy przyjechali na zaproszenie Związku Izby i Organizacji Rolniczych R. P. dla złożenia wizyty oraz wymiany zdań na tematy polityki rolniczej obydwu krajów i na rezultaty, osiągnięte w tej dziedzinie.

W rozmowach, którym przewodniczył P. Prezes Fudakowski, uczestniczą ze strony Polski PP.: Kazimierz Fudakowski, Prezes Związku Izby i Organizacji Rolniczych R. P., Dr. Adam Rose, Dyrektor Dep. Ekonomicznego w Min. Roln. i Ref. Roln., b. Minister Dr. Leon Janta Polczyński, b. Minister Prof. Dr. Witold Staniewicz, b. Minister Leon Pluciński, Prezes Związku Eksporterów Zboża, Wiktor Przedpełski, Prezes Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych, Dr. Kazimierz Pajara, Wiceprezes Związku Izby i Org. Roln. oraz Prezes Lwowskiej Izby Rolniczej, Leonard Krawulski, Naczelnik Wydziału w Min. Roln. i Ref. Roln., Dr. Kazimierz Esden-Tempski, Prezes Komisji Traktatowej Zw. Izby i Org. Roln., Dr. Tadeusz Pilch, Radca Min. Roln. i Ref. Roln., Dr. Witold Babiński, Dyrektor Zrzeszenia Związków Właścicieli Lasów, Inż. Aleksander Panek z Naczelnej Dyrekcji Lasów Państwowych.

Rozmowy zainaugurował odczyt, wygłoszony przez Dyr. Wintera p. t.: „Wytyczne niemieckiej polityki rolnej, jej uzasadnienie i rezultaty”.

PRACE NAD PROGRAMEM POLITYKI ZBOŻOWEJ W 1934/35 R. — Komisja Ekspertów Ekonomistów, powołana w grudniu r. ub. przez Związek Izby i Organizacji Rolniczych R. P. w porozumieniu ze Związkiem Eksporterów Zboża, rozpoczęła swe prace w lutym r. b. Celem Komisji było przedyskutowanie na podstawie naukowo opracowanych i zebranych materiałów przesłanek dla polityki zbożowej na najbliższy okres. Nadesłane w przewidzianym terminie referaty rozslane były uprzednio członkom Komisji, poczem na szeregu posiedzeń wyczerpująco zanalizowano dotychczasowe podstawy polityki zbożowej, wyniki akcji interwencyjnej, środki polityki innych państw i t. p.

Jako pierwszy omówiony został referat P. St. Prejbisza p. t. „Wpływ dotychczasowej polityki zbożowej na ceny ziób w Polsce”, analizujący wszystkie środki polskiej polityki zbożowej, ze specjalnem uwzględnieniem działania premij eksportowych. W dyskusji ustalono, że, ogólnie biorąc, cena wewnętrzna ziób kształtowała się powyżej poziomu światowego o wysokość premij, a umożliwiony w ten sposób eksport wpływał korzystnie na zmniejszenie rozpiętości w sezonowych wahaniami cen. W referacie P. W. Piotrowskiego „Systemy polityki zbożowej krajów eksportujących” zostało podkreślone, że żaden ze stosowanych obecnie systemów nie osiągnął właściwie spodziewanych rezultatów, przyczem ich akcja coraz bardziej się staje utrudnioną przez zwiększanie się z roku na rok kosztów, przekra-

Przemysł pończosznicy—po reorganizacji produkcji dla przystosowania jej do rozmiarów potrzeb rynku przez zniesienie III zmiany — doprowadził do redukcji zapasów, co jest niewątpliwie czynnikiem zewszeczmiar dodatnim, gdyż usuwa niebezpieczeństwo ramszowania. Obroty w marcu były niewielkie, ale przewidywany jest wzrost tranzakcyj. Ceny nie uległy zmianie; przy pokryciu weksłom terminy nie przekraczały 3 miesięcy.

W fabrykach obuwia gumowego produkcja kontynuowana była również bardzo energicznie, co pozostawało w związku z poprawą zbytu na rynku wewnętrznym oraz wzrostem zamówień eksportowych.

czających nieraz możliwości finansowe danego państwa. Dyr. St. Goldmann w referacie „Wpływ taryf kolejowych na kształtowanie się cen rolniczych” doszedł do wniosku, że należy dążyć do obniżki wewnętrznej taryfy na zboża, utrzymując na tym samym poziomie koszty przewozu strączkowych. W referacie p. t. „Wpływ cen zboża na produkcję zwierzęcą” przeanalizował P. Skwarczyński stosunek cen ziób i produktów zwierzęcych, oraz ich wzajemne oddziaływanie, tak z punktu widzenia organizacji gospodarstw rolnych, jak też stosunków rynkowych w płaszczyźnie wahań konjunkturalnych i sezonowych. Po przeprowadzonej na tej podstawie dyskusji Komisja ustaliła, że polityka zbożowa nie może być prowadzona w oderwaniu od innych zagadnień, ale że musi tworzyć z całością polityki produkcji rolniczej jednolity system. W naszych warunkach nie może być prowadzona polityka, jednostronnie popierająca je lną z omawianych produkcji, winna się ona natomiast liczyć z naturalną ewolucją rolnictwa polskiego w kierunku produkcji hodowlanej.

W drugiej serji referatów dyskutowany był referat PP.: Dr. St. Antoniewskiego i W. Nowickiego p. t. „Zainteresowanie różnych warstwat rolnych produkcją zbożową”, w którym zostało wykazane, że popularne ujęcie zagadnienia pewnej różnicy w zainteresowaniu w wysokich cenach ziób pomiędzy wielką a małą własnością staje się właściwem przy rozgraniczeniu gospodarstw rolnych od 5 ha w górę i poniżej tej wielkości; dopiero ta wielkość tworzy granicę, na której równoważą się wydatki na zakup ziób i pochodnych z przychodami z nich, wywierając w ten sposób zdecydowany wpływ na zainteresowanie się ich cena.

P. Pos. J. Poniałowski w referacie „Stosunek produkcji ziób do ich zbytu krajowego i do eksportu” po zasadniczych uwagach na temat naszej statystyki rolniczej dał szczegółową analizę rozmiarów produkcji zbożowej, pojemności rynku wewnętrznego oraz obrotu zewnętrznego. W wyniku tej analizy stwierdzono, że od 1929/30 r. nastąpił wyraźny spadek produkcji ziób, który jednak z powodu jeszcze bardziej kurczącej się konsumpcji, przedewszystkiem wiejskiej, nie uwidacznia się na rynku. Ze względu na małe możliwości rozszerzenia eksportu należałoby wrócić baczniejszą uwagę na rynek wewnętrzny, na którym jednak te możliwości są silnie ograniczone. W ostatnim referacie „Możliwości polityki zbożowej” P. B. Łączkowski wysunął tezę przygotowania w 1934/35 r. stopniowej likwidacji P. Z. P. Z. i przerwucenie głównej wagi na akcję rejestrowanego zastawu rolniczego, przyczem pożyczki miałyby być bezprocentowe i udzielane do wysokości 90% ceny poźniwej zboża.

Reasumując też, przedstawionych przez referentów, oraz opinij, wrażeń w dyskusji, przeprowadził P. L. Domański, Dyrektor Związku Eksporterów Zboża. W dyskusji nad tym referatem zbiorczym, mającym być wyrazem uzgodnionych też członków Komisji, ustalono następujące postulaty polskiej polityki zbożowej na 1934/35 r.: a) utrzymanie nadal cel ochronnych, b) rozszerzenie dotychczasowych zwrotów cel na strączkowe, c) superpremia winna być równomiernie rozdzielana również i na te zboża (strączkowe), których ulokowanie na rynku światowym jest możliwe, d) rozszerzenie akcji kredytu zastawowego w formie bezprocentowej i w znacznie większym procencie zboża, e) rewizja systemu taryf kolejowych; powzięto również szereg innych wniosków, bardziej ogólnie sformułowanych, dotyczących sieci elewatorów, dróg, handlu terminowego, podatku obrotowego oraz gruntowego.

H A N D E L

TARGI I WYSTAWY

OTWARCIE TARGÓW POZNAŃSKICH. —

W dn. 29 b. m. odbędzie się uroczyste otwarcie dorocznych Targów Poznańskich. Na uroczystość tę wyjechał w dn. 28 b. m. do Poznania Pan Minister Przemysłu i Handlu Dr. F. Zarzycki w towarzystwie PP.: Wiceministra Dr. Fr. Doleżala, Dyrektora Gabinetu Ministra K. Patka, Dyrektorów: Wł. Bystrowskiego, M. Sokołowskiego i M. Kandla, M. Turskiego, Nacz. Sągajłło oraz Rady J. Barańskiego.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE¹⁾

ZBOŻA I PRZETWORY

RUCH CEN ZBÓŻ w okresie 9 ÷ 22/IV r. b. kształtował się następująco (w zł za 100 kg):

	9 ÷ 15/IV	16 ÷ 22/IV	Wzrost lub spadek (-)
Pszennica			
Warszawa	19'75	19'50	- 13
Poznań	17'00	16'62½	- 2'3
Lwów	20'62½	19'52½	- 5'4
Przeciętna	19'12	18'55	- 3'0
Żyto			
Warszawa	14'50	14'50	—
Poznań	14'62½	14'62½	—
Lwów	15'17	—	—
Przeciętna	14'76	14'56	—
Owies			
Warszawa	12'25	12'25	—
Poznań	12'37½	12'50	+ 1'0
Lwów	12'16½	—	—
Przeciętna	12'26	12'37½	—
Jęczmień browarowy			
Warszawa	15'75	15'75	—
Poznań	15'25	15'75	+ 3'2
Lwów	—	—	—
Przeciętna	—	—	—
Jęczmień zwykły			
Warszawa	14'00	14'00	—
Poznań	14'75	14'75	—
Lwów	11'37½	—	—
Przeciętna	13'37	14'37½	—

— Okres sprawozdawczy (od 16 do 21 kwietnia) na giełdzie warszawskiej minął przy usposobieniu spokojnem, nie przynosząc żadnych różnic w cenach w porównaniu z cenami z ubiegłego okresu. Natomiast na giełdzie poznańskiej większość notowanych artykułów wykazuje odchylenia in minus od cen z ubiegłego tygodnia, a mianowicie: niżka wszystkich gatunków mąki pszennej: I gat. A 20%, I gat. B 45%, I gat. C 60%, I gat. D 65%, II gat. 45 ÷ 65%, II gat. „poślednia” A 65 ÷ 70%, III gat. „poślednia” B ponad 70% — wynosiła zł 0'75 ÷ 1'00 na 100 kg. Na giełdzie gdańskiej odnotowano — przy dostatecznej podaży — lekkie wahania cen jęczmienia eksportowego o wadze 117 funt. hol. oraz owsa nowego.

Ogólny obrót na giełdzie warszawskiej wyniósł w okresie sprawozdawczym 16 828 t, w tem 11 838 t żyta (dla okresu ubiegłego odpowiednio liczby wynosiły: 14 749 t i 8 451 t).

Warszawa. — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa ładunek wagon: pszenica jara czerwona szklista 775 g/l bez obrotów, — jednolita 748 g/l 19'50 ÷ 20'00, — zbierana 737 g/l 19'00 ÷

19'50, żyto jednolite 700 g/l 14'25 ÷ 14'75, jęczmień browarowy 684 g/l 15'50 ÷ 16'00, — przemiałowy 632 g/l 13'75 ÷ 14'25, owies jednolity 468 g/l 12'50 ÷ 13'00, — zbierany 438 g/l 11'50 ÷ 12'00, mąka pszena I gat. „luksusowa” 45% 32'00 ÷ 36'00, — I gat. 65% 28'00 ÷ 32'00, — II gat. 20% po luksusowej 23'00 ÷ 28'00, — III gat. „poślednia” 17'00 ÷ 23'00, mąka żytnia I gat. 0 ÷ 55% 23'00 ÷ 24'00, — I gat. 0 ÷ 65% 22'00 ÷ 23'00, — II gat. 17'00 ÷ 18'00, — „razowa” 17'00 ÷ 18'00, — „poślednia” 12'00 ÷ 13'00, otręby pszenne szale z przemiału standartowego 12'00 ÷ 12'50, — średnie z przemiału standartowego 11'00 ÷ 11'50, otręby żytnie z przemiału standartowego 9'00 ÷ 9'50.

Poznań. — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w zł za 100 kg parytet Poznań dostawa bieżąca (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): pszenica 16'50 ÷ 16'75, żyto 14'50 ÷ 14'75, jęczmień 695 ÷ 705 g/l 14'75 ÷ 15'25, — 675 ÷ 685 g/l 14'25 ÷ 14'75, — browarowy bez notowań (15'25 ÷ 16'25), owies 12'25 ÷ 12'75 (12'50 ÷ 12'75), — do siewu bez notowań, mąka wraz workiem: pszena I gat. A 20% 30'50 ÷ 32'00 (31'25 ÷ 33'00), — I gat. B 45% 17'50 ÷ 29'50 (28'25 ÷ 30'50), — I gat. C 60% 26'00 ÷ 28'00 (26'75 ÷ 29'00), — I gat. D 65% 24'50 ÷ 26'50 (25'25 ÷ 27'50), — II gat. 45 ÷ 65% 22'50 ÷ 24'50 (23'25 ÷ 25'50), — III gat. „poślednia” A 65 ÷ 70% 16'25 ÷ 17'00 (17'00 ÷ 19'00), — III gat. „poślednia” B ponad 70% 13'25 ÷ 15'00 (14'00 ÷ 16'00), żytnia I gat. 0 ÷ 55% 21'00 ÷ 22'00, — I gat. 0 ÷ 65% 19'50 ÷ 20'50, — II gat. 55 ÷ 70% 16'50 ÷ 17'50, — „poślednia” ponad 70% 13'00 ÷ 14'50, — razowa 0 ÷ 95% 17'00 ÷ 18'00, otręby pszenne z przemiału standartowego 10'75 ÷ 11'75, — grube z przemiału standartowego 11'50 ÷ 12'00, otręby żytnie z przemiału standartowego bez notowań (10'25 ÷ 11'00).

Gdańsk. — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w guld. gd. za 100 kg (w nawiasach podane są ostatnie notowania z dawniejszych okresów o ile się różnią od obecnych): pszenica o wadze 130 funt. hol. 10'40 (bez notowań), — czerwona o wadze 125 hfl. bez notowań, żyto eksportowe o wadze 120 funt. hol. 9'00, — nowe konsumpcyjne 9'10 (9'15), jęczmień wyborowy na eksport 9'90 ÷ 10'20 (9'75 ÷ 10'10), — średni 9'25 ÷ 9'60, — o wadze 117 funt. hol. 9'20 (9'15), — 114 funt. hol. 9'10, jęczmień zimowy bez notowań, owies nowy 7'35 ÷ 8'75 (7'85 ÷ 8'25), otręby pszenne szale 7'75 (7'70), — otręby żytnie bez notowań (6'30 ÷ 6'40).

LEN

Wilno. — Ceny lnu według notowań Giełdy Zbożowo-Towarowej i Lniarskiej w Wilnie — w zł za 1 000 kg loco stacja załadowania (w nawiasach podane są końcowe notowania z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): czesany Horodziej basis I, skala 303'10, 2 250'00 ÷ 2 315'00 (2 229'95 ÷ 2 294'90), trzepak Wolożyn basis I, skala 216'50, 1 385'00 ÷ 1 450'00 (1 385'60 ÷ 1 450'55), trzepak Hoduciszki basis I, skala 216'50, 1 385'00 ÷ 1 450'00 (1 385'60 ÷ 1 450'55), trzepak Miory basis I, skala 216'50, 1 275'00 ÷ 1 493'00 (1 276'85 ÷ 1 341'80), trzepak Traby basis I, skala 216'50, bez notowań (1 450'55 ÷ 1 493'85), kądziel grodzieńska 1 040'00 ÷ 1 080'00 (1 039'20 ÷ 1 082'50), — horodziejska 1 125'00 ÷ 1 170'00 (1 125'80 ÷ 1 169'10).

WARZYWA

Warszawa. — Ceny według ceduły targu warzywnego — w zł za 100 kg (w nawiasach podane są notowania z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): brukiew bez notowań (3'00 ÷ 4'00), buraki 4'00 ÷ 5'00, cebula I gat. 11'00 ÷ 14'00 (9'00 ÷ 11'00), — II gat. 6'00 ÷ 8'00 (5'00 ÷ 7'00), chrzan I gat. 70'00 ÷ 80'00 (70'00 ÷ 90'00), — II gat. 35'00 ÷ 45'00 (35'00 ÷ 50'00), czosnek bez notowań, kapusta biała 4'00 ÷ 5'00 (3'50 ÷ 4'25), — brukselska bez notowań, — kwaszona bez notowań (9'00 ÷ 11'00), marchew 3'00 ÷ 3'50, pietruszka 8'00 ÷ 11'00, rabarbar 25'00 ÷ 40'00 (90'00 ÷ 120'00), sałcjka I gat. bez notowań, — II gat. bez notowań, seler 15'00 ÷ 20'00 (12'00 ÷ 18'00), szczaw I gat. bez notowań (50'00 ÷ 80'00), — II gat. 20'00 ÷ 30'00 (25'00 ÷ 40'00), szparagi 200'00 ÷ 300'00, szpinak 7'00 ÷ 10'00 (10'00 ÷ 15'00), ziemniaki 4'50 ÷ 5'50, bulwy bez notowań; za 1 kg: cykorja I gat. bez notowań, — II gat. bez notowań, pieczarki bez notowań, szczaw bez notowań (0'75 ÷ 1'20), — gruntowy bez notowań; za 100 pęczków lub 100 sztuk: botwina 30'00 ÷ 40'00 (20'00 ÷ 30'00), cebula siedmiolatka 12'00 ÷ 20'00,

¹⁾ Na podstawie danych Min. Przemysłu i Handlu oraz Min. Rolnictwa i Ref. Roln., sprawozdań organizacyj gospodarczych, własnych korespondentów, depesz P. A. T. i t. d.

kalafjory I gat. bez notowań, — II gat. bez notowań, — III gat. bez notowań, kalarepa bez notowań, kapusta biała 10'00 ÷ 15'00 (6'00 ÷ 10'00), — czerwona 20'00 ÷ 30'00 (15'00 ÷ 25'00), — włoska 15'00 ÷ 25'00 (10'00 ÷ 18'00), koperek 25'00 ÷ 35'00, rzodkiewka (4 pęczki po 15 szt.) I gat. 0'75 ÷ 1'00 (0'90 ÷ 1'20), — II gat. 0'35 ÷ 0'45 (0'60 ÷ 0'80), pietruszka - natka 7'00 ÷ 10'00 (15'00 ÷ 20'00), majeranek bez notowań, marchew bez notowań, pory 12'00 ÷ 20'00 (10'00 ÷ 17'00), sałata budynkowa w główkach I gat. 15'00 ÷ 20'00 (15'00 ÷ 25'00), — II gat. 7'00 ÷ 12'00 (8'00 ÷ 12'00), szczypiorek 7'00 ÷ 10'00 (12'00 ÷ 20'00).

MATERJAŁY BUDOWLANE

Katowice. — Ceny orientacyjne — w zł (I cena loco skład, II — franco wagon) za 1000 sztuk: cegła zwyczajna palona 28 — 34, — twardo palona o wytrzyma. ciśn. ponad 350 kg/cm² 42 — 45, — ostro palona 33 — 38, — oblicówka 60 — 90, — sufitowa 25 × 25 × 10 (Kleina) 65 — 72, — 25 × 33 × 15 (Ackermana) 230 — 250, — pust kowa 34 — 38; za 1 tonnę: cegła szamotowa krajowa 32 ÷ 33 S K 100 — 140, żwir rzeczny (Wisła — Odra) 6'00 — 7'75, piasek rzeczny 6'50 — 8'00, żużel wysokop. łamany: a) podkład 4'00 — 4'50, b) szuter 4'40 — 5'00, c) grysik 3'50 — 4'50; za 100 kg: wapno palone 2'00 — 2'40, — gazone (za 1 m³) 18'00 — 23'00, cement w workach 4'00 — 4'50, gips murarski w workach 4'00 — 6'00, — sztukatorski harceniński 14'50 — 16'00, papa (loco skład za rolkę 7 m²): Nr. 200 2'80 — 3'00, Nr. 150 3'30 — 3'85, Nr. 125 3'60 — 4'00, Nr. 100 4'30 — 4'90, Nr. 80 4'80 — 5'50, — asfalt. izol. (za 1 m²) 1'60 — 1'80, kafele (za 1 sztukę): I kl. polerowane białe 0'75 — 1'00, — kolorowe 0'70, — szmelcowane 2'00, kwadraty 0'50, narożniki 1'10 — 1'50, rury (za 1 m bież.) kamionkowe 100 mm 4'50 — 5'00, — 150 mm 6'50 — 7'50, — 200 mm 9'50 — 10'00, cementowe 150 mm 1'50 — 2'00, — 200 mm 2'50 — 2'80, — 300 mm 3'80 ÷ 4'20, drewny (za 100 sztuk): 2" 45'00 — 60'00, 3" 10'00 — 125'00, 4" 180 — 200'00, lane asfalt. żelazne (za 1 kg) 0'45, — ołowiane 1'35; za 100 kg: smoła gazowa preparowana 19'00 — 22'00, asfalt krajowy sztuczny 18'00 — 21'00, gudron krajowy 22'00 — 25'00, lepnik krajowy 20'00 — 24'00, karbolinum 33'00 — 35'00, kit do papy 40'00 — 50'00, — do rur i muf 34'00 — 35'00; żelazo (cena zasadnicza za 1 tonnę): do betonu składowe 365'00, profilowe do Nr. 24 375'00, — ponad Nr. 24 445'00, bednarka w wiązach 445'00.

RYNEK AKCYJNY

za okres od 16 do 21 kwietnia 1934 r.

Sytuacja na giełdzie warszawskiej uległa wybitnej poprawie, zarówno jeśli chodzi o wielkość obrotów, jak i ilość notowanych papierów. Akcje Banku Polskiego — przy wybitnie wzmo-

żonych obrotach — zwyżkowały w dalszym ciągu, zamykając okres sprawozdawczy nadwyżką zł 1'00. Akcje towarzystw przemysłowych — przy słabej tendencji zwyżkowej — wykazują następujące zyski w porównaniu z okresem ubiegłym: Warsz. Tow. Fabryk Cukru — zł 0'50, Starachowice — zł 0'10 oraz Haberbusch i Schiele — zł 0'25. Akcje Lilpopa i Warsz. Tow. Kop. Węgla i Zakł. Hutn. zamknęły notowania tygodniowe na zero. Sporadyczne transakcje zawierano Rudzkim (po zł 2'50 ÷ 2'65).

Na giełdzie krakowskiej notowane były tylko akcje Banku Polskiego po kursie utrzymanym, a na poznańskiej — po kursie o zł 1'00 wyższym w porównaniu z ostatnim notowaniem z ubiegłego tygodnia. Giełda lwowska — nadal bez notowań.

GIEŁDA WARSZAWSKA

	Wartość nominalna	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
		w zł za akcję		
Bank Polski	zł 100	83'50	80'50	82'50
Warsz. T-wo Fabr. Cukru	zł 100	17'75	17'75	17'75
Warsz. Tow. Kopalni Węgla i Zakł. Hutn.	zł 100	12'50	12'00	12'50
Lilpop	zł 25	11'70	11'60	11'65
Ostrowieckie Zakłady I-III em. serja B	zł 50	20'25	20'25	20'25
Starachowice	zł 50	10'65	10'50	10'50
Haberbusch i Schiele	zł 100	38'50	38'00	38'00

GIEŁDA KRAKOWSKA

Akcje — w zł (maksimum i minimum; w nawiasach podane są notowania z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): Bank Polski 81'50 ÷ 81'00 (81'50 ÷ 80'00).

GIEŁDA LWOWSKA

Akcje w okresie sprawozdawczym nie były notowane.

GIEŁDA POZNAŃSKA

Akcje — w zł (maksimum i minimum; w nawiasach podane są notowania z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): Bank Polski 81'00 ÷ 79'50 (80'00 ÷ 78'50).

CLA ORAZ REGLAMENTACJA HANDLU ZEWN.

ULGI CELNE. — W „Dz. Ust. R. P.” Nr. 34/1934 poz. 315 ogłoszone zostało rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przem. i Handlu oraz Rolnictwa i Ref. Roln. z dn. 17/IV 1934 r. o ulgach celnych na jabłka świeże, na mocy którego przy przewozie w okresie 16/IV ÷ 15/V r. b. włącznie jabłek świeżych we wszelkiego rodzaju opakowaniach 15 ÷ 18 kg — pobiera się za pozwoleniem Ministra Skarbu cło ulgowe w wysokości zł 65 od 100 kg.

Wymienione rozporządzenie przedłuża moc rozporządzenia z dn. 13/XII 1933 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 99/1933, poz. 763), któ-

rego termin ważności upłynął z dn. 15/IV 1934 r., i przewiduje ulgę celną w tej samej wysokości. Zmianie ulega tylko rodzaj opakowania (waga), które dostosowane zostało do opakowania także jabłek kanadyjskich.

Ulgą celna udzielana będzie wzamian za wywóz pewnych produktów rolnych przy stosunku wartości wywozu do wartości przywiezionych jabłek 2:1.

Rozporządzenie weszło w życie w dn. 20/IV 1934 r. i obowiązuje do dn. 15/V 1934 r. włącznie.

A. Z.

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

PRZEMÓWIENIE PANA MINISTRA KOMUNIKACJI M. BUTKIEWICZA NA PAŃSTWOWEJ RADZIE KOMUNIKACYJNEJ

Otwierając posiedzenie Państwowej Rady Komunikacyjnej Pan Minister Komunikacji Inż. M. Butkiewicz wygłosił dłuższe przemówienie, w którym omówił wszystkie ważniejsze zagadnienia, dotyczące działalności Ministerstwa Komunikacji.

Na wstępie Pan Minister zapoznał zebranych z historią Min. Komunikacji, które po zlikwidowaniu Min. Robót Publicznych objęło poza kolejami i lotnictwem cywilnym sprawy dróg kołowych, wodnych śródlądowych, hydrografji, pomiarów kraju i zakła-

dania znaków granicznych, sprawy projektu meljoracji Polesia, turystykę i Państwowy Instytut Meteorologiczny. Specjalną uwagę Min. Komunikacji zwraca na drogi kołowe, w szczególności na poprawę stanu dróg i mostów drogowych, tudzież na rozwój motoryzacji kraju, t. j. wzrost ilostanu taboru samochodowego produkcji krajowej możliwie jednolitego typu, o konstrukcji silnej i trwałej. W zakresie dróg wodnych program inwestycyjny musi być z konieczności zacieśniony do utrzymania rzek w stanie używalności, i to przede wszystkim na odcinkach ważnych ze względu państwowych i gospodarczych. Polityka taryfowa zmierza do oddania komunikacji rzecznej masowego przewozu towarów najtańszych, których koszty przewozu wodą z natury rzeczy są niższe. Wreszcie lotnictwo cywilne, będące dopiero w stadium rozwoju, będzie nadal doznawało specjalnej opieki ze strony Państwa. Min. Komunikacji dąży do spopularyzowania lotnictwa jako zwykłego środka komunikacyjnego i popierać będzie wszelkie kroki, zmierzające do tego celu.

Przechodząc do spraw kolejnictwa, z ważniejszych posunięć organizacyjnych w ostatnim trzechleciu Pan Minister wymienił: 1) przeniesienie Dyrekcji Kolejowej z Gdańska do Torunia, 2) utworzenie w lipcu 1932 r. Biura Gdańskiego P. K. P. w Gdańsku o charakterze informacyjno-łącznikowym, 3) utworzenie Biura Portowego w Gdyni, 4) przejęcie czasowe przez Dyrekcję Toruńską eksploatacji linii francusko-polskiej Herby Nowe — Gdynia, 5) powołanie do życia we wrześniu r. ub. Komitetu do Spraw Przebudowy i Elektryfikacji Warszawskiego Węzła Kolejowego i utworzenie w Min. podległego bezpośrednio Ministrowi Komunikacji kierownictwa elektryfikacji tego węzła.

Konsekwencją rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o przekształceniu Polskich Kolei Państwowych w przedsiębiorstwo, prowadzone na zasadach handlowych, jest zwiększenie zdolności kredytowej przedsiębiorstwa oraz większe usamodzielnienie go pod względem budżetowo-gospodarczym.

Na podstawie wyżej wymienionego rozporządzenia został z dniem 1 kwietnia 1932 r. utworzony specjalny „Fundusz Inwestycyjny Przedsiębiorstwa P. K. P.". Z Funduszu tego, dotowanego w miarę potrzeby z nadwyżek budżetowych przedsiębiorstwa, winny być pokrywane wszystkie rozchody na inwestycje kolejowe, zwiększające jego majątek, oraz na odbudowę zniszczeń wojennych.

Pozatem Pan Minister omówił sprawę zniżki taryfy osobowej, obowiązującej od dn. 1/I r. b., która objęła jedynie dalsze odległości, ponieważ właśnie ten przewóz ucierpiał najbardziej wskutek przesilenia, jako szczególnie kosztowny, a z drugiej strony w bliskich dystansach istnieje wiele udogodnień zasadniczych (taryfa podmiejska). Jako uzupełnienie reformy z dn. 1/I oczekuje Polskie Koleje Państwowe jeszcze rozszerzenie przejazdów podmiejskich i zniesienie IV klasy z dn. 5/V r. b. Zarządzenie to nie naruszy poważniej interesów ludności ziem zachodnich, wskutek dość liberalnego zastosowania taryfy podmiejskiej, a nawet wprowadzenia jej, jako ogólnej, dla pociągów lokalnych na terenie Górnego Śląska.

Tą samą zasadą polityki zniżkowej kierowano się w dziedzinie polityki towarowej. Ważnym sukcesem jest wprowadzenie polsko-czechosłowackiej taryfy portowej, której wynikiem jest pozyskania głębszego

zaplecza czechosłowackiego dla Gdyni i Gdańska. Podczas gdy w 1931 r. przechodziły przez Gdynię i Gdańsk nieznaczne tylko transporty ze Środkowych Moraw, to w 1933 r. sfera wpływów Gdyni i Gdańska znacznie się rozszerzyła. W znacznym też stopniu rozbudowano stosunki taryfowe z Rumunją, Węgrami, Bułgarią, Estonją i Niemcami. Komunikacja z portami Lewantu, jakkolwiek co do ilości tonnażu niewielka, wzrasta konsekwentnie w związku ze specjalnie korzystną konjunkturą w Palestynie. W komunikacji między Polską a Z. S. R. R., po spadku przewozów w 1931 r., nastąpił znaczny wzrost.

W dziale inwestycji kolejowych Min. Komunikacji, po odciążeniu budżetu od wydatków na budowę magistrali węglowej, objętej przez Francusko-Polskie Tow. Kolejowe, przystąpiło do wykończenia rozpoczętych poprzednio linii kolejowych, jak łącznica Sandomierz—Grębów, odcinek Widzew—Zgierz oraz linia Woropajewo—Druja. Pozatem w końcu r. b. otwarty będzie ruch tymczasowy na linii Kraków—Miechów i Warszawa—Radom. W budowie jest linia Płock—Sierpc.

Z robót nad rozwojem węzłów i stacyj — przebudowa węzła warszawskiego została w końcu zeszłego roku wykończona w pierwszym stadium — przez uruchomienie linii średnicowej. Obecnie w związku z zawartą pomiędzy przedsiębiorstwem P. K. P. i angielskimi firmami umową pożyczkowo-elektryfikacyjną na sumę ogólną £ 1980 tys. zostało rozpoczęte wykonanie dalszej serii robót w celu zelektryfikowania ruchu podmiejskiego i linii średnicowej. W węzle gdyńskim i krakowskim prowadzone są roboty w celu dostosowania ich do znacznie wzmożonego ruchu.

W dziale robót mostowych odbudowano w ostatnim trzechleciu ok. 1500 m bież. obiektów. W latach najbliższych projektowana jest budowa 7 większych mostów i wzmocnienie całego szeregu mostów drewnianych i prowizorycznych w ogólnej ilości ok. 6500 m bież.

Pozatem Pan Minister Butkiewicz omówił stan techniczny P. K. P., przyczem stwierdził, że stan nawierzchni na liniach P. K. P. odpowiada wymogom bezpieczeństwa. Jeśli chodzi o tabor, to w ciągu 3 ostatnich lat P. K. P. zakupiły w wytwórniach krajowych 277 parowozów, na rok 1934 przewidziana jest budowa 23 parowozów osobowych. Ilostan wagonów osobowych wynosił na dz. 1/I r. b. 12185, w tem nowych stalowych nowoczesnej konstrukcji 306. Inwentarz wagonów towarowych przedstawia się sumą 153 854, w tej liczbie nowych 7 732, w r. b. zaś projektowana jest budowa 120 wagonów. Sprawa motoryzacji ruchu osobowego przedstawia się następująco: w 1931 r. P. K. P. liczyły 52 wagony motorowe, oprócz nich 3 wagony z silnikami benzynowymi i 11 wagonów z silnikami parowymi. W 1933 r. zakupiono autobus szynowy Austro-Daimlera, pozatem były dokonywane jazdy próbne wagonami motorowymi innych konstrukcyj.

W dziedzinie utrzymania i budowy dróg kołowych wydatki powinny wynosić rocznie ok. zł 60 miljn. Ponieważ plan finansowo-gospodarczy Państwowego Funduszu Drogowego na okres 1933/34 przewidywał zł 27,1 miljn., a na okres 1934/35 — zł 15 miljn., przeto Min. Komunikacji musi sięgnąć do innych jeszcze źródeł, pragnąc utrzymać gospodarkę drogową na należytych poziomie. Do wspomnianych wy-

żej źródeł należą: 1) dotacje Skarbu Państwa, które w okresie 1934/35 wyniosą zł 6 milj., 2) opłaty i świadczenia za wydawanie koncesyj z prawem wyłączności na mocy ustawy o zarobkowym przewozie pojazdami mechanicznymi (ok. zł 3 milj. rocznie), 3) pożyczki długo- i krótkoterminowe, 4) pożyczki z Funduszu Pracy, 5) roboty drogowe na warunkach kredytowych przez krajowe i zagraniczne przedsiębiorstwa budowy dróg (do dn. 1/I 1934 r. zawarto umów na budowę dróg i mostów na kwotę zł 72 975 tys.). W okresie 1934 r. przewiduje się prowadzenie nadal robót drogowych na warunkach kredytowych, przyczem obciążenie Państwowego Funduszu Drogowego z tytułu wystawionych skrypców dłużnych wzrośnie o kwotę ok. zł 20 milj.

KONTRAKT Z TOW. „WESTINGHOUSE”.—

Na innym miejscu podajemy wiadomość o ostatecznym podpisaniu z angielskim Tow. „Westinghouse” umowy pożyczkowej na zł 132,4 milj., dotyczącej dostawy hamulców zespolonych dla P.K.P. Poniżej drukujemy wyjaśnienia w sprawie technicznych szczegółów kontraktu pożyczkowego, jakich udzielił biorący udział w rokowaniach Podsekretarz Stanu w Min. Komunikacji P. Inż. Julian Piasecki:

„Zyskujemy niewątpliwie jeden z najdoskonalszych nowoczesnych hamulców, prosty, pewny w działaniu, pozbawiony tych wszystkich wad, co do których przekonano się na podstawie długotrwałych doświadczeń. W związku z wyrażoną w swoim czasie na łamach prasy polskiej krytyką hamulca Westinghousa z powodu jego urządzenia dwucylindrowego, pragnę podkreślić, że hamulec, przewidziany w naszym kontrakcie, jest jednocylindrowy, z zastosowaniem samoczynnych nastawiaczy skoku tłoka hamulcowego według szwedzkiego wynalazku, znanego jako S.A.B. Urządzenie to umożliwia uzyskanie odpowiedniej siły hamowania, zarówno przy wagonie pustym, jak i załadowanym, a także w połączeniu z t. zw. nastawiaczem klocków hamulcowych — eliminuje całkowicie potrzebę okresowego regulowania przyrządów hamulcowych w miarę zużywania się klocków w toku pracy taboru.

Hamulec ten, oparty na najnowszych zdobyczach techniki, nie tylko umożliwia hamowanie pociągów towarowych, jako odrębnych składów, lecz umożliwia także doczepianie wagonów towarowych do pociągów osobowych przy zachowaniu całkowitego bezpieczeństwa.

Hamulec ten ułatwi także rozwiązanie większej szybkości pociągów towarowych, wskutek czego z punktu widzenia eksploatacji Polskie Koleje Państwowe uzyskają znaczne oszczędności. P. K. P. wybrały hamulec Westinghousa dlatego, że pod względem doświadczenia jest to najbardziej wypróbowany hamulec, gdyż od dłuższego czasu jest on zaprowadzony na kolejach francuskich, belgijskich i częściowo amerykańskich.

Co się tyczy eksploatacji przez P. K. P. tej inwestycji, to w pierwszym rzędzie podkreślić należy, że znaczna część robót wykonywana będzie w warsztatach kolejowych P. K. P., gdzie zostaną przerobione wszystkie wagony, posiadające hamulce ręczne, oraz gdzie montowane będą także hamulce dla całego taboru P. K. P. Na roboty te otrzymujemy w ramach zawartego kontraktu pożyczkę gotówkową, wynoszącą ok. zł 36 milj., płatną w miarę postępu robót. Roz-

łożenie spłat całego kredytu na lat 10 umożliwi pokrycie tego kredytu w znacznym stopniu z oszczędności, jakie uzyskamy z eksploatacji Polskich Kolei Państwowych, wskutek zastosowania tego hamulca”.

KOLEJE PRYWATNE W POLSCE. — W wyniku specjalnego układu stosunków politycznych i gospodarczych Państwo Polskie zostało po wojnie właścicielem olbrzymiej większości sieci kolejowej na ziemiach polskich. Główną przyczyną tego stanu rzeczy była okoliczność, iż dzielnice Polski należały do 3 najbardziej militarystycznych państw Europy, które dla tych właśnie powodów uważały za wskazane utrzymywać koleje nadgraniczne w zarządzie państwowym. Po przegranej wojnie wszystkie te koleje państwowe przeszły, siłą rzeczy, na własność nowego gospodarza wydzielonych terytoriów — Państwa Polskiego. Rozciągłość państwowej sieci kolejowej stanowiła: linii normalnotorowych — 14 943 km (w tem: w b. zaborze rosyjskim — 7 031 km, w b. zab. austriackim — 3 034 km, i w b. zab. pruskim — 4 880 km) i wąskotorowych — 1 845 km (w tem: w b. zab. rosyjskim — 1 706 km, austriackim — 25 km, pruskim — 114 km).

Obok kolei państwowych istniała jednak pewna liczba kolei samorządowych i prywatnych użytku publicznego, mianowicie — 2 039 km linii normalnotorowych, należących do 40 właścicieli, oraz 1 433 km linii wąskotorowych (w tem 151 km o napędzie elektrycznym), stanowiących własność 21 osób prywatnych. W wyniku wojny część tych kolei okazała się bądź całkowicie pozbawiona właścicieli (np. kolej Święciańska, której Towarzystwo uległo w Rosji nacjonalizowaniu), bądź częściowo (np. kolej Wejherowo — Zamostne, gdzie nie ustalono dotąd właścicieli przeszło 50% kapitału akcyjnego), bądź wreszcie okazała się w stanie takiego zniszczenia, że właściciele do eksploatacji nie przystąpili. W tych warunkach Państwo Polskie, nie chcąc wstrzymywać ruchu na tych liniach, przejęło je we własną eksploatację, prowadzoną jednak na podstawie osobnej rachunkowości. W ten sposób przejęto pod zarząd państwowy dodatkowo 1 502 km linii normalnotorowych (w tem 1 047 km na terenie Małopolski, 141 km na terenie Pomorza i Wielkopolski, 216 km na terenie b. Królestwa i 99 km na Wileńszczyźnie) oraz 44 km linii wąskotorowych (na Wileńszczyźnie).

Eksploatacja tak rozległej sieci kolejowej, złożonej z odcinków o różnym typie budowy, różnym uposażeniu w tabor i urządzeń stacyjnych, o odmiennych warunkach prawnych — nie była łatwa. Trudność tę wzmagała inflacja marki w pierwszym okresie naszej państwowości i płynność warunków życia gospodarczego, to też do 1924 r. eksploatacja przejętych przez Państwo kolei prywatnych dawała stały niedobór. W okresie powszechnie dobrej koniunktury — 1924 r. ÷ 1928 r. niedobór ten na większości linii ustał, ale zato tem gwałtowniej wzmożył się od 1930 r., wymagając corocznej dopłaty w kwocie zł 3 ÷ 6,5 milj.

W tych warunkach Skarb Państwa uznał za bardziej celowe dokonanie przedterminowego skupu niektórych, linii prywatnych, posiadających bądź znaczenie szlaków tranzytowych, bądź stanowiących naturalne uzupełnienie sieci P. K. P., bądź wreszcie obsługujących ważniejsze uzdrowiska. Zadanie to było ułatwione przez tę okoliczność, że w większości wypadków Skarb Państwa był — z tytułu przejęcia praw po zaborcach — właścicielem poważnej części akcji, a ponadto wierzycielem z tytułu kredytowania niedoborów.

W taki właśnie sposób nastąpił skup następujących linii kolejowych:

1) w Małopolsce: Wschodnio-Galicyjskie Koleje Lokalne o długości 196 km (w 1930 r.), kolej Chabówka — Zakopane z odnogą Nowy Targ — Suchabara — 65 km, oraz Lwów — Stojanów — 93 km (w 1931 r.), Drohobycz — Truskawiec — 12 km, Muszyna — Krynica — 11 km, Lwów — Podhajce — 41 km, Borki Wielkie — Grzymałów — 33 km oraz Lwów — Bełzec — 90 km (w 1932 r.); poza tem jeszcze w 1928 r. wykupiona została po polskiej stronie część kolei Lwów — Czerniowce — Jassy, mianowicie odcinek Lwów — granica Państwa pod Śniatyniem — 244 km;

2) w Wielkopolsce: kolej Rawicz — Kobylin o długości 55 km (w 1932 r.);

3) w b. Kongresówce: Kolej Fabryczno-Łódzka o długości 25 km (w 1931 r.) i wąskotorowe kolejkij Kujawskie — 184 km.

Po przeprowadzeniu tych zmian — pod zarządem państwowym pozostały następujące koleje prywatne:

A. — Normalnotorowe: 1) w Małopolsce: Kraków — Kocmyśów (20 km), Trzebinia — Skawce (33 km), Dolina — Wygoda (9 km), Lwów — Jaworów (54 km), Tarnów — Szczucin (49 km), Delatyn — Kołomyja — Stefanówka (112 km), Piła — Jaworzno

(27 km), Tarnopol ÷ Zbaraż (24 km), Pałahicze ÷ Tłumacz (6 km) i Kołomyjskie Koleje Lokalne (60 km); 2) na Pomorzu: Chełmża ÷ Mełno (46 km), Puck ÷ Krokowo (23 km), Toruń ÷ Czarnowo (28 km), Toruń ÷ Lubicz (11 km), Wejherowo ÷ Zamostne (11 km); Zajączkowo ÷ Nowe Miasto (14 km); 3) w b. Królestwie Polskiem kolej Herby ÷ Kielce (137 km) i 4) na Wileńszczyźnie—Koleje Święciańskie (99 km).

B. — Wąskotorowe: w Małopolsce — kolej Łupków ÷ Cisna (25 km), na Wileńszczyźnie — wąskotorowe linie Kolei Święciańskich (44 km).

Eksploatacja tych kolei prywatnych prowadzona jest przez odnośne dyrekcje kolei państwowych bądź na podstawie osobnych umów, jak np. na kolejach małopolskich, lub bez umowy, przyczem na kolejach b. zaboru rosyjskiego wyznaczany jest rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu zarządca przymusowy nad mieniem tych kolei. Wydatki eksploatacyjne kolei prywatnych zarachowuje się w budżecie ogólnym P. K. P. na poszczególnych rozdziałach i paragrafach wydatków, zwrot zaś tych wydatków wykazuje się w ogólnej sumie w rubryce dochodów P. K. P. Wydatki, niezwiązane z eksploatacją, pokrywa się z dochodów kolei prywatnych w ich rachunkach eksploatacyjnych. Taryfy na kolejach prywatnych ustalane są w porozumieniu właścicieli z odnośną dyrekcją kolei państwowych, a zatwierdzane są i ogłaszane przez Ministerstwo Komunikacji.

Jeżeli chodzi o koleje prywatne, prowadzone we własnym zarządzie właścicieli, to rzecz się przedstawia w sposób następujący: kolei prywatnych o torze normalnej szerokości i napędzie parowym pozostało zaledwie 6 o ogólnej długości 128 km, wszystkie w woj. zachodnich, mianowicie: Kolej Gostyńska Powiatowa (49 km), Kościańska Powiatowa (47 km), Poznań ÷ Starołęka ÷ Kobylepole (11 km), Leszno ÷ Henryków (9 km), Pleszew ÷ Pleszew miasto (4 km) i Twarda Góra ÷ Nowe (8 km). Min. Komunikacji sprawuje nadzór ogólny nad temi kolejami przez dyrekcje oraz swoich delegatów i zatwierdza — w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przem. i Handlu oraz Roln. i Ref. Roln. — taryfy, układane przez właścicieli.

Obok tych istnieją 3 koleje normalnotorowe prywatne o trakcji elektrycznej, mianowicie: Warszawa ÷ Grodzisk (33 km), Warszawa ÷ Młociny ÷ Modlin (12 km) i t. zw. Tramwaje Dąbrowskie (Dąbrowa ÷ Sosnowiec ÷ Katowice — 18 km), razem 63 km.

Daleko liczniejsze są prywatne koleje wąskotorowe, na które składają się 4 grupy następujące:

A. — Koleje wąskotorowe o trakcji parowej:

1) koleje powiatowe: Bydgoskie (106 km), Gnieźnieńskie (67 km), Jarczińska (31 km), Krotoszyńska (39 km), Smigielska (59 km), Sochaczew ÷ Wyszogród ÷ Piaski (33 km), Sredzkie (106 km), Wrzesińska (56 km), Wyrzyskie (139 km), Żnińskie (76 km), Kalisz ÷ Turek ÷ Opatówek (74 km), razem — 784 km;

2) koleje spółek prywatnych: Kruszwica ÷ Jeżyce ÷ Piotrków Kujawski (26 km), Marecka (20 km), Opalenicka (75 km), Piotrków ÷ Sulejów (18 km), Przeworsk ÷ Dynów (47 km), Warszawskie Drogi Żelazne Dojazdowe (179 km), razem 365 km.

B. — Koleje o napędzie elektrycznym:

3) koleje spółek prywatnych: Łódzkie Dojazdowe (77 km), Śląskie (69 km), Bielsko-Bialska (6 km), razem 152 km;

4) tramwaje miejskie: w Warszawie (91·3 km), w Poznaniu (51·6 km), w Łodzi (34·3 km), we Lwowie (29·5 km), w Krakowie (17·9 km), w Bydgoszczy (11·5 km), w Toruniu (10·2 km), w Grudziądzu (5·9 km), w Wąbrzeźnie (3·3 km), w Inowrocławiu (2·9 km), w Tarnowie (2·6 km), razem 260·8 km.

Stosunek Min. Komunikacji do wszystkich kolejek wąskotorowych oraz tramwajów jest takiż, jak do kolei prywatnych normalnotorowych, t. j. sprowadza się do nadzoru ogólnego przez właściwe dyrekcje P. K. P. lub specjalnych delegatów. Koleje powiatowe podlegają nadto nadzorowi województw, zaś tramwaje miejskie — nadzorowi samorządu miejskiego.

Osobną pozycję w szeregu kolei prywatnych zajmuje magistrala Śląsk ÷ Gdynia (479 km). Budowa tej kolei, rozpoczęta

w 1925 r. jako kolei państwowej, uległa w następstwie zmianie o tyle, że po wyczerpaniu $\text{z} 130$ miljn. Rząd zdecydował się odstąpić dalszą budowę prywatnemu Polsko-Francuskiemu T-wu Kolejowemu, w którym Skarb Państwa został udziałowcem w wysokości $\frac{1}{15}$ kapitału akcyjnego. Warunki koncesyjne przyznają T-wu duże uprzywilejowania finansowe w postaci gwarancji Państwa co do spłaty obligacji, gwarancji zysków w postaci premii gestyjnej i obowiązku Państwa do udzielania bezprocentowych zaliczek w razie zachwiania równowagi rachunku eksploatacyjnego. Równocześnie jednak koncesja daje Min. Komunikacji duże uprawnienia w zakresie eksploatacji kolei w postaci prawa ustalania taryf, prawa zatwierdzenia preliminarzy budżetowych i bilansów, podziału premii, wpływu na gospodarce personalną i t. d. Widzimy więc tu tak swoiste połączenie uprawnień prywatnego przedsiębiorstwa z ingerencją Państwa, że trudno jest zaliczyć tę kolej do jakiegokolwiek z wyżej scharakteryzowanych grup. Osobliwy charakter kolei Śląsk ÷ Gdynia uwydatnia się jeszcze bardziej w fakcie, iż wobec niezrealizowania przez T-wo II transzy pożyczki obligacyjnej — eksploatację wybudowanej kolei objęły czasowo P. K. P.

Przechodząc skolei do scharakteryzowania wyników finansowych eksploatacji kolei prywatnych w Polsce, zauważyć możemy, co następuje:

Z eksploatacji 22 kolei prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, P. K. P. otrzymały w roku budżetowym 1931/32 wpływów ogółem $\text{z} 15\,337$ tys., poniosły zaś wydatków $\text{z} 19\,234$ tys., czyli dopłaciły $\text{z} 3\,897$ tys. W roku poprzednim (1930/31) dopłata wyniosła $\text{z} 6\,552$ tys., a po potrąceniu zwrotu zaległości — $\text{z} 4\,213$ tys.

Dane o wynikach eksploatacji prywatnych kolei dojazdowych oraz tramwajów zbierane są i ogłaszane w sprawozdaniach Związku Przedsiębiorstw Komunikacyjnych w Polsce — organizacji, powstałej w 1921 r. i zrzeszającej w chwili obecnej 96·6% sieci, gdyż do Związku nie przystąpiły dotąd tylko koleje: Leszno ÷ Henryków i Twarda Góra ÷ Nowe, łącznej długości 16 km, oraz wąskotorówki Kruszwica ÷ Piotrków Kuj. i Piotrków ÷ Sulejów, łącznej długości 44 km.

Wyniki eksploatacyjne dla 13 kolei dojazdowych, stanowiących 88·5% ogólnej długości sieci kolei prywatnych, przedstawiały się w sposób następujący:

	1929	1930	1932
Liczba przewiezionych podróży — tys.	50 939	59 563	51 455
Liczba przewiezionych towarów — tys. tonn	1 793	1 381	830
Ogólne wpływy — tys. z	30 456	29 645	23 522
" wydatki — tys. z	22 573	22 724	19 599
Spółczynnik eksploatacji	74	80	83

Z zestawienia przytoczonego wynika, iż — pomimo zmniejszenia się przewozów, a w związku z tem i dochodów pod wpływem depresji gospodarczej — koleje dojazdowe prywatne wykazują dzięki korzystniejszej sytuacji taryfowej dość znaczną nadwyżkę dochodów.

Toż samo da się powiedzieć o tramwajach. W tym samym okresie czasu wyniki eksploatacji 9 przedsiębiorstw tramwajowych — oprócz tramwajów w Inowrocławiu i Tarnowie o długości 5·5 km., co stanowi 2% ogólnej długości sieci tramwajowej — przedstawiały się następująco:

	1929	1930	1932
Przewiezionych osób — tys.	464 795	442 823	346 236
Ogólne wpływy — tys. z	95 920	96 369	76 284
" wydatki — tys. z	55 555	69 050	58 255
Spółczynnik eksploatacji	58	72	76

Spadek przewozów i dochodów jest w przedsiębiorstwach tramwajowych większy niż na kolejach dojazdowych, pomimo to spółczynnik eksploatacji, czyli stosunek wydatków do dochodów, jest mniejszy, a więc korzystniejszy niż na kolejkach.

J. G.

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

WARUNKI PRACY POLSKICH TOWARZYSTW ŚLEDZIÓWCZYCH¹⁾. — Jednym z najmniej znanych przemysłów morskich w Polsce jest dalekomorski połów śledzi.

O warunkach pracy i dochodowości tego nowopowstałego przemysłu morskiego krążą najrozmaitsze wersje, dlatego też pragnąłbym kilka słów sprawie tej poświęcić.

Rozumowanie w sprawie dochodowości tych przedsiębiorstw opiera się najczęściej na następujących przesłankach: importeży w Gdańsku i Gdyni sprowadzają śledzie, płacą za nie cło

¹⁾ Artykuł dyskusyjny.

w wys. ok. zł 28 od beczki i pomimo to sprzedają je z zyskiem. Polskie towarzystwa śledziolówcze sprowadzają swoje połowy bez cła i sprzedają je w tej samej cenie, ponadto zaś dostają zł 8 od beczki. Zarobek ich zatem musi być większy od zarobku importerów conajmniej o różnicę stawki celnej na beczce, t. j. ok. zł 28, plus wspomniana premia zł 8, razem ok. zł 36 netto na beczce.

Rozumowanie to — napozór słuszne — oparte jest jednak w dużym stopniu na błędnych przesłankach.

Przedewszystkiem, podkreślić należy różnicę pomiędzy kalkulacją przemysłową i handlową. Importerzy śledzi w Gdańsku i Gdyni mają kalkulację handlową; sprowadzają oni towar z Anglii lub Norwegii, najczęściej na warunkach konsygnacyjnych, i mogą przybliżoną kalkulację zysku przeprowadzić z góry z mniejszym lub większym odchyleniem, uzależnionem od cen i sytuacji na rynku. Zupełnie odmienna jest kalkulacja towarzystw, które same łowią śledzie, aby je następnie sprzedać. Wyprowadzenie ceny własnej beczki morskiej jest tu rzeczą skomplikowaną i możliwą dopiero po ukończeniu połowów. Jeszcze bardziej skomplikowane jest obliczenie ceny własnej beczki handlowej (t. zw. szkockiej), do której przepakuje się wysortowane śledzie z beczek morskich.

Pomijam tu analizę poszczególnych składników kosztów eksploatacyjnych przy połowach śledzi, które są naogół wysokie. Nadmienię tylko, iż poziom ich przy poszczególnych kampaniach rocznych jest prawie stały. Jeżeli zatem zechcemy wyprowadzić zgrubszą cenę własną beczki morskiej, wystarczy podzielić sumę kosztów eksploatacyjnych w danym roku przez ilość złowionych podczas kampanii beczek. W tem miejscu właśnie zachodzi dalsza różnica między kalkulacją przemysłową większości przedsiębiorstw a kalkulacją towarzystwa śledziolówczego. Rezultat bowiem produkcji — ilość beczek złowionych śledzi — będzie zawsze przypadkowy (na początku kampanii nieznan), zależny od roku, a przedewszystkiem od szczęścia w połowach danego przedsiębiorstwa.

Rozpiętość rozmiarów połowów może być ogromna, toteż — po pierwsze — kalkulować cenę własną beczki można dopiero po ukończeniu kampanii, po drugie — wahania własnej ceny beczki morskiej mogą być również bardzo duże. Zawsze bowiem może się zdarzyć, że ilość połowów w danym roku będzie znacznie mniejsza lub większa niż w roku poprzednim, przy niewiele co zmienionych kosztach eksploatacji. Na tem głównie polega ryzykowność przedsiębiorstwa dla połowów śledzi, nie mówiąc już o stratach, na jakie ono jest narażone w wypadku utraty kosztownych sieci i t. p., co — poza szczęściem — jest częściowo uzależnione od fachowości załogi i kapitana statku.

Dlatego też rentowność przedsiębiorstwa śledziolówczego można badać za okres kilku lub kilkunastu lat, a nie w ramach jednego roku.

Momentów tych importer zupełnie nie bierze w rachubę. Zmienna połowów bowiem nie dotyczy jego kalkulacji i całe ryzyko dotyczy tylko producenta, w danym wypadku angielskich rybaków i solarzy, względnie zagranicznego towarzystwa śledziolówczego.

Patrząc pod tym kątem na rentowność towarzystwa śledziolówczego, możemy dopiero przystąpić do analizowania wspomnianego na początku rozumowania co do dochodowości polskich towarzystw śledziolówczych.

Jedną z podstaw tego rozumowania było założenie, że polskie towarzystwa śledziolówcze sprzedają swe śledzie w tej samej cenie, co importerzy. Rzeczywistość przedstawia się nieco inaczej. W każdej prawie branży istnieje towar lepszy i gorszy. W branży śledziowej (nie mówiąc już o zależności jakości śledzia od czasu i miejsca połowu) są śledzie lepiej lub gorzej sortowane, ściślej lub luźniej pakowane i t. p. — w zależności od czego waha się cena i są ustalone w handlu t. zw. I, II i III

„Trades”. Porównywanie cen może zachodzić zatem tylko w ramach jednego z tych „Trades”.

Kupcy śledziowi w Polsce i konsumenci od bardzo wielu lat przyzwyczajeni są do śledzi angielskich, które spowodu swoistego systemu patroszenia i solenia mają specjalny wygląd i smak. Zmiana upodobań oraz przyzwyczajzeń konsumentów i kupców jest rzeczą bardzo trudną, dlatego też polskie towarzystwa śledziolówcze zmuszone są do sprzedaży swych śledzi „I Trade” nieco poniżej ceny „II Trade” śledzi angielskich, czyli efektywnie o kilkanaście złotych taniej na beczce.

Do utrzymania cen na poziomie niższym przyczynia się również świadomość klienteli polskiej, że polskie towarzystwa śledziolówcze nie płacą cła, wobec czego odbiorcy w kateryczny sposób domagają się niższych cen.

Drugą z przesłanek, na której bazuje się powyższe rozumowanie o dochodowości polskich towarzystw śledziolówczych, jest rzekoma premia zł 8 od beczki. Premia powyższa przez pewien tylko czas płacona była pierwszemu z polskich towarzystw śledziolówczych i to tylko za pewną część połowów lat 1931 i 1932. Za połowy z 1933 r. żadne z polskich towarzystw śledziolówczych nie otrzymało premii. W tem miejscu należałoby dokładnie zbadać koszty eksploatacyjne pierwszego polskiego towarzystwa śledziolówczego w danym czasie i stwierdzić, czy wspomniane premie pokryły straty, jakie w okresie pobierania premii towarzystwo to poniosło — częściowo dzięki spadkowi funta angielskiego i słabym połowom, częściowo zaś na skutek kosztownego inwestowania się w Polsce.

Wyjaśnwszy w ten sposób nieścisłość założeń wspomnianej na wstępie kalkulacji dochodowości towarzystw śledziolówczych, chciałbym obecnie omówić te czynniki, które powodują względnie wysoką cenę własną śledzi z połowów polskich towarzystw śledziolówczych, które to czynniki są niezależne od momentu przypadkowości w połowach.

Jeśli chodzi przedewszystkiem o położenie geograficzne, to odległość miejsc połowów od brzegów angielskich wynosi ok. $30 \div 50$ mil, natomiast od brzegów holenderskich $100 \div 550$ mil. Polskie towarzystwa śledziolówcze miały dotychczas swe bazy operacyjne dla statków w Holandji.

Już sama odległość miejsc połowów od bazy operacyjnej podraża znacznie koszty eksploatacyjne polskich towarzystw śledziolówczych (zużycie czasu, węgla i t. p.). Jeżeli ponadto weźmiemy pod uwagę, iż statki „Mopolu” już w 1933 r. wyruszyły na sezon połowów z Gdyni, odległej około tysiąca mil od miejsca połowów, zrozumiemy różnicę kosztów „in minus” dla polskich towarzystw śledziolówczych.

Ponadto, różnice kosztów w związku z organizacją połowów, będące funkcją odległości, są bardzo poważne na niekorzyść polskich towarzystw. Rybakcy angielscy, dzień po dniu przywożą swe połowy w stanie świeżym na brzeg. Solarze nabywają je po niskich cenach, patrosząc i soląc przy pomocy dziewcząt, których robocizna jest tania. Okres rejsu statków polskich towarzystw śledziolówczych trwa przeciętnie ok. $3 \div 4$ tygodni. Solenie i patroszenie musi się odbywać na statku przy pomocy załogi, której robocizna jest znacznie droższa od robocizny dziewcząt w Anglii.

Dla braku miejsca podkreśliłem tylko zasadnicze różnice w kosztach eksploatacji, wynikające z przyczyn geograficznych. Rzucają one jednak jaskrawe światło na naturalne źródła wyższych kosztów eksploatacyjnych polskich towarzystw śledziolówczych.

Ważną pozycją in minus w kalkulacji ceny własnej polskich towarzystw śledziolówczych jest zdewaluowana waluta angielska, którą przemysł angielski pokrywa koszty eksploatacyjne, gdy polskie towarzystwa śledziolówcze ponoszą swe koszty w pełnowartościowej walucie polskiej lub holenderskiej.

Przemysł śledziolowy zagranicą jest otoczony wybitnym protekcjonizmem. Zarówno towarzystwa śledziolówcze hollen-

derskie, jak i rybacy i solarze angielscy zwolnieni są od podatków i opłat portowych. Ponadto rządy: angielski i holenderski udzielają na okres kampanji zupełnie bezprocentowych lub bardzo tanich kredytów.

Polskie towarzystwa dla połowu śledzi nie korzystają ze specjalnych ulg podatkowych, nie otrzymują od Rządu polskiego kredytów (kredyt, niezbędny w okresie kampanji, przewyższa najczęściej wysokość kapitału), zdobywając kredyty na własną rękę. Ponadto polskie towarzystwa śledziolówcze stosownie do zobowiązań wobec Ministerstwa Przemysłu i Handlu poczyniły poważne inwestycje w porcie gdyńskim, które za 30 lat przejdą na własność Skarbu Państwa.

Pozatem należy nadmienić, iż w poszczególnych wypadkach rządy zagraniczne dumpingują eksport śledzi — bądź przez częściowy zwrot cła, bądź przez premje wywozowe.

Przy wszystkich tych przywilejach i naturalnych ułatwieniach, spowodu spadku cen produktów spożywczych i złej konjunktury, zarówno rybacy jak i solarze angielscy ponieśli w ciągu kilku ostatnich lat poważne straty. Rzeczą zrozumiałą jest, iż te same momenty oddziaływały na sytuację młodego polskiego przemysłu śledziolówczego.

Sumując wyżej wskazane czynniki, wpływające na względnie wysoką cenę własną becзки z połowów polskich, dochodzimy do wniosku, iż czynniki te mniej więcej równoważą się z tym plusem, jaki posiada polski przemysł śledziolówczy w postaci zwolnienia śledzi od cła.

Jeżeli się chce zatem badać rentowność polskich towarzystw śledziolówczych, trzeba ją oprzeć na zasadach kalkulacji przemysłowej z uwzględnieniem przypadkowości i ryzyka połowów i to za okres conajmniej kilku lat.

Jednocześnie chciałem podkreślić, iż zwolnienie od cła śledzi z polskich połowów dalekomorskich nie jest żadnym specjalnym przywilejem, gdyż połowy te są wykonywaniem przemysłu śledziolówczego, stanowiącego jedną z gałęzi krajowego przemysłu.

Henryk Żebrowski

RUCH W PORCIE GDAŃSKIM W MARCU 1934 R. —

Ruch okrętowy w porcie gdańskim w marcu r. b. był większy aniżeli w miesiącu poprzednim, większy również aniżeli w analogicznym miesiącu roku ubiegłego: w pierwszym wypadku — o 18%, w drugim — o 17%. Zawinęło do portu gdańskiego 381 okrętów o pojemności 245 342 nrt, opuściło port 386 okrętów o pojemności 256 390 nrt. Pojemność okrętów, które zawinęły do Gdańska i port ten opuściły, w ciągu 3 pierwszych miesięcy r. b. wyniosła 1 477 233 nrt w porównaniu do 1 199 211 nrt w analogicznym okresie roku ubiegłego, czyli że ruch okrętowy zwiększył się o 19%.

Narodowość statków, które odwiedziły w marcu port gdański, była następująca:

	Przybyło:		Odeszło:	
	statków	nrt	statków	nrt
Polska	17	2 341	16	15 406
Gdańsk	10	16 093	8	848
Niemcy	130	55 349	129	58 127
Finlandja	8	9 470	13	16 930
Estonja	8	4 411	9	4 957
Łotwa	1	345	1	345
Litwa	1	612	2	1 004
Szwecja	74	37 380	78	42 107
Norwegja	24	10 990	27	12 660
Danja	62	38 325	61	38 814
Anglja	15	16 234	13	12 466
Holandja	8	2 795	7	2 667
Francja	5	5 092	4	4 296
Grecja	13	34 920	13	34 747
Stany Zjedn. i Kanada	1	4 016	1	4 016
Japonja	1	4 266	2	8 558
Rumunja	1	2 261	—	—
Czechosłowacja	2	442	2	442
Razem:	381	245 342	386	256 390

Na 18 bander, reprezentowanych w gdańskim ruchu portowym, bandera polska zajmuje piąte miejsce — za Niemcami, Szwecją, Danją i Grecją, wyprzedzając Anglię, Finlandję, Nor-

wegię i pozostałe. Podkreślić należy poważny wzrost udziału bandery greckiej, która w marcu dorównuje prawie państwom skandynawskim.

Obrót towarowy wyniósł w miesiącu sprawozdawczym 452 946 t w porównaniu do 405 292 t w lutym r. b. i do 432 644 t w analogicznym miesiącu roku ubiegłego, przyczem import (34 557 t) zmniejszył się w stosunku do marca r. ub. o 22½%, a w porównaniu do lutego wzrósł o 4%, natomiast eksport (418 389 t) zwiększył się w porównaniu do marca r. ub. o ok. 7%, w stosunku zaś do miesiąca poprzedniego o 11%.

Ruch towarowy w marcu rozwijał się następująco (w tonnach):

	Przywóz	Wywóz
Produkty pochodzenia roślinnego	3 472	66 876
„ „ zwierzęcego	1 985	1 104
„ „ mineralnego	15 498	255 818
Tłuszcze, oleje i t. d.	1 220	13
Artykuły spożywcze, tytoń	291	891
Chemikalja	5 359	8 502
Skóry i wyroby	314	42
Surowce włókiennicze	1 469	254
Kauczuk i wyroby	181	22
Drzewo i wyroby	500	82 025
Papier i wyroby	885	666
Materiały budowlane	50	25
Metale i wyroby	3 071	2 072
Maszyny i aparaty	217	78
Pozostałe towary	45	1
Razem:	34 557	418 389

W imporcie na pierwszy plan wysuwa się grupa produktów pochodzenia mineralnego, która w porównaniu z miesiącem poprzednim zmniejszyła się o 10%. Na drugim miejscu uplasowały się tym razem chemikalja, których import był o 4 699 t większy aniżeli w lutym r. b. Zwiększył się również w porównaniu do lutego przywóz produktów pochodzenia roślinnego, które zajmują trzecie miejsce, a mianowicie o 18%. Przywóz metali i wyrobów zmniejszył się o 40%. Zmniejszył się również import produktów pochodzenia zwierzęcego (12%). Inne grupy nie wykazują specjalnych zmian.

W eksporcie na pierwszym miejscu znalazła się grupa produktów pochodzenia mineralnego. Węgla wywieziono 250 127 t do 11 państw z Włochami, Francją i Szwecją na czele. Wywóz drzewa, które zajmuje drugie miejsce, uległ w miesiącu sprawozdawczym znacznemu zwiększeniu w porównaniu do lutego — o 21 051 t, czyli o 26%. Dość poważne zwiększenie wykazuje również eksport produktów pochodzenia roślinnego. Przeszło 2-krotnemu zmniejszeniu uległ natomiast wywóz artykułów spożywczych. Liczby eksportowe innych grup nie wykazują w stosunku do miesiąca poprzedniego zbyt wielkich odchyłań.

Przyjechało w marcu do Gdańska 60 osób.

A. R.

RYNEK FRACHTOWY. — W ubiegłym tygodniu sprawozdawczym na rynku La Platy panował ruch dość ożywiony przy tendencji zwykłej. Frachtowania dotyczyły głównie ładunków z portów górnego biegu rzeki i wynosiły dla dużych statków sh 15/6 ÷ 15/9 do Anglii na maj, a dla średnich sh 16/3 ÷ 16/6, zaś z Bahja Blanca do Antwerpii i portów Anglii płacono sh 13/3 ÷ 13/6.

Na rynkach północno-amerykańskich i kanadyjskim zapotrzebowanie tonnażu było dość ograniczone, stawki jednakże utrzymały się na ostatnio osiągniętym poziomie.

Rynki wschodnie wykazywały ruch bardzo ożywiony, zwłaszcza z powodu silnego zapotrzebowania tonnażu pod wywóz soi z Mandzurji do portów niemieckich. Szereg dużych statków zakontraktowano z Władystoku i Dalnego po stawkach sh 24/- na kwiecień, a sh 23/- ÷ 23/6 na maj z Władystoku do Rotterdamu lub Hamburga, oraz sh 21/6 na maj z Dalnego, sh 1/3 extra przy opcji do Hull lub portów skandynawskich. To ogólne wzmoczenie ruchu wpłynęło korzystnie na rynki australijskie, gdzie notowano poprawę stawek w wywozie pszenicy. Z południowych portów płacono sh 24, a z zachodnich sh 23 6 ÷ 23/9 na maj do portów morza Śródziemnego, Anglii i Kontynentu za pszenicę workowaną, a sh 2/6 mniej za pszenicę luzem. W wywozie ryżu utrzymało się dotychczasowe ożywienie, stawki miały jednak tendencję niższą i wynosiły sh 22/9 z Sajgonu do Marsylii na maj.

Z portów południowych Z. S. R. R. zakontraktowano szereg statków i płacono za tonnaż brytyjski z Poti do Porsgrund sh 11 za rudę, a za węgiel z Marjupola sh 10/6, z Mikołajowa

lub Teodozji sh 10/3. Poszukiwany był tonnaż pod rudę do Stanów Zjedn. po stawce sh 12/6, a do Japonji po sh 15/6 na maj. Stawka na tonnaż pod ładunki zboża na Daleki Wschód wynosiła sh 14 do portów Dalny lub Shanghai, sh 14/6 do

Władywostoku. Ruch w portach dunajskich był bardzo ograniczony i dotyczył jedynie tonnażu pod ładunki natychmiastowe po stawce sh 13/3 Antwerpja lub Rotterdam, sh 13/9 Antwerpja/Hamburg, a sh 14/3 do portów angielskich.

PRAWO I SĄD W ŻYCIU GOSPODARCZYM

ORZECZNICTWO SĄDOWE

WYPEŁNIENIE WEKSŁU IN BLANCO. — W doniosłej praktycznej kwestji, jaką drogą udowodnić może dłużnik wekslowy fakt wydania weksłu in blanco i wypełnienie go przez posiadacza weksłu niezgodnie z wolą wystawcy — Sąd Najwyższy (sprawa Nr. I C 2217/33) wyjaśnił, że na stwierdzenie tych okoliczności dopuszczalne jest powołanie dowodu ze świadków, gdyż ustawa dowodu takiego nie wyłącza.

Jest to wyjaśnienie dużej wagi dla obrotu gospodarczego.

dotychczas bowiem dłużnik wekslowy, w braku dokumentu pisemnego, narażony był zazwyczaj na przegraną, gdy twierdził, że weksel wydany in blanco wypełniony został niezgodnie z umową, a na poparcie tego twierdzenia powoływał się na świadków, gdyż dowodu takiego w sprawach wekslowych sądy w zasadzie nie dopuszczają. Przytoczone powyżej wyjaśnienie Sądu Najwyższego przecina kwestję, otwierając dopuszczalność dowodzenia przez świadków, że weksel blankowy wypełniony został niezgodnie z wolą wystawcy, a więc inaczej, niż stanowiły warunki umowy przy wydaniu weksłu

KRONIKA BIEŻĄCA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW:

Ulga celna na jabłka świeże — rozp. Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Ref. Roln. z dn. 17/IV 1934 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 34/1934, poz. 315).

TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH

5 maja:

— „Górnośl. Fabr. Celulozy i Papieru”, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w Czułowie, pow. Pszczyńskiego na Górnym Śląsku.

8 maja:

— „Ligzoza”, S. A. — o g. 12 w lok. S-ki w Katowicach-Dworcowa 13.

— Zakł. Gór. „Silesia”, S. A. — o g. 12½ w lok. S-ki w Bielsku, Krasieńskiego 32.

— „Elektrownia Bielsko-Biała”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w Bielsku na Śląsku, Batorego 13a.

11 maja:

— Fabr. Cukru i Rafin. „Czersk”, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki Handl. Cukrowni Związkowych w W-wie, Moniuszki 11.

— „Bank für Handel und Gewerbe — Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu”, S. A. — o g. 12 w lok. B-ku w Poznaniu, Masztalarska 8a.

— Dom Handl. „I. Cwejko”, S. A. — o g. 19 w lok. S-ki w W-wie, Bielańska 23.

— Zjedn. Browary Warsz. „Haberbusch i Schiele”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Grzybowska 58.

— „Pomorski Syndykat Roln.”, S. A. — o g. 16 w lok. Not. Zakrzewskiego w Toruniu, Chełmińska 4.

12 maja:

— „Pharma”, Mag. B. Jawornicki, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Krakowie, Długa 46/48.

— „Łódzka Fabr. Kapeluszy dawn. Herman Schlee”, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w Łodzi, Targowa 2.

— „Browar Gambrius, dawn. D. Sercarz”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Będzinie, Cz. ładzka 14.

— „Wagon” Fabryka Wagonów, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Krakowie, Grzegorzeczka 69.

— Warsz. Fabr. Dywanów „Dywan”, S. A. — o g. 12 w lok. S-ki w W-wie, Marszałkowska 7.

— „Tartaki”, Przeds. Drzewne, S. A. — o g. 12 w lok. S-ki we Lwowie, Sykstuska 35.

— T-wo Akc. Wyrobu i Sprzedaży Maszyn i Narzędzi Roln. i Przem. oraz Handlu Produkt. Roln. „Tadeusz Kowalski i A. Trylski” — o g. 14 w lok. T-wa w W-wie, Miódowa 6.

14 maja:

— Manuf. Wełn. „Karol Bennich”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Łodzi, Łąkowa 11.

— „Hartwig Kantorowicz Następca”, S. A. — o g. 12½ w lok. S-ki w Poznaniu, Grochowe Łąki 6.

— „Zdroje Polskie”, S. A. — o g. 19 w lok. S-ki w W-wie, al. Jerozolimska 22 m. 9.

— „Drukarnia Robotników Chrześc.”, S. A. — o g. 16 w lok. T-wa Czytelni Ludowych w Poznaniu Św. Marcina 37

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

KREDYT

POŻYCZKA „HAMULCOWA” W ANGLJI. — W dn. 24 b. m. została ostatecznie podpisana, po kilkutygodniowych rokowaniach, parafowana w swoim czasie umowa pożyczkowa, dotycząca sfinansowania zaopatrzenia w hamulce zespolone wagonów towarowych P. K. P.

Umowę podpisali ze strony polskiej PP.: Wiceminister Skarbu Adam Koc oraz Wiceminister Komunikacji Inż. Julian Piasecki, z ramienia zaś Tow. „Westinghouse” PP.: Wiceprezes Brown i Nacz. Dyrektor Peter. W delegacji polskiej poza PP. Wiceministrami brali udział PP. Dyrektorzy Departamentów: Dr. Jerzy Nowak z Min. Skarbu i Inż. Uchniat z Min. Komunikacji oraz PP.: W. Zbijewski Radca

Finansowy, J. Ruciński, Radca Min. Skarbu, Inż. Zabłocki i Inż. Zajdler z Min. Komunikacji.

Umowa, ostatecznie podpisana, jest już trzecią zrzędu poważną transakcją pożyczkową Polski na rynku angielskim, która w jeszcze większym stopniu aniżeli poprzednie oznacza zadziernięcie bliskich węzłów z rynkiem angielskim. Jest ona też zawarta na korzystniejszych warunkach niż poprzednie („telefoniczna” z 1931 r. i „elektryfikacyjna” z 1933 r.)

Kontrakt pożyczki opiewa na zł 132¼ miljn. i przewiduje dostawę hamulców zespolonych dla wagonów towarowych P. K. P. Dostawa odbywać się będzie etapami w ciągu 6 lat. Prawie 60% robót wykonanych będzie w Polsce. Fabryki polskie będą produkowały całkowite komplety hamulców według patentu

Westinghouse'a, a z Anglii sprowadzane będą części bardziej skomplikowane i niemożliwe być wykonane w kraju. P. K. P. będą korzystać z patentów Westinghouse'a bezpłatnie również i w przyszłości.

Kredyt uzyskany jest 10-letni i oprocentowany na 6 $\frac{1}{2}$ % rocznie.

GIEŁDY PIENIĘŻNE W 1933 R. — Obroty na giełdach spadały silnie dopiero od 1932 r., przyczem w 1933 r. obniżyły się w słabszym stopniu niż w 1932 r., spadając mianowicie z 685 4 miljn. do 596 2 miljn. Fakt, że spadek obrotów na giełdach zaczął się tak późno, choć recesja zaczęła ujawniać się już w 1929 r. (a w 1929 r. poziom obrotów był nieco nawet niższy niż 1933 r., wynosząc 583 8 miljn.) — tłumaczy się dominującą rolą w ogólnych obrotach giełd polskich obrotów walutowych, a te kształtują się niezależnie od sytuacji koniunkturalnej, gdyż na ich rozmiary i wahania mniejszy wpływ — bezpośredni przynajmniej — wywiera spadek obrotów gospodarczych z zagranicą, a znacznie większy — kształtowanie się transakcyjnych czysto finansowych, a więc spekulacyjnych i tezauryzacyjnych przede wszystkim, a także związanych z ruchem kapitałów. Ponieważ te wszystkie transakcje wzrastały do 1931 r., osiągając w tym właśnie roku — w związku z reperkusjami zaburzeń walutowo-finansowych na szeregu rynków zagranicznych — kulminacyjny punkt, więc też i całość obrotów walutowych, a za nią ogólna suma obrotów giełd pieniężnych wzrastała do 1931 r. włącznie i spada dopiero od 1932 r.

Ogromną przewagę obrotów walutowych na giełdach polskich stwierdza fakt, że w 1932 r. obroty walutowe stanowiły 86 1% ogólnej sumy obrotów, a w 1933 r. 85 6%. Ta przewaga istniała i w poprzednich latach, choć oczywiście w ostatnich latach wystąpiła ze wzmoczoną siłą (najsilniejsza była w 1931 r.) ze względu na to, że — na skutek sytuacji koniunkturalnej — obroty akcjami kurcyły się od 1930 r., a papierami o stałym oprocentowaniu od 1931 r., gdy obroty walutowe do 1931 r. silnie wzrastały.

Ta struktura obrotów giełdowych wynika z faktu, że giełdy odgrywają bardzo małą rolę na rynku lokacyjnym. Plasowanie pożyczek państwowych odbywa się poza giełdą i ich emisje nie wpływają na obroty. Lokowanie listów zastawnych i obligacji odbywa się poza giełdą i ich emisje nie ujawniają się w obrotach giełdowych. Nawet minimalny emisyjny ruch akcyjny nie znajduje żadnego wyrazu w obrotach giełdowych.

Wracając do obrotów walutowych, podkreślić należy, że w 1933 r. obniżyły się one w dużej mierze dzięki dewaluacji względnie deprecjacji wielu walut, jaka odbywała się jeszcze w 1933 r., a nanow wystąpiła w tym roku w stosunku do dolara. Spadek dolara i zaburzenia walutowo-finansowe zagranicą, a głównie na rynku amerykańskim — wywołały początkowo wzrost obrotów walutowych, później jednak znaczny ich spadek — i co do ilości, a zwłaszcza co do wartości. Obroty dla celów tezauryzacyjnych, które już od połowy 1932 r. silnie skurczyły się, w 1933 r., a zwłaszcza znowu w II połowie, uległy dalszej bardzo poważnej redukcji. Podobnie uspokoił się ruch kapitałów i kredytów zagranicznych — z tendencją do przypiływu po uprzednim silnym odpływie (zwłaszcza w 1931 r.). Obroty walutowe o podłożu obrotów handlowych nie ulegały już naogół w 1933 r. niższe.

Liczbowo obroty walutowe polskich giełd pieniężnych w ostatnim 3-leciu, kiedy zaczął się już ich spadek, ilustruje następujące zestawienie (w miljn. zł):

	1931	1932	1933
Obroty ogółem	896'5	590'2	509'6
Giełda warszawska			
Waluty ogółem	891'4	587'4	508'0
dewizy	741'0	570'9	507'5
banknoty	150'4	16'5	0'5
W tem:			
dolary Stanów Zjedn.	439'6	247'5	113'8
dewizy	289'9	231'2	113'5
banknoty	149'7	16'4	0'3
funtury angielskie	220'0	72'1	63'9
franki szwajcarskie	77'6	61'9	67'7
franki francuskie	89'0	149'5	205'2

W okresie wzmoczonego obrotów o podłożu tezauryzacyjno-spekulacyjnym, a więc w 1931 r., bardzo poważny poziom osiągnęły obroty banknotami, które w 1933 r. wogóle już zanikły (od II połowy 1932 r. — wobec wstrzymania sprzedaży dolarów gotówkowych przez Bank Polski — giełdy zaprzestały ich oficjalnego notowania). Ogólny spadek obrotów walutowych

w 1933 r. był znacznie słabszy niż spadek obrotów samymi walutami zdewaluowanymi, przede wszystkim dolarami, a w znaczniejszym stopniu i funtami, których obroty w 1932 r. już skurczyły się do 1/3 poziomu z 1931 r. Tłumaczy się to jednoczesnym wzrostem obrotów walutami złotymi, a zwłaszcza frankami francuskimi; obroty temi ostatnimi przekroczyły w 1933 r. 2 $\frac{1}{2}$ -krotnie obroty w 1931 r., a 5-krotnie obroty w 1930 r.

Obroty akcjami od 1930 r. do 1932 r. spadały bardzo silnie; w 1933 r. tempo ich spadku uległo zahamowaniu. Stanowią one jednak wogóle bardzo niewielką zaledwie 8-miljonową pozycję, która zresztą obejmuje w lwiej części jeden tylko papier — akcje Banku Polskiego. Zarówno rozmiary obrotów akcjami, jak ich kursy, a pośrednio rentowność — ulegały w 1933 r. pewnym wahaniom — zależnie od sytuacji obrotów papierami wartościowymi wogóle i najczęściej w pewnym związku z sytuacją na rynkach zagranicznych. Wciąż mała dochodowość przedsiębiorstw i zaniechanie prawie powszechne wypłaty dywidend wpływały na zupełną nieatrakcyjność akcji.

Obroty i kursy akcji na giełdach polskich w 1933 r. w porównaniu z 2 latami poprzednimi przedstawia następujące zestawienie:

	1931	1932	1933
O b r o t y (tys. zł) ¹⁾			
Ogółem	15 147	8 748	7 536
Górnictwo	234	122	7
Przemysł	3 017	1 605	2 020
w tem:			
mineralny	165	23	5
metalowy	851	694	940
maszynowy i elektro- techniczny	659	472	704
chemiczny	258	67	44
spożywczy	435	306	301
Handel i transport	15	0	—
Banki	11 881	7 021	5 509
w tem:			
Bank Polski	11 528	6 992	5 496
7 akcji przemysłowych (wskaźnik 1928 r. = 100)			
K u r s y			
styczeń	36'1	17'8	18'9
kwiecień	30'8	16'3	17'6
sierpień	24'9	23'3	21'5
grudzień	19'5	18'8	19'0
Bank Polski (w zł)			
styczeń	154'5	102'6	84'0
maj	124'5	70'5	72'8
sierpień	112'0	70'6	83'5
grudzień	105'0	87'3	82'0

Jak widzimy, obroty akcjami górnictwem i handlowo-transportowymi prawie zupełnie zanikły, wzmożyły się natomiast w 1933 r. o mniej więcej 1/4 w stosunku do 1932 r. obroty akcjami przemysłowymi, a właściwie wyłącznie akcjami przemysłu metalowego i (szczególnie silnie) przemysłu maszynowo-elektrotechnicznego, przy ustabilizowanych obrotach akcjami przemysłu spożywczego i spadku obrotów innymi akcjami przemysłowymi. Udział akcji Banku Polskiego, których obroty znaczne w 1933 r. skurczyły się, był w 1933 r. w ogólnych obrotach akcjami wyraźnie mniejszy niż w 1932 r.

Kursy akcji naogół nie odbiegały od zeszłorocznych (1932 r.), najwyższy poziom osiągając w sierpniu, ale nie tracąc zbyt dużo do końca roku.

Obroty papierami procentowymi po wzroście w 1930 r. obniżają się od tego czasu stale, ale stosunkowo nieznacznie, przyczem obroty pożyczkami państwowymi zmniejszały się tylko w 1931 r., a przez 1932 r. i 1933 r. silnie zwyżkują, osiągając w 1933 r. poziom rekordowo wysoki w 5-leciu 1929 — 1933.

Na początku 1933 r. nastąpiło na giełdach polskich (podobnie zresztą jak i na zagranicznych) pewne ożywienie w kształtowaniu się obrotów i kursów papierów wartościowych. Spadek dolara oraz zaburzenia na rynku finansowym Stanów Zjedn. — łącznie z konsekwencjami konwersji wysokoprocentowanych papierów — wpłynęły na zastój i depresję, które trwały do lipca. Od połowy lipca (też mniej więcej odpowiednio do sytuacji na rynkach zagranicznych) nastąpiła powolna poprawa na giełdach polskich w zakresie obrotów i notowań papierów wartościowych, która, zahamowana nieco we wrześniu emisją Pożyczki Narodowej, w październiku wzmacnia się — w dużym stopniu dzięki

¹⁾ Na giełdzie warszawskiej.

obniżeniu stopy dyskontowej Banku Polskiego. W rezultacie jednak — jak zaznaczyliśmy — obroty papierami wartościowymi — łącznie wziętymi — były w 1933 r. nieco mniejsze niż w 1932 r., kursy jednak wykazały wzrost, powodując zmniejszenie się (znaczące zwłaszcza w końcu roku) rentowności tych papierów.

Obroty poszczególnych rodzajów papierów procentowych w 1933 r. w zestawieniu z 2 latami poprzednimi przedstawiały się następująco (w miljn. zł):

	1931	1932	1933
Obroty ogółem	92·8	85·4	78·7
Giełda warszawska			
Papiery procentowe ogółem	79·2	76·3	70·6
Pożyczki państwowe	30·2	44·3	47·9
Listy zastawne i obligacje:			
banków państwowych	7·6	7·0	6·2
samorządowe	1·4	0·5	0·8
prywatne	40·1	24·5	15·7

Jak widzimy, obroty pożyczkami państwowymi w 1933 r. znów wzmożyły się i stanowią obecnie przeszło $\frac{2}{3}$ ogółu obrotów papierami procentowymi. Nawiasowo podkreślić należy, że jeszcze silniej wzmożyły się obroty pozagiełdowe pożyczkami państwowymi (zakup pożyczek zagranicą, zwłaszcza stabilizacyjnej). Z listów zastawnych i obligacyj najmniej skurczyły się obroty papierami banków państwowych, co się zaś tyczy papierów samorządowych, to obroty niemi wzrosły w 1933 r.; obroty papierami prywatnymi były znacznie większe w II półroczu niż w I półroczu.

Kursy ważniejszych papierów procentowych kształtowały się na giełdzie warszawskiej w 1933 r. następująco (w $\%$ -ach nominalu — przeciętne kursy tygodniowe):

	Styczeń 1933	Sierpień 1933	Styczeń 1934
Pożyczki:			
3% premjowa budowlana	82·68 ÷ 86·49	76·67 ÷ 78·43	79·71 ÷ 83·35
4% premjowa dolarowa	122·00 — 127·86	108·11 ÷ 112·22	111·83 ÷ 115·64
4% premjowa inwestycyjna	102·47 ÷ 103·90	103·94 ÷ 104·50	104·46 ÷ 106·91
7% stabilizacyjna 1927 r.	54·76 ÷ 57·23	51·13 ÷ 52·36	57·05 ÷ 59·00
5% konwers. 1924 r.	41·19 ÷ 42·71	46·50 ÷ 49·13	53·31 ÷ 55·81
Listy zastawne:			
8% B. G. K.	94·00	94·00	94·00
8% P. B. R.	94·00	94·00	94·00
8% (5%) Tow. Kred. m. Warszawy	44·57 ÷ 45·19	43·33 ÷ 44·90	51·88 ÷ 53·70
4½% Tow. Kred. m. Warszawy	44·50 ÷ 46·42	52·13 ÷ 52·25	57·00 ÷ 58·13
4½% Tow. Kred. Ziemiak.	36·63 ÷ 37·94	41·08 ÷ 44·35	48·56 ÷ 50·53

Uderza silny wzrost w ciągu roku notowań pożyczki konwersyjnej z 1924 r. oraz listów zastawnych towarzystw kredytowych.

W związku ze wzrostem kursów znacznie skurczyła się utrzymująca się uprzednio na wysoce nienormalnym poziomie rentowność papierów — jak to przedstawia — oparte na kursach giełdy warszawskiej (a w obliczeniu Instytutu Badania Konjunktur) — następujące zestawienie (w $\%$ -ach):

	Styczeń 1933	Sierpień 1933	Styczeń 1934
Pożyczki państwowe:			
przeciętna	15·28	15·07	13·31
5% konwersyjna	15·83	14·14	12·08
pożyczki zagraniczne	14·73	16·00	14·53
Listy zastawne:			
I kategorii	14·13	13·80	11·57
II kategorii ¹⁾	14·15	15·66	13·49

Dominującą rolę wśród giełd polskich odgrywa giełda warszawska. Giełdy prowincjonalne jeszcze stosunkowo największy udział mają w obrotach papierami procentowymi, ich obroty walutowe są minimalne, a obroty akcjami w 1933 r. prawie że zanikły.

Podział poszczególnych rodzajów obrotów na giełdę warszawską i prowincjonalne ilustruje następujące zestawienie (w miljn. zł):

	1932	1933
Waluty:		
giełda warszawska	587·4	508·0
giełdy prowincjonalne	2·8	1·7
Akcje:		
giełda warszawska	8·7	7·5
giełdy prowincjonalne	1·1	0·3
Papiery procentowe:		
giełda warszawska	76·3	70·6
giełdy prowincjonalne	9·1	8·1
Ogółem obroty:		
giełda warszawska	672·5	586·1
giełdy prowincjonalne	12·9	10·1
Poznań	7·9	6·5
Łódź	3·5	2·9
Kraków	0·6	0·6
Lwów	0·3	0·2
Wilno	0·6	0·0

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA

za okres od 16 do 21 kwietnia 1934 r.

Rynek dewiz w okresie sprawozdawczym cechowały nieco większe niż w poprzednim tygodniu obroty przy tendencji jednak niżkowej dla większości dewiz. Dolary Stanów Zjedn. — po osiągnięciu w początku tygodnia kursu zł 5·30 za \$ 1 — spadły w ostatnim dniu notowań do poziomu zł 5·23, tracąc w stosunku do ostatnich notowań okresu ubiegłego zł 0·06 i zł 0·05½ (teleg.) na \$ 1. Szczególnie dotkliwą stratę poniosły marki niemieckie — zł 1·45 na RM 100. Funtury szterlingi, które w efekcie końcowym straciły zł 0·16 na £ 1, pociągnęły za sobą 2 waluty skandynawskie: korony szwedzkie (spadek zł 0·85 na 100 kor.) oraz duńskie (zł 0·35 na 100 kor.). Dewizami na Oslo — wobec braku nabywców — nie obracano wcale. Zyskiem zamknęły okres sprawozdawczy tylko dewizy na: Paryż (zł 0·02 na 100 fr.), Zurych (zł 0·06 na 100 fr.) i Amsterdam (zł 0·25 na 100 flor. hol.). Strata pozostałych dewiz wyniosła (w zł na 100 jednostek): belgów — 0·05, korony czeskosłowackich — 0·02 i guldenów gdańskich — 0·05.

W ostatnim dniu okresu sprawozdawczego płacono za banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych po zł 5·25 ÷ 5·26 za \$ 1 (wobec zł 5·27 za \$ 1 w tygodniu ubiegłym).

	Kurs najniższy	Kurs najwyższy	Ostatni kurs w tygodn.
Dolary St. Zjedn.	\$ 1	5·30	5·23
" " " telegr.	\$ 1	5·30½	5·24
Funtury szterlingi	£ 1	27·36	27·11
Franki francuskie	100 fr.	34·95	34·94
Franki szwajcarskie	100 fr.	171·49	171·45
Belgi	100 blg.	123·80	123·70
Marki niemieckie	100 RM	209·10	207·80
Korony czeskosłowackie	100 kor.	22·02	22·00
Liry włoskie	100 lir.	45·35	45·05
Floreny holenderskie	100 fl.	358·80	358·31
Guldeny gdańskie	100 guld.	172·62	172·60
Korony szwedzkie	100 kor.	141·00	139·80
Korony duńskie	100 kor.	122·15	121·45
Korony norweskie	100 kor.	—	—

Na rynku papierów lokacyjnych państwowych nastrój ogólny był dużo mocniejszy niż w okresie ubiegłym, dając w rezultacie zwyżkę wszystkich notowanych papierów, w wielu wypadkach nawet bardzo pokaźną. Ze względu na lokacyjnych szczególnie zainteresowaniem cieszyły się pożyczki: 5% Konwers. i 5% Konwers. Kol., z których pierwsza zyskała 2·50% nom., a druga — 1·25% nom. Również i obie pożyczki dolarowe: 6% i 7% zamknęły notowania tygodniowe zyskiem:

¹⁾ Towarzystw kredytowych miast prowincjonalnych (oprócz Łodzi).

pierwsza—1% nom., druga — 0.75% nom. 4% Poż. Inwest. zwykła o zł 2.75, ta sama w serjach o zł 3.50.

Na rynku papierów lokacyjnych prywatnych panował również nastrój optymizmu, nie tak silny jednak jak dla papierów państwowych, to też w rezultacie tygodniowym kursy nie wykazują tak poważnych różnic, jak przy papierach poprzedniej grupy. Specjalnym zainteresowaniem cieszyły się listy zastawne Tow. Kred. Ziemi i m. Warszawy. Papiery miast prowincjonalnych znajdowały również chętnych nabywców. W porównaniu z końcowymi notowaniami okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, wyższa poszczególnych papierów wyniosła: 8% L. Z. Tow. Kred. Przem. Polskiego 2.00% nom., L. Z. Tow. Kred. Ziemi i m. Warszawy 1.00% nom., 4% i 7% — 0.37% nom., VIII i IX 6% Poż. Konw. m. Warszawy 0.43% nom.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs naj-wyższy	Kurs naj-niższy	Ostatni kurs w tygodniu
3% Pożyczka Budowlana	zł w zł . 50	43.90	43.70	43.90
4% " Dolarowa	$\text{\$}$ 5 ¹⁾	53.50	53.30	53.45
4% " Inwestycyjna	zł w zł . 100	111.75	109.25	111.75
4% " " serje	zł w zł . 100	117.50	117.50	117.50
5% " Konwersyjna	zł	64.25	62.00	64.00
5% " Konwers. Kol.	zł	58.00	57.00	57.50
6% " Dolarowa	$\text{\$}$	76.00	74.50	75.75
7% " Stabilizacyjna ²⁾	$\text{\$}$ ³⁾	59.75	58.50	59.00
7% L. Z. Państ. Banku Roln.	zł w zł . 1927	83.25	83.25	83.25
8% " " " " " "	zł w zł . 1927	94.00	94.00	94.00
7% L. Z. Banku Gosp. Kraj.	zł w zł . 1927	83.25	83.25	83.25
8% " " " " " "	zł w zł . 1924	94.00	94.00	94.00
7% Obl. Kom. B-ku Gosp. Kraj.	zł w zł . 1927	83.25	83.25	83.25
8% " " " " " "	zł w zł . 1924	94.00	94.00	94.00
8% " Bud. " " " " "	zł w zł . 1927	93.00	93.00	93.00
7% L. Z. T-wa Kred. Przemysłu Polskiego ⁵⁾	zł	64.00	64.00	64.00
8% L. Z. T-wa Kred. Przemysłu Polskiego ⁵⁾	zł	72.00	70.75	72.00
4% L. Z. T-wa Kred. Ziemi i m. Warszawy	zł	41.00	41.00	41.00
4% " " " " " "	zł	50.00	48.50	49.00
7% " " " " " "	$\text{\$}$ w zł . 33.50	32.50	32.50	32.75
8% " " " " " "	$\text{\$}$ 65.00	64.50	64.50	64.50
5% " " " " " m. Warszawy	zł	63.50	62.50	63.00
8% " " " " " "	zł	54.75	53.50	54.00
5% " " " " " Kalisza	zł	55.00	55.00	55.00
5% " " " " " "	zł z 1933 r.	45.00	45.00	45.00
5% " " " " " Łodzi	zł z 1933 r.	48.25	48.00	48.25
VI 6% Obl. Poż. Konwersyjnej m. Warszawy 1926 r.	zł	51.50	51.00	51.00
VIII i IX 6% Obl. Poż. Konwersyjnej m. Warszawy 1926 r.	zł	48.00	48.00	48.00

ZŁOTY ZAGRANICĄ

1934	New York ⁶⁾	Londyn ⁷⁾	Paryż ⁶⁾
16/IV	—	27.31	—
17/ "	18.95	"	—
18/ "	"	27.18	—
19/ "	19.00	"	—
20/ "	19.05	"	286.25
21/ "	19.21	27.12	—
1934	Zurych ⁶⁾	Berlin ⁶⁾	Praga ⁶⁾
16/IV	58.32½	47.275 ÷ 47.375	455.00
17/ "	"	"	"
18/ "	"	47.25 ÷ 47.35	"
19/ "	"	"	455.00
20/ "	"	"	—
21/ "	"	"	—

¹⁾ $\text{\$}$ 5 = zł 44.57.

²⁾ Z wyłączeniem transzy francuskiej.

³⁾ $\text{\$}$ 1 = 5.183 fr. szwajc. = Hfl. 2.488.

⁴⁾ Dotyczy drobnych odcinków.

⁵⁾ Gwarantowane przez Skarb Państwa.

⁶⁾ Za zł 100.

⁷⁾ Za zł 1.

1934	Kopenhaga ¹⁾	Sztokholm ¹⁾	Oslo ¹⁾	Gdańsk ¹⁾
16/IV	82.85	72.00	74.50	57.88 ÷ 57.99
17/ "	82.75	"	74.25	"
18/ "	83.10	"	"	"
19/ "	"	"	"	57.87 ÷ 57.99
20/ "	"	71.75	"	57.87 ÷ 57.98
21/ "	—	72.25	74.35	"

POŻYCZKI POLSKIE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH¹⁾

	3 ÷ 7/IV	9 ÷ 14/IV	16 ÷ 21/IV
(maksimum—minimum—ultimo; w nawiasach obroty)			
New York			
6% dolarowa 1920	72—70½—71¼ (27 000)	74—71¼—73¼ (33 000)	75¼—73¼—75¼ (16 000)
8% Dillon. 1925	82½—82—82 (23 000)	83½—82—83 (30 000)	85—83½—85 (35 000)
7% stabilizac. 1927	99½—98½—98¾ (59 000)	99½—96½—98 (151 000)	99½—97¾—99½ (207 000)
7% Warszawy 1928	63¾—62½—63¾ (16 000)	63¾—63—63½ (18 000)	64¾—63—64¾ (61 000)
7% śląska 1928	63½—62¾—63¾ (10 000)	64½—62½—63¾ (8 000)	66—63¾—66 (108 000)
Londyn			
7% stabilizac. 1927	91.67—89.67	91.55—89.55 — 90.55	90.89—89.89 — 90.14
Zurych			
7% stabilizac. 1927	66—65—65	64—62.50—62.50	—
Paryż			
7% stabilizac. 1927	59.19—59.09	63.14—60.20	64.54—61.84 — 63.76
Medjolan			
7% włoska 1924	101.40—101.00 — 101.10 (225)	101.20—100.90 — 100.90 (450)	101.00—100.70 — 101.00 (125)

Z BANKU POLSKIEGO

NOMINACJA PREZESA BANKU POLSKIEGO. — Pan Prezydent Rzeczypospolitej zamianował P. Dr. Władysława Wróblewskiego Prezesem Banku Polskiego na dalsze 5 lat — do dn. 23/IV 1939 r.

NOWY DYREKTOR NACZELNY BANKU POLSKIEGO. — Wobec ustąpienia dotychczasowego Naczelnego Dyrektora Banku Polskiego Dr. Mieczkowski Rada Banku uchwaliła powierzyć pełnienie obowiązków Naczelnego Dyrektora Banku P. Dr. Leonowi Barańskiemu, dotychczasowemu Zastępcy Naczelnego Dyrektora i b. Dyrektorowi Dep. Obrotu Pieniężnego w Min. Skarbu. P. Dyrektor Barański — w okresie swej pracy w Min. Skarbu — przez szereg lat był Redaktorem Działu Finansowo-Skarbowego naszego tygodnika.

STAN RACHUNKÓW BANKU POLSKIEGO W DN. 20 KWIETNIA 1934 R. — Obroty walutowe Banku Polskiego kształtowały się w II dekadzie kwietnia nieco mniej korzystnie niż uprzednio — dzięki przejściowemu zwiększeniu zapotrzebowania urzędów (głównie na cele obsługi pożyczek zagranicznych); sprzedaż walut i dewiz w ten sposób wzrosła, skup zaś utrzymał się na poprzednim poziomie, stąd powstał deficyt zł 5.9 miljn., pokryty z rezerw walutowych Banku, które skurczyły się z zł 65.1 miljn. do 59.1 miljn.

Jednocześnie skup złota (dokonywany przez oddziały Banku) wzmożł się w II dekadzie kwietnia (do zł 0.6 miljn.).

¹⁾ Za zł 100.

²⁾ Kursy — w %-ach nominalu; obroty — w jednostkach walutowych danego kraju.

choć nie osiągnął szczególnie wysokiego poziomu z II dekady marca (zł 1'2 miljn.). Dzięki temu skupowi zapas złota podniósł się do zł 482'0 miljn., osiągając poziom o niespełna 2% tylko niższy od poziomu zeszłorocznego (dn. 20/IV 1933 r. — zł 490'8 miljn.).

Zapas złota, stanowiący pokrycie złote obiegu biletów bankowych i części natychmiast płatnych zobowiązań Banku, mianowicie przewyższył ich ponad zł 100 miljn. (uznane za pewne z reguły nienaruszalne minimum w wahaniu się tych zobowiązań) — wynosił w procentowym stosunku do sumy obiegu i części zobowiązań na ultimo II dekady kwietnia 46'62%, a więc więcej niż na ultimo I dekady i niż przed miesiącem, a także więcej niż przed rokiem. Liczbowo ten wzrost pokrycia przedstawia się następująco:

	%
20/III 1934	44'09
10/IV "	45'62
20/IV "	46'62
20/IV 1933	46'03

Wzrost procentu pokrycia w dekadzie sprawozdawczej był stosunkowo większy niż wzrost sumy pokrycia, t. j. zapasu złota, gdyż jednocześnie zmniejszyła się suma obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań Banku względnie ich części, podlegającej pokryciu — mianowicie z zł 1 155'5 miljn. do zł 1 133'9 miljn., względnie z zł 1 655'5 miljn. do zł 1 033'9 miljn. Właściwie skurczył się tylko jeden składnik powyższej sumy — mianowicie, jak zwykle w połowie miesiąca, obieg biletów bankowych — z zł 926'5 miljn. do zł 897'8 miljn., podczas gdy drugi składnik — natychmiast płatne zobowiązania — wykazał wzrost — z zł 229'0 miljn. do zł 236'1 miljn.

Wzrost zobowiązań dotyczył w większej części salda pozycji „różne rachunki”, które podniosło się o zł 4'9 miljn. do zł 29'0 miljn., w mniejszej zaś części lokat żyrowych, które zwiększyły się z zł 204'8 miljn. tylko do zł 207'0 miljn.

Z lokat żyrowych podniosły się tylko lokaty na rachunkach prywatnych, natomiast lokaty kas państwowych wykazały lekki spadek, utrzymując się na jednak poziomie wyższym niż przed miesiącem i kilkakrotnie wyższym niż przed rokiem. Natomiast jeżeli chodzi o lokaty prywatne, to — aczkolwiek wykazują one w okresie rocznym bardzo poważny wzrost — zmniejszyły się jednak w okresie miesięcznym, a to wobec silnego spadku w III dekadzie marca i dalszej jeszcze niższe w I dekadzie b. m. Liczbowo wahania w stanie lokat żyrowych przedstawiały się następująco (w miljn. zł):

	Lokaty żyrowe:	
	kas państwowych	pozostałe
20/III 1934	15'0	238'2
10/IV "	22'1	182'7
20/IV "	19'6	187'4
20/IV 1933	6'0	145'9

Zniżka obiegu biletów Banku w II dekadzie kwietnia o zł 28'6 miljn., t. j. przeszło o 3%, była stosunkowo nieco większa niż w analogicznych dekadach poprzednich miesięcy r. b. z wyjątkiem stycznia (w II dekadzie stycznia — zł 33'2 miljn., lutego — zł 26'9 miljn., marca — zł 24'5 miljn.). Dzięki tej niższej obiegu biletów Banku osiągnął poziom nieco niższy niż przed miesiącem i poważnie niższy niż przed rokiem, jak to widzimy z poniższego zestawienia (w miljn. zł):

20/III 1934	900'0
10/IV "	926'5
20/IV "	897'8
20/IV 1933	989'2

Wspomniany spadek obiegu w dekadzie sprawozdawczej znajdował drobny odpowiednik we wzroście lokat żyrowych, ale przede wszystkim pozostawał w związku z odpływem dewiz z Banku i z silnym skurczeniem się działalności kredytowej Banku.

Przedewszystkiem jeśli chodzi o kredyty dyskontowe, to suma tych kredytów wykorzystanych, reprezentowana przez portfel weksli krajowych, skurczyła się w II dekadzie kwietnia o zł 18'3 miljn., czyli silniej niż w II dekadzie marca (— zł 12'4 miljn.), lecz słabiej niż w II dekadzie lutego (— zł 22'0 miljn.) i stycznia (— zł 25'8 miljn.). Pożyczki zastawowe (terminowe i w rachunku otwartym) uległy w II dekadzie kwietnia poważnej niżce o zł 4'5 miljn., znacznie silniejszej niż w analogicznych dekadach stycznia i lutego, nie mówiąc już o marcu, kiedy właśnie w II dekadzie nastąpił silny wzrost tych pożyczek. Jeśli chodzi o dyskonto biletów skarbowych, to obniżyło się ono w dekadzie sprawozdawczej o zł 1'6 miljn.

Wszystkie te 3 rodzaje kredytów wykazały w okresie miesięcznym, t. j. od dn. 20/III r. b., spadek, który liczbowo wyraził się następująco (w miljn. zł):

	Zniżka
Kredyty dyskontowe	20'4
Pożyczki zastawowe	8'2
Bilety skarbowe	0'2

Natomiast w okresie rocznym kredyty dyskontowe bardzo nieznacznie wzrosły, a pożyczki zastawowe bardzo silnie (do niespełna 3/5) zmalały; bilety skarbowe wykazują wzrost o pełną sumę ich obecnego stanu, gdyż wogóle dyskonto ich zaczęło się dopiero od III dekady kwietnia r. ub. Zmiany w okresie rocznym (20/IV 1933 ÷ 20/IV 1934) przedstawia następujące zestawienie (w miljn. zł):

	Wzrost (+) lub niżka (—)
Kredyty dyskontowe	+ 2'5
Pożyczki zastawowe	— 44'9
Bilety skarbowe	+ 45'9

Jeśli chodzi o inne specjalne formy kredytów, to kredyt bezprocentowy dla Skarbu Państwa pozostawał w dekadzie sprawozdawczej w dalszym ciągu wykorzystany w 9/10 swej statutowej wysokości; następnie skup części emisji skarbowej przez Bank wzrósł dość silnie, bo o zł 3'2 miljn., wreszcie skup papierów kredytu długoterminowego wykazał lekką niżkę, mianowicie o zł 0'2 miljn.

Wszystkie te pozycje kredytowe łącznie z rezerwami walutowymi (gdzie dość znaczną część stanowią weksle zagraniczne) stanowią pokrycie bankowe obiegu. W okresie ostatniego okresu miesięcznego przedstawiało się ono następująco (w tys. zł):

	20/III	10/IV	20/IV
Waluty i dewizy	78 998	65 068	59 150
Weksle krajowe	605 387	603 258	584 998
Bilety skarbowe	46 160	47 555	45 911
Polskie monety srebrne i bilon	44 958	39 073	42 261
Pożyczki, zabezpieczone zastawami	66 273	62 600	58 056
Papiery proc. własne	11 004	11 189	10 994
Dług Skarbu Państwa	90 000	90 000	90 000
Razem:	942 780	918 743	891 370

Obieg bilonu, emitowanego przez Skarb Państwa, zmniejszył się w dekadzie sprawozdawczej z zł 339'7 miljn. do zł 316'7 miljn., czyli o ok. 7%, a więc stosunkowo znacznie silniej niż obieg biletów, emitowanych przez Bank Polski (o ok. 3%). Zmiany w stanie obiegu bilonowego i jego strukturze ilustruje następujące zestawienie (w miljn. zł):

	20/III	10/IV	20/IV
Monety srebrne (10-, 5-, 2- i 1-złotowe)	243'5	256'7	238'3
w tem:			
10-złotówki	111'1	115'6	108'3
5-złotówki	89'2	95'4	87'9
Bilon nikłowy i bronzowy	80'2	83'0	78'3
Razem:	323'7	339'7	316'7

PRZEGLĄD ZAGRANICZNY

PRZEMIANY STRUKTURY GOSPODARCZO-SPOŁECZNEJ W STANACH ZJEDNOCZONYCH

„NAKRĘCANIE KONJUNKTURY”, a w szczególności polityka walutowa Prezydenta Roosevelta przesłoniły w części doniosłe i w pewnym stopniu świadomie realizowane przemiany struktury gospodarczo-społecznej Stanów Zjedn. Przemiany te zasługują na dokładną obserwację i wnikliwe badanie. O ile bowiem to czy inne posunięcie koniunkturalne może w danym momencie wpłynąć na pewną poprawę czy pogorszenie się sytuacji gospodarczej, a pośrednio także oddziaływać w znacznym, a nawet czasami decydującym stopniu na przebieg ewolucji gospodarczej i finansowej w innych krajach, to posunięcia, w których wyniku następują zasadnicze przekształcenia struktury gospodarstwa i społecznej Stanów Zjedn., wyciskają swoje trwałe piętno na amerykańskim życiu zbiorowym i wywierają będą również trwały wpływ na pozostałe organizmy gospodarcze.

Politykę gospodarczo-socjalną Prezydenta Roosevelta cechują od pierwszych chwil objęcia przezeń władzy: kurs na „małego” i „średniego człowieka” oraz daleko posunięty woluntaryzm. Na tem podłożu wyrasta radykalna polityka gospodarcza i społeczna oraz przeciwdziałanie automatyzmowi gospodarczemu dążenia do planowego kierowania życiem gospodarczym. Siła polityki Prezydenta Roosevelta polega na tem, że tendencje te odpowiadają istotnym właściwościom psychiki mas amerykańskich, spotęgowanym przez kilkoletnie przesilenie. Tendencje te napotykają natomiast na stanowczy opór ze strony wielkokapitalistycznych przywódców, a więc wielkiego przemysłu, finansjery i t. p. Pomyślność i bogactwo tych sfer wyrosło bowiem na podłożu niczem nieskrępowanej swobody gospodarowania — stanowiącej od lat dewizę amerykańskiego kapitalizmu.

Pod pokrywką posunięć koniunkturalnych toczy się w Stanach Zjedn. walka pomiędzy dwoma światopoglądami gospodarczymi: światopoglądem liberalizmu i automatyzmu oraz światopoglądem autorytetu i planowości. W walce tej stroną dotychczas silniejszą jest niewątpliwie Prezydent Roosevelt, za którym stoi opinia publiczna. Po raz pierwszy w dziejach Stanów Zjedn. wpływy sfer wielkokapitalistycznych zmalały, i sfery te nie są w stanie narzucić swej woli czynnikowi politycznemu.

Dla charakterystyki poglądów Prezydenta Roosevelta i „trustu mózgów” znamienne są słowa, wypowiedziane przez Prezydenta Roosevelta w czasie inauguracji konferencji dyrektorów t. zw. „Nira Code”. Oświadczył on, że przyczyn kryzysu — z jakiego Ameryka powoli się odradza — szukać należy w dominującej doniedawna psychice gospodarczej, którą można najlepiej w ten sposób określić: „Každy dla siebie. Wyścig nieuczciwości. Wzbożacenie się kosztem uboższego. Oszukańcza spekulacja akcjami. Nędzna gospodarka bezplanowa i prawie całkowity brak względów socjalnych. Oto charakterystyczne

cechy dotychczasowego systemu!”. Prezydent Roosevelt przeciwstawił się dalej w swej mowie przypisywaniu mu tendencji komunistycznych, faszystowskich czy kolektywistycznych, twierdząc, iż wprowadzany przez niego system jest jedynie urzeczywistnieniem starych zasad demokratycznych, które od lat poszły w Ameryce w zapomnienie.

Głoszenie tego rodzaju nowych poglądów przez najwyższe autorytety państwowe samo przez się świadczy o przewrocie, jaki nastąpił w amerykańskiej psychice zbiorowej, dla której indywidualizm, liberalizm i dewiza „self-reliance” stanowiły niewzruszone, zawało się, podstawy. W psychice tej zaledwie w przeciągu roku dokonał się poważny przewrót. Za słowami poszły czyny, kładąc podwaliny pod nową organizację gospodarstwa amerykańskiego. Obfite ustawodawstwo ostatniego roku dokonało i dokonuje przemian struktury w głównych dziedzinach amerykańskiego życia gospodarczego. Przemiany te dają się wyraźnie uchwycić w organizacji wytwórczości przemysłowej oraz rolniczej, w organizacji bankowości i giełd, a w najwyższym może stopniu w normalizacji warunków i stosunków na rynku pracy.

Zasadnicze znaczenie dla reorganizacji amerykańskiej wytwórczości przemysłowej i stosunków na rynku pracy posiada „National Industrial Recovery Act”. Ustawa ta zawiera bowiem ramowe przepisy, dotyczące „kodeksów” pracy przemysłowej oraz szereg postanowień, dotyczących organizacji pracy przemysłowej. Rozdział VII N. I. R. A. zawiera przepisy, dotyczące życia organizacyjnego pracobiorców i pracodawców. Nowe kodeksy pracy wprowadziły do amerykańskiej wytwórczości przemysłowej nowe warunki pracy, odbierając w znacznej mierze przedsiębiorcy przemysłowemu swobodną dyspozycję elementami kosztów produkcji, które uległy częściowemu usztywnieniu. Dziś już kodeksy obowiązują mniej więcej w 90% — biorąc pod uwagę liczbę zatrudnionych robotników — przedsiębiorstw przemysłowych w poszczególnych stanach.

Ramowe przepisy kodeksów ustalają czas pracy pracowników umysłowych maksymalnie na 40 godzin, a robotników i rzemieślników na 35 godzin tygodniowo. Ustalają one płace minimalne, wynoszące \$ 12÷15 tygodniowo, względnie 40 centów za godzinę. Przedsiębiorcy zobowiązani są do niezatrudniania pracowników poniżej lat 16, do lojalnego stosowania kodeksów, nieograniczania pracy oraz niepodnoszenia cen wytwarzanych i sprzedawanych towarów w stopniu wyższym, niż wyniesie wzrost kosztów produkcji, spowodowany zastosowaniem kodeksu. Przepisy te mogą ulegać i ulegają różnym zmianom, zależnie od gałęzi wytwórczości czy obrotów, w której znajdują zastosowanie. W mniejszym lub większym stopniu krepują one swobodę przedsiębiorców i możliwości walki wolno-

konkurencyjnej. Stąd też częstokroć ujawniają się tendencje do obchodzenia przepisów kodeksu. Nie jest to jednak łatwe, zwłaszcza w przedsiębiorstwach większych, gdyż na straży ich wykonywania stoją zorganizowani pracobiorcy oraz opinia publiczna, a sabotującym kodeksy grożą represje w postaci bojkotu gospodarczego i trudności kredytowych.

W związku z występującymi nadal trudnościami na rynku pracy, a zwłaszcza z likwidacją „Civil Works Administration”, zatrudniającą 4 miliony robotników, i przekazaniem jej prac „Public Works Administration”, która będzie w stanie zatrudnić jedynie 2 miliony pracowników, wysuwane są ciągle projekty dalszego ograniczenia czasu pracy. Tak np. Komisja Robotnicza Kongresu przyjęła projekt ustawy, skracającej czas pracy do 30 godzin tygodniowo. Równoległe do obniżania czasu pracy pracownicy amerykańscy domagają się zwyczajki płac podstawowych. Według statystyk National Industrial Conference Board przeciętny czas pracy w amerykańskim przemyśle na robotnika wynosił w listopadzie r. ub. 34 godziny tygodniowo, przy czym przeciętne zarobki wzrosły o 10%. W niektórych stacjach amerykańskich samodzielnie przeprowadzono jeszcze dalej idące ograniczenia czasu pracy. Dotyczy to np. stanu Illinois, gdzie jeszcze w listopadzie i w grudniu r. ub. wprowadzono w miastach powyżej 2500 mieszkańców maksymalny czas pracy 24 godzin tygodniowo, a w miejscowościach mniejszych tydzień pracy ograniczono do 15 godzin.

Następujące wskaźniki wykazują, w jaki sposób polityka N. I. R. A. odbiła się na produktywności pracy i jej kosztach (1923 ÷ 25 = 100):

	Pro- dukcja	Za- trud- nienie	Go- dzin pracy	Produkcja na:		Koszty produk- cji na:	
				1 robot. 1 godz.	1 godz.	1 godz. jednostkę produktu	1 godz.
1933:							
styczeń . . .	63	58.1	45.2	108.4	139.4	86.7	62.2
lut	63	59.2	47.0	106.4	134.0	85.1	63.5
marzec . . .	58	56.7	43.0	102.3	134.9	85.8	63.6
kwiecień . .	68	57.8	45.7	117.7	148.8	84.5	56.8
maj	80	60.0	50.0	133.3	157.2	82.5	52.5
czerwiec . .	93	64.1	56.8	145.1	163.7	81.3	49.7
lipiec . . .	97	68.9	60.6	140.8	160.1	82.3	51.4
sierpień . .	89	73.4	58.9	121.3	151.1	94.6	62.6
wrzesień . .	84	76.6	57.5	109.7	146.1	100.2	68.6
październik	77	75.8	56.2	101.6	137.0	102.1	74.5
listopad . .	70	72.5	51.9	96.4	134.9	103.3	76.6
grudzień . .	67	71.0	50.5	94.4	132.7	105.1	79.3

Z tabeli powyższej wynika, że koszty pracy w produkcji malały do czerwca r. ub. włącznie, ażeby wzrastać nieprzerwanie od tego czasu. Jedynie w części należy przypisywać to działaniu kodeksów pracy. Działanie to przejawia się w znacznie mniejszym spadku zatrudnienia aniżeli produkcji. Głównym czynnikiem, oddziaływającym na wzrost kosztów pracy, był znaczny spadek produkcji. Występująca jednak od grudnia poprawa zwolni zapewne nieco tempo wzrostu kosztów pracy, chyba że w międzyczasie nastąpi ponowne obniżenie czasu pracy.

O tem, w jaki sposób kształtowały się nominalne i realne zarobki robotnicze w r. ub., świadczy następujące zestawienie (1923 = 100):

	Koszty utrzymania	Zarobek tygodn.:		Suma zarobków:	
		nominalny	realny	nominalna	realna
Marzec 1933	71.8	54.7	76.1	30.6	42.6
I lipiec "	75.2	72.0	95.7	49.6	65.9
Listopad "	77.8	69.6	89.5	51.0	65.5

Wpływ postanowień, zawartych w rozdziale VII N. I. R. A., na życie organizacyjne pracowników jest niezmiernie doniosły. Jak wiadomo, ruch organizacyjny wśród robotników amerykańskich był na ogół do ostatnich lat słaby, a umowy o pracę były w przeważnej większości zawierane indywidualnie. Tylko w niektórych gałęziach przemysłu istniały bardziej zwarte organizacje robotnicze, stojące pod egidą amerykańskiej Federacji Pracy. Postanowienia N. I. R. A. stworzyły podstawy dla organizowania robotników, przyznając pracobiorcom nieograniczoną swobodę zrzeszania się i rokowania z pracodawcą, za pośrednictwem wybranego przez siebie delegata. Postanowienia te zakazują równocześnie pracodawcy przeciwstawiania się przez wpływ pośredni lub bezpośredni tworzeniu zrzeszeń pracobiorców.

Umowy zbiorowe o pracę chronione są przez t. zw. „collective bargain clause” oraz znajdują się pod ochroną amerykańskiej Federacji Pracy. Tworzone są dwójakiego typu organizacje pracobiorców: bądź t. zw. „Labor Unions”, stanowiące ogólne zrzeszenia pracowników pewnej gałęzi produkcji, znajdujące się pod egidą amerykańskiej Federacji Pracy, bądź t. zw. „Company Unions”, t. j. zrzeszenia pracobiorców poszczególnych przedsiębiorstw, delegujących swych przedstawicieli do rokowań z pracodawcą. Przeprowadzona niedawno ankieta co do rezultatów N. I. R. A. w dziedzinie organizacji pracy dała zadziwiające wyniki. Wykazała ona, że pod wpływem nowych postanowień rozpoczął się w amerykańskim życiu gospodarczym żywiołowy ruch organizacyjny, który wkrótce już doprowadzi do wyeliminowania kontraktów indywidualnych w produkcji przemysłowej.

Ankieta, przeprowadzona jedynie dla 5 miesięcy obowiązywania N. I. R. A., t. j. od lipca do listopada r. ub., wykazała, że na 653 przedsiębiorstwa, w których istniały w listopadzie r. ub. „Company Unions” — 65.9% przedsiębiorstw utworzyło te zrzeszenia po czerwcu r. ub. Do 1920 r. „Company Unions” istniały zaledwie w 11.6% firm, zanotowanych w listopadzie, a w okresie od 1920 r. do czerwca r. ub. utworzono je zaledwie w 22.5% obecnej liczby przedsiębiorstw zorganizowanych. „Labor Unions” obejmowały w listopadzie r. ub. 416 przedsiębiorstw. Z przedsiębiorstw tych 55.9% należało do zrzeszeń przed wejściem w życie N. I. R. A., a 44.1% przystąpiło w okresie od czerwca do listopada r. ub. Podobnie przedstawiają się liczby dla załóg robotniczych. W „Company Unions” zorganizowanych było w listopadzie r. ub. 1 164.2 miljn. pracowników, z czego 68.5% po wejściu w życie N. I. R. A., a w syndykatach — 240 866 pracowników, z czego 55.7% po czerwcu r. ub. Zaznaczyć należy, że ankieta obejmowała jedynie 3 314 przedsiębiorstw, zatrudniających 2 585 miljn. robotników, t. j. ok. 27% załóg robotniczych, pracujących w przemyśle i górnictwie.

Znacznie silniejszy rozwój „Company Unions” aniżeli „Labour Unions” przypisać należy w pewnej mierze tendencjom pracodawców do popierania tego typu organizacji pracowniczych. „Company Unions”, jako organizacje, obejmujące pracowników poszczególnych przedsiębiorstw, dają bowiem pracodawcom możliwość wywierania większego wpływu na życie organizacyjne pracobiorców, na ich postulaty w dziedzinie warunków pracy, a tem samym na normowanie tych warunków. Próby takiego nacisku ze

strony pracodawców zaobserwowano w wielu gałęziach przemysłu, a zwłaszcza w przemyśle samochodowym, gdzie pracodawcy usiłowali narzucić swych kandydatów na przedstawicieli pracowników. Na tem tle wybuchł ostry konflikt, który przez pewien czas zagrażał ogólnym strajkiem w przemyśle samochodowym.

Pracodawcy nie chcieli podporządkować się arbitrażowi „National Labour Board”, ustanowionemu w N. I. R. A. Przy sposobności tego konfliktu wyszły na jaw usterki obowiązującego ustawodawstwa pracy, a zwłaszcza słabość „National Labour Board”. Ażeby uzupełnić luki te, przedłożony został przez Senatora Wagnera projekt ustawy, zwiększającej zakres działania „National Labour Board”, zapewniającej mu prawo nieograniczonego śledztwa, rozstrzygnięcia sporów pracy i arbitrażu we wszystkich tego rodzaju sporach. Ustawa ta równocześnie popiera rozwój „Labour Unions”, a więc syndykatów robotniczych. Jednocześnie Prezydent Roosevelt wydał decyzję w sprawie konfliktów w przemyśle samochodowym, oświadczając, że robotnicy mają pełną swobodę tworzenia organizacji i wybo. u delegatów, oraz wskazał na obowiązek pracodawców pertraktowania z tymi delegatami. Prezydent przeciwstawił się natomiast dążeniom amerykańskiej Federacji Pracy do wyłączenia reprezentowania robotników, pozostawiając nadal „Company Unions”, jako jedną z form organizacji robotniczych.

Przemiany, występujące w organizacji amerykańskiego przemysłu oraz na amerykańskich rynkach pracy, posiadają niezmiernie doniosłe znaczenie. Stanowią one zwrot od niemal niczem nieograniczonej swobody pracodawców w dziedzinie wytwórczości do objęcia produkcji w wyraźnie określone ramy. Przedsiębiorca amerykański nie ma już dziś przed sobą płynnego amerykańskiego elementu robotniczego, traktowanego indywidualnie, nie ma możliwości swobodnego regulowania płac i czasu pracy. Staje się coraz mniej samodzielną jednostką i przetwarza się stopniowo w jedną z komórek składowych wielkiego organizmu produkcyjnego, mającego wykonywać jednolity zgóry narzucony plan gospodarczy.

Kierownicy amerykańskiego życia gospodarczego zdali sobie doskonale sprawę, że zarówno prowadzenie śmiałej eksperymentalnej polityki walutowej, jak i wcielanie w życie założeń planowych wymaga opanowania przez Państwo głównych ośrodków dyspozycji kapitałowej, a więc instytucyj bankowych i kredytowych. Opanowywanie to odbywa się różnymi drogami. Jedną z nich jest zakup przez „Reconstruction Finance Corporation” akcji uprzywilejowanych banków amerykańskich. Z początkiem grudnia r. ub. 12 wielkich banków amerykańskich zgodziło się na sprzedaż znacznych pakietów akcji uprzywilejowanych na sumę ok. \$ 150 miljn. Od tego czasu liczba banków, kontrolowanych przez Państwo, jeszcze wzrosła. Z końcem r. ub. około 4 500 banków amerykańskich (na ogólną liczbę 13 500) sprzedało swe akcje R. F. C., która w ten sposób stała się ich udziałowcem. Dziś już pod kontrolą państwową znajdują się takie instytucje, jak: National City Bank z New-Yorku, Chase Bank, Continental and Commercial National Bank w Chicago, Continental Illinois Bank and Trust Company, oraz wiele innych.

Obok zakupów uprzywilejowanych akcji bankowych przez R.F.C. szereg ustaw, bądź to już uchwalonych, bądź projektowanych, zmierza do opanowania przez Państwo życia finansowego. Wymienić tu należy w szczególności obowiązującą już ustawę „Banking Act”, gwarantującą depozytariuszom częściowy lub całkowity zwrot złożonych przez nich depozytów bankowych. Jest to posunięcie niezmiernie doniosłe, zarówno z punktu widzenia finansowego, jak i socjalnego. Obowiązująca od początku r. b. ustawa zabezpiecza w pełnej wysokości drobne depozyty bankowe do sumy \$ 2 500. Depozyty te stanowią 97% wszystkich depozytów bankowych — tak, że 21 748 754 depozytariuszy ma w razie upadłości banku zagwarantowany zwrot swych depozytów. Banki ubezpieczone, których liczba wynosi 13 423 (tylko 141 banków zostało uznanych za niemożące skorzystać z ustawy gwarancyjnej) zobowiązane są do wpłacania premji ubezpieczeniowej w wysokości 0'25÷1% do t. zw. „Federal Deposit Insurance Corporation” (F.D.I.C.) dla utworzenia specjalnego funduszu, z którego byłyby pokrywane stracone depozyty.

Ubezpieczenie drobnych depozytów spotkało się z przychylnem przyjęciem, gdyż wpłynęło korzystnie na napływ oszczędności do banków amerykańskich. Natomiast ze strony banków tych natrafia na dość znaczny opór zamierzone z dniem 1 lipca r. b. ubezpieczenie wszystkich depozytów, a to w 100% do wysokości \$ 10 tys., w 75% depozytów w wys. \$ 10 ÷ 50 tys. i w 50% depozytów w wys. ponad \$ 50 tys. Ponieważ ubezpieczenie depozytów bankowych przeprowadzane jest za pośrednictwem F.D.I.C., w której większość kapitału subskrybowana jest przez Skarb amerykański i banki, afiliowane przy Federal Reserve System, przeto czynniki oficjalne mają tą drogą możliwość do zwiększenia kontroli nad działalnością poszczególnych banków. Poważne znaczenie w organizacji bankowości amerykańskiej posiadają również t. zw. „Securities Act”, normujące emisję i konwersję akcji i mające na celu likwidację nadużyć przy emisjach akcyjnych. Sprawa ostatecznej formy, w jakiej zostaną wprowadzona w życie postanowienia zarówno ustawy o zabezpieczeniu wkładów, jak i ustawy, normującej emisję akcyjne, nie jest definitywnie rozstrzygnięta. W związku z ostatnimi debatami Kongresu amerykańskiego nad temi ustawami Prezydent Roosevelt zajął stanowisko kompromisowe, rezygnujące częściowo z najbardziej radykalnych projektów, m. in. z rozciągnięcia ubezpieczenia na wkłady ponad \$ 2 500.

Sanację stosunków giełdowych przeprowadzić ma wreszcie ustawa o kontroli giełdowej, mająca przeciwdziałać operacjom spekulacyjnym i nadmiernemu, nieuzasadnionemu śrubowaniu kursów akcyjnych. Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie systemu licencyjnego. Do operacyj giełdowych dopuszczone być mają jedynie instytucje giełdowe, zarejestrowane w t. zw. „Federal Trade Commision”. Licencje udzielane będą tylko tym giełdom, które poddadzą się regulaminowi, opracowanemu przez wyżej wymienioną instytucję. Regulaminy te przewidują, że nikt z dopuszczonych do obrotu giełdowego nie będzie mógł udzielać zaliczek na nienotowane papiery wartościowe. Zaliczki dla klientów na papiery notowane nie będą mogły przekroczyć 80% najniższego kursu tego papieru w ciągu ostatnich 3 lat i 40% kursu obec-

nego. Ponadto zakazane jest udzielanie zaliczek pod zastaw papierów notowanych bankom, nieafiliowanym przy F.R.S. Ogólna suma udzielanych zaliczek nie może przekraczać 10-krotnie czystych aktywów domu brokerskiego. Projekt ustawy precyzuje dalej funkcje maklerów, pośredników i specjalistów giełdowych, metody reklamy giełdowej i zawiera szereg dalszych ostrych przepisów, które napotkały na poważne sprzeciwy w kołach bankowych i giełdowych. Ostateczny tekst ustawy giełdowej ulegnie jeszcze przypuszczalnie pewnym zmianom. I tu Prez. Roosevelt okazał ostatnio skłonność do ustępstw na rzecz postulatów sfer bankowych i giełdowych.

Najważniejszym, a zarazem najtrudniejszym do rozwiązania problemem amerykańskiej polityki gospodarczej jest zdobycie odpowiednich środków, niezbędnych do finansowania walki z bezrobociem, prowadzonej w formie robót publicznych. Opanowanie banków przez Państwo ułatwia Rządowi amerykańskiemu inflację kredytową, głównie w postaci plasowania obligacji państwowych. Ponieważ obligacje te są emitowane na stosunkowo korzystnych warunkach, podczas gdy prywatna akcja emisyjna znajduje się w zastoju, przeto rozchwytywane są one przez banki amerykańskie. Wynikiem tego jest znaczny wzrost długu państwowego Stanów Zjedn., który z końcem lutego r. b. osiągnął \$ 26,6 miljard., a więc wysokość rekordową, nienotowaną w historii Stanów Zjednoczonych.

Zmiany w bilansach banków amerykańskich świadczą o tym, że stają się one coraz bardziej narzędziem Państwa w jego polityce kredytowej. Suma obligacji państwowych banków, afiliowanych przy F.R.S., wzrosła od września r. ub. do lutego r. b. z \$ 5044 miljn. do \$ 5867 miljn., t. j. \$ o 823 miljn. Wzrost wykazuje również suma bonów płatnych za okazaniem o \$ 125 miljn. Natomiast pożyczki prywatne wykazują spadek o \$ 310 miljn. „Reconstruction Finance Corporation” ułatwia ponadto dopływ kredytów bankowych do przemysłu przez zwolnienie banków od wywiązywania się ze zobowiązań wobec Rządu na okres 5 lat oraz ustalenie stopy procentowej dla zobowiązań tych na tenże sam okres na 4%. Ponadto opracowywany jest obecnie projekt ustawy, upoważniającej banki Rezerwy Federalnej do udzielania bezpośrednich pożyczek przemysłowi. W ten sposób Państwo wkracza już bezpośrednio, jako kredytodawca, na rynki amerykańskie. Projektowane poprzednio utworzenie specjalnych banków pośredniczących w udzielaniu kredytów przemysłowi t. zw. „Intermediale Credit Banks” zdaje się nie mieć szans realizacji.

Rząd amerykański otacza szczególną opieką produkcję rolniczą, i ingerencja Państwa w tym kierunku idzie szczególnie daleko. Idzie ona przede wszystkim w kierunku ograniczenia produkcji głównych artykułów rolniczych, jak w szczególności: bawełny, pszenicy i t. p. Podstawę dla tego rodzaju posunięć stanowi ustawa „Agricultural Adjustment Act” (A. A. A.), która m. in. ustala znaczne premie pieniężne wzamian za ograniczenie powierzchni uprawy w myśl planu rządowego. Niezależnie od tego R. F. C. prowadzi specjalną akcję eksportową w dziedzinie pszenicy i nierogacizny. Ponadto farmerzy korzystają z 2-letniego moratorium hipotecznego oraz z kredytów w wysokości \$ 500 miljn., na

spłatę procentów i amortyzację rolniczych długów hipotecznych.

Wszystkie te posunięcia nie przyniosły oczekiwanych rezultatów. Coprawda, ceny artykułów rolniczych wzrosły nieco pod wpływem dewaluacji dolara, jednakże oddłużenie rolnictwa nie poczyniło dostatecznych postępów oraz nie została przywrócona równowaga pomiędzy podażą a popytem głównych artykułów rolniczych, jak: pszenicy, bawełny, nierogacizny, tytoniu, ryżu, owoców i t. p. Rolnicy ograniczali, coprawda, powierzchnię uprawy, pobierając za to premje — które wyniosły w dn. 1/II r. b. \$ 193½ miljn. (z czego \$ 137 miljn. przypada na producentów bawełny, a \$ 46 miljn. na producentów pszenicy)—równocześnie jednak intensyfikowali uprawę na zmniejszonej powierzchni, uzyskując dzięki temu niemal te same rezultaty produkcyjne.

Pragnąc za wszelką cenę dostosować podaż artykułów rolniczych do popytu, Rząd amerykański zamierza zreformować system reglamentacji rolniczej. Reforma ta opiera się na badaniach nad produkcją rolniczą, a zwłaszcza nad uprawą bawełny, przeprowadzonych przez Senatora Bankheada. Opracowany przez niego projekt ustawy, dotyczący reglamentacji uprawy bawełny, t. zn. „Bankhead Bill”, przyjęty został przychylnie przez obie Izby i przypuszczalnie wkrótce wejdzie w życie. Nowy system reglamentacji produkcji rolniczej opierać się ma na licencjach na określone kontyngenty produkcyjne. Rok rocznie do sprzedaży lub przetworzenia będą dopuszczane określone ilości wytworów rolnych. Produkty, rzucone na rynek, a przekraczające kontyngenty, ustalone w licencjach, opłacać będą specjalny podatek, który może dochodzić do 3-krotnej wartości towaru. Kontrola wytwórczości odbywać się będzie w handlu, bądź w przemyśle przetwórczym. Realizowanie tego systemu oznaczałoby w praktyce likwidację swobodnych umów kupna-sprzedaży artykułami rolniczymi oraz likwidację wolnego rynku rolniczego.

„Bankhead Bill” w swej ostatecznej formie, przyjętej przez amerykańskie Izby Ustawodawcze — przewiduje kontyngent roczny produkcji bawełny, wynoszący 10 miljn. bali, oraz podatek od ilości przekraczających kontyngent w wysokości 75% wartości rynkowej bawełny.

Wbrew intencjom Prezydenta sfery rolniczo-inflacjonistyczne preferowały częściowo w Izbach t. zw. „Dies Bill”, przewidujący nabywanie przez Skarb amerykański comiesięcznie srebra na rynkach światowych za sumę \$ 50 miljn. po cenie o 25% wyższej od rynkowych cen srebra wzamian za eksportowane ze St. Zjedn. artykuły rolnicze.

Nowe tendencje, przejawiające się w amerykańskiej polityce handlowej, spowodowane są również troską o usunięcie nadwyżek produkcji rolniczej, ciągnących na rynku. Pełnomocnictwa, uzyskane przez Prezydenta Roosevelta w dziedzinie polityki handlowej, upoważniają go do zawierania układów handlowych i do dowolnego podwyższania lub obniżania taryfy celnej w granicach 50% w zależności od wyników prowadzonych układów. Nowe układy handlowe będą mogły być zawierane z obcymi państwami na okres 3 lat. Oczywiście jest, że pełnomocnictwa te będą mogły być wyzyskane przede wszystkim w kierunku zwiększenia amerykańskiego wywozu rolniczego, głównie do krajów europejskich, wzamian za zwiększony przywóz europejskich wyrobów fabrycz-

nych. Stąd spotykają się one naogół z nieprzychylnym przyjęciem przemysłowców amerykańskich. Również i utworzenie Banku Eksportowego, który finansować będzie głównie wywózowe transakcje rolnicze, napotyka na krytyczne stanowisko sfer przemysłowych.

Planowa akcja organizacyjna amerykańskiego życia gospodarczego rozciąga się i na szereg innych dziedzin życia amerykańskiego, jak np. reorganizację komunikacji i transportów, a zwłaszcza komunikacji kolejowej i koordynacji tej komunikacji z ruchem samochodowym. Opracowywane są również ogólne plany o zasadniczym znaczeniu, mające na celu podniesienie gospodarcze kraju i naprawę jego struktury. Plan taki, obliczony na lat 50, opracowany został w najbliższym otoczeniu Prezydenta. Zmierzają on do decentralizacji przemysłu, wzmocnienia rolnictwa, reorganizacji transportów, urządzenia dróg wodnych i kanałów, zadrzewienia, walki z powodzią i t. p. W okręgach ściśle rolniczych, nie mogących zapewnić mieszkańcom dostatecznych środków utrzymania, zamierzone jest popieranie rzemiosła i drobnych gałęzi przemysłu. Z planem tym łączy się projekt przesiedlenia około miliona rodzin z okolic, dotkniętych trwałym bezrobociem, do okolic, rokujących możliwości rozwoju gospodarczego. Plan ten rozłożony ma być na 3 etapy, z których pierwszy obejmie prace, mające na celu zabezpieczenie zdrowia, życia i mienia obywateli, drugi—prace nad rozbudową przedsiębiorstw publicznych, a trzeci—realizację programu społecznego. Dla szcze-

gółowego opracowania planu powołany został specjalny wydział, w którego skład wchodzi Ministerowie: Rolnictwa, Handlu, Spraw Wewnętrznych i Obrony Krajowej.

Jak widać z powyższego pobieżnego przedstawienia posunięć strukturalnych Rządu amerykańskiego, a ściślej mówiąc Prezydenta Roosevelta i „trustu mózgow” — polityka gospodarcza amerykańska nie ogranicza się obecnie do powierzchownego przeciwdziałania skutkom przesilenia i do „nakręcania konjunktur”, ale sięga w głąb życia gospodarczego, kładąc podwaliny pod nowe jego formy ustrojowe. Zaobserwować nawet można, iż stopniowo posunięcia strukturalne zaczynają dominować nad konjunkturalnymi. Wypływa to z przeświadczenia kół, kierujących amerykańską polityką gospodarczą, iż obecny kryzys nie jest jedynie zjawiskiem cyklicznym i przejściowym, ale że przyczyn jego szukać należy w przesyleniu hiperkapitalistycznym. Poglądom tego rodzaju dawano niejednokrotnie wyraz w najbliższym otoczeniu Prezydenta Roosevelta.

W Ameryce dokonywana jest świadoma próba dostosowania struktury gospodarcej do zmienionych warunków powojennych. Próba ta, jak dotychczas, napotyka na przychylnie poparcie szerokich mas amerykańskich. Trudno przewidzieć, jaki będzie jej ostateczny rezultat. Jedną rzecz można w każdym razie już obecnie z całą stanowczością stwierdzić: pozostawi ona w amerykańskim życiu gospodarczym i socjalnym trwałe ślady.

Dr. Roman Battaglia

KRONIKA ZAGRANICZNA

M. IN. NA PODSTAWIE RAPORTÓW I DONIESIEŃ POLSKICH PLACÓWEK ZAGRANICZNYCH

ANGLJA

ZRÓWNOWAŻONY BUDŻET. — Zakomunikowane ostatnio przez Kanclerza Skarbu Wielkiej Brytanji, P. Neville Chamberlaina, w Izbie Gmin liczby, dotyczące się zarówno wykonania budżetu 1933/34, jak i preliminarza 1934/35 stanowią sui generis ewenement w rozwoju kryzysu światowego. Po raz pierwszy bowiem od czasu rozpoczęcia kryzysu któregoś z wielkich państw — w tym wypadku właśnie W. Brytanji — zamyka swój budżet nie tylko równowagą, ale nadwyżką dochodów nad wydatkami. Skutki rozpoczętej polityki sanacyjnej w 1931 r. nie dały na siebie czekać. I słusznie londyński „The Economist” z dn. 21 kwietnia r. b. rozpoczyna swój artykuł wstępny, poświęcony, oczywiście, budżetowi słowami: „budżet 1934 r. przejdzie do historii jako ten, który odzwierciedla dwa główne posunięcia, uczynione dla zwalczania kryzysu finansowego w 1931 r.”. Dwoma temi posunięciami były, jak wiadomo: obniżenie zasiłków dla bezrobotnych (co rujnowało zupełnie budżet przed 1931 r.) oraz podniesienie stopy podatku dochodowego. „Izba miała wrażenie, że W. Brytanja staje się znowu sobą” — dodaje z dumą „The Economist”.

Gdzie leży przyczyna tej powszechnej dziś w Anglii dumy i zadowolenia? Wydatki budżetowe na rok 1933/34 przewidziane były w wysokości £ 700·9 miljn., dochody — w wys. £ 698·8 miljn., budżet

miał być zatem nieomal zrównoważony. Ale wyniki roku skarbowego 1933/34 przeszły wszelkie oczekiwania. Przewidywanym wydatkom — bo tylko £ 693·4 miljn. Na obsłudze długów wewnętrznych zaoszczędzono ok. £ 3·3 miljn., na wydatkach administracyjnych — ok. £ 4·5 miljn. Przy wzroście niektórych pozycji dało to w ostatecznym rezultacie oszczędność £ 7·4 miljn.

Bardziej jeszcze charakterystyczna jest strona dochodów. Zamiast preliminowanych £ 698·8 miljn. dały one £ 724·6 miljn., a więc nieomal o £ 26 miljn. więcej. Wypadek to w dziejach kryzysu nieomal nigdzie niespotykany i wskazujący, że istotnie W. Brytanja pierwsza z krajów wierzycielskich poczyna wychodzić z depresji na twardy ląd. Same dochody celne dały przewyżkę przeszło £ 11 miljn. ponad preliminarz, akcyza — przewyżkę £ 5·8 miljn., podatki — £ 14·2 miljn. Przy zmniejszeniu się niektórych pozycji drobnych powstała ostateczna przewyżka £ 26 miljn. W rezultacie zamiast małego niedoboru mamy nadwyżkę dochodów nad wydatkami £ 31·5 miljn.

Zamknięty w ten sposób nadwyżką budżet na 1933/34 r. pozwolił, oczywiście, na liberalniejsze nieco potraktowanie podatków w preliminarzu na 1934/35 r. Tu leży, być może, główny sukces moralny Anglii, która słusznie szczyci się, iż, pokonawszy trudności, może teraz myśleć o odciążeniu tych, którzy trudności te ponieśli na swych barkach.

W wydatkach preliminarz 1934/35 przewiduje £ 698·1 miljn., czyli o £ 4·7 miljn. więcej, niż wyniosły rzeczywiste wydatki w ub. roku budżetowym (w każdym razie mniej jednak niż wydatki, preliminowane na r. ub.). Głównymi pozycjami zwiększonymi — poza obsługą długów — są wydatki na armję (o £ 2 miljn. więcej) i flotę (o £ 3 miljn. więcej). Zmniejszono natomiast znowu szereg pozycji wydatkowych, a więc pozycję administracji cywilnej (mniej o £ 2·6 miljn.) i pozycję długu dla Stanów Zjednoczonych, którego do budżetu nie wstawiono. Na lotnictwo przeznaczono o £ 0·8 miljn. więcej, niż wydano w 1933/34 r.

Co do dochodów, to oparte o dotychczasowe obciążenia daćby winny one w 1934/35 r. nie mniej niż £ 727·5 miljn., a więc o £ 27 miljn. więcej, niż dały w 1933/34 r. Podatek dochodowy, który w 1933/34 r. dał tylko lekką nadwyżkę (£ 182 tys.) ponad preliminarz, preliminowany jest w kwocie o £ 11 miljn. wyższej od wyniku zeszłorocznego (przewidywanie ożywienia gospodarczego). Również i cła mają dać o £ 4·5 miljn. więcej ponad zeszłoroczne (ożywienie się handlu zagranicznego?), podczas gdy akcyzy preliminuje się niżej o £ 650 tys.

Skonstruowany w ten sposób budżet dałby nadwyżkę w wys. ok. £ 29 miljn. Z tej nadwyżki jednak będą czynione owe odciążenia dla społeczeństwa po ciężkich latach koniecznego przykroczenia śruby podatkowej. P. Neville Chamberlain

zapowiedział już obecnie zmniejszenie podatku samochodowego o 25% od dn. 1/1 1935 r. (musi się to przyczynić — podobnie jak w Niemczech — do jeszcze większego rozkwitu przemysłu samochodowego W. Brytanji). To zarządzenie jest jednak drobiazgiem wobec szeregu innych. Obecny Kanclerz Skarbu wziął sobie za dewizę słowa lorda Snowdena, jego poprzednika, który właśnie specjalnie zwracał uwagę na konieczność „ulżenia tym klasom, które cierpiały specjalnie od ostrości kryzysu”. W rezultacie w preliminarzu budżetowym, uchwalonym przez Parlament, poczyniono poważne zmiany. Tak np. wpływ z podatku dochodowego określono na £ 219'5 miljn., jakkolwiek powinienby dać £ 240 miljn. Stanowi to odciążenie ok. £ 21 miljn. Z drugiej strony zapomogi dla bezrobotnych mają być powiększone do wysokości z 1931 r. (nowe obciążenie £ 4'6 miljn. rocznie), a pobory urzędnicze — o połowę tego, o ile były obcięte w 1931 r. (koszt — £ 55 miljn.). W rezultacie uchwalony budżet jest całkowicie równoważony i zamyka się po obu stronach sumą budżetową £ 706'5 miljn.

Jest to rezultat bardzo piękny. Istnieje jednak w całej mowie P. Neville Chamberlaina, we wszystkich tak dla Anglików pocieszających liczbach nowego budżetu jedno wielkie „ale”. Jaka będzie właściwie przyszła angielska polityka gospodarcza? I trudno odmówić racji temu, co pisze o tem właśnie „The Economist” w artykule p. t. „Rozdział łupów (Dividing the spoils)” o mowie Kanclerza Skarbu: „Mowa jego nie powiedziała w gruncie rzeczy nic o długofalowym zagadnieniu długów, o naszej polityce pieniężnej zarówno wewnętrznej, jak i zagranicznej, o wymianie lub o rozwoju kapitalizacji, słowem o wszystkim tem, dla czego budżet ma znaczenie kapitalne”...

„The Economist” atakuje Kanclerza Skarbu za brak określonej polityki we wszystkich tych sprawach, co powoduje zbytnia, zdaniem pisma, ostrożność jego w szafowaniu nadwyżkami w roku następnym. Niemniej jednak stanowisko Rządu brytyjskiego jest w tym wypadku zupełnie zrozumiałe. Wspaniałe wyniki budżetowe W. Brytanji są skutkiem czysto wewnętrznych posunięć w tym kraju — posunięć, opartych w znacznej mierze na wysoce obywatelskim ustosunkowaniu się ogółu społeczeństwa dla sprawy sanacji finansów państwowych. Ale przez te rezultaty wielkie zagadnienia kryzysu światowego, w które W. Brytanja jest bezpośrednio i na całym szeregu odcinków włączona, nie znalazły przecież swego rozwiązania. Nikt nie wie jeszcze, co właściwie się stanie z amerykańską polityką długów, z handlem międzynarodowym — a przede wszystkim z zasadniczym zagadnieniem stabilizacji walut. W. Brytanja zajmuje w tej mierze stanowisko wyraźnie wyczekujące, obserwując tylko eksperyment amerykański zdaleka. Wprowadziła porządek u siebie na tych odcinkach, gdzie mogła to uczynić sama, ale zmuszona jest czekać na wyregulowanie tych zagadnień, gdzie wynik nietylko od niej zależy. Sukces angielski jest sukcesem społeczeństwa angielskiego, nie zaś polityki gospodarczej czy finansowej Anglii — polityki, która w chwili obecnej nie ma wyraźnych wytycznych na dalszą przyszłość.

STANY ZJEDN. AM.

FLUKTUACJA DOLARA. — Z chwilą osiągnięcia przez dolar — po 4-tygodniowym spadku — górnego punktu złota, co miało miejsce w ostatnich dniach lutego r. b. — nastąpił okres faktycznej stabilizacji waluty amerykańskiej. Broniony przed właściwą mu dotąd tendencją zwykłą przez ewentualne wznowienie arbitrażu złota dolar wykazywał minimalne wahania w granicach górnego punktu złota, oznaczonego np. w Paryżu kursem ok. 15'22 fr. za \$ 1.

Jednak po paru tygodniach tej właściwie mocnej sytuacji dolara nastąpił okres względnej słabości. Walutę amerykańską stale notowano poniżej górnego punktu złota, co świadczyło o tem, że dolar utracił swą tendencję do zwyżki. Przyczyn tego stanu rzeczy dopatrywano się zarówno w technicznej stronie zagadnienia (zwiększona podaż przy małym popycie na dolara), jak i w momentach psychologicznych (zatrzymanie się wzrostu cen w Stanach Zjedn., nieporozumienia między władzą ustawodawczą a Prezydentem, wzrost wpływów obozu srebrno-inflacyjnego, ożywienie ruchów strajkowych). W tym okresie dolar wahał się w Paryżu przeważnie około kursu 15'15, przy minimum 15'11 i parytecie 15'07.

W dn. 21/IV wystąpiła dość niespodziewana zniżka dolara, która zaakcentowała się w dn. 22/IV, kiedy to na wszystkich giełdach zanotowano rekordowo niskie kursy dewizy dolarowej: w Paryżu 14'98½, w Zurychu 3'05½, w Warszawie 5'23. Zaznaczyć należy, że kurs 14'98½ w Paryżu jest poważnie niższy od parytetu (15'07) i zaledwie o 6½ cent. wyższy od dolnego punktu złota (14'92).

Ostatnio dolar znów się wzmocnił mn. w. do poziomu parytetu. Mimo to trudności, na jakie napotyka akcja gospodarcza Roosevelta, i energiczna propaganda obozu srebrno-inflacyjnego, żądającego m. in. dalszej dewaluacji dolara — stwarzają niesprzyjającą atmosferę psychiczną dla waluty.

Wzmocnienie się dolara po spadku niemal do poziomu dolnego punktu złota tłumaczy się w dużej mierze faktem wyrażenia gotowości ze strony Skarbu Stanów Zjedn. obrony obecnego parytetu dolara drogą wywozu złota. Oświadczenie to podtrzymało prestige „złotej” waluty, jaką obecnie ma być dolar.

Nie ulega jednak wątpliwości, że ostatnie fluktuacje dolara są odzwierciedleniem poważnych trudności, jak również dążeń wpływowych kół dewaluacyjnych.

b. w.

WŁOCHY

SYTUACJA FINANSOWO-GOSPODARCZA. — Ostatnie 2 miesiące zaznaczyły się, jak wiadomo, w dziedzinie walutowej dość poważnymi fluktuacjami, które niejako zastąpiły wahania względnie ustabilizowanego przez marzec i I połowę kwietnia dolara. Fluktuacje te — w kierunku zniżkowym — objęły (nie mówiąc o wahanach funta i jego satelitów) parę walut złotych i pseudozłotych, a więc lir włoski, frank szwajcarski i markę niemiecką.

Jeżeli chodzi w szczególności o walutę włoską — podkreślić należy, że słabość jej zaznaczyła się w marcu r. b., poczem nastąpił okres względnej stabilizacji na

poziomie, niższym od parytetu, aż w połowie kwietnia wystąpiła ponowna baissa, o której rozmiarach świadczą kursy w Paryżu i w Warszawie: odpowiednio 128'80 i 45'05 wobec niedawnych jeszcze notowań (w lutym r. b.) przeszło 133 i 46'70.

Słabość lira, pozostającego ostatnio stale poniżej parytetu, wywołała żywy oddźwięk zagranicą, liczne komentarze i pogłoski, skolei urzędowo prostowane przez włoskie czynniki oficjalne. Słabość ta jest jednak, oczywiście, oznaką pewnych trudności gospodarczych, przez które Włochy ostatnio przechodzą.

Trudności te są o tyle ciekawe, że w całej swej jaskrawości, wymagającej szybkich decyzji, wystąpiły dopiero teraz, a więc po wielu doniosłych osiągnięciach włoskiej polityki gospodarczej i w okresie zaznaczającej się już lekkiej poprawy konjunktury. Bezpośrednim wyrazem tych trudności są przedewszystkiem deficyty budżetowe i ujemne saldo bilansu handlowego, podczas gdy głębszych przyczyn należy szukać w niewystarczających rozmiarach dotychczasowej polityki deflacyjnej i, być może, w za daleko idącym nakręcaniu konjunktury. W odniesieniu do zjawisk walutowych pogorszenie się sytuacji wyraziło się w spadku pokrycia złotem biletów Banca d'Italia, który to spadek wyniósł w okresie 2 miesięcy 267 miljn. lirów.

Niepomyślna sytuacja walutowa (zaznaczyć należy, że zapas złota w instytucji emisyjnej jest wciąż jeszcze bardzo poważny, i procent pokrycia przekracza 50%) była początkowo oficjalnie tłumaczona pogorszeniem się bilansu płatniczego, spowodowanym spadkiem liczby turystów i zamrożeniem poważnych sum, należnych za eksport, w państwach o ograniczeniach dewizowych. Jak jednak wyżej powiedzieliśmy, należy przypuszczać, że przyczyny niedomagań są głębsze.

Istotnie, kilka ubiegłych budżetów przyniosło poważne, paromiljardowe niedobory; tegoroczny budżet został również preliminowany z deficytem, sięgającym 3 milj. lirów. Niedobory te w dużej mierze należy przypisać niesłabnącej interwencji Państwa w życiu gospodarczym i zakrojonym na olbrzymią skalę robotom publicznym o charakterze inwestycyjnym. Z drugiej strony polityka agrarna, nastawiona na dążenie do samowystarczalności (battaglia del grano i t. p.), niewątpliwie utrudniła procesy inflacyjne, które w okresie kryzysu dokonały się w większości państw.

Już z powyższego sumarycznego zestawienia tych tendencji dotychczasowej polityki gospodarczej Włoch wyraźnie wynika, że ujemne saldo bilansu handlowego ma poważne uzasadnienie, trudności walutowe zaś mają głębsze podłoże niż zamrożenie należności za eksport i spadek liczby turystów. Niewątpliwie, takie też było rozumowanie Rządu włoskiego z chwilą, gdy decydował się on ostatnio na iście drakońskie cięcia deflacyjne.

Zaznaczyć należy, że możliwości Rządu w tej dziedzinie — mimo technicznej sprawności régime'u — były raczej ograniczone. I tak, nie może on w większej mierze zahamować pędu państwowych robot inwestycyjnych, które niejako stanowią propagandowy atut régime'u, nie może zaś również operować stopą dyskontową, zważywszy na doskonałe osiągnięcia w dziedzinie potaniania kredytu, ukoronowane niedawno przeprowadzoną konwersją przeszło 60 milj. lirów 5% - owej pożyczki skonsolidowanej na papier 3½% - owy.

Zwrócono się więc w kierunku deflacji budżetu poprzez obcięcie pensyj urzędniczych o 6-20% oraz ogólnej deflacji drogą przymusowej obniżki komornego o 12%, czynszów za wynajem lokali handlowych o 15% oraz wszystkich cen detalicznych. Jak wiadomo, jest to już druga skolei kampania tego rodzaju; pierwsza — wprawdzie udana — nie była zakrojona na wystarczająco szeroką skalę. Przy okazji wydania odpowiednich dekretów przedstawiona została kalkulacja, z której ma wynikać, że ogólny poziom cen i kosztów jest obecnie zbyt wysoki i musi przeto ulec redukcji.

Jednocześnie zabrano się i do bilansu handlowego; wprowadza się licencje na import niektórych towarów, i można się spodziewać, że reglamentacja importu przyczyni większe rozmiary.

Wszystkie te posunięcia świadczą o zrozumieniu przez Rząd włoski obecnych trudności gospodarczych. Należy wszakże podkreślić, że tem samem trudności te nie zostają całkowicie pokonane. Deficyt budżetowy zostanie zredukowany przez obcięcie pensji o ok. 1 miljard. lir., ale wciąż jeszcze będzie dość poważny. Jednocześnie, płynne rezerwy Skarbu, wynoszące ok. 3·7 miljard. lirów, zostaną poważnie nadzarpnięte przez wypłatę posiadaczom 5%-owej pożyczki skonsolidowanej, którzy zgodzili się na konwersję (a więc praktycznie niemal wszystkim) premii 4·50 lir. od obligacji 100-lirowej. Ogólna suma premij przekroczy więc 2·5 miljard. lirów.

Oficjalne oświadczenia brzmia jednak optymistycznie. Z naciskiem przytem podkreślano jest moment, że Włochy nie pójdą na żadne eksperymenty walutowe. Z uwagi na to, że ogólna sytuacja rynku pieniężnego jest zdrowa — należy przypuszczać, że ostatecznie obecne trudności będą przezwyciężone.

b. w.

Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH ARTYKUŁY SPOŻYWCZE I KOLONJALNE

ZE ŚWIATOWYCH RYNKÓW ZBOŻOWYCH. — Ceny w okresie 9 ÷ 22/IV r. b. kształtowały się następująco (w walucie danego kraju, w Buenos Aires i Liverpoolu — w \$, w Hamburgu — w Hfl. — za 100 kg):

	9+15/IV	16+22/IV	Wzrost (+) lub spadek (-)
Pszenica:			
Berlin . . .	19'47	19'47	—
Praga . . .	149'70	149'70	—
Chicago . . .	3'24	2'94	- 9'3
Buenos Aires	1'97	1'98	+ 0'5
Liverpool . .	2'53½	2'55	+ 0'7
Wiedeń . . .	33'37½	33'47	+ 0'2
Hamburg . . .	4'54	4'41	- 2'9
Z y t o:			
Berlin . . .	16'27	16'27	—
Praga . . .	108'00	108'00	—
Chicago . . .	2'38	2'17	- 8'9
Wiedeń . . .	23'34	23'40	+ 0'2
Hamburg . . .	2'53	2'50	- 1'2
O w i e s:			
Berlin . . .	15'28	15'44	+ 1'0
Praga . . .	78'00	76'00	- 2'6
Chicago . . .	2'34	2'03	- 13'3

Buenos Aires	1'36	1'28½	- 5'9
Liverpool . .	3'09	3'04	- 1'7
Wiedeń . . .	22'25	23'00	+ 3'3
Hamburg . . .	2'31	2'30	- 0'5

Jęc z m i eń b r o w a r o w y:

Berlin . . .	17'40	17'40	—
Praga . . .	91'25	91'25	—
Chicago . . .	2'81	2'79	- 0'8
Wiedeń . . .	24'50	27'00	+ 10'2
Hamburg . . .	2'78	2'80	+ 0'7

Jęc z m i eń z w y k ł y:

Berlin . . .	—	—	—
--------------	---	---	---

METALE NIEŻELAZNE. — Rynek metali w I połowie kwietnia cechowała nierównomierności tendencji: w I tygodniu — przy znacznym ożywieniu — niewielka zwyżka cen, a dla cyny nawet dość poważna, w II — spadek, niwelujący poprzedni zysk. Przyczyny zwyżki cen były różne: znaczne zakupy na rachunek Japonii, która zakupiła dotąd na ok. 15 miljn. yen i czyni przygotowania do dalszych zakupów, oraz Z. S. R. R., który — poza 4 tys. t niklu — porobił również znaczne zakupy innych metali. Następną przyczyną były korzystne wiadomości z Ameryki, gdzie — jakoby pod wpływem kodeksów pracy — ceny zaczęły zwyżkować; i tak, w ciągu tygodnia miedź podniosła się z 8 do 8'50 cts. za lb, a cynk z 4'30 do 4'35 cts. przy znacznym ożywieniu się rynku. Nie bez wpływu pozostały i pogłoski o uzgodnieniu kodeksu dla miedzi i o zgodzie co do ustanowienia dla cyny poolu buforowego.

Ujemnym czynnikiem, który wywarł wpływ w następnym tygodniu, było prawie całkowite usunięcie się Niemiec z rynku londyńskiego, naskutek wprowadzenia wewnętrznych obostrzeń walutowych i kontroli zakupów metali. Dołączył się do tego jeszcze brak zakupów sowieckich i wreszcie wiadomości, że jednak sytuacja w Ameryce nie jest tak dobra, jak to starano się poprzednio przedstawić.

Położenie na rynkach poszczególnych metali przedstawiało się w I połowie kwietnia, jak następuje:

Rynek miedzi znajdował się pod wpływem amerykańskich wydarzeń, gdzie kodeks pracy został już przyjęty i brak jest tylko formalnych podpisów. Kodeks będzie regulował nietylko stosunki między wytwórczością i zbytem, lecz również i zapasy w ten sposób by bieżące spożycie było pokrywane przez bieżącą wytwórczość, co pociągnie za sobą ok. 22%-owe zmniejszenie wytwórczości. Ceny amerykańskie pójdą, oczywiście, w górę i ażeby pomóc temu są czynione starania o podniesienie cła na miedź do 10 cts. Ujemnym czynnikiem było powstrzymywanie się Niemiec od zakupów na skutek wprowadzenia kontroli, która — wbrew twierdzeniom niemieckiej strony, że nie wpłynie ona na wysokość zakupów — narazie przynajmniej wywarła ten wpływ, że klienci niemieccy nie zjawili się na rynku. Ze strony Z. S. R. R. tylko w I tygodniu sprawozdawczego okresu zakupiono ok. 2 tys. t miedzi. Pomimo jednak tego pogorszenia — bilans miedzi za I połowę kwietnia został zamknięty dosyć znaczną nadwyżką.

Rynek cyny był nierównomierny. Początkowo nastąpiła bardzo silna zwyżka pod wpływem wiadomości o korzystnym położeniu statystycznym, które wykazywało, że w marcu zapasy zmniejszyły się

o 3 012 t do 21 739 t i że na kwiecień oczekiwana jest dalsza niżka, oraz pod wpływem wyrażenia zgody kartelu cynowego na utworzenie poolu buforowego, który miałby zakupić ok. 8 tys. t cyny, na co niezbędne byłoby zwiększenie kwot produkcyjnych o 5%. W następnym tygodniu na skutek wiadomości, że komitet cynowy zamierza zwiększyć kwotę produkcyjną, nastąpiła gwałtowna niżka ceny, która zniwelowała całą zwyżkę poprzedniego tygodnia. Zapotrzebowanie ze strony konsumentów zmniejszyło się w ostatnim czasie, pomimo że spożycie jest dobre, o czym świadczy choćby zatrudnienie fabryk blachy białej, które dosięga w Ameryce ok. 80% zdolności wytwórczej, a w Anglii nie odbiega daleko od tego.

Rynek cynku przedstawiał się naogół bardzo korzystnie dzięki silnemu zmniejszeniu się zapasów kartelowych w ciągu marca do 123 818 — tak, że zeszyły one do najniższej granicy od czasu zawiązania kartelu. Jest to następstwem wzrostu spożycia w marcu do 74 500 t wobec 61 800 t w lutym. Natomiast w Ameryce zapasy wykazały w miesiącu sprawozdawczym lekki wzrost — o 968 t do 110 761 t. Wobec tego, że kontrola metali w Niemczech nie obejmuje jeszcze cynku — zakupy tego metalu na giełdzie londyńskiej nie uległy zmianie.

Rynek ołowiu nie wykazywał prawie żadnych zmian. Wytwórczość wzrosła w marcu do 117 415 t, przekraczając spożycie. Dobre dotąd zapotrzebowanie na giełdzie londyńskiej — zmalało w końcu okresu sprawozdawczego do niewielkiego, przy małym wogóle ożywieniu na rynku. W Ameryce natomiast zapotrzebowanie wykazało niewielką poprawę, prawdopodobnie w związku z ponownym podjęciem pertraktacji o kodeks pracy dla tego przemysłu.

Ruch cen poszczególnych metali przedstawiał się, jak następuje (pierwsza liczba oznacza transakcje kasowe, druga — terminowe): miedź standard zyskała £ 1¹/₁₆, względnie 1, miedź elektrolityczna i rafinowana zyskały każda o £ ¾. Cyna wykazała wzrost o £ 1¹/₁₆, wzgl. 3¹/₁₆. Ołów przy transakcjach kasowych stracił £ 1¹/₁₆, przy terminowych zaś tyleż zyskał. Cynk przy sprzedaży gotówkowej stracił £ 3¹/₁₆, przy terminowej zaś zamknął swój rachunek na zero. Srebro wykazało zysk 3¹/₁₆ d, wzgl. 5¹/₁₆ d na uncji. Złoto spadło w cenie o sh 1/6 na uncji. Blacha biała i inne metale wzrostu w cenach nie wykazały.

W poniższym zestawieniu podane są ceny wymienionych metali w £ za 1 016 kg z wyjątkiem: blachy białej, która notowana jest w sh za skrzynkę o 112 arkuszach o wym. 20" × 14" × 0'24 m/m, platyny — w £ za uncję, złota w sh za uncję i srebra — w d za uncję.

Metal	Poprzed. Okres sprawozdawczy		
	okres ultimo	maxy- mum	ulti- mum mo
M i e d ź:			
standard:			
kasa	32½- ⁵ / ₁₆	33 ⁴ / ₁₆	32 ¹ / ₁₆ 33 ⁵ / ₁₆ - ³ / ₈
term.	32 ⁹ / ₁₆ - ⁹ / ₈	33 ⁷ / ₈	32 ² / ₂ 33 ⁹ / ₁₆ - ³ / ₈
elektrol.	35½-36	37	35½ 36½-¾
rafinow.	35-36½	37	35½ 35½-37
C y n a:			
kasa . . .	238 ⁵ / ₈ -¾	244	235½ 238 ⁵ / ₈ - ⁷ / ₈
term. . .	237- ¹ / ₈	242½	235 237-½

Ołów:

kasa . .	11 ¹ / ₈	11 ⁴ / ₁₆	11 ¹ / ₂	11 ⁹ / ₁₆
term. . .	11 ¹³ / ₁₆	11 ¹⁵ / ₁₆	11 ³ / ₈	11 ⁷ / ₈

Cynk:

kasa . .	15 ¹ / ₈	15	14 ¹¹ / ₁₆	14 ¹³ / ₁₆
term. . .	15 ¹ / ₄	15 ³ / ₈	15 ¹ / ₁₆	15 ¹ / ₄

Glin:

dla kraju	100	100	100	100
„ zaogr.	—	—	—	—

Nikiel:

dla kraju	225-230	230	225	225-230
„ zaogr.	225-230	230	225	225-230

Blacha

biała.	16 ¹ / ₂ - ³ / ₄	16 ³ / ₄	16 ¹ / ₂	16 ¹ / ₂ - ³ / ₄
--------	--	--------------------------------	--------------------------------	--

Platylna

„Spong”	7 ¹ / ₂	7 ¹ / ₂	7 ¹ / ₂	7 ¹ / ₂
---------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

Srebro:

kasa . .	20	20 ¹ / ₂	19 ⁷ / ₈	20 ¹ / ₈
term. . .	20 ¹ / ₁₆	20 ³ / ₈	19 ¹⁵ / ₁₆	20 ³ / ₁₆

Złoto .	136.5	135.2	134.3	134.9
---------	-------	-------	-------	-------

Na rynku starych metali ożywienie trwało w dalszym ciągu i ceny

wykazywały tendencję zwyżkową w Berlinie, natomiast w Paryżu utrzymywały się na dotychczasowej wysokości. Notowano następujące ceny (za 100 kg): w Berlinie — w dn. 13/IV (w nawiasach ceny z dn. 29/III): miedź 42¹/₂ ÷ 43¹/₂ (42 ÷ 43), brąz 40¹/₂ ÷ 41¹/₂ (39 ÷ 40), mosiądz 32 ÷ 33 (31 ÷ 32), cynk 13 ÷ 14 (12 ÷ 13) i ołów 13 ÷ 14 (12¹/₂ ÷ 13¹/₂). Analogiczne ceny we Francji loco Paryż we fr. fr. w dn. 30/III we fr. fr. wynosiły: 190, 190, 125, 80 i 80.

PRZEGLĄD CZASOPISM

„PRZEGLĄD OSZCZĘDNOŚCIOWY”. — Dział prasy gospodarczej, poświęconej zagadnieniu oszczędzania, zyskał w bieżącym miesiącu nowe wydawnictwo — „Przegląd Oszczędnościowy” — będące organem Centralnego Komitetu Oszczędnościowego R. P. W przeciwieństwie do wydawnictw już istniejących, z natury swej ujmujących zagadnienie oszczędzania raczej od strony organizacyjnej i zajmujących się potrzebami chwili bieżącej — „Przegląd Oszczędnościowy” stawia sobie za naczelne zadanie naukowe, t. zn. obiektywne, ujęcie całokształtu zagadnienia kapitalizacji pieniężnej w Polsce.

Gdy zagranicą ten tak niezmiernie ważny dla życia gospodarczego Państwa problem można uważać za niemal rozwiązany, ujęty w pewne prawa i normy, ustalone na podstawie analizy wewnętrznych warunków — to u nas dziedziną naukowej analizy i syntezy zagadnienia oszczędzania leży zupełnie odłogiem. A na tym odcinku jest do odrobienia bardzo dużo

zaległości, do rozwiązania — bardzo wiele kwestyj.

Wystarczy zresztą, w lapidarnym skrócie, wyliczyć te punkty pracy do wykonania, które w artykule wstępnym do pierwszego numeru „Przeglądu Oszczędnościowego” porusza Prezes Centralnego Komitetu Oszczędnościowego i Prezes P. K. O., P. Dr. H. Gruber: a więc kwestja importowanego hasła „więcej kupować, mniej oszczędzać” i jego przydatności dla rynku polskiego; zagadnienie stopy procentowej; ustalenie sfery działania spółdzielni kredytowych i bankowości prywatnej; dalej — stanowisko i rola instytucji oszczędnościowych w rozbudowie kredytu długoterminowego ze szczególnym uwzględnieniem, jakie instytucje jakim kredytem (długo- lub krótkoterminowym) mają się zająć; wreszcie szereg problemów technicznych, których tylko rozwiązanie zapewnić może sprawną gospodarkę gromadzeniemi oszczędnościami.

Tworzenie własnych koncepcji, budowanie własnych zrębów kapitalizacji — nie może być, oczywiście, prowadzone w odosobnieniu od reszty świata; zachodzi tu potrzeba stałej kontroli tego, co już zrobiono, i porównywania tego, co się obecnie robi dla rozwiązania zagadnienia

gdzieindziej. Stąd — potrzeba trzymania ręki na pulsie wszelkich poczynań zagranicy, której „Przegląd” poświęcać będzie dużo miejsca.

Szereg doskonałych ekonomicznych piór, jakie do stałej współpracy pozyskał kwartalnik, pozwala przypuszczać, że zagadnienie kapitalizacji zostanie naświetlone wszechstronnie, że w drodze polemiki prasowej zostaną skonkretyzowane zasady ruchu oszczędnościowego w Polsce i stopniowo wcielane w życie.

Zeszyt I wypełniają — poza wspomnianym już artykułem wstępnym P. Dr. H. Grubera — następujące artykuły: Prof. Dr. A. Krzyżanowski: „Oszczędności rzeczowe i pieniężne”, Prof. F. Ravizza: „Międzynarodowy Instytut Oszczędnościowy”, R. Seidler: „Fundusz polskiego rynku pieniężnego”, następnie artykuły z działu specjalnego — J. Kwieciński: „Kasy spółdzielczo-budowlane”, Prof. W. Góra: „O jednolitość bilansów komunalnych kas oszczędności”, Doc. Dr. T. Kłapkowski: „Kredyt spółdzielczy na wsi polskiej”, R. Chodnikiewicz: „Kilka uwag o propagandzie komunalnych kas oszczędności”. Zamykają numer stałe działy, jak: rozmaitości, kronika i stat. styka.

PRZEDRUK DOZWOLONY, LEŻY Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ELEKTORALNA 2 (parter)

Telefony: 5 12 66 (Red.), 5 12 73 i 5 35 35 (Adm.), 11 92 68 (Druk.)

Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu.

KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA W KRAJU: kwartalnie — zł 15, półrocznie — zł 30, rocznie — zł 60; **ZAGRANICĄ:** kwartalnie — zł 25, półrocznie — zł 50, rocznie — zł 100.

CENY OGŁOSZEŃ HANDLOWYCH (przed tekstem) w zeszytach zwykłych: IV str. okładki — zł 1 200; II i III str. okł. — zł 900; 1/2 str. okł. — zł 500; str. zwyczaj. — 1 str. — zł 600, 1/2 str. — 350, 1/4 str. — zł 200, 1/8 str. — zł 110. Przy ogłoszeniach kombinacyjnych, petitowych oraz tabelarycznych do cen powyższych dolicza się 30%.

CENY OBWIESZCZEŃ SPÓŁEK AKCYJNYCH (za tekstem): 1 str. — zł 200, 1/2 str. — zł 110, 1/3 str. — zł 80, 1/4 str. — zł 70, 1/6 str. — zł 55, 1/8 str. — zł 40, 1/16 str. — zł 20. Za ogłoszenia liczbowe, tabelaryczne, bilanse i t. p. do cen powyższych dolicza się 50%.

Redaktor naczelny: **CZESŁAW PECHE**

Redaktor: **WACŁAW SZURIG**

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
PAWEŁ MICHALSKI

Redaktor działu rolniczego:
LEONARD KRAWULSKI

Redaktor działu komunikacyjnego:
JÓZEF GIEYSZTOR

Wydawca: Sp. Wyd. z ogr. odp. „PRZEMYSŁ I HANDEL”

WPISY DO REJESTRU HANDLOWEGO

SĄDU OKRĘGOWEGO W WARSZAWIE

A. — FIRMY JEDNOOSOBOWE, SPÓŁKI FIRMOWE I KOMANDYTOWE

A XLI 276: „Piekarnia „Noblesse“ Jan Majewski, dzierżawca Henry Salwin” w Warszawie, Górczewska 29. Janowi Majewskiemu z Warszawy udzielono prokury.

A XLI 309: „Józefa Leśkiewicz i S-ka. Zakład Odlewniczy” w Warszawie, Czerniakowska 223. Prowadzenie wszelkich robót wchodzących w zakres odlewnictwa metali. Wspólnicy: Józefa Leśkiewicz z kolonji Ursus pod Warszawą, Idessa Zielenek z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 września 1933 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnione są obie wspólniczki. Wszelkiego rodzaju zobowiązania podpisują obie wspólniczki łącznie. Pokwitowania z odbioru korespondencji podpisuje jedna ze wspólniczek. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

A XLI 310: „M. Cytryn, właścicielka Itta Chudes Cytryn” w Warszawie, Nalewki 41. Sprzedaż papieru i tektury. Istnieje od 1933 r. Właścicielka Itta-Chudes Cytryn z Warszawy.

A XLI 311: „Apteka H. Chwilczyński i A. Orczyński” w Warszawie, Wielka 17. Wspólnicy: Henryk-Włodzimierz Chwilczyński, Antoni Feliks Orczyński, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 października 1933 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie zobowiązania umowy, weksle, indosy, czeki, pełnomocnictwa podpisują obaj wspólnicy łącznie. Korespondencję zwykłą, pokwitowania z odbioru pieniędzy, towarów, wszelkiej korespondencji nie wyłączając pieniężnej i wartościowej, przekazów pieniężnych i zaliczeń podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

A XLI 314: „Bronisława Krel” w Warszawie, Marszałkowska 89. Drobną sprzedaż wyrobów pończoszniczodziających. Istnieje od 1933 r. Właścicielka Bronisława Krel z Warszawy.

A XLI 315: „Moszek Poznański” w Warszawie, Wąska 1. Sprzedaż skór krajowych. Istnieje od 1933 r. Właściciel Moszek Poznański z Warszawy. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Hindą z domu Mozer, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 5 maja 1933 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

A XLI 316: „Mariola” Marja Skrodzka” w Warszawie, Krucza 17. Pracownia kapeluszy damskich. Istnieje od 1926 r. Właścicielka Marja Skrodzka z Warszawy. Pomiędzy Stanisławem Skrodzkim a małżonką jego Marią z domu Bodytko nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 19 kwietnia 1918 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

A XLI 317: „Spółka Fryzjerów Damskich Marja Falkowska, Józef Kobylański i Zdzisław Kowalówczany w Warszawie” Krucza 43. Zakład fryzjerski. Wspólnicy: Marja Falkowska, Zdzisław Kowalówczany i Józef Kobylański, wszyscy z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 stycznia 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są wszyscy wspólnicy. Weksle, indosy, wszelkie umowy i zobowiązania, pełnomocnictwa i prokury podpisują wszyscy wspólnicy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, należności i towarów podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

A XLI 318: „M. Elbaum i B. Zakon” w Warszawie, Miodowa 5, sklep 93. Pracownia Senatorska 10 m. 43. Pracownia i sprzedaż okryć damskich. Wspólnicy: Motel Elbaum, Sara-Blima Zakon, oboje z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 listopada 1933 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie zobowiązania, umowy, weksle, żyra, czeki i plenipotencje podpisują obaj wspólnicy łącznie pod stemplem firmy. Pomiędzy

Motelem Elbaumem a małżonką jego Rachelą z domu Zakon nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 29 marca 1929 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

A XLI 320: „Walery Mayzel” w Warszawie, Marszałkowska 74. Zakład zegarmistrzowski. Istnieje od 1933 r. Właściciel Walery-Salezy Mayzel z Warszawy.

A XLI 322: „Cukiernia Lucjan Zieliński” w Warszawie, Elekoralna 53. Pracownia i sprzedaż wyrobów cukierniczych. Istnieje od 1933 r. Właściciel Lucjan-Eugenjusz Zieliński z Warszawy.

A XLI 323: „Barbara” Basia-Estera Marchewka” w Warszawie, Chłodna 32a. Drobną sprzedaż norymberszczyzny i konfekcji. Istnieje od 1933 r. Właścicielka Basia-Estera Marchewka z Warszawy. Pomiędzy Majerem-Szulimem Marchewką a małżonką jego Basią-Esterą z domu Ptaszkin, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 6 lipca 1933 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

A XLI 324: „Sucher Siedlecki i S-ka” w Warszawie, Franciszkańska 37. Pracownia konfekcji dziecięcej. Wspólnicy: Sucher Siedlecki, Hersz Gedale Goldcwaig, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 28 marca 1933 r. Do reprezentowania spółki i podpisywania firmy pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach upoważniony jest Sucher Siedlecki.

A XLI 325: „J. Jaworski i R. Baranowski, Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno-Budowlanych” w Warszawie, Smiała 14. Wspólnicy: Jan Jaworski, Roman Baranowski, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 6 listopada 1932 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie zobowiązania, czeki, umowy, pełnomocnictwa i prokury podpisują pod stemplem firmy obaj wspólnicy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, rachunki, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, pieniędzy, przekazów, przesyłek i towarów podpisuje jeden ze wspólników.

A XLI 326: „Zakłady Przetworów Chemicznych Aleksander Zajgler i S-ka” w Pruszkowie” w Pruszkowie pod Warszawą. Fabryka bieli cynkowej i innych artykułów chemicznych. Wspólnicy: Eufemja Kopp, Aleksander Zajgler, oboje z Sosnowca. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 listopada 1933 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są oboje wspólnicy. Weksle, prokury, pełnomocnictwa, za wyjątkiem sądowych, akty notarialne i wszelkie zobowiązania pieniężne podpisują obaj wspólnicy łącznie. Korespondencję, czeki, żyra na wekslach, pokwitowania z odbioru korespondencji nie wyłączając wartościowej, pieniędzy, przekazów, zaliczeń, przesyłek, towarów oraz umowy o sprzedaż i dostawę towarów podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

A XLI 327: „Stefan Drecki i S-ka, Apteka i Laboratorium w Warszawie”, pl. Bankowy 9. Wspólnicy: Stefan Drecki, Wacław Multański obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 24 czerwca 1933 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, pełnomocnictwa i korespondencję handlową podpisują obaj wspólnicy łącznie. Pokwitowania z odbioru korespondencji, wszelkiego rodzaju przesyłek oraz należności podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

A XLI 367: „Lisette” Lejb Rotblit” w Warszawie, Nalewki 27. Wytwórnia bielizny i wyrobów trykotowych. Istnieje od 1933 r. Właściciel Lejb Rotblit z Warszawy. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Gitłą z domu Zylberman, nastąpił układ

na mocy intercyzy z dnia 31 lipca 1930 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

A XLI 376: „Wydawnictwo Programów Teatralnych „Teatralja“ Salomon Kobryner i S-ka” w Warszawie, Przechodnia 6. Wspólnicy: Salomon Kobryner, Rachmil Orfinger, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 22 lipca 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważniony jest każdy ze wspólników. Wszelkie zobowiązania, umowy, weksle, żyra na wekslach i czeki podpisują obaj wspólnicy łącznie. Rachunki, korespondencję i wszelkie pisma niezawierające zobowiązań pokwitowania z odbioru korespondencji poleconej i pieniędzy, pieniądze za przekazami podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

A XL 208: „Franciszek Reych” w Warszawie, Poznańska 37. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

A XL 242: „Kawiarnia Obywatelska Ludwik Giedroyc i Bazyli Michalczonok” w Warszawie, Chmielna 5. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dnia 5 września 1933 r. nr. 1694 spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo przeszło na wyłączną własność Ludwika Giedroycia, który prowadzi takowe nadal pod firmą: „Kawiarnia Obywatelska Ludwik Giedroyc”.

A XL 381: „Walery Mayzel i S-ka” w Warszawie, Marszałkowska 74. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Kościeckim w Warszawie dnia 14 sierpnia 1933 r. nr. 2059 przedsiębiorstwo przeszło na wyłączną własność Walerego Mayzla, który prowadzi takowe nadal pod firmą „Walery Mayzel”.

A XXXVIII 108: „Bombonierka Włodzimierz Kopaczyński” w Warszawie, Niegolewskiego 1. Siedziba firmy mieści się obecnie przy ul. Mickiewicza 25 (Zoliborz).

A XXXVIII 195: „Biuro Inżynierskie Racjonalizacji Urządzeń Technicznych „Biru” inż. Stanisław Mejzner” w Warszawie, Sto-Krzyska 39. Siedziba firmy mieści się obecnie przy ul. Hożej 23. Właściciel przedsiębiorstwa mieszka przy ul. Hożej 23.

A XXXVIII 200: „Szum Goldberg” w Warszawie, Nalewki 7. Firma obecnie brzmi: „D. K. D.” Dom Konfekcji Dziecięcej Szum Goldberg”.

A XXXVIII 386: „Joel Spier, dzierżawca Zjednoczonych Fabryk Dykt Klejonych Bracia Braun, Spółka Akcyjna” w Warszawie, Graniczna 1. Leonowi Polirsztokowi z Warszawy udzielono samodzielnej prokury.

A XXXVIII 395: „Wytwórnia Soków, Napojów Owocowych i Gazowych Karolina Sigalin” w Warszawie, Ogrodowa 62. Siedziba firmy mieści się obecnie przy ul. Chłodnej 29.

A XXXIV 39: „Aleksander Maciejewski” w Warszawie, Chłodna 20. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dnia 8 lutego 1933 r. nr. rep. 250 całe przedsiębiorstwo sprzedane zostało Julianowi Tomaszewskiemu, który nadal prowadzi takowe pod firmą: „Juljan Tomaszewski”.

A XXXIV 103: „Cerwar” A. i Ch. Blumzweig, H. Bloch, J. Lichtenfeld i J. Rappel” Nalewki 27. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

A XXXI 45: „Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno-Budowlanych Inż. Z. Solecki i W. Piotrowski” w Warszawie, Nowy-Zjazd 3. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jamontem w Warszawie dnia 3 sierpnia 1931 r. nr. rep. 2885, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zaś przeszło na wyłączną własność Wiktora Piotrowskiego, który nadal prowadzi takowe jednoosobowo pod firmą: „Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno-Budowlanych Wiktor Piotrowski”.

A XXX 70: „Drobna Sprzedaż Starego Żelaza i Gumy, oraz Rozbiórka Starych Samochodów Moszek Frydman” w Warsza-

wie, Grzybowska 47. Firma obecnie brzmi: „Targi Samocho-dowe Moszek Frydman” w Warszawie, Okopowa 35. Oddział w Warszawie, Grzybowska 47. Kupno, sprzedaż i komis uży-wanych samochodów i motocykli, różnych maszyn, oraz żelaza i gum.

A XXX 234: „Seweryn Kempfi, Spółka Komandytowa” w Warszawie, Bednarska 8. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dnia 28 sierpnia 1933 r. nr. rep. 1614 spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zaś przeszło na wyłączną własność Seweryna Kempfi, który nadal prowadzi takowe jednoosobowo pod firmą: „Seweryn Kempfi”.

A XXIV 145: „Skład Żelaza M. Likier, M. Jeszczyń i S-ka” w Warszawie, pl. Grzybowski 12. Wspólniczka Chawa Jeszczyń. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 14 listopada 1933 r. nr. rep. 3822 Mordka Finkielstajn ze spółki wystąpił cedując swój udział nowoprzyjętej wspólniczce Chawie Jeszczyń.

A XXIX 215: „Wytwórnia Drutów Izolowanych „Drutemal” Eugenjusz Wejker” w Warszawie. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

A XXIX 242: „Polsuk” Bajla Miller” w Warszawie, Gęsia 6. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

A XXVI 209: „Lloyd” Kaplan i Halpern” w Warszawie, Graniczna 15. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

A XXVI 278: „Hotel Wenecja” Rajzla Lebensbaum” w Warszawie, Nalewki 11. Rajzla Lebensbaum zmarła. Spadkobiercami jej są: Samuel-Elja Lebensbaum, Sura Herszkowicz i Mata Herszkowicz, wszyscy z Warszawy. Do prowadzenia przedsiębiorstwa i podpisywania firmy upoważniony jest Samuel Elja Lebensbaum.

A XXIV 41: „Adam Fuchs” w Warszawie, Nalewki 2. Otwarto filię przy ul. Marszałkowskiej 80.

A XXIV 57: „Pierwsza Warszawska Parowa Fabryka Kor-ków „Warkork” J. Langleben i S-ka” w Warszawie, Chłodna 5. Przedsiębiorstwo przestało istnieć.

A XXIV 73: „Sz. Patron” właściciele Józef i Mordka Hersz Patronowie oraz Bajla-Marjem i Dawid Rechtmanowie” w Warszawie, Nalewki 20. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 stycznia 1933 r. upadłość firmy została ukończona. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

A XXII 144: „Janina Krajewska” w Warszawie, Boduena 2. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

A XXII 247: „Władysław Czerniawski Spółka Firmowa” w Warszawie, Sto-Krzyska 7. Do reprezentowania spółki upoważniona jest Bronisława Kopczyńska. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, pełnomocnictwa, pokwitowania z odbioru pieniędzy i wszelkiego rodzaju należności podpisuje Bronisława Kopczyńska samodzielnie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek i towarów podpisuje każda ze wspólniczek samodzielnie.

A XXII 275: „Aron Prużański i S-ka” w Warszawie, Karmelicka 17. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 3 kwietnia 1929 r. firmie ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Kutzner, kuratorem zaś adwokat Tadeusz Słoński z Warszawy.

A XXII 447: „Biuro Budowlane Inż. Mieczysław Wołkowiński” w Warszawie, Hoża 45. Siedziba firmy znajduje się obecnie przy ul. Szopena 7 w Brwinowie.

A XXI 319: „Zakład Ortopedyczny Berek Cukierman „Ortopedja“ w Warszawie, Elekoralna 3. Siedziba firmy mieści się obecnie przy ul. Zabiej 9. Berko Cukierman mieszka przy ul. Zabiej 9. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Esfirą Emmą z domu Bogad, nastąpił układ na mocy interczyzy z dnia 20 stycznia 1928 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

A XX 41: „Abram Frajman“ w Warszawie, Niecała 9. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

A XX 92: „Brunon Fulde i S-ka“ w Warszawie, Trębacka 4. Celem spółki jest również kupno i sprzedaż towarów krajowych i zagranicznych na rachunek własny.

A XVII 368: „Abram Engel“ w Warszawie, Graniczna 16. Siedziba firmy mieści się obecnie przy ul. Granicznej 15.

A XVII 435: „Biuro Techniczne Inżynier Juljan Kraushar“ w Warszawie, Hortensji 3. Juljan-Herman Kraushar zmarł. Spadkobiercami jego są: wdowa Wanda Krausharowa, Teofila Aniela Krausharówna, obie z Warszawy. Do prowadzenia przedsiębiorstwa i podpisywania firmy pod jej stemplem upoważniona jest Wanda Krausharowa.

A XIV 36: „Zakłady Graficzne Z. Rundo i J. Sawiczewska“ w Warszawie, Grzybowska 80. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 2 października 1933 r. firmie: „Zakłady Graficzne Z. Rundo i J. Sawiczewska“ w osobach wspólników firmowych Zygmunta Rundo i Janiny Sawiczewskiej ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Stanisław Breitkopf, kuratorem zaś adwokat Tomasz Jan Bartczak z Warszawy, który obecnie jest syndykiem tymczasowym.

A XIV 157 (A XLI 319): „Bracia Sigalin i S-ka“ w Warszawie, Chłodna 29. Firma obecnie brzmi: „Wytwórnia Wód Gazowych Józefa Szpryngiera i Ignacego Kossa“. Wspólnik Ignacy Frambuch vel Koss z Warszawy. Na mocy aktów zeznanych przed notariuszami w Warszawie Warmkim dnia 29 kwietnia 1932 r. nr. rep. 807 i Miszewskim dnia 15 grudnia 1932 r. nr. 5128 Karolina-Irena Szpryngierowa, Rafał Sigalin, Michel vel Michał Sigalin, Herman vel Henryk i Róża małżonkowie Blaufuks (Lissoccy), wystąpili ze spółki cedując swoje udziały na rzecz Icchoka vel Józefa Szpryngiera i Ignacego Frambucha vel Kossa. Do reprezentowania spółki i podpisywania firmy pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach upoważniony jest Icchok vel Józef Szpryngier.

A XI 39 (A XXX 189): „Fabryka Lakierów Angielskich i Emalii Kolorowych J. Czechowicz i K. Pajewski“ w Warszawie, Grodzka 36, Mokotów. Wyrokiem Sądu Polubownego zawartym w tytule wykonawczym Sądu Okręgowego w Warszawie Wydział XI Cywilny z dnia 3 lutego 1933 r. nr. XI C. 1096/32 spółka postawiona została w stan likwidacji i likwidatorem mianowany został inż. Adam Styfi z Warszawy.

A XI 324: „L. Magott i W. Panczyński“ w Warszawie, Bruckowa 31. Firma obecnie brzmi: „Leon Magott i S-ka“. Na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 4 maja 1931 r. nr. 2636 i 27 czerwca 1931 r. nr. 3615 Wiktorja Magott i Wacław Panczyński ze spółki wystąpili.

A XI 333: „Leon Magott i S-ka“ w Warszawie, Targowa 22. Siedziba firmy mieści się przy ul. Targowej 54. Wspólnik Kazimierz Waszkiewicz z Warszawy. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dylewskim w Warszawie dnia 15 marca 1921 r. nr. 484 Leon Magott, Lucyna Ancowa i Stanisława Chodkowska ze spółki wystąpili cedując swe udziały Kazimierzowi Waszkiewiczowi. Na mocy tegoż aktu Marja Soltykowska pozostała należąca do niej część przedsiębiorstwa wydzierżawiła Kazimierzowi Waszkiewiczowi na czas do dnia 1 kwietnia 1922 r.

A XI 342 (A XXIX 146): „Cynkownia Warszawska właśc. Inż. T. Rapacki i Z. Święcicki“ w Warszawie, Boduena 3. Wspólniczka Janina Kowalska z Warszawy. Zbigniewowi Kowalskiemu i Andrzejowi Gdowskiemu, obydwoim z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania we dwóch łącznie, względnie łącznie z inną osobą upoważnioną do łącznego podpisywania firmy. Wspólnik Tadeusz Rapacki zmarł. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Paszkowskim w Warszawie dnia 28 października 1933 r. nr. rep. 1921 spadkobierczyni zmarłego Janina Kowalska przyjęta została do spółki w charakterze współniczki firmowej.

A X 76 (A XLII 1): „Bracia M. i S. Stok“ w Warszawie, Leszno 102. Mojżesz vel Mieczysław Stok zmarł. Na licytacji publicznej dokonanej przez komornika do spraw spadkowych Sądu Grodzkiego w Warszawie Dymitrjusza Kałatałuka w dniu 22 grudnia 1933 r. (Nr. km. 450/33), część przedsiębiorstwa przypadająca w spadku Ninie Stokównie po zmarłym Mojżeszowi vel Mieczysławie Stoku, nabyta została przez Salomona Stoka i Dawida Stoka. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 17 listopada 1933 r. nr. rep. 3858 Marek Stok, Szymon Stok i Matylda Rozenbergowa należące do nich odziedziczone w spadku części przedsiębiorstwa sprzedał Dawidowi Stokowi i Salomonowi Stokowi, zaś Tauba Stokowa i Teresa Stokowa zwolniły przedsiębiorstwo od przyśługujących im praw dożywocia, $\frac{1}{10}$ część przedsiębiorstwa obciążona jest dożywociem Dwojry Stokowej.

A VIII 237: „Dawid Steinfeld“ w Warszawie, Franciszkańska 26. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

A VIII 741 (Łowicki) (A IX 312): „Ażatol Wekstein“ w Łowiczu. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 19 lutego 1932 r. układ zapobiegawczy zawarty w dniu 22 lipca 1930 r. został unieważniony i Anatolowi Weksteinowi ogłoszono upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Wacław Purski, kuratorem zaś dr. Józef Horszowski z Warszawy.

A J. 19: „Przedstawicielstwo Szwajcarskich Fabryk Zegarków i Zegarów Zygmunt Jeznack“ w Warszawie, Chmielna 24. Wytwórnia precyzyjnych aparatów mierniczych.

B. — SPÓŁKI AKCYJNE I Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

WPISY GŁÓWNE

B LXIII 9185: „Metalga“ Fabryka Galanterji Metalowej, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Dobra 58. Celem spółki jest wyrób wszelkiej drobnej galanterji metalowej Kapitał zakładowy zł. 2 000, podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Benjamin Mayzel, Szevel Nikelburg, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czek, indosy, prokury, pełnomocnictwa, akty notarialne i hipoteczne podpisują obaj zarządcy łącznie. Dokumenty niezawierające zobowiązań pokwitowania z odbioru wszelkich sum pieniężnych, korespondencji, nie wyciągając pieniężnej, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 30 października 1933 r. nr. rep. 3659 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 22 listopada 1933 r.

B LXIII 9186: „Piekarnia Kuracyjna, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Mińsku Mazowieckim“. Siedziba spółki w Mińsku-Mazowieckim ul. Warszawska 60. Celem spółki jest prowadzenie i eksploataowanie piekarni. Kapitał zakładowy zł. 2 000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządca Aleksander Lewandowski z Mińska Mazowieckiego zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzial-

nością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Wierzbowskim w Mińsku-Mazowieckim dnia 10 października i 9 listopada 1933 r. za nr. 252 i 287 na czas do dnia 10 października 1935 r.

Wciągnięto w dn. 22 listopada 1933 r.

B LXIII 9187: „Sarmacja“ Polskie Studio Dźwiękowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Po niemiecku: „Sarmatia“ Polnisches Tonfilm Studio, Gesellschaft mit beschränkter Haftung. Po francusku: „Sarmatia“ Studio Polonais pour films sonores societe a responsabilite limitee. Siedziba spółki w Warszawie, Sienna 30 m. 30. Celem spółki jest urządzenie, utrzymanie i wynajmowanie wytwórni filmów dźwiękowych, handel i wynajem wszelkich aparatów, maszyn i części składowych służących do wytwarzania filmów dźwiękowych, jak również prowadzenie wszystkich interesów mających związek z osiągnięciem powyższych celów. Kapitał zakładowy zł. 30 000, podzielony na 60 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Louis Beral, Eugen Condreus, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Baranieckim w Warszawie dnia 14 września 1933 r. nr. rep. 1632 na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 22 listopada 1933 r.

B LXIII 9188: „Polskie Zakłady Kinematograficzne „Arlux-Film“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Widok 9 m. 4. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa produkcji i eksploatacji filmów. Kapitał zakładowy zł. 30 000, podzielony na 30 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: inż. Aleksander Schiele, inż. Henryk Schiele, inż. Adam Knauff, Roman Pawlikiewicz, wszyscy z Warszawy. Każdy z zarządców zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, pełnomocnictwa, umowy prywatne i akty notarialne podpisuje Aleksander Schiele lub Henryk Schiele łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Pokwitowania z odbioru korespondencji, przekazów pieniężnych, pieniądze podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 8 listopada 1933 r. nr. rep. 3849 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 23 listopada 1933 r.

B LXIII 9189: „Polski Lloyd Spółka Akcyjna“. Siedziba spółki w Warszawie, Marszałkowska 130. Oddziały: w Gdańsku, Gdyni, Katowicach, Krakowie, Łodzi, Lwowie, Sniatyniu, Żaluzce, Zebrzydowicach i Zbąszyniu. Celem spółki jest prowadzenie w najszybszym zakresie przedsiębiorstwa ekspedycyjnego, składowego, przewozowego, udzielanie zaliczek na zastaw i pośredniczenie w ubezpieczeniu towarów i środków przewozowych. Kapitał zakładowy zł. 1 000 000, podzielony na 10 000 akcji, całkowicie wpłacony. Zarząd stanowią: Aleksander Lednicki, Hipolit Gliwic, Stanisław Meyer, Roman Liban, wszyscy z Warszawy, Richard Kevin-Leeper, Walter Runge obaj z Londynu. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu spółki wystarcza współdziałanie dwóch członków zarządu lub jednego członka zarządu łącznie z prokurentem. Udzielono łącznej prokury: dla Centrali w Warszawie: Ignacemu Linhartowi i Wolfgangowi Romerowi. Dla Oddziałów w Gdyni — Wilhelmowi Kremerowi, w Katowicach — Emilowi Keppelerowi i Franciszkowi Kostrzewie, w Krakowie — Gabrielowi Nussbaumowi i Szymonowi Blochowi, w Łodzi — Rajnholdowi Sonnenbergowi, Irmie Lange i Benno Spilke, we Lwowie — Adolfowi Garfunkielowi i Wilhelmowi Kiwitzowi, w Zebrzydowicach: Joachimowi Ballinowi i Juljuszowi Hilfsztejnowi. Spółka Akcyjna działa na mocy statutu zatwierdzonego przez Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu i opublikowanego w Nr. 299 Monitora Polskiego z dnia 30 grudnia 1931 r. Akt organizacyjny zeznany przed notariuszem Wyganowskim w Warszawie dnia 9 maja 1920 r. nr. rep. 629. Na zasadzie art. 27 Rozp. Ministra Sprawiedliwości o Rej. Handlowym dotychczasowe wpisy w R. H. B. XXXVIII zostały skasowane.

Wciągnięto w dn. 24 listopada 1933 r.

B LXIII 9190: „Rado-Emelja Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki w Warszawie, Moniuszki 9 m. 22. Celem spółki jest prowadzenie handlu wyrobami emaljowanymi i artykułami gospodarstwa domowego za wyłączeniem wyrobów szklanych i mebli. Kapitał zakładowy zł. 5 100, podzielony na 102 udziały, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Uszer-Józef Szames, Natan Elster obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, kontrakty, umowy, czeki, weksle, mandaty, pełnomocnictwa, prokury oraz pokwitowania z odbioru pieniędzy, podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję handlową, pokwitowania z odbioru korespondencji poleconej i wartościowej podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 28 października i 22 listopada 1933 r. za nr. 1954 i 2094 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 24 listopada 1933 r.

B LXIII 9191: „Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „Solzar“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki w Warszawie, Boduena 4. Celem spółki jest produkcja artykułów chemicznych i technicznych i handel wszelkimi tego rodzaju artykułami oraz przedstawicielstwo firm krajowych i zagranicznych. Kapitał zakładowy zł. 2 000, podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Bernard Ferster, Samuel Ferster, Borys Lachowiecki, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie umowy, zobowiązania, weksle, zyra na nich, czeki, plenipotencje i pokwitowania z odbioru wszelkich należności podpisują dwaj zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru korespondencji zwykłej i poleconej i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Zembrzuskim w Warszawie dnia 25 października 1933 r. nr. 1617 na czas do dnia 25 października 1933 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze roczne okresy o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze współników nie wypowie umowy spółki listem poleconym.

Wciągnięto w dn. 24 listopada 1933 r.

B LXIII 9192: „Kolrob“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Złota 30. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa oczyszczania wagonów kolejowych. Kapitał zakładowy zł. 2 000, podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Wiktoria Bieniecka, Waclaw Brajczewski, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, pokwitowania, pełnomocnictwa, pokwitowania z odbioru pieniędzy, prokury i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Dokumenty niezawierające zobowiązań pokwitowania z odbioru korespondencji podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Biernackim w Warszawie dnia 25 października 1933 r. nr. rep. 1534 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 24 listopada 1933 r.

B LXIII 9193: „Kino-Teatr „Glor“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Marszałkowska 114. Celem spółki jest prowadzenie kinoteatru. Kapitał zakładowy zł. 2 000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządca Gerszon vel Gustaw Lejman z Warszawy, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Jamonttem w Warszawie dnia 13 lipca i 16 września 1933 r. za nr. 1979 i 2676 na czas do dnia 31 grudnia 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze roczne okresy o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze współników nie zawiadomi pozostałych o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 25 listopada 1933 r.

B LXIII 9194: „Dentan, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki w Warszawie, Śliska 33. Celem spółki

jest prowadzenie wytwórni artykułów chemiczno-dentystycznych. Kapitał zakładowy zł. 3 000, podzielony na 40 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Mieczysław Tustanowski z Warszawy, Jerzy Gawlik z Garwolina. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, umowy, kontrakty, pełnomocnictwa, prokury, akty notarialne i hipoteczne podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, należności, przesyłek, przekazów pieniężnych i towarowych podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Tarnowskim w Warszawie dnia 18 września 1933 r. nr. rep. 413 na czas do dnia 31 grudnia 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze roczne okresy o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 25 listopada 1933 r.

B LXIII 9196: „Maeland (Tran) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Wielka 26. Celem spółki jest import ryb i śledzi, eksport konserw oraz przedstawicielstwa firm krajowych i zagranicznych o tym samym zakresie działalności. Kapitał zakładowy zł. 2 000, podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Maria Wojdyłówna, Aurelja-Łucja Altówna, obie z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, czeki, akty notarialne, pełnomocnictwa, prokury, konosamenty, warranty i pokwitowania z odbioru pieniędzy podpisują obaj zarządcy łącznie lub prokurent samodzielnie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań i pokwitowania z odbioru korespondencji podpisuje jeden z zarządców lub prokurent. Christianowi-Fredrikowi Bergowi z Warszawy udzielono prokury. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Bułharowskim w Warszawie dnia 27 listopada 1933 r. nr. 2331 i 28 listopada 1928 r. nr. 2340 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 29 listopada 1933 r.

B LXIII 9197: „Wspólna Praca” Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Czerwonego Krzyża 9. Celem spółki jest prowadzenie i wykonywanie wszelkiego rodzaju robót i dostaw wchodzących w zakres przemysłu budowlanego jako też wyrobu, kupna i sprzedaży materiałów budowlanych. Kapitał zakładowy zł. 6 000, podzielony na 12 udziałów, całkowicie wpłacony. Zarządcami są: Jan Pastuszek, Stanisław Choliński, obaj z Warszawy. Władysław Choliński z Milanówka. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, pełnomocnictwa, umowy, akty i wszelkie zobowiązania podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, przesyłek, towarów, sum pieniężnych i wszelkich wartości podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Pomykalskim w Warszawie dnia 16 listopada 1933 r. nr. rep. 1488 na czas do dnia 31 grudnia 1936 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze roczne okresy o ile na sześć miesięcy przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 30 listopada 1933 r.

B LXIII 9198: „Sz. Wentland i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Franciszkańska 22. Celem spółki jest prowadzenie handlu materiałami garbarskimi. Kapitał zakładowy zł. 3 000, podzielony na 30 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządca Szoel Wentland z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dnia 3 lipca 1933 r. za nr. 1131 na czas do dnia 1 lipca 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze roczne okresy o ile na dwa miesiące przed upływem terminu, żaden ze wspólników nie za-

wiadomi pozostałych listem poleconym o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 30 grudnia 1933 r.

B LXIV 9199: „Spółka Górniczo-Handlowa Szymankiewicz i Wichler, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Nowogrodzka 84. Celem spółki jest prowadzenie komisowego handlu artykułami przemysłu górniczego, a w szczególności komisowego handlu węglem i koksem. Kapitał zakładowy zł. 3 000, podzielony na 30 udziałów. Na pokrycie kapitału zakładowego wpłacono gotowizną zł. 1 500, na pozostałe zł. 1 500 oszacowano wkład rzeczowy. Zarządcami są: Samuel Wichler, Bronisław Szymankiewicz, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, indosy, czeki, umowy, prokury, pełnomocnictwa za wyjątkiem sądowych i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru należności pieniężnych, towarów, przesyłek, ładunków, przekazów i korespondencji nie wyłączając pieniężnej podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dobrowskim w Warszawie dnia 18 lipca 1933 r. nr. rep. 1373 na czas do dnia 15 lipca 1936 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze trzyletnie okresy o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 30 listopada 1933 r.

B LXIII 9200: „R. Tomaszewski i St. Michalski, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Marszałkowska 81b. Celem spółki jest prowadzenie drukarni, kantoru drukarni i fabryki stempli oraz sprzedaż wyrobów tytuńowych, gilz, zapalek, znaczków pocztowych i stemplowych, weksli, biletów loterii państwowej i innych tego rodzaju artykułów za wyjątkiem materiałów piśmiennych. Kapitał zakładowy zł. 2 000, podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Stanisław Michalski, Ryszard Tomaszewski obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkiego rodzaju zobowiązania, weksle, czeki, żyra, pełnomocnictwa i umowy zawierające zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru przesyłek pieniężnych, towarowych, poleconych podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 21 listopada 1933 r. nr. rep. 1540 na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 1 grudnia 1933 r.

B LXIV 9201: „Sabra”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Leszczyńska 1. Celem spółki jest produkcja i eksploatacja wszelkiego rodzaju filmów. Kapitał zakładowy zł. 10 000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie wniesiony wkładem rzeczowym. Zarządca Edward Wojciechowski z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Bułharowskim w Warszawie dnia 2 maja 1933 r. nr. rep. 782 na czas do dnia 30 kwietnia 1936 r.

Wciągnięto w dn. 1 grudnia 1934 r.

B LXIV 9202: „Powszechnie Towarzystwo Handlowo-Zleceńniowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Zielna 48. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa pośrednictwa handlowego i wykonywanie zleceń. Kapitał zakładowy zł. 2 000, podzielony na 100 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: inż. Lazar Wiłeńczyk-Kapstein, Józef Linde obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, kontrakty, umowy nie wyłączając hipotecznych i wekslowych, czeki i żyra na wekslach podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję handlową, pokwitowania z odbioru korespondencji poleconej, przesyłek pieniężnych i wartościowych podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka

z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 23 listopada 1933 r. nr. rep. 4303 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 2 grudnia 1933 r.

B LXIV 9203: „Kamberg, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w osadzie Mrozy pow. Mińsko-Mazowieckiego. Celem spółki jest prowadzenie handlu węglem i wszelkiego rodzaju drzewem opałowym. Kapitał zakładowy zł. 2400, podzielony na 120 udziałów. Na pokrycie kapitału zakładowego wpłacono gotowizną zł. 2000, na pozostałe zł. 400 oszacowano wkład rzeczowy. Zarządcami są: Moszek Bergman, Abram Kamionka, obaj ze wsi Mrozy gm. Kuflew. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, akty notarialne, pełnomocnictwa, indosy na wekslach i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Augustynowiczem w Mińsku-Mazowieckim dnia 20 lipca i 2 listopada 1933 r. za nr. 365 i 552 na czas do dnia 20 lipca 1938 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalszy okres pięcioletni o ile na miesiąc przed upływem terminu, żaden ze wspólników nie zażąda likwidacji spółki.

Wciągnięto w dn. 4 grudnia 1933 r.

B LXIV 9105: „Polskie Towarzystwo Kinematograficzne „Mundus-Film”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Żórawia 33. Celem spółki jest prowadzenie wytwórni obrazów filmowych, dzierżawa i prowadzenie kinematografów i wszelkich innych przedsiębiorstw w zakresie produkcji i eksploatacji obrazów filmowych. Kapitał zakładowy zł. 10000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Teodor Rosenberg, Paweł Stockhammer vel Rosenfeld, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Dr. Leo vel Jakóbowi-Lęjbic Banetowi i Marcelemo vel Mozesowi Herszfińkowski obydwom z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania we dwóch łącznie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Olewskim w Warszawie dnia 14 września 1933 r. nr. rep. 1216 na czas do dnia 15 września 1936 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze dwuletnie okresy o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 6 grudnia 1933 r.

B LXIV 9207: „City” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Niecała 14/14. Celem spółki jest prowadzenie biura tłumaczeń i przepisywania. Kapitał zakładowy zł. 2.000, podzielony na 4 udziały całkowicie wniesiony wkładem rzeczowym. Zarządcami są: Dora Elencwajg, Dwojra Elencwajg, obie z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 7 i 27 listopada 1933 r. za nr. 2012 i 2121 na czas do dnia 31 grudnia 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze roczne okresy o ile na dwa miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 11 grudnia 1933 r.

B LXIV 9211: „Ubiór Szkolny”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Marszałkowska 47. Celem spółki jest wyrób ubrań szkolnych i męskich i handel temi wyrobami. Kapitał zakładowy zł. 10000, podzielony na 20 udziałów. Na pokrycie kapitału zakładowego wpłacono gotowizną 6.500 zł., na pozostałe 3.500 zł. oszacowano wkład rzeczowy. Zarządca Aleksander Sękowski z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Zem-

bruskim w Warszawie dnia 25 listopada 1933 r. nr. rep. 1776 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 11 grudnia 1933 r.

B LXIV 9212: „Hotel Słowiański, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Podwałe 17. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa hotelowego. Kapitał zakładowy 7.000 zł., podzielony na 70 udziałów, całkowicie wniesiony wkładem rzeczowym. Zarządcami są: Bolesław Zakrzewski, Stanisław Feliks Zakrzewski, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra, czeki, umowy, prokury, pełnomocnictwa za wyjątkiem sądowych i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji nie wyłączając pieniężnej, przekazów i wszelkich należności pieniężnych podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dnia 12 grudnia 1932 r. za nr. rep. 815 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 11 grudnia 1933 r.

B LXIV 9220: „Grecko-Polskie Towarzystwo Handlowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Żórawia 17 m. 2. Celem spółki jest prowadzenie różnych handlowych i przemysłowych interesów w szczególności pomiędzy Polską i Bliskim Wschodem. Kapitał zakładowy zł. 20000, podzielony na 200 udziałów. Na poczet kapitału zakładowego wpłacono gotowizną zł. 5000, pozostałe zł. 15000 winny być wpłacone do dnia 31 grudnia 1933 r. Zarządcami są: Władysław Chudzyński, Stanisław Lambert, obaj z Warszawy. Themistokles Skondras w Atenach. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru pieniędzy i przesyłek podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 19 listopada 1932 r. nr. rep. 1744 na czas do dnia 31 grudnia 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze roczne okresy o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych listem poleconym o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 13 grudnia 1933 r.

B LXIV 9231: „Spółka Handlowo-Przemysłowa „Eshape”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Nowy-Swiat 57 m. 3. Celem spółki jest handel na rachunek własny i komisowy metalami, artykułami żelaznymi, górnictwami i technicznymi. Kapitał zakładowy zł. 2100, podzielony na 105 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Zygmunt Guizot, dr. Aleksander Skrzyński, Aleksander Wojewódzki, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszystkie dokumenty, umowy, pełnomocnictwa, zobowiązania, czeki na rachunek bieżący, żyra na wekslach i czekach podpisują dwaj zarządcy łącznie. Weksle podpisują trzej zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru korespondencji, przekazów i przesyłek podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Benedyktem w Otwocku dnia 19 lipca i 6 grudnia 1933 r. za nr. 289 i 475 na czas do dnia 1 lipca 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze dwuletnie okresy o ile na sześć miesięcy przed upływem terminu żaden ze wspólników nie wypowiedzi piśmiennie umowy spółki.

Wciągnięto w dn. 20 grudnia 1933 r.

B LXIV 9238: „Polsko-Brazylijskie Towarzystwo Handlu Kawą Spółka Akcyjna”. Siedziba spółki w Warszawie, Bolesława 4 m. 10. Celem spółki jest handel kawą brazylijską we wszelkich jego formach oraz propaganda konieczna dla rozwoju spożycia kawy brazylijskiej w Polsce. Kapitał zakładowy zł. 7000000, podzielony na 70000 akcji na okaziciela. Na poczet kapitału zakładowego wpłacono zł. 3500000. Zarząd stanowią: Oskar Perlberger, Fritz Geyerhahn, obaj z Warszawy.

Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu spółki wystarczy współdziałanie dwóch członków zarządu lub jednego członka zarządu łącznie z prokurentem. Statut Spółki Akcyjnej oraz akt organizacyjny zeznane zostały przed notariuszem Pliszczynskim w Warszawie dnia 18 listopada 1932 r. nr. rep. 1672 i 1673.

Wciągnięto w dn. 21 grudnia 1933 r.

WPISY DODATKOWE

B LVII 8347: „Ajencja Kinematograficzna „Feniks Film“, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Likwidatorką mianowana została Felicja vel Fajga Fenigstein z Warszawy. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 30 maja 1933 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

B LVIII 8364: „Farbiarnia i Wyprawialnia Futer „Futropol“ M. Szapiro spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Mojżeszowi Szapiro i Munisowi Krancowi udzielono prokury z prawem podpisywania we dwóch łącznie.

B LVI 8397: „Zakłady Chemiczno-Przemysłowe „Teoskol“, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“ w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi 40.000 zł., podzielony na 160 udziałów. Na pokrycie kapitału zakładowego 20.000 zł. wpłacono gotowizną, na pozostałe 20.000 zł. oszacowano wkład rzeczowy. Podwyższenie kapitału zakładowego o 25.000 zł. nastąpiło na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Zembruskim w Warszawie dnia 23 maja 1933 r. nr. rep. 754.

B LVIII 8422: „Wytwórnia Chemiczna Juljan Werchowski i Ska, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Miodowej 7. Likwidatorem mianowany został Juljan Werchowski z Warszawy, który podpisuje spółkę pod jej stemplem z dodatkiem „w likwidacji“. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dnia 2 listopada 1933 r. nr. rep. 2819, spółka znajduje się w stanie likwidacji.

B LIX 8514: „Dzierżawa Kinoteatru „Adria“, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Celem spółki jest również wynajem i eksploatacja filmów. Zarządcami obecnie są: Aron Prywes, Michel Lenga, obaj z Warszawy. Każdy z zarządców zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Pomykalskim w Warszawie dnia 6 listopada 1933 r. za nr. rep. 1454.

B LIX 8532: „National Film Corporation, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Prokura Michele Waxa i Antona Hamaika ustala. Fryderykowi Flemingierowi z Warszawy udzielono prokury z prawem samodzielnego podpisywania korespondencji niezawierającej zobowiązań pokwitowań z odbioru pieniędzy, przesyłek, umów, wynajmu filmów i umów najmu pracowników, oraz z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców lub drugim prokurentem innych umów, zobowiązań, weksli, czeków i indosów na wekslach i czekach.

B LX 8589: „Projuta“ Sprzedaż Wyrobów Jutowych, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Tłomackie 1.

B LX 8598: „Wartel“, Spółka dla Przemysłu i Handlu Leśnego z ograniczoną odpowiedzialnością“. Na zarządcę wybrany został Bejrysz Kronenberg z Warszawy. Weksle, czeki, żyra na wekslach i inne zobowiązania podpisuje Abram Kelsber łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 6 września 1933 r. nr. rep. 2979.

B LX 8611: „Piekarnia Zamkowa, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“ w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Władysław Miłkowski, Stefan Warkoczewski, obaj z Warszawy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 18 października 1923 r. nr. rep. 3911.

B LX 8644: „Warszawskie Laboratorium Prózniove „Tantal“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

B IX 8648: „Wytwórnia Narzędzi „Rola“, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Kapitał zakładowy obecnie wynosi 10.000 zł., podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Bruno Luniak, Władysław Niemirowicz-Szczytt, obaj z Warszawy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 12 września, 1933 r. nr. rep. 1242.

B LX 8660: „Ksawery Wieczorkowski i Ska, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“ w Warszawie. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Romanem w Warszawie dnia 1 lipca 1933 r. nr. 1041, przedsiębiorstwo przeszło na wyłączną własność Antoniego Bolesława Przydatka, który prowadzi takowe nadal pod firmą: „Skład Wędlin Antoni Przydatek“.

B LX 8689: „Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu Leśnego „Mercana“, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“ w Warszawie. Siedziba spółki mieści się przy ul. Kupieckiej 9 m. 3 (mieszkanie Leona Lipszyca). Zarządcami obecnie są: Leon Lipszyc, Józef Adam Skórecki, obaj z Warszawy. Mowsza Globberman z Dąbrowicy, pow. sarneński. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, przekazy, indosy, prokury, pełnomocnictwa, akty hipoteczne i notarialne i inne dokumenty zawierające zobowiązania podpisują wszyscy zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru towarów, pieniędzy i korespondencji podpisują dwaj zarządcy łącznie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Gałęziewiczem w Warszawie dnia 22 maja 1933 r. nr. rep. 518.

B LXI 8842: „Elwu“, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Celem spółki jest również prowadzenie handlu przetworami ziemniaczanymi. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 26 czerwca 1933 r.

B LXI 8847: „Polska Drukarnia Nakładowa, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Waclaw Paszkowski przestał być zarządcą. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisują obaj zarządcy łącznie. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 30 października 1933 r. nr. rep. 1956.

B LXII 8897: „Polsko-Palestyńskie Towarzystwo Handlowe, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

B LXI 8945: „Przedsiębiorstwo Techniczno-Budowlane S. Ilkowski i Ska, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Firma obecnie brzmi: „Piece Szrajbera, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Władysław Jakubowski z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Sułowskim w Warszawie dnia 8 listopada 1933 r. za nr. 2219.

B LXI 8980: „Bank Gospodarstwa Krajowego“. Eugeniusz Gawlikowski przestał być kierownikiem oddziału w Kołomyi. Eugeniuszowi Gawlikowskiemu udzielono prokury dla Centrali.

B LXII 9007: „Łódzkie Towarzystwo Komunikacyjne, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Inż. Zdzisławowi Husarskiemu z Warszawy udzielono łącznej prokury.

B LXII 9018: „Kino-Film“, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Siennej 4.

B LXIII 9149: „S. Silbergleit, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dembińskim w Warszawie dnia 6 listopada 1933 r. nr. rep. 1160, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo przestało istnieć.

A XLI 365: „Apteka Mgra Józefa Szpunara” w Warszawie, Grochowska 16. Istnieje od 1933 r. Właściciel Józef Szpunar z Warszawy.

B 35 (B LXIII 9170): „Prasa Polska Spółka Akcyjna” w Warszawie. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Jan Gebethner, nadzorcą zaś sądowym adwokat Henryk Kałkolewski z Warszawy. Zarząd firmy sprawuje nadzorca sądowy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 listopada 1933 r. spółce udzielone zostało odroczenie wypłat na czas do dnia 10 lutego 1934 r.

B 46 (B XLV 6550): „Towarzystwo Zakładów Przemysłowo-Budowlanych Fr. Martens i M. Daab Spółka Akcyjna” w Warszawie. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Ludwik Klewin zaś nadzorcą sądowym dr. Aleksander Skrzyński z Warszawy. Nadzór sądowy powołał Henryka Martensa, Gustawa Martensa i inż. Aleksandra Dyżewskiego łącznie do wykonywania administracyjnych czynności zarządu z tem, że wszelkie zobowiązania i zwolnienia od zobowiązań winny być podpisywane łącznie z nadzorcą sądowym. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 3 listopada 1933 r. firmie: „Towarzystwo Zakładów Przemysłowo-Budowlanych Fr. Martens i Ad. Daab Spółka Akcyjna” udzielono odroczenia wypłat na czas do dnia 3 lutego 1934 r.

B IV 527 (B LXIII 9167): „Restauracja przy Hotelu Savoy, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 8 września 1933 r. zabezpieczony został pozew Antoniego Grzybowskiego i Władysława Bocqueta przeciwko Julianowi Szymańskiemu przez nakazanie sekwestru spółki restauracja przy hotelu Savoy spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie ul. Nowy Świat 58. Sekwestratorem mianowany został adwokat Stanisław Kawczak z Warszawy.

B VI 938 (B LVI 8085): „Polska Spółka Akcyjna „Kauczuk”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Kruczej 23. Kapitał zakładowy podzielony został na 1720 akcji, w tem 286 imiennych i 1434 na okaziciela. Nadzorcą z ramienia wierzycieli na czas wykonywania układu mianowany został adwokat Stanisław Jezierski z Warszawy. Weksle, umowy, kontrakty, podpisują dwaj członkowie zarządu łącznie, lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Wszelkiego rodzaju oświadczenia, czeki, korespondencje, pokwitowania z odbioru sum z instytucji, pieniędzy, przesyłek, dokumentów i listów poleconych z poczty podpisuje jeden członek zarządu. Bez pisemnej zgody nadzorcy nie wolno spółce obciążać lub zbywać majątku nieruchomości względnie wydzierżawiać przedsiębiorstwa na czas dłuższy niż jeden rok. Uchwałą walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 21 grudnia 1929 r. zatwierdzony został statut spółki uzgodniony z prawem o Spółkach Akcyjnych.

B VII 1496 (XXXIX 5789): „Polskie Zakłady Elektryczne Brovn-Boveri Spółka Akcyjna” w Warszawie. Karol Tomanek przestał być członkiem Komisji Likwidacyjnej. Prokura Jerzego Gosiewskiego ustała.

B X 2214 (B XXXV 5286): „Fabryka Mydeł Toaletowych, Perfum i Kosmetyków „Fornarina” Spółka Akcyjna” Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 21 kwietnia 1933 r. upadłość została umorzona.

B XIX 3544 (B XLII 6182): „Zakłady Amunicyjne „Pocisk” Spółka Akcyjna. Członek zarządu Stanisław Margulies mieszka obecnie przy ul. Lenartowicza 15. Prokurent Antoni Baranowski mieszka obecnie przy ul. Grochowskiej 25.

B XXXV 5290: „Zygmunt Heller Spółka Akcyjna dla Handlu i Przemysłu Leśnego” w Warszawie. Benjamin Gordon

przestał być członkiem Komisji Likwidacyjnej. Ignacy Heller z Warszawy wybrany został na członka Komisji Likwidacyjnej. Firmę spółki pod jej stemplem z dodatkiem „w likwidacji” podpisują dwaj członkowie Komisji Likwidacyjnej łącznie. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dnia 16 lipca 1932 r.

B XXXVI 5428: „Polska Spółka Wydawnictw Informacyjnych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Wierzbowej 5 m. 5.

B XXXVI 5466: „Wydawnictwo Radjowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki znajduje się obecnie w Piastowie pod Warszawą, ul. Dworcowa 31. Stefan Barcikowski z Piastowa, jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dn. 19 marca 1932 r. nr. 1291 i dn. 6 marca 1933 r. nr. rep. 1533.

B XXXIX 5733: „Bank Międzynarodowy w Warszawie, Spółka Akcyjna w likwidacji”. Wacławowi Szwanckemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisowania łącznie z jednym z członków Komisji Likwidacyjnej.

B XLIII 6318: „Skaryszewianka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Gerszon-Lejb Rozenszajn i Abraham Szafran przestali być zarządcami. Mirla Biner z Warszawy jako jedyna zarządczyni zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 30 grudnia 1930 r. nr. 5917.

B XLVI 6641: „Era” Polskie Zakłady Elektrotechniczne Spółka Akcyjna” we Włochach pod Warszawą. Otwarto Oddział w Warszawie przy ul. Sienkiewicza 14.

B XLVI 6699: „Towarzystwo Letaj, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Hirsch Szwarc z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 3 listopada 1933 r. nr. rep. 4080.

B XLIX 7071: „Przemysł Chemiczno-Kosmetyczny „Apex”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Siennej 29. Likwidatorem mianowany został Abram Jungerman z Warszawy, który podpisuje firmę pod jej stemplem z dodatkiem „w likwidacji” na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dnia 13 września 1933 r. nr. rep. 2379 spółka znajduje się w stanie likwidacji.

B LIII 7636: „Towarzystwo Górniczo-Handlowe Ludwik Balski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Likwidatorami są: Ludwik Balski, Stanisław Wichler, obaj z Warszawy. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dnia 9 października 1933 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

B LVI 8097: „Towarzystwo Ubezpieczeń „Przezorność”, Spółka Akcyjna” Inż. Konstantemu Relichowi z Warszawy udzielono prokury.

B LXI 8858: „Towarzystwo Naftowe „Limanowa” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Marceli Garscheau, Jan

York i Andre Brisson przestali być zarządcami. Na zarządcę wybrany został Karol Marty z Warszawy. Prokura Karola Marty ustala. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Kosteckim w Warszawie dnia 16 października 1933 r. nr. rep. 2621.

B 4006: „Państwowy Monopol Spirytusowy“ w Warszawie. Prawo podpisu dr. Stanisława Próżyńskiego ustala. Do podpisywania w zastępstwie członków dyrekcji, zobowiązań i aktów prawnych z wyjątkiem czeków i weksli upoważnieni są: Stanisław Trzeciak i Stanisław Mieczkowski.

B XXV 4336: „Bank Cukrownictwa Spółka Akcyjna w Poznaniu“. Oddział w Warszawie. Prokurent Florjan Czaplicki zmarł.

B XXVI 4449: „Związek Eksportowy Polskich Hut Żelaznych, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Zarządcami obecnie są: Antoni Słaboszewicz, Tadeusz Karszo-Siedlewski, Jerzy Meyer, Ludwik Darowski, Tadeusz Neumann, Ignacy Różycki, Stefan Korzycki, Janusz Dębicki, wszyscy z Warszawy. Stanisław Surzycki, Alfred Rohde, Bolesław Grodziecki, wszyscy trzej z Katowic, Marjan Przybylski w Hajdukach Wielkich, Robert Touthé z Dąbrowy Górniczej, Tadeusz Epstein z Krakowa. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 2 września 1933 r. nr. rep. 2996.

B XXVII 4546: „Bracia Bühler, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Gotthard Bernhard przestał być zarządcą. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 20 października 1933 r.

B XXIX 4774: „Mewa“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Na zarządcę wybrany został Adolf Lipszes z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 2 października 1933 r.

B XXIX 4731: „Ruropol“ Biuro Sprzedaży Rur Zjednoczonych Odlewni Polskich spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Kapitał zakładowy obecnie wynosi 20.000 złotych podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarząd obecnie stanowią: Dyrektor zarządzający Jan Boleschowski, Jerzy Komorowski, Tadeusz Karszo-Siedlewski, Mieczysław Staszewski, dr. Fedor Weinschenk, wszyscy z Warszawy. Jerzy Buzek z Węgierskiej Górki, pow. Zywiecki, Szymon Zenhvirt z Krakowa. Zastępcy: Józef Zaporski, Teodor Geritz, Bronisław Gieciewicz, wszyscy trzej z Warszawy. Wojciech Quadrat z Węgierskiej Górki, pow. Zywiecki, inż. Józef Wiedman z Krakowa, dr. Józef Hipp z Bielska. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 31 sierpnia 1933 r.

B XXXIII 5194: „Wytwórnia Chemiczno-Farmaceutyczna „Geo“, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Firma obecnie brzmi: „Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna „Geo“ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki mieści się przy ul. Żelaznej 56. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 6 października 1933 r.

B XXXV 5332: „Bar Jockey-Club. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 28 października 1932 r. upadłość firmy została umorzona, przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

B XXXVI 5405: „Trovato i Nicosia, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dnia 21 stycznia 1931 r. nr. rep. 181, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

B XXXVI 5471: „Polski Bank Przemysłowy Spółka Akcyjna“. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Stanisław Skonieczny, kuratorami zaś adwokata Mieczysław Goldsztein i Tadeusz Sułowski, obaj z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 6 października 1933 r. układ zawarty w postępowaniu zapobiegawczym upadłości firmy „Polski Bank Przemysłowy Spółka Akcyjna“ został unieważniony i spółce ogłoszona upadłość.

B XXXVII 5510: „Konfekcja Damska Eugenia, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Solnej 5.

B XXXVIII 5644: „Polski Lloyd Spółka Akcyjna“. Ustaly prokury: w Gdyni Edmunda Szafranka. W Krakowie i Zembrzydowicach: Henryka Matlachowskiego. W Krakowie i Lwowie Joachima Ballina.

B XXXVIII 5693: „Slipmaterial“ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. August Hilding Molander z Warszawy, jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 21 kwietnia 1933 r.

B XXXVIII 5695: „Babino-Tomachowska Cukrownia, Spółka Akcyjna“. Dr. Teodor Franke przestał być członkiem zarządu. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 31 października 1933 r. zaprotokulowanej przez notariusza Paszkowskiego w Warszawie nr. rep. 1953.

B XXXIX 5766: „Kuznickie Zakłady Górniczo-Przemysłowe, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Kazimierz Ambrożewicz, kuratorem zaś adwokat Jan Koral z Warszawy, który obecnie jest syndykiem tymczasowym. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 grudnia 1931 r. układ zapobiegawczy zawarty w dniu 18 listopada 1930 r. został unieważniony i firmie ogłoszono upadłość.

B XL 5978: „Atom“ Zakłady Chemiczne, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Zarządcami obecnie są: Lucjan Juszcak, Juljusz Znicky, Wacław Szymański, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, weksle, czeki, pełnomocnictwa, upoważnienia do odbioru pieniędzy podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 2 października 1933 r. za nr. 3680.

B XLV 6506: „Bank Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna“. Wszystkie dowody, zobowiązania, zlecenia i listy Banku winny być podpisywane łącznie przez dwie osoby mające prawo podpisu. Oprócz członków dyrekcji, ich zastępców i wicedyrektorów prawo łącznego podpisu za Bank i jego Oddziały przysługuje prokurentom Banku.

B XLII 6661: „Gustaw Zmigryder, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Helena Zmigryder z Warszawy jako jedyna zarządczyni zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 30 września 1933 r. nr. rep. 3304.

B XLVII 6774: „Jan Wróblewski Fabryka Pierników i Świec Woskowych, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Mieczysław Kuźnicki, kuratorem zaś Włodzimierz Buś z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 26 września 1933 r. firmie: Jan Wróblewski Fabryka Pierników i Świec Woskowych, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ogłoszona została upadłość.

B XLVIII 6895: „Tkalnia i Manufaktura Jedwabi, Spółka Akcyjna”. Zarząd obecnie stanowią: Ludwik Wachtel, Natan Reinhertz, Teodor Fichtner, Bernard Wachtel, wszyscy z Warszawy. Prokura Teodora Fichtnera ustała. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 31 października 1933 r. zaprotokulowanej przez notariusza Jelniciego w Warszawie nr. 1592.

B XLVIII 6903: „Restauracja i Wędliniarnia J. Herbst i Spółka, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Otwarto Oddział przy ul. Nowy-Swiat 53.

B XLVIII 6905: „Bufet-Automat” Pierwsza Spółka Bufetów Automatów w Polsce, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Rudolf Kolb przestał być zarządcą. Alfredowi Schiffmanowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z zarządcą Pawłem Willigiem, weksli, czeków, obligów pieniężnych, aktów notarialnych i wszelkich zobowiązań oraz z prawem samodzielnego podpisywania rachunków, korespondencji zwykłej, pokwitowań z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, przekazów pieniężnych i przesyłek. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dembińskim w Warszawie dnia 17 listopada 1933 r. nr. rep. 1218.

B XLIX 6973: „Zjednoczony Bank Ziemiański Spółka Akcyjna”. Oddziały w Płocku i Kaliszu zostały zlikwidowane. Tadeusz Szubartowicz przestał być naczelnym dyrektorem. Przesłali być dyrektorami Oddziałów w Płocku: Paweł Nieniewski. W Kaliszu Mieczysław Nowierski. Ustały prokury za Oddział w Płocku: Wincentego Gurbkiego, Oskara Koebera i Mirosława Wysockiego. Za Oddział w Kaliszu: Wiktora Czyżewskiego, Aleksandra Jaworskiego i Marji Nieniewskiej.

B I 9 (B LXI 8863): „Pierwsza Warszawska Palarnia Kawy, Cykorji i Surogatów Kawy „Pluton” T. i M. Tarasiewiczów, Spółka Akcyjna”. Kapitał zakładowy obecnie wynosi 900.000 zł., podzielony na 9.000 akcji na okaziciela. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 15 listopada 1933 r. zaprotokulowanej przez Notariusza Zaborowskiego w Warszawie nr. rep. 1858 kapitał zakładowy podwyższony został o 100.000 zł. czyli do sumy 900.000 zł. drogą wypuszczenia 1.000 sztuk nowych akcji.

B 35 (B LXIII 9170): „Prasa Polska Spółka Akcyjna”. Nadzór sądowy upoważnił zarząd w osobach Henryka Butkiewicza, Antoniego Lewandowskiego i Wilhelma Lemana oraz prokurenta Leona Briesemeistra do zarządzania sprawami spółki z tem, że osoby te winny działać w granicach statutu spółki i że dla ważności wszelkiego rodzaju aktów, umów, pełnomocnictw, zobowiązań, weksli, czeków, indosów i wszelkich wogóle dokumentów spółki konieczny jest oprócz dwóch podpisów przez statut przewidzianych podpis nadzorca sądowego.

B 39 (B XXVIII 4664): „Towarzystwo Przemysłu Metalowego K. Rudzki i Ska Spółka Akcyjna”. Dyrektor zarządzający inż. Czesław Włodek działa obecnie w granicach pełnomocnictwa zeznanego przed notariuszem Hübnerem w Warszawie dnia 26 stycznia 1928 r. nr. rep. 103.

B 94 (B XXXVIII 5680): „Towarzystwo Kopalń Węgla „Flora”, Spółka Akcyjna”. Inż. Roman Brzeski przestał być członkiem zarządu.

B 138 (B LIII 7615): „Hurtownia Kresowa, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki przeniesiona została do Wilna. Przeniesienie siedziby spółki nastąpiło na

mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 15 września 1933 r.

B 157: „L. Lourse, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 października 1933 r. upadłość firmy została ukończona układem pojednawczym.

B III 349: „Fabryka Szczotek i Pendzli Bracia Ludwicy”. Daniel Ludwicki przestał być zarządcą. Jan Ludwicki z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 13 października 1933 r.

B IV 607: „Huta Szklana „Falenica” J. Nowotny i S. T. Burghardt, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Jerzy Brusendorf, kuratorem zaś adwokat Jan Fall z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 2 czerwca 1933 r. firmie: „Huta Szklana Falenica J. Nowotny i St. Burghardt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” ogłoszona została upadłość.

B IV 706 (B XXXII 5084): „Zakłady Elektrotechniczne Rohn, Zieliński Spółka Akcyjna”. Inż. Zygmuntowi Gogolewskiemu z Zychlina udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jedną z osób uprawnionych do podpisywania firmy.

B IV 832 (B XLI 6076): „Belgijska Spółka Akcyjna Zakłady Przemysłowe Boryszew”. Członkowie Rady Zarządzającej zamieszkują obecnie: Stanisław Margulies przy ul. Lenartowicza 15, Leopold Wellisz przy ul. Dąbrowskiego 4. Prokurent Stefan Żerański zamieszkuje obecnie przy ul. Obrońców 13, zaś Antoni Górski przy ul. Rozbrat 66.

B VI 836: „Zakłady Przemysłowe Jaeger i Ziegler Spółka Akcyjna”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Grochowskiej 73. Kapitał zakładowy obecnie wynosi 750.000 zł., podzielony na 6.000 akcji na okaziciela. Zarząd stanowią: Juliusz Jaeger, Robert Jaeger, Eryk Ziegler, wszyscy z Warszawy. Zmiana zarządu oraz zmniejszenie kapitału zakładowego o złożonych 750.000 drogą skasowania 6.000 sztuk akcji nastąpiło na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 29 kwietnia 1933 r. zaprotokulowanej przez notariusza Paszkowskiego w Warszawie nr. rep. 767.

B VI 9366 (XI. 5944): „Polskie Zakłady Chemiczne „Nitrat”, Spółka Akcyjna”. Członkowie zarządu zamieszkują obecnie: Stanisław Margulies przy ul. Lenartowicza 15, Leopold Wellisz przy pl. Dąbrowskiego 4. Prokurent Stefan Żerański zamieszkuje obecnie przy ul. Obrońców 13, zaś Antoni Górski przy ul. Rozbrat 6.

B VII 1170 (B XXXIV 5249): „Polska Fabryka Ekstraktów Garbarskich Spółka Akcyjna”. Na członka zarządu wybrany został Zbigniew Rozmanit z Warszawy. Prokura Wolfa Wechslera ustała. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 26 października 1933 r. zaprotokulowanej przez notariusza Paszkowskiego w Warszawie nr. rep. 1907.

B VII 1194 (B LVIII 8363): „Wschodnio-Europejskie Towarzystwo Ekspedycyjne Spółka Akcyjna”. Członek Zarządu Zygmunt Hamburger zmarł. Na członków zarządu wybrani zostali: Jerzy Hamburger i Lucja Hamburger, oboje z Warszawy. Prokurent Dawid Stockman zmarł. Prokura Józefa Ukrainczyka i Leona Muszkatblita ustała. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 2 września 1933 r. zaprotokulowanej przez notariusza Siennickiego w Warszawie nr. rep. 2951 zmieniony został par. 4 statutu spółki.

B V 650: „Eshape“ Spółka Handlowo-Przemysłowa i Biuro Inżynierskie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Oddział w Warszawie został zlikwidowany.

B II 171: „Spółka Akcyjna Towarzystwo Ubezpieczeń „Piast“. Członek zarządu Leon Kopytowski zmarł.

B VIII 1537: „Kieleckie Akcyjne Towarzystwo Górniczego, Żelaznego i Leśnego Przemysłu. Benjamin Gordon przestał być członkiem Komisji Likwidacyjnej. Firmę pod jej stemplem z dodatkiem „w likwidacji“ podpisują dwaj członkowie Komisji Likwidacyjnej łącznie. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 20 lipca 1932 r.

B IX 1677 (B XXX 4823): „Bary Setka, Satyr i Mars, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Zarząd obecnie stanowią: prezes Antoni Grosman, Stanisław Przeździecki, Stefan Jędrzejczak, Jan Wachowicz, Marcei Górecki. Zastępcy: Franciszek Pietrusiewicz, Kazimierz Włoczewski, wszyscy z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 26 kwietnia 1933 r.

B IX 1878 (B XV 2922): „Lloyd Kresowy, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Zarządcami obecnie są: Aron Ptakowski, Sruł Rozenszajn, obaj z Warszawy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dnia 28 września 1933 r. za nr. rep. 1869.

B IX 1904 (B LXIII 9195): „Polskie Zakłady Siemens Spółka Akcyjna“. Franciszkowi Słachciakowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu lub prokurentem.

B XI 2298 (B XLIV 6475): „Przemysł Futrzany Tytus Kowalski, Spółka Akcyjna“. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Smolnej 20 m. 9.

B XV 3033 (B XL 5973): „Towarzystwo dla Handlu Manufakturą, Jedwabiami M. Efraim Spółka Akcyjna“. Zarząd obecnie stanowią: Maksymiljan Efraim, Ludwik Wachtel, Mieczysław Kott, wszyscy z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 2 października 1933 r. zaprotokółowanej przez notariusza Hettlingera w Warszawie nr. rep. 3397.

B XVIII 3447: „Elektrokabel Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Długiej 55.

B XXI 3758: „Towarzystwo Wydawnicze „Edition Economique“ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Krzywe-Koła 10. Likwidatorem mianowany został Kazimierz Lewandowski z Warszawy. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Zaborowskim w Warszawie dnia 13 maja 1933 r. nr. rep. 717, spółka znajduje się w stanie likwidacji.

B XXI 3852: „Zaremba i Goldfenig, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 6 listopada 1933 r. za nr. 4105, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

A XX 388: „Zygmunt Niemyski“ w Warszawie, Grochowska 16. Apteka. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dembińskim w Warszawie dnia 4 października 1933 r. za nr. 1015 całe przedsiębiorstwo z aktywami i pasywami sprzedane zostało Józefowi Szpunarowi, który nadal prowadzi takowe jednoosobowo pod firmą: „Apteka Mgra. Józefa Szpunara“.

Podróżujmy

LOT EM!!!

10-cio osobowe
samoloty P. L. L.

„LOT“ urządzone

są komfortowo: wygodne fotele, szerokie otwierane okna, centralne ogrzewanie, toaleta, siatki na lekki bagaż ręczny, oddzielne przedziały na bagaż cięższy, pocztę i towary :- :- :- :-

Niskie ceny biletów!

Polonia - Italia

Organ Izby Handlowej Polsko-Italskiej
Redaktor Naczelny Dr. LEON PĄCZEWSKI

Komitet Redakcyjny: Dr. A. Menotti Corvi,
Radca Handlowy Ambasady Italskiej w Warszawie, Ks. Franciszek Radziwiłł, Prezes Izby, Baron J. Dangel, Wiceprezes Izby, Inż. Renato Sambri, Wiceprezes Izby, oraz Dr. W. Olszewicz

Na żądanie wysyłamy numery okazowe

Adres Redakcji i Administracji:
Wierzbowa 11, tel. 202-15.

PRENUMERATA ROCZNA WYNOŚI 40

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

III OGŁOSZENIE

SPÓŁKA AKCYJNA

Przemysł Elektryczny „Czechowice“ w Czechowicach

wzywa wierzycieli Spółki w związku z uchwalonym przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, odbyte w dn. 6 lutego 1934 r. dla pokrycia strat bilansowych, obniżeniem kapitału akcyjnego z kwoty zł 560 000 do kwoty zł 56 000, z równoczesnym podwyższeniem tak obniżonego kapitału do kwoty zł 280 000

DO ZGŁOSZENIA SWYCH ROSZCZEN

w ciągu 3 miesięcy, licząc od daty ostatniego ogłoszenia.

Ustala się, że dotychczasowe akcje nominalnej wartości po zł 100 tracą celem pokrycia, po mocy uchwały Walnego Zgromadzenia z 6 lutego 1934 r., strat bilansowych 90% swej wartości, czyli że przedstawiać będą odtąd wartość po zł 10.

Dla celów wymiany starych akcji na nowe według poniższych postanowień, oraz celem pokrycia podwyżki kapitału ze zł 56 000 na zł 280 000 wypuszcza się 2 800 sztuk nowych akcji nominalnej wartości po zł 100. Wzywa się akcjonariuszów Spółki, by w terminie do dn. 22 maja 1934 r. przedłożyli w Zarządzie Spółki w Czechowicach, lub też w Śląskim Zakładzie Kredytowym, S. A. w Bielsku, swoje akcje do wymiany na nowe z tem, że otrzymają jedną nową akcję nominalnej wartości zł 100 za dotychczasowych 10 akcji nominalnej wartości po zł 100.

Akcjonariusze, składający do wymiany mniej niż 10 akcji, otrzymają jedynie tylko poświadczenie na ułamki akcji w stosunku do ilości przedłożonych do wymiany akcji.

Akcje, w powyższym terminie do wymiany nie przedstawione, względnie nie wymienione, tracą swoją ważność po dn. 22 maja 1934 r.

Co do objęcia dalszych 2 240 nowych akcji nominalnej wartości po zł 100 ustala się ich kurs emisyjny al pari i przysądza się dotychczasowym akcjonariuszom prawo pierwszeństwa do objęcia nowych akcji. Prawo poboru zgłosić należy w Śląskim Zakładzie Kredytowym, S. A. w Bielsku, lub w Zarządzie Spółki w Czechowicach, przy równoczesnym złożeniu przypadającej należności najdalej do dn. 22 maja 1934 r. Dotychczasowi akcjonariusze mają prawo poboru tych nowych 2 240 akcji w stosunku cztery nowe akcje za każdą nową z wymiany pochodzącą akcję nominalnej wartości zł 100.

Rozdziału akcji, nieobjętych przez dotychczasowych akcjonariuszów, dokona Rada Nadzorcza pomiędzy subskrybentów według swego uznania.

Rada Nadzorcza

II OGŁOSZENIE

Zarząd Warszawskiej Fabryki Dywanów „Dywan“

SPÓŁKA AKCYJNA

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, iż w dn. 12 maja 1934 r. o godz. 12 w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Marszałkowska 7, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania za okres od dn. 1 stycznia do dn. 31 grudnia 1933 r., oraz rachunku strat i zysków i bilansu zamknięcia na dz. 31 grudnia 1933 r. wraz ze sprawozdaniem Komisji Rewizyjnej; 2) Zatwierdzenie budżetu i planu działalności na następny rok operacyjny; 3) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących; 4) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Zmiana § 15 statutu Spółki; 6) Wolne wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze korzystają z prawa głosu na Zgromadzeniu Walnym, o ile najmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem złożą w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Marszałkowska 7, swe akcje, względnie świadectwa depozytowe lub zastawowe polskich instytucji kredytowych, rządowych lub prywatnych, działających na mocy statutów, przez Rząd zatwierdzonych.

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Poznańskiego Banku Ziemiań, Spółka Akcyjna w Poznaniu

odbędzie się w dn. 16 maja 1934 r. o godz. 12 w poł. w gmachu własnym w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 13

Porządek obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Przedłożenie i rozpatrzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunków zysków i strat za 1933 r.;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej o sprawdzaniu rachunków rocznych;
- 4) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1933 r., udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz powzięcie uchwały co do pokrycia wykazanej straty;
- 5) Wybór członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących;
- 6) Wolne wnioski akcjonariuszów.

Poznań, dn. 29 marca 1934 r.

Zarząd: (—) *Zaltsz*, (—) *Bogacki*

II OGŁOSZENIE

We wtorek dn. 8 maja 1934 r. o godz. 12 w poł. odbędzie się w Katowicach w lokalu biurowym Lignozy Spółki Akcyjnej przy ul. Dworcowej 13

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Lignozy, Spółki Akcyjnej w Katowicach

z następującym porządkiem obrad:

1) Sprawozdanie za ubiegły rok operacyjny, przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat; 2) Zatwierdzenie zamknięć rachunkowych za 1933 r. i podział czystego zysku; 3) Udzielenie absolutorium Radzie Nadzorczej i Zarządowi; 4) Zmiana ust. 1 § 23 statutu Spółki, dotyczącego pobierania przez Radę Nadzorczą wynagrodzenia stałego, wolnego od opłaty stemplowej i podatkowej. Treść projektowanej zmiany: „Rada Nadzorcza pobiera za swe czynności wynagrodzenie stałe, wolne od podatku od tantjem i opłaty stemplowej“.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zebraniu, winni złożyć akcje swoje lub też kwity na akcje, zdeponowane w banku lub u notariusza, wraz z pisemnym wykazem conajmniej 3 dni przed Walnym Zebraniem w kasie Spółki w Katowicach przy ul. Dworcowej 13. O złożeniu akcji wzgl. kwitów na akcje wystawia się zaświadczenie, służące jako legitymacja do wstępu na Walne Zebranie i jako dowód ilości głosów.

Katowice, dn. 10 kwietnia 1934 r.

Zarząd: *Szefer*

II OGŁOSZENIE

We wtorek dn. 8 maja 1934 r. o godz. 12,30 po poł. odbędzie się w Katowicach w lokalu biurowym Lignozy Spółki Akcyjnej przy ul. Dworcowej 13

NADZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE AKCJONARJUSZÓW

Lignozy, Spółki Akcyjnej w Katowicach

z następującym porządkiem obrad:

Powzięcie uchwały o zużyciu specjalnego funduszu zapasowego.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zebraniu, winni złożyć akcje swoje lub też kwity na akcje, zdeponowane w banku lub u notariusza, wraz z pisemnym wykazem conajmniej 3 dni przed Walnym Zebraniem w kasie Spółki w Katowicach przy ul. Dworcowej 13. O złożeniu akcji wzgl. kwitów na akcje wystawia się zaświadczenie, służące jako legitymacja do wstępu na Walne Zebranie i jako dowód ilości głosów.

Katowice, dn. 10 kwietnia 1934 r.

Zarząd: *Szefer*

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy

Zakłady Elektromechaniczne Rohn-Zieliński, Spółka Akcyjna Licencja Brown Boveri

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 maja 1934 r. o godz. 17 w lokalu Spółki przy ul. Bielańskiej Nr. 6 w Warszawie, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW tej Spółki z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia; 2) Sprawozdanie Zarządu za rok operacyjny 1933; 3) Sprawozdanie i wnioski Komisji Rewizyjnej; 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu zamknięcia oraz rachunku strat i zysków na dz. 31 grudnia 1933 r., podział zysków, wynagrodzenie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1933 r. oraz pokwitowanie władz Spółki z ich działalności; 5) Wybory Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Uchwalenie budżetu na 1934 r.; 7) Upoważnienie Zarządu do obciążania, wydzierżawiania, zbycia lub nabycia nieruchomości i do działania przytem na prawach Walnego Zgromadzenia; 8) Wyznaczenie czasopisma dla ogłoszeń Spółki; 9) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego, pragnący zgłosić dodatkowe sprawy na porządek dzienny, winni złożyć swe wnioski stosownie do art. 54 Prawa o Spółkach Akcyjnych.

W Walnym Zgromadzeniu mogą uczestniczyć Akcjonariusze, którzy conajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą Spółce swe akcje lub zaświadczenia o zdeponowaniu akcji w formie prawem przepisanej.

I OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW Sp. Akc. „Centrala Rolników w Poznaniu“

odbędzie się w czwartek dn. 24 maja 1934 r. o godz. 11 na sali posiedzeń Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, Plac Wolności 15.

Porządek obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu za 1933 r. i przedłożenie bilansu oraz rachunku strat i zysków na dz. 31 grudnia 1933 r.;
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Kuratora;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1933 r., udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz powzięcie uchwały co do zużycia czystego zysku;
- 4) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 5) Osobna uchwała akcjonariuszów przywilejowanych do punktu 4;
- 6) Wnioski bez uchwał.

Właściciele akcji na okaziciela, chcący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni przynajmniej na siedm dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć w Spółce swe akcje albo zamiast tychże zaświadczenie, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza w Polsce, w Banku Związku Spółek Zarobkowych (także w jego Oddziałach) lub Spółdzielni Kredytowej, należącej do Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu. Zaświadczenie winno zawierać oznaczenie ilości akcji oraz zapewnienie, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Żądanie umieszczenia poszczególnych spraw na porządku obrad powinno być zgłoszone z zachowaniem przepisów art. 54 ustawy nie później, jak na czternaście dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

I OGŁOSZENIE

Komisja Likwidacyjna Fabryki Produktów Chemicznych „Praga“ w likwidacji ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, iż

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 29 maja r. b. o godz. 12 w kancelarii Notariusza Hettlingera w Warszawie, Kapucyńska Nr. 6, z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej; 2) Wybory Komisji Likwidacyjnej; 3) Wnioski Zarządu i PP. Akcjonariuszów. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w ogólnym Zebraniu, winni najpóźniej do dn. 20 maja r. b. złożyć w biurze Komisji Likwidacyjnej, Moniuszki 8, w Warszawie, swoje akcje lub poświadczenia instytucji kredytowych o zdeponowanych tamże akcjach.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Przemysłowo-Leśnego, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że — wobec niedojścia do skutku Walnego Zgromadzenia z dn. 25 kwietnia 1934 r. — zwołuje ponownie

WALNE ZGROMADZENIE

na dz. 24 maja 1934 r. o godz. 16 do lokalu Zarządu w Warszawie, przy ul. Królewskiej Nr. 35, z następującym porządkiem obrad:

1) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z działalności Towarzystwa za 1932/33; 2) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i bilansu za rok obrachunkowy 1932/33, oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi; 3) Plan działań na 1933/34 r.; 4) Ustalenie liczby i wybór członków Zarządu; 5) Ustalenie terminu urzędowania i wybór członków Komisji Rewizyjnej; 6) Wnioski, które — w myśl art. 54 prawa o sp. akc. — mogą być zgłoszone, a które stosownie do art. 57 będą podane w drugim ogłoszeniu.

Rada Banku Dyskontowego Warszawskiego, Spółka Akc.

zawiadamia, że zwołane na dz. 30 kwietnia 1934 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów nie odbędzie się z powodu niezgłoszenia w obowiązującym terminie statutowo przewidzianej ilości akcji.

Na podstawie § 55 Statutu Rada Banku zawiadamia niniejszem, że

ZGROMADZENIE

to odbędzie się w drugim terminie w sobotę dn. 26 maja 1934 r. o godz. 16 w sali posiedzeń Banku przy ul. Fredry Nr. 8 z tym samym, poprzednio ogłoszonym, porządkiem dziennym, a powzięte uchwały będą ważne bez względu na ilość akcji, na niem zastąpionych.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, zechcą złożyć akcje lub odnośne kwity depozytowe najpóźniej 19 maja 1934 r. do godz. 12 w południe: w Warszawie — w Kasie Głównej przy ul. Fredry Nr. 8, oraz w Oddziałach Banku w Drohobyczu, Krakowie, Lwowie i Łodzi.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Zakłady Mechaniczne „URSUS“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż w dn. 15 maja 1934 r. o godz. 19 (7 wieczorem) w siedzibie Spółki Akcyjnej „Ursus“ przy ul. Terespolskiej Nr. 34/36 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie; 2) Wybór Przewodniczącego i Prezydium; 3) Sprawozdanie za 1933 r.; 4) Przyjęcie bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r.; 5) Udzielenie absolutorium dla władz Spółki; 6) Zatwierdzenie budżetu i planu działalności na 1934 r.; 7) Wybory uzupełniające do Rady Nadzorczej; 8) Upoważnienie dla Zarządu do sprzedaży poszczególnych nieruchomości Spółki; 9) Wybór pisma dla ogłoszeń; 10) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć Zarządowi, ul. Terespolska 34/36, swoje akcje za pokwitowaniem (art. 59 prawa o spółkach akcyjnych).

PP. Akcjonariusze, reprezentujący $\frac{1}{10}$ część kapitału akcyjnego, mogą żądać na piśmie umieszczenia dodatkowych spraw na porządku dziennym i w tym celu winni zgłosić pisemne żądanie ze wskazaniem konkretnych wniosków, oraz udowodnić posiadanie wymaganych ilości akcji. Żądanie to winno być zgłoszone nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia (art. 54 prawa o spółkach akcyjnych).

Zarząd Spółki Akcyjnej
Zakłady Mechaniczne „Ursus“

II OGŁOSZENIE

Wobec tego, że zwołane na dz. 14 kwietnia r. b. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie nie doszło do skutku,

Zarząd Radomskiej Rolnej Spółki Akcyjnej

zawiadamia, że w dn. 12 maja r. b. o godz. 11 rano odbędzie się

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

w drugim terminie, w tym samym lokalu i z tym samym porządkiem dziennym. Zgromadzenie to będzie ważne bez względu na ilość reprezentowanych akcji.

Właściciele akcji imiennych korzystają z prawa głosu o ile najmniej na 2 miesiące przed terminem Walnego Zgromadzenia zostali zapisani w księgach Spółki.

Właściciele akcji okazicielskich korzystają z prawa głosu, o ile najmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą swe akcje Zarządowi.

Rada Zawiadowcza

Spółki Akcyjnej Elektrownia Bielsko-Biała

Spółka Akcyjna w Bielsku

zawiadamia niniejszem PP. Akcjonariuszów, że w dn. 8 maja 1934 r. o godz. 18 odbędzie się

IV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

w lokalu Spółki w Bielsku na Śląsku, ul. Batorego Nr. 13a, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie Rady Zawiadowczej oraz Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1933;
- 2) Zatwierdzenie bilansu na dz. 31 grudnia 1933 r. i rachunku strat i zysków za 1933 r., oraz udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 3) Wybory do Rady Zawiadowczej i Komisji Rewizyjnej;
- 4) Ustalenie wysokości wynagrodzenia dla członków Rady Zawiadowczej i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Uzgodnienie statutu Spółki z nowym prawem o spółkach akcyjnych.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone przynajmniej w ciągu 8 dni od daty ogłoszenia o Walnym Zgromadzeniu, t. j. najpóźniej w dn. 1 maja r. b. w biurze Spółki w Bielsku, ul. Batorego 13a. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucjach kredytowych.

Zaświadczenia winny wymieniać liczbę akcji oraz zawierać oświadczenie, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Stosownie do art. 39 statutu, Zgromadzenie powyższe będzie prawomocne, o ile przybędą na nie Akcjonariusze lub pełnomocnicy, reprezentujący co najmniej $\frac{1}{3}$ kapitału akcyjnego.

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy „Tartaki” Przedsiębiorstwo Drzewne, Spółka Akc. w Chodorowie

zawiadamia, że w dn. 12 maja 1934 r. o godz. 12 odbędzie się w biurze Spółki we Lwowie przy ul. Sykstuskiej 35

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 2) Powzięcie uchwały o pokryciu strat bilansowych;
- 3) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 4) Wybory do Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wnioski akcjonariuszów.

Po myśli art. 54 prawa o spółkach akcyjnych, mogą akcjonariusze żądać umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym, przyczem żądanie to winno być zgłoszone nie później jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Banku

Bank für Handel und Gewerbe Poznań Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu, Spółka Akcyjna W POZNANIU

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w piątek dn. 11 maja 1934 r. o godz. 12 w poł. odbędzie się w lokalu Banku w Poznaniu, ul. Maształarska 8a

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za 1933 r.;
- 2) Przedłożenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 3) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 4) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 5) Wnioski.

Prawo uczestniczenia w Walnym Zebraniu mają ci akcjonariusze, którzy złożą w banku: Bank für Handel und Gewerbe Poznań Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu Spółka Akcyjna w Poznaniu, najpóźniej 7-go dnia roboczego przed wyznaczonym Walnym Zebraniem do godz. 14 akcje tegoż Banku, przeznaczone do uczestniczenia wraz z spisem numerów tych akcji, a o ile tych akcji nie otrzymali — odpowiednie noty ugodowe, względnie kwity depozytowe powyżej wspomnianego Banku i nie odbiorą ich przed ukończeniem Walnego Zebrania.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza, albo w instytucji kredytowej krajowej. W zaświadczeniach winno być stwierdzone, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zebrania.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej $\frac{1}{10}$ kapitału akcyjnego, mają prawo żądać umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym Walnego Zebrania. Żądanie to powinno być zgłoszone nie później, niż 14 dni przed terminem Walnego Zebrania, przy złożeniu dowodu poświadczenia przepisanej ilości akcji.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

„Browar Gambrinus Spółka Akcyjna, dawniej D. Sercarz”

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 12 maja 1934 r. o godz. 17 w siedzibie Spółki w Będzinie przy ul. Czeladzkiej Nr. 14 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Reasumcja bilansów Spółki na dz. 30 września 1932 r. i 30 września 1933 r. w punkcie, dotyczącym otwarcia specjalnego rachunku przejściowego dla różnic kursowych w myśl Ustawy z dn. 18 marca 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 25/1932 r.) i Rozporządzenia Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dn. 2 lipca 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 64/1932 r.);
- 3) Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek z ewentualnym zabezpieczeniem ich na nieruchomości Spółki;
- 4) Upoważnienie Zarządu do sprzedaży nieruchomości Spółki.

II OGŁOSZENIE

Drukarnia Robotników Chrześcijańskich, Spółka Akcyjna w Poznaniu św. Marcina 37

podaje — w myśl art. 129 pr. o sp. akc. — do wiadomości, że otwarcie postanowionej na Walnym Zebraniu Akcjonariuszów w dn. 22 lutego 1934 r.

LIKWIDACJI SPÓŁKI

zostało zarejestrowane w Sądzie Grodzkim w Poznaniu, wobec czego likwidator wzywa wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w ciągu roku od daty mającego się ukazać ostatniego takiegoż jak niniejsze ogłoszenia pod skutkami art. 139 pr. o sp. akc.

Ks. Dr. Milik likwidator

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Zakładów Przędzalni Bawełny, Tkalni i Blecharni „ZAWIERCIE“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że
ZWYCZAJNE COROCZNE WALNE ZGROMADZENIE
za 1933 r.

odbędzie się w dn. 25 maja 1934 r. o godz. 16 w lokalu Biura Zarządu T-wa w Warszawie, przy ul. Nowy Świat 7, m. 36, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania Rady Nadzorczej i Zarządu oraz bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 3) Powzięcie uchwały o pokryciu strat;
- 4) Udzielenie pokwitowania Radzie Nadzorczej i Zarządowi z ich czynności w roku sprawozdawczym 1933;
- 5) Wybór jednego członka Zarządu;
- 6) Wolne wnioski.

Prawo uczestniczenia w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu służy Akcjonariuszom, którzy najpóźniej do dn. 17 maja 1934 r. włącznie do godz. 13 złożą w biurze Zarządu T-wa „Zawiercie“ w Warszawie swoje akcje, względnie zaświadczenia depozytowe lub zastawowe instytucji kredytowych krajowych lub Bankgeschaefit Gebrueder Ginsberg w Berlinie.

PP. Akcjonariusze, żądający umieszczenia w porządku dziennym wolnych wniosków, winni — stosownie do art. 54 i 57 „Prawa o Spółkach Akcyjnych“ — na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć wnioski te na piśmie w Biurze Zarządu T-wa „Zawiercie“, a to celem możności umieszczenia tychże w drugim ogłoszeniu.

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Browar Związkowy“, Spółka Akcyjna

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że — stosownie do §§ 9 i 19 Statutu — zwołuje się w Warszawie, w Kancelarii Notariusza Zygmunta Hübnera w Gmachu Hipoteki przy ul. Kapucyńskiej 6

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

na dz. 15 maja 1934 r. o godz. 12 w poł.

Porządek dzienny:

- 1) Wybór Prezydium;
- 2) Sprawozdanie Zarządu;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Zatwierdzenie bilansu i r-ku zysków i strat za 1933 r.;
- 5) Wybór władz Spółki;
- 6) Wolne wnioski.

W myśl § 59 Prawa o Sp. Akc., PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni conajmniej na 7 dni przed terminem tego Zgromadzenia złożyć w siedzibie Zarządu Spółki (Grzybowska 65) swe akcje.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Wyrobów Ceramicznych „Brytania“

SPÓŁKA AKCYJNA

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 15 maja 1934 r. o godz. 5 wieczorem odbędzie się w biurze Zarządu, przy ul. Jerozolimskiej 28 w Warszawie

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE AKCJONARJUSZÓW
z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r., zgodnie z wnioskiem Komisji Rewizyjnej;
- 4) Sprawa wydzierżawienia fabryki;
- 5) Powzięcie uchwały co do dalszego istnienia lub likwidacji Spółki;
- 6) Budżet wydatków na 1934 r.;
- 7) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej w miejsce ustępujących, względnie wybory likwidatorów i Komisji Rewizyjnej;
- 8) Wolne wnioski.

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE AKCJONARJUSZÓW
niżej podpisanej Spółki w Likwidacji odbędzie się w **środe** dn. 9 maja 1934 roku o godz. 11 przedpoł. w Warszawie przy ul. Krak. Przedm. 16/18 m. 6 z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie bilansu oraz rach. strat i zysków za 1933 r. i udzielenie pokwitowania członkom Zarządu;
- 3) Zatwierdzenie bilansu likwidacyjnego;
- 4) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w likwidatorów pod wyżej wymienionym adresem — w myśl § 59 Statutu — nie później jak na 7 dni przed terminem swoje akcje lub zaświadczenia instytucji kredytowych, działających na mocy statutów, przez Rząd zatwierdzonych, o złożeniu w nich akcyj i stwierdzające, iż akcje nie będą wydane właścicielowi przed terminem Walnego Zgromadzenia.

W razie niedojścia do skutku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów w powyższym terminie, takowe na zasadzie § 10 Statutu Spółki odbędzie się w tymże lokalu z tymże porządkiem dziennym w dn. 25 maja 1934 roku o godz. 19 w drugim terminie, przyczem Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów będzie prawomocne, a uchwały jego obowiązujące bez względu na wysokość reprezentowanego na niem kapitału akcyjnego.

Spółka Akcyjna Recenia Polska w likwidacji
Likwidatorowie

II OGŁOSZENIE

Zarząd Podlaskiej Wytwórni Samolotów, Spółka Akc.

zawiadamia, że w dn. 7 maja 1934 r. o godz. 17 w lokalu Państwowych Zakładów Lotniczych przy ul. Puławskiej 2-a odbędzie się

ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie protokołu z ostatniego Zgromadzenia;
- 3) Sprawozdanie Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 4) Zatwierdzenie bilansu i r-ku strat i zysków za 1933 r.;
- 5) Wybory członków Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Nowo-Wilejskiej Fabryki Masy Drzewnej i Papieru, Sp. Akc.

ogłasza, że w dn. 27 maja 1934 r. o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Wilnie przy ul. Wielka Pohulanka 15/15 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1933 r.;
- 4) Wybory Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wolne wnioski.

I OGŁOSZENIE

Jaworznickie Komunalne Kopalnie Węgla

SPÓŁKA AKCYJNA

zwołują

XX ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

w Krakowie w Prezydium Magistratu w dn. 30 maja 1934 r. (środa) godz. 13 z porządkiem dziennym:

- 1) Uzupełnienie składu Rady Nadzorczej;
- 2) Sprawozdanie, oraz bilans i rachunek strat i zysków za 1933 r. ze sprawozdaniem rewizorów i związane z tem uchwały.

Celem wzięcia udziału w Walnym Zgromadzeniu, należy złożyć akcje lub zaświadczenia depozytowe w Zarządzie Spółki w Krakowie, Krupnicza 5, najdalej do dn. 21 maja 1934.

Dodatkowe sprawy do porządku dziennego można zgłaszać najdalej do dn. 8 maja 1934 r.

I OGŁOSZENIE

Likwidatorowie firmy „Dolina” Przemysł Leśny, Sp. Akc. we Lwowie zwołują niniejszem

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

które odbędzie się w dn. 16 maja 1934 r. o godz. 11 w biurach Spółki we Lwowie, przy ul. Boczna Brajerowskiej 4, z następującym porządkiem dziennym:

Uchwała w przedmiocie zatwierdzenia rachunku zysków i strat oraz bilansu za czas od otwarcia likwidacji oraz powzięcie uchwały co do udzielenia likwidatorom i Radzie Nadzorczej absolutorjum oraz wybór jednego likwidatora.

I OGŁOSZENIE

Poządek dzienny na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Towarzystwa Handlowo-Ajenturowego, Spółka Akc. we Lwowie

w dn. 30 maja 1934 r. godz. 10 przed południem, które odbędzie się w lokalu przy pl. Smolki L. 5 we Lwowie:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1933 i udzielenie Zarządowi absolutorjum; 3) Wybór nowych członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 4) Obniżenie kapitału zakładowego do zł 250 000 i odpowiednia zmiana w statucie.

Lwów, dn. 20 kwietnia 1934 r.

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Polskiego Banku Komunalnego, Spółka Akcyjna

odbędzie się w sobotę dn. 5 maja 1934 roku o godz. 13 w lokalu Banku w Warszawie (plac Napoleona 7), z następującym porządkiem obrad:

- I) Zagajenie i wybór Prezydium;
- II) Sprawozdanie za 1933 r.:
 - a) sprawozdanie Zarządu, bilans, rachunek zysków i strat oraz podział zysków,
 - b) sprawozdanie i wnioski Komisji Rewizyjnej,
 - c) sprawozdanie i wnioski Rady Nadzorczej;
- III) Budżet na 1934 r.;
- IV) Wnioski, zgłoszone zgodnie z § 47 Statutu;
- V) Wybory:
 - a) 4 członków Rady Nadzorczej,
 - b) 5 członków Komisji Rewizyjnej.

Walne Zgromadzenie, zwołane na dz. 5 maja r. b., będzie ważne bez względu na ilość obecnych na Zebraniu delegatów Akcjonariuszów i ilość reprezentowanych przez nich akcji (§ 48 Statutu).

Każdy akcjonariusz, który jest zapisany do księgi akcyjnej przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia, może uczestniczyć na Walnym Zgromadzeniu w osobie upoważnionego do tego na piśmie delegata, wyznaczonego spośród członków swego organu wykonawczego (§ 51 Statutu).

Upoważnienie dla delegata, stwierdzające, że jest on członkiem organu wykonawczego i posiada prawo reprezentowania i głosowania w imieniu akcjonariusza, winno być zaopatrzone pieczęcią i podpisami, jak dla zobowiązań, oraz opłacone stemplem w kwocie nominalnej zł 5. Upoważnienie to uprasza się nadesłać do Banku do dn. 30 kwietnia r. b.

Wniosków o uzupełnienie — zgodnie z § 47 statutu — porządku obrad nie zgłoszono.

Z a r z ą d

Samolot skracia podróż!!!

Francuska Spółka Akcyjna

Towarzystwo Bezimienne Kopalń Węgla „Czeladź” Société Anonyme des Mines de Czeladź

Siedziba Towarzystwa: Paryż, ul. de la Victoire 76

PP. Akcjonariusze Towarzystwa Bezimiennego Kopalń Węgla „Czeladź” proszeni są o przybycie na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w środę, dn. 23 maja 1934 r. o godz. 11 w Sali Inżynierów Cywilnych w Paryżu, ul. Blanche L. 19.

Porządek obrad:

- 1) Sprawozdanie Rady Zarządzającej;
- 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 3) Zatwierdzenie rachunków za rok operacyjny 1933;
- 4) Ustalenie dywidendy;
- 5) Wyznaczenie członków Rady Zarządzającej;
- 6) Wyznaczenie dwóch członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Upoważnienie dla członków Rady Zarządzającej do rokowań z Towarzystwem;
- 8) Oznaczenie dzienników polskich, w których mają być zamieszczone ogłoszenia, przewidziane przez Statut.

W myśl art. 28 Statutu, mają prawo udziału w Walnym Zgromadzeniu jedynie Akcjonariusze, posiadający przynajmniej dwadzieścia akcji. Właściciele mniejszej ilości akcji, niż dwadzieścia, mogą łączyć się dla osiągnięcia tej liczby i powierzyć jednemu spośród siebie swe przedstawicielstwo.

Akcje na okaziciela winny być złożone co najmniej na pięć dni przed datą Walnego Zgromadzenia, t. j. najpóźniej w dn. 17 maja 1934 r., w Kasach Société Générale de Crédit Industriel et Commercial w Paryżu przy ul. de la Victoire L. 66 lub w Banku Handlowym w Warszawie.

Rada Zarządzająca

Z a r z ą d S p ó ł k i

Zakłady Wyrobów Metalowych Konrad, Jaroszkiewicz i S-ka

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia Akcjonariuszów, że

33 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 23 maja 1934 r. o godz. 18 min. 30 w lokalu teje Spółki w Warszawie przy ul. Grzybowskiej Nr. 25 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1933, powzięcie decyzji o rezultatach operacji Spółki za 1933 r., oraz pokwitowanie władz Spółki z działalności za okres sprawozdawczy;
- 3) Rozpoznanie budżetu wydatków i planu działania na 1934 r.;
- 4) Upoważnienie Zarządu do kupna i sprzedaży nieruchomości oraz zaciągania pożyczek hipotecznych bez ograniczeń i na warunkach według uznania Zarządu;
- 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Akcjonariusze, życzący sobie zgłosić dodatkowy wniosek do porządku dziennego, winni złożyć swój wniosek Zarządowi w konkretnej formie pisemnej przynajmniej na 14 dni przed terminem odbycia Zgromadzenia Walnego, składając zarazem dowód posiadania przynajmniej $\frac{1}{10}$ części emitowanych przez Spółkę akcji.

Akcjonariusze, życzący sobie uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Grzybowska Nr. 25 w godz. od 9 do 13 swoje akcje lub właściwe dowody depozytowe na posiadane akcje.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Unia“ Zjednoczone Fabryki Maszyn dawn. A. Ventzki i Peters w Grudziądzu

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE SPÓŁKI

odbędzie się w środę dn. 2 maja 1934 r. o godz. 10.30 w Grudziądzu, w lokalu Zarządu Spółki, z następującym porządkiem obrad:

1) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za rok obrachunkowy 1933;

2) Przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat za rok obrachunkowy 1933;

3) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej;

4) Uchwała nad pokryciem strat bilansowych;

5) Uchwała nad redukcją kapitału akcyjnego i zmiana dotychczasowego brzmienia § 4 statutu ust. 1 treści: „Kapitał zakładowy Spółki wynosi zł 2 750 000·00, słownie: dwa miliony siedemset pięćdziesiąt tysięcy złotych. Kapitał zakładowy dzieli się na 25 625 sztuk akcji, brzmiących na okaziciela i 1 875 akcji imiennych uprzywilejowanych po zł 100·00 każda” — na następującą treść: „Kapitał zakładowy Spółki wynosi zł 1 375 000·00, słownie: jeden milion trzysta siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych. Kapitał zakładowy dzieli się na 12 813 sztuk akcji, brzmiących na okaziciela, i 937 akcji imiennych uprzywilejowanych po zł 100·00 każda”;

6) Uchwała co do dalszej zmiany statutu odnośnie §§ 7, 15, 23, 24 i 28, a mianowicie:

§ 7 do punktu a) o treści dotychczasowej: „Do działania w imieniu Spółki uprawnieni są: a) dwóch członków Zarządu” — zmienia się na: „a) dwóch członków Zarządu względnie jeden członek samodzielnie”;

§ 15 o treści dotychczasowej: „Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują za swe czynności, prócz tantiemy, przewidzianej w § 23 statutu, stałe wynagrodzenie według kosztów handlowych rocznie ryczałtem zł 1 000·00, przewodniczący zł 2 000·00, zastępca przewodniczącego i sekretarz zł 1 500·00, a poszczególni członkowie Komisji, wybranej w myśl § 13, otrzymają powyższy ryczałt w podwójnej wysokości. Za udział w posiedzeniach członkowie Rady Nadzorczej otrzymują odszkodowanie w formie djet w wysokości, ustalonej corocznie przez Walne Zgromadzenie, oraz zwrot kosztów podróży i wydatków, związanych z posiedzeniami” — zmienia się na: „Spółka zobowiązana jest zwrócić członkom Rady Nadzorczej koszty podróży i wszelkie wydatki, związane z posiedzeniami, oraz wypłacić djety, ustalone przez Walne Zgromadzenie”;

§ 23 o treści dotychczasowej: „Czysty zysk, wykazany w rocznym zamknięciu rachunkowym, rozdziela się, jak następuje: a) 8% od czystego zysku rocznie, oblicza się kapitał zapasowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie przynajmniej jednej trzeciej części kapitału akcyjnego, b) dywidenda od kapitału akcyjnego dla akcjonariuszów Spółki, której wysokość ustala każdorazowo Walne Zgromadzenie, c) z pozostałej kwoty wydziela się 15% jako tantiemę dla Zarządu, d) z pozostałości wydziela się 10% jako tantiemę dla Rady Nadzorczej. Pozostająca jeszcze kwota może być użyta na zasadzie uchwały Walnego Zgromadzenia do ufundowania specjalnych rezerw i funduszy, do wypłacenia akcjonariuszom superdywidendy, do dodatkowych odpisów oraz przeniesienia na nowy rachunek” — zmienia się na: „Do czasu pokrycia zobowiązań Spółki według stanu z dn. 30 czerwca 1933 r. czysty zysk przeznaczają się na procentową regulację tych zobowiązań”;

§ 24 o treści dotychczasowej: „Do kapitału zapasowego zapisuje się oprócz części zysków, o których mowa w § poprzednim: 1) Wszelkie niepodjęte dywidendy od akcji Spółki, co do których powództwo się przedawniło; 2) Zyski, powstałe przy podwyższeniu kapitału zakładowego przez wydawanie akcji po cenie, przekraczającej wartość nominalną” — zmienia się na: „Do kapitału zapasowego dopisuje się: a) Wszelkie niepodjęte dywidendy od akcji Spółki, co do których powództwo się przedawniło, b) Zyski, powstałe przy podwyższeniu kapitału zakładowego przez wydawanie akcji po cenie, przekraczającej wartość nominalną”;

§ 28 o treści dotychczasowej: „Ze względu na zmianę roku obrachunkowego w niniejszym statucie, następny rok obrachunkowy obejmując czasokres od 1 lipca 1930 r. do 31 grudnia 1930 r.” skreśla się;

7) Uchwała co do wypłaty dywidendy za 1929/30 r.;

8) Rejestracja Oddziału Fabrycznego w Brodnicy;

9) Uchwała co do wydzierżawiania oraz zbywania nieruchomości Spółki;

10) Wybory do Rady Nadzorczej;

11) Ustalenie djet Rady Nadzorczej według § 15 statutu.

Uprawnienie do głosowania na Walnym Zgromadzeniu mają tylko ci PP. Akcjonariusze, którzy najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą w godzinach urzędowych w Zarządzie Spółki: a) oryginalne akcje z wykazem numerów, mające brać udział w Walnym Zgromadzeniu, b) wzmian akcyj — poświadczenie, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo krajowej instytucji kredytowej (bankowej). W zaświadczeniu należy wymienić numery i rodzaj akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Osobom, uprawnionym na mocy powyższych przepisów do głosowania na Walnym Zgromadzeniu, wydaje się karty wstępu z podaniem ilości głosów.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

„Łódzka Fabryka Kapeluszy dawniej Herman Schlee“, Sp. Akc. w Łodzi niniejszym zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 12 maja 1934 r. o godz. 4 po poł., odbędzie się w siedzibie Spółki w Łodzi przy ul. Targowej Nr. 2

38 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r.; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i udzielenie absolutorium Zarządowi; 4) Podział zysków za 1933 r.; 5) Budżet na 1934 r.; 6) Zlikwidowanie rachunku funduszu rezerwy specjalnej przez przeniesienie do kapitału zapasowego; 7) Wybory jednego członka Zarządu oraz 5 członków Komisji Rewizyjnej; 8) Wnioski Akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć Zarządowi Spółki swe akcje lub kwity depozytowe najpóźniej do dn. 5 maja 1934 r.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

Towarzystwo Przędzalni Czesankowych, Spółka Akc.

niniejszym podaje do wiadomości wierzycieli powyższej Spółki Akcyjnej, że Walne Zgromadzenie akcjonariuszów z dn. 28 marca 1934 r. uchwaliło

ZMNIEJSZENIE KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO SPÓŁKI wynoszącego zł 1 000 000 o zł 550 000, to jest do wysokości zł 450 000.

W myśl art. 1 punkt 6 Rozporządzenia P. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 3 grudnia 1930 r. („Dz. Ust. R. P.” 86, poz. 664) Zarząd zawiadamia o powyższym wierzycieli Towarzystwa Przędzalni Czesankowych Spółki Akcyjnej w celu ewentualnego zgłoszenia sprzeciwu najdalej do dn. 1 września 1934 r.

III OGŁOSZENIE

Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dn. 22 czerwca 1933 r. została

postanowiona likwidacja Akcyjnej Spółki

pod firmą

**Spółka Akcyjna Bandlu Towarami Włóknistymi „Tkanina“
w Warszawie**

Wpis o otwarciu likwidacji w rejestrze handlowym Sądu Okręgowego w Warszawie Działu B Nr. IV 448 nastąpił w dn. 26 lipca 1933 r. pod Nr. 9. Siedziba Komisji Likwidacyjnej znajduje się w Warszawie, Marszałkowska 119. Likwidatorzy wzywają wierzycieli likwidującej się Spółki Akcyjnej o zgłoszenie swych roszczeń.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Olkusz” Fabryka Naczyń Emaljowanych, Sp. Akc. w Olkuszu

podaje niniejszym do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 maja 1934 r. o godz. 16 odbędzie się w Olkuszu w lokalu Sp. Akc. „Olkusz”

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Spółki Akcyjnej „Olkusz” Fabryka Naczyń Emaljowanych w Olkuszu z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1933;
- 3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków wzgl. pokryciu strat;
- 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Wybór wzgl. odwołanie władz Spółki;
- 6) Wyznaczenie wysokości odszkodowania członków Komisji Rewizyjnej oraz pensyj Zarządu;
- 7) Wolne wnioski Zarządu oraz akcjonariuszów.

Akcjonariusze, życzący sobie brać udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje przynajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem w Spółce i nie odebrać takowych przed ukończeniem Zgromadzenia. Zamiast akcji oryginalnych mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji bądź u notariusza, bądź w instytucji kredytowej krajowej lub po uprzednim uzyskaniu zezwolenia — w myśl art. 59 Prawa akcyjnego — w jednej z następujących instytucji kredytowych zagranicznych: 1) Anglo-Tschecho-Slowakische Bank, Prag, 2) Deutsche Bank und Diskonto Gesellschaft, Berlin, 3) Darmstädter und Nationalbank Kommandit Gesellschaft, Berlin, 4) Anglo-International Bank Ltd. London EC 3, 5) Credito Italiano, Triest, 6) Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe, Wien, 7) Schöller & Co. Bankhaus Wien, 8) Schweizerischer Bank-Verein, Zürich, 9) Ungarische Allgemeine Kreditbank, Budapest V i 10) Bank von Liechtenstein, Vaduz.

Wnioski Akcjonariuszów przedstawione być mogą Walnemu Zgromadzeniu przez Zarząd, drogą poleconych pism, najpóźniej w ciągu 23 dni, poprzedzających Walne Zgromadzenie, nie wliczając daty nadania.

II OGŁOSZENIE

W dn. 28 lutego 1934 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

Warszawskiej Spółki Akcyjnej Budowy Parowozów

uchwaliło

ZLIKwidOWAĆ SPÓŁKĘ

i termin otwarcia likwidacji ustaliło na dz. 1 kwietnia 1934 r. Przeprowadzenie likwidacji zostało powierzone dotychczasowemu Zarządowi Spółki.

W związku z powyższym, likwidatorowie Spółki zawiadamiają, że otwarcie likwidacji zostało wpisane do rejestru handlowego i wzywają wierzycieli Spółki do zgłoszenia swych roszczeń likwidatorom Spółki, w jej siedzibie w Warszawie przy ulicy Kolejowej Nr. 57 w ciągu roku od daty trzeciego ogłoszenia.

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI AKCYJNEJ

Kapiele na Wielkim Morzu Jastrzębie Góry „Jastgór”

odbędzie się w dn. 6 maja r. b. w niedzielę o godz. 11 rano w Warszawie, ul. Kolejowa Nr. 57, lokal „Parowozów” z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie, wybór przewodniczącego i sekretarza;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1933 r. i udzielenie Zarządowi pokwitowania;
- 4) Wolne wnioski;
- 5) Wybór członków Rady Nadzorczej.

W Zgromadzeniu mają prawo wziąć udział Akcjonariusze, którzy swoje akcje lub kwity bankowe złożą na 7 dni przed Zgromadzeniem w biurze Spółki, Kolejowa Nr. 57.

Zarząd Zakładów Przemysłowych H. B. Raabe, Spółka Akcyjna

podaje do wiadomości, że w dn. 24 maja r. b. o godz. 12 odbędzie się w siedzibie Zarządu Spółki, w Warszawie, przy ul. Zamenhofs 5

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu oraz rozpatrzenie rachunku strat i zysków za 1933 r. i bilansu zamknięcia z dn. 31 grudnia 1933 r.; 3) Wybór władz Spółki; 4) Wolne wnioski.

II OGŁOSZENIE

Rada Nadzorcza

Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń „Snop”

w Warszawie

zawiadamia PP. Przedstawicieli członków Towarzystwa, że w dn. 8 maja 1934 r. o godz. 5 po poł., w lokalu T-wa w Warszawie, ul. Traugutta 3, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE PRZEDSTAWICIELI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie rachunkowe, bilanse za 1932 r. wraz z rachunkiem zysków i strat za tenże rok i sposób pokrycia strat — przerobione na skutek zarządzenia Ministerstwa Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń);
- 3) Sprawozdanie z działalności Towarzystwa oraz bilanse za 1933 r. wraz z rachunkiem zysków i strat;
- 4) Zatwierdzenie budżetu wydatków na 1934 r.;
- 5) Zmniejszenie ilości członków Rady do dwunastu (§ 20 statutu) lub ewentualne wybory na miejsce wychodzących;
- 6) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Podanie byłego Dyrektora Towarzystwa p. Tomorowicza.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Wolbrom” Fabryka Wyrobów Gumowych, Sp. Akc. w Wolbromiu

podaje niniejszym do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 maja 1934 r. o godz. 16 min. 30, odbędzie się w Olkuszu w lokalu Sp. Akc. „Olkusz”

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Spółki Akcyjnej „Wolbrom” Fabryka Wyrobów Gumowych, S. A. w Wolbromiu z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1933;
- 3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków wzgl. pokryciu strat;
- 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Wybór wzgl. odwołanie władz Spółki;
- 6) Wyznaczenie wysokości odszkodowania członków Komisji Rewizyjnej oraz pensji Zarządu;
- 7) Wolne wnioski Zarządu oraz akcjonariuszów.

Akcjonariusze, życzący sobie brać udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje przynajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem w Spółce i nie odebrać takowych przed ukończeniem Zgromadzenia. Zamiast akcji oryginalnych mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji bądź u notariusza, bądź w instytucji kredytowej krajowej lub po uprzednim uzyskaniu zezwolenia — w myśl art. 59 Prawa akcyjnego — w jednej z następujących instytucji kredytowych zagranicznych: 1) Anglo-Tschecho-Slovakische Bank, Prag, 2) Deutsche Bank und Diskonto Gesellschaft, Berlin, 3) Darmstädter und Nationalbank Kommandit Gesellschaft a Aktien, Berlin, 4) Anglo International Bank Ltd. London EC 3, 5) Credito Italiano, Trieste, 6) Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe, Wien, 7) Schoeller & Co. Bankhaus, Wien, 8) Schweizerischer Bank-Verein, Zürich, 9) Ungarische Allgemeine Kreditbank, Budapest V i 10) Bank von Liechtenstein, Vaduz.

Wnioski akcjonariuszów przedstawione być mogą Walnemu Zgromadzeniu przez Zarząd drogą poleconych pism, najpóźniej w ciągu 23 dni, poprzedzających Walne Zgromadzenie, nie wliczając daty nadania.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Manufaktury Bawełnianej Gampe i Albrecht, Spółka Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 15 maja 1934 r. o godz. 5 popoł. odbędzie się w lokalu Zarządu w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 210

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie Zarządu; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu na 1933 r., rachunku zysków i strat i udzielenie Zarządowi pokwitowania; 3) Wybory; 4) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zebraniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki na 7 dni przed Zgromadzeniem swoje akcje.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

H. Cegielski w Poznaniu

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w dn. 26 maja 1934 r. o godz. 12 w poł. w sali posiedzeń Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, pl. Wolności 15, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu z przebiegu interesów za 1933 r.;
- 2) Przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 4) Przyjęcie bilansu oraz rachunku zysków i strat i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 5) Uchwała, dotycząca wyrównania salda rachunku zysków i strat przez odpis z funduszu rezerwy specjalnej;
- 6) Wybory do Rady Nadzorczej;
- 7) Wolne wnioski PP. Akcjonariuszów, o ile będą zgłoszone na piśmie Zarządowi Spółki nie później, niż na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia z zachowaniem przepisów art. 54 prawa o spółkach akcyjnych.

Do udziału w Walnym Zgromadzeniu uprawnieni są: a) właściciele akcji imiennych, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej na siedem dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia, b) właściciele akcji na okaziciela, jeżeli najpóźniej na 7 dni przed datą Walnego Zgromadzenia złożą swoje akcje w Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu lub w Spółce, i nie odbiorą ich przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być także złożone zaświadczenia (kwity depozytowe), wystawione przez Bank Związku Spółek Zarobkowych i jego oddziały lub przez notariusza polskiego, albo też przez Banque de Paris et des Pays-Bas w Brukseli na dowód, że akcje zostały w wyżej wymienionych instytucjach złożone.

Zaświadczenia depozytowe muszą być oddane w Centrali Banku Związku Spółek Zarobkowych przynajmniej na siedem dni przed Walnym Zgromadzeniem; na mocy tych zaświadczeń (kwitów depozytowych) wystawia Bank Związku Spółek Zarobkowych uprawnionym karty wstępu, na których podana będzie wysokość kapitału akcyjnego, przez deponenta reprezentowanego, oraz ilość głosów.

Poznań, dn. 20 kwietnia 1934 r.

Z a r z ą d :

W. Fachinetti, Dr. A. Kręglewski, H. Suchawiak

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki „Przemysł Włókienniczy Sukces. Zygmunta Jarocińskiego” Spółka Akcyjna w Łodzi

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 19 maja 1934 r. o godz. 17 odbędzie się w lokalu Spółki w Łodzi przy ul. Targowej Nr. 28/30

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Ustalenie liczby i wybór członków Zarządu;
- 4) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 5) Określenie wynagrodzenia członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Sprawa dalszego prowadzenia fabryki.

I OGŁOSZENIE

Likwidatorowie Karpackiego Towarzystwa Łaśnego, Sp. Akc. we Lwowie

zwołują niniejszem

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

które odbędzie się w dn. 16 maja 1934 r. o godz. 11 w biurach Spółki we Lwowie, przy ul. Boczna Brajerowskiej 4, z następującym porządkiem dziennym:

Uchwała w przedmiocie zatwierdzenia rachunku zysków i strat oraz bilansu za czas od otwarcia likwidacji oraz powzięcie uchwały co do udzielenia likwidatorom i Radzie Nadzorczej absolutorjum oraz wybór jednego likwidatora.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „Grand Hotel” w Łodzi

zawiadamia PP. Akcjonariuszów Spółki, iż w dn. 25 maja 1934 r. o godz. 17 w siedzibie Zarządu Spółki przy ul. Piotrkowskiej Nr. 72 w Łodzi, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 2) Zatwierdzenie preliminarza budżetowego na 1934 r.;
- 3) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 4) Wnioski akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, w oznaczonym terminie, zechcą — stosownie do art. 59 prawa o Spółkach Akcyjnych — złożyć na 7 dni przed powyższym terminem Walnego Zgromadzenia swoje akcje, względnie świadectwa depozytowe.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Wyrobów Bawełnianych I. K. Poznańskiego w Łodzi

podaje do wiadomości, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 25 maja 1934 r. o godz. 16 w lokalu Spółki w Łodzi, przy ul. Ogrodowej 17, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, rozpatrzenie i zatwierdzenie tych sprawozdań, bilansu i rachunku strat i zysków za rok 1933;
- 3) Powzięcie uchwały o pokryciu strat;
- 4) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki;
- 5) Ustalenie preliminarza na 1934 r.;
- 6) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej;
- 8) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego, mają prawo — zgodnie z art. 54 i 57 prawa o spółkach akcyjnych — zgłosić Zarządowi dodatkowe sprawy na porządek dzienny, nie później, jak na czternaście dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Właściciele akcji imiennych, względnie świadectw tymczasowych, mają prawo uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na siedem dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

Posiadacze akcji na okaziciela, którzy pragną wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni przynajmniej na siedem dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć w siedzibie Zarządu w Łodzi przy ul. Ogrodowej 17, akcje swe w oryginale lub zaświadczenia na dowód złożenia akcji u notariusza lub w krajowej instytucji kredytowej. W zaświadczeniu należy wymienić liczbę akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„HERBEWO“ Herliczka, Beldowski, Wołoszyński, Zjednoczone Fabryki
Tutek i Bibutek, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w Krakowie w biurze Spółki przy Al. Słowackiego L. 64 w dn. 19 maja 1934 r. o godz. 17 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Przyjęcie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Przedłożenie zamknięć rachunkowych za 1933 r.;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej oraz powzięcie uchwały w sprawie udzielenia absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 4) Uchwała w sprawie rozdziału czystego zysku;
- 5) Oznaczenie wysokości wynagrodzenia Rady Nadzorczej;
- 6) Wybór Zarządu stosownie do przepisów § 20 statutu;
- 7) Wnioski i interpelacje.

Uwagi: a) Akcjonariusze mogą zgłosić do Zarządu dodatkowe sprawy na porządek dzienny, które zamieszczone będą w drugim ogłoszeniu; b) Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć akcje przynajmniej 7 dni przed Zgromadzeniem w biurach Spółki w Krakowie, Al. Słowackiego L. 64.

I OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Drukarni Dziennika Poznańskiego, Spółka Akcyjna w Poznaniu

odbędzie się w poniedziałek w dn. 11 czerwca 1934 r. o godz. 4 popoł. w sali redakcji „Dziennika Poznańskiego“ w Poznaniu, ul. Pocztowa 9.

Porządek obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Przedłożenie i rozpatrzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r.; 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej o sprawdzeniu rachunków rocznych; 4) Powzięcie uchwał co do zatwierdzenia sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r.; 5) Udzielenie pokwitowania Radzie Nadzorczej i Zarządowi za wykonane przez nich obowiązki; 6) Wybór członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących PP. Jerzego Turno i Jana Morawskiego; 7) Wolne wnioski.

Wnioski do Walnego Zebrania PP. Akcjonariuszy prosimy nadsyłać pod adresem Zarządu najpóźniej do dn. 20 maja r. b.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zebraniu, winni złożyć akcje w naszej Spółce najpóźniej 7 dni przed terminem Zebrania.

Zarząd D ukarał Dziennika Poznańskiego, Sp. Akc. w Poznaniu
(—) Hilary Gottowt

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

„Kolej Herby - Kielce“, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 24 maja 1934 r. o godz. 6 wiecz. odbędzie się w biurze Zarządu Spółki (Warszawa, ul. Żórawia 22 m. 19)

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansów za okres od 1/VII 1928 r. do 31/III 1934 r., rachunek strat i zysków;
- 3) Powzięcie uchwały o pokryciu strat;
- 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Wynagrodzenie ustępującej Rady Nadzorczej;
- 6) Wybór Rady Nadzorczej;
- 7) Uchwalenie budżetu na 1934/1935 r.;
- 8) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje w biurze Zarządu Spółki (Warszawa, ul. Żórawia 22 m. 19) przynajmniej na siedem dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Dodatkowe sprawy na porządek dzienny mogą być zgłaszane — stosownie do par. 17 Statutu — nie później niż czternaście dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Zarząd Spółki Akcyjnej

pod nazwą Polska Fabryka Siatki Jednolitej St. Hr. Ledóchowski, Sp. Akc.
w Warszawie

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

XIII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w dn. 18 maja 1934 r. o godz. 17 w siedzibie Spółki przy ul. Przemysłowej Nr. 24 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia, wybór Przewodniczącego i Sekretarza; 2) Sprawozdanie Zarządu i projekt działalności na rok bieżący; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, oraz rachunku strat i zysków za 1933 r.; 4) Udzielenie absolutorjum dla władz Spółki; 5) Wybór Zarządu oraz członków Komisji Rewizyjnej i ustalenie wynagrodzenia dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć w Spółce swe akcje, względnie świadectwa depozytowe przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, z zachowaniem przepisów art. 59 prawa o Spółkach Akcyjnych.

I OGŁOSZENIE

Zarząd „Polskiej Foresty“, Spółka Akcyjna

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów tej Spółki, że w środę dn. 30 maja 1934 r. o godz. 4 po poł. w sali posiedzeń Powszechnego Banku Kredytowego we Lwowie, ul. Jagiellońska 7, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu, oraz rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 2) Udzielenie Dyrekcji i Radzie Nadzorczej absolutorjum;
- 3) Wybór nowej Rady Nadzorczej;
- 4) Wolne wnioski.

Akcjonariusze mogą zgłaszać dodatkowe sprawy na porządek dzienny nie później, jak na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć w Kasie Spółki w Nadwórnej przynajmniej na siedem dni przed terminem Zgromadzenia swoje akcje lub zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub też w instytucji kredytowej krajowej.

Zakłady Przemysłowe Emil Elsert i Bracia Schwelkert

Spółka Akcyjna w Łodzi

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA. — Place zł 866 513·63; Budynki zł 1 432 716·16; Maszyny i urządzenia zł 3 598 519·65; 6%owa Pożyczka Narodowa zł 11 200·00; Gotowizna w kasie zł 1 157·88; Weksle zł 26 983·61; Papiery wartościowe (listy zastawne funt.) zł 124 696·78; Dłużnicy zł 327 691·34; Towary zł 816 921·99; Przędza zł 371 246·20; Barwniki i materiały chemiczne zł 12 195·80; Sumy przechodnie zł 19 409·67; Strata za 1933 r. zł 41 524·59; Razem zł 7 650 777·30.

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 3 200 000·00; Kapitał zapasowy zł 187 382·54; Kapitał amortyzacyjny zł 2 771 247·75; Akcepty: a) krótkoterminowe zł 35 471·41, b) długoterminowe zł 134 636·06; Razem zł 170 107·47; Hipoteka u Tow. Kredyt. Przem. Polsk. zł 603 589·81; Wierzyciele: a) zobowiązania krótkoterminowe zł 480 341·78, b) zobowiązania długoterminowe zł 227 010·73; Razem zł 707 352·51; Sumy przechodnie zł 11 097·22; Razem zł 7 650 777·30.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Podatki państwowe, komunalne i opłaty skarbowe zł 100 192·44; Świadczenia socjalne zł 66 549·84; Amortyzacja budynków i maszyn zł 408 863·99; Strata na dłużnikach zł 48 458·79; Razem zł 624 065·06.

MA. — Zysk brutto na fabrykacji zł 582 540·47; Strata za 1933 r. zł 41 524·59; Razem zł 624 065·06.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Przemysłowego Zakładów Mechanicznych „Lilpop, Rau i Loewenstein”, Spółka Akcyjna w Warszawie

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że — stosownie do par. 31, 32 i 33 Statutu Spółki — zwołuje na dz. 23 maja 1934 r. na godz. 5 po poł.

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW które odbędzie się w gmachu Stowarzyszenia Techników w Warszawie przy ul. Czackiego Nr. 3

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie obrad i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok ubiegły oraz wniosków Komisji Rewizyjnej;
- 3) Powzięcie uchwały co do zysków i strat;
- 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania;
- 5) Sprawa budżetu i planu działania na 1934 r.;
- 6) Wybór 3 członków Rady Nadzorczej;
- 7) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 8) Określenie wynagrodzenia Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w tem Walnym Zgromadzeniu, obowiązani są — w myśl § 38 Statutu Spółki i art. 59 prawa o spółkach akcyjnych — złożyć Zarządowi najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia swoje akcje lub zaświadczenia na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej, z wymienieniem w zaświadczeniu liczby akcji i stwierdzeniem, że nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, reprezentujący niemniej, niż jedną dwudziestą część kapitału zakładowego, życzący sobie umieszczenia dodatkowych spraw w porządku obrad, winni zgłosić Zarządowi Spółki swoje wnioski na piśmie nie później, niż na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

Stosownie do § 39 Statutu Spółki, Walne Zgromadzenie dojdzie do skutku we wskazanym wyżej terminie, o ile wezmą w niem udział, osobiście lub przez pełnomocników, akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej $\frac{1}{10}$ część kapitału zakładowego.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Galicyska Fabryka Papieru, Spółka Akc., przedtem Bracia Fiałkowscy

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 4 maja 1934 r. o godz. 9 rano w lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 68, odbędzie się

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór Przewodniczącego; 2) Reasumcja uchwał Walnego Zgromadzenia, odbytego w dn. 4 lipca 1933 r.; 3) Zbadanie czynności Zarządu i działalności Spółki za czas od 1 stycznia 1932 r.; 4) Zbadanie działalności Komisji Rewizyjnej; 5) Odwołanie obecnych władz Spółki i wybór innych władz.

Celem korzystania z prawa głosu winni akcjonariusze dopełnić formalności — zgodnie z § 21 Statutu i Art. 59 Prawa Akcyjnego.

Warszawa, dn. 23 kwietnia 1934 r.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa

Wyrobow Działnych i Tkanych „R. Lipszyc”

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż w czwartek dn. 17 maja 1934 r. o godz. 4 po poł. odbędzie się w lokalu Spółki w Łodzi, przy ul. Piramowicza 11/13

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZY z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu wraz z opinią Komisji Rewizyjnej, rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r., tudzież powzięcie uchwały o podziale zysków; 2) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki; 3) Wybór członków Zarządu, zastępców i Komisji Rewizyjnej oraz określenie ich wynagrodzenia

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje przynajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem.

Drukarnia Polska, Spółka Akcyjna

zwołuje Akcjonariuszów na

WALNE ZGROMADZENIE

na dz. 24 maja 1934 r. godz. 12 w lokalu Spółki w Poznaniu przy św. Marcynie 70.

Porządek obrad:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu za czas od 1/VII do 31/XII 1933 r.; 3) Przedłożenie bilansu per 31/XII 1933 r. oraz rachunku zysków i strat za czas od 1/VII do 31/XII 1933 r.; 4) Sprawozdanie Rady Nadzorczej; 5) Przyjęcie bilansu oraz rachunku zysków i strat; 6) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 7) Uchwała o rozdziale zysków; 8) Wybór dwóch członków Rady Nadzorczej i sprawa organizacji Rady Nadzorczej; 9) Wolne głosy.

Zwraca się uwagę akcjonariuszom na art. 54 ustęp 3 Polskiego Prawa o Spółkach Akcyjnych o możliwości zgłaszania dodatkowych spraw na porządek obrad.

Poznań, dn. 21 kwietnia 1934.

Zarząd: *Roman Leitgeber, Dr. Marjan Seyda*

I OGŁOSZENIE

Zarząd Częstochowskiej Fabryki Igiel i Wyrobów Metalowych, Sp. Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 24 maja 1934 r. o godz. 18 odbędzie się w siedzibie Zarządu w Warszawie przy ul. Daniłowiczowskiej 2

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Powiększenie kapitału akcyjnego Spółki o zł 200 000
- 2) Powiększenie kapitału akcyjnego Spółki w późniejszym terminie o dalsze zł 100 000,00; 3) Zmiany statutu w związku z powyższymi dwoma punktami, a mianowicie § 7 Statutu „Kapitał zakładowy Spółki wynosi zł 300 000, podzielonych na 3000 akcji na okaziciela, opiewających po zł 100 nominalnej wartości każda” po przeprowadzeniu uchwały pod punktem „1)” otrzyma brzmienie: „Kapitał zakładowy Spółki wynosi zł 500 000, podzielonych na 5000 akcji na okaziciela, opiewających po zł 100 nominalnej wartości każda”, a po przeprowadzeniu uchwały pod punktem „2)” otrzyma brzmienie: „Kapitał zakładowy Spółki wynosi zł 600 000, podzielonych na 6000 akcji na okaziciela, opiewających po zł 100 nominalnej wartości każda”; 4) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, reprezentujący conajmniej $\frac{1}{10}$ część kapitału zakładowego, mogą najpóźniej do dn. 9 maja r. b. zgłosić do powyższego porządku dziennego dodatkowe sprawy, które będą podane do wiadomości w drugim ogłoszeniu o Walnym Zgromadzeniu.

Ziemski Bank Hipoteczny, Spółka Akc. we Lwowie

Bilans surowy na dz. 31 marca 1934 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim i P. K. O. zł 103 671,45; Waluty zagraniczne zł 65 207,05; Papiery wartość. własne: a) pożyczki państwowe zł 51 599,90, b) papiery hipoteczne zł 70 719,57, c) akcje zł 17 383,60; Udziały i akcje w przeds. konsorc. zł 32 589,50; Banki krajowe zł 13 502,51; Banki zagraniczne zł 56 202,84; Weksle zdyskontowane zł 5 151 789,09; Rachunki bieżące (saldo debetowe): a) zabezpieczone zł 816 401,88, b) niezabezpieczone zł 80 533,05; Pożyczki terminowe zł 412 739,02; Nieuchomość zł 474 469,31; Różne rachunki zł 1 840 708,69; Koszty i t. p. zł 67 938,25; Oddziały zł 171 610,14; Długoterminowe pożycz. hip. zł 223 754,08; Różne działy długoterminowe zł 27 720,41; Razem zł 9 678 540,34.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: a) zakładowy zł 5 000 000,00, b) zapasowy zł 232 309,65, c) inne rezerwy zł 25 047,19, d) amortyzacyjny zł 160 950,00; Wkłady: a) terminowe zł 1 169 533,94; b) à vista zł 994 191,18; Rachunki bieżące (saldo kred.) zł 386 669,05; Zobowiązania inkasowe zł 2 176,42; Redyskonto weksli zł 823 778,95; Banki krajowe zł 500,00; Banki zagraniczne zł 1 206,81; Różne rachunki zł 318 656,21; Procenty, prowizje i różne zyski zł 143 061,41; Oddziały zł 171 476,36; Listy zastawne zł 223 754,08; Fundusz umorzenia list. zast. zł 3 464,31; Różne działy długotermin. zł 21 764,78; Razem zł 9 678 540,34.

Gwarancje zł 3 841,80. Inkaso zł 20 019,70.

Zarząd Sp. Akc. Dom Handlowy I. Cwejko, Spółka Akcyjna w Warszawie

zawiadamia, że

**DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

odbędzie się w siedzibie Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Bieleńska 23 w dn. 11 maja 1934 r. o godz. 19 z następującym porządkiem dziennym:

1) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków oraz sprawozdania za 1933 r.; 2) Wybór jednego członka Komisji Rewizyjnej; 3) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje w biurze Zarządu Spółki lub w odpowiedniej instytucji bankowej co najmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Warszawa, dn. 28 kwietnia 1934 r.

Komisja Likwidacyjna Spółki**„Energja Elektryczna“, Spółka Akc.**

podaje do wiadomości, że Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszów w dn. 17 kwietnia r. b. zostało przedstawione

SPRAWOZDANIE KOMISJI LIKWIDACYJNEJ

następującej treści:

„Uchwalona przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów z dn. 17 września 1932 r. likwidacja Spółki została zarejestrowana w Wydziale Rejestru Handlowego przy Sądzie Okręgowym w Warszawie w dziale B Nr. 5684 dn. 29 września tegoż 1932 r.

Wybrana na temże Walnym Zgromadzeniu Komisja Likwidacyjna zebrała się w dn. 1 października 1932 r. i w tajnym głosowaniu powołała na przewodniczącego Inż. L. Tołłoczkę, a na jego zastępcę W. Küchelbeckera, a następnie, jako bilans otwarcia likwidacji przyjęła łącznie z b. Zarządem Spółki po stronie aktywów rachunek Kasy w kwocie zł 121 100 i po stronie pasywów — rachunek kapitału zakładowego w kwocie zł 121 100. Bilans ten został ogłoszony w Nr. 232 „Monitora Polskiego“ z dn. 8 października 1932 r.

Wymagane przez ustawę trzykrotnie ogłoszenie o likwidacji Spółki z wezwaniem wierzycieli zostało zamieszczone w Nr Nr 232, 244 i 255 „Monitora Polskiego“ z dn. 8 i 22 października i 5 listopada 1932 r. oraz w Nr Nr 41, 43 i 45 tyg. „Polska Gospodarcza“ z dn. 8 i 22 października i 5 listopada 1932 r.

Od terminu trzeciego ogłoszenia w dn. 5 listopada 1932 r. do dnia dzisiejszego nie zgłoszono żadnych wierzytelności i Spółka nie ma żadnych zobowiązań finansowych lub pieniężnych.

Z przejętej pozostałości kapitału zakładowego Spółki w kwocie zł 121 100 — Komisja Likwidacyjna wydatkowała zł 841·25 na koszty notarialne i rejestracyjne, ogłoszenia, znaczki stemplowe i sporządzenia aktów i korespondencji, oraz wypłaciła akcjonariuszom zł 120 000, t. j. po zł 40 na każdą z 3 000 sztuk akcji, ogółem wydatkowała zł 120 841·25. Pozostałość w kwocie zł 258·75 należy użyć na opłatę aktu notarialnego niniejszego Walnego Zgromadzenia, rejestrację oraz wymagane ogłoszenia. Wobec zakończenia likwidacji Spółka może być rozwiązana“.

Po wysłuchaniu sprawozdania i po sprawdzeniu ostatecznych rachunków, Walne Zgromadzenie jednogłośnie uchwaliło:

zatwierdzić rachunki i sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej oraz udzielić jej absolutorjum za działalność w ciągu całego ubiegłego okresu, a pozostałość w kwocie zł 258·75 przeznaczyć na pokrycie wskazanych wyżej wydatków.

Następnie Walne Zgromadzenie jednogłośnie postanowiło:

a) uznać Spółkę za rozwiązaną, b) zgłosić sądowi rejestrowemu wniosek o wykreśleniu Spółki z rejestru handlowego, c) upoważnić Inż. Ludwika Tołłoczkę i Wiktora Küchelbeckera, obu łącznie i każdego oddzielnie, do załatwienia wszelkich wymaganych przez ustawę formalności i oddać do ich rozporządzenia pozostałą kwotę zł 258·75 i d) książki, akta i dokumenty Spółki oddać tymczasowo do przechowania Inż. L. Tołłoczce w jego mieszkaniu w Warszawie przy ul. Prezydenckiej pod Nr. 7.

Zarząd Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE AKCJONARJUSZÓW odbędzie się w Warszawie w dn. 5 maja 1934 r. o godz. 10 rano w sali posiedzeń Spółki przy ul. Zielnej Nr. 37 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie sprawozdania Zarządu, Komisji Rewizyjnej, rozpatrzenie i zatwierdzenie rachunku zysków i strat oraz bilansu za 1933 r. i udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 3) Podział zysku za 1933 r.;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu eksploatacyjnego Spółki na 1934 r.;
- 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu inwestycyjnego Spółki na 1934 r.;
- 6) Upoważnienie Zarządu do przedsięwzięcia operacji kredytowych, niezbędnych dla prowadzenia przedsiębiorstwa;
- 7) Wybór 4 członków Rady Nadzorczej grupy B oraz 3 zastępców członków Rady teje grupy B;
- 8) Wybór 2 członków i jednego zastępcy Komisji Rewizyjnej grupy B;
- 9) Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej oraz Komisji Rewizyjnej;
- 10) Przyznanie zaopatrzeń pracownikom Spółki, którzy po wieloletniej pracy w Spółce i z powodu podeszłego wieku nie są zdolni do dalszej pracy;
- 11) Wnioski.

W myśl brzmienia § 19 Statutu Spółki, PP. Akcjonariusze, którzy na Walnym Zgromadzeniu działać będą przez pełnomocników, winni przed Walnym Zgromadzeniem zakomunikować pisemnie Zarządowi Spółki imiona i nazwiska swych pełnomocników.

W razie niedojścia do skutku Zgromadzenia w pierwszym terminie wyznacza się zgodnie z § 26 Statutu Spółki **powtórne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 20 maja 1934 r. o godz. 10 rano** w sali posiedzeń Spółki przy ul. Zielnej Nr. 37 z tym samym porządkiem dziennym.

Powtórne Zgromadzenie uważane będzie za prawomocne bez względu na ilość akcji, reprezentowanych przez Akcjonariuszów lub ich pełnomocników.

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE**Spółki Akcyjnej „Gazolina“**

odbędzie się we Lwowie w lokalu własnym, ul. Leona Sapiehy 3, w dn. 23 maja 1934 r. o godz. 17.

Porządek dzienny:

- 1) Zatwierdzenie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 2) Przedłożenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu jakoteż rachunku strat i zysków i protokołu rewizyjnego Rady Nadzorczej Spółki za 1933 r. oraz udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 3) Rozdział czystego zysku; 4) Wybór członków Rady Nadzorczej; 5) Wybór członków Zarządu; 6) Wnioski akcjonariuszów.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej na 7 dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone na 7 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia do depozytu w Banku Naftowym, S. A. we Lwowie, ul. Leona Sapiehy L. 3.

Akcjonariusze, mający zamiar zgłosić dodatkowe sprawy na porządek dzienny Walnego Zgromadzenia, zechcą odnośne wnioski nadesłać najpóźniej do dn. 5 maja 1934 r. do Zarządu Spółki we Lwowie.

Zarząd I Polskiego T-wa Kąpieli Morskich, Sp. Akc. w Gdyni

zawiadamia, że

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

odbędzie się w Warszawie w dn. 8 maja 1934 r. o godz. 18 przy ul. Szopena 14 m. 5.

Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie Zarządu; 2) Zatwierdzenie bilansu; 3) Wybór władz Towarzystwa; 4) Wolne wnioski.

Na podstawie artykułu 58 prawa o spółkach akcyjnych
OGŁASZAMY UCHWAŁY

Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, odbytego w dn. 14 kwietnia 1934 r.

Przewodniczący Dr. Riha stwierdza, że cały kapitał akcyjny, składający się z 4 000 akcji, reprezentowany i dlatego Walne Zgromadzenie może się odbyć mimo braku ogłoszenia i poprzedniego zwołania — co obecnie akcjonariusze jednomyślnie aprobują.

Jednocześnie zatwierdzono roczne sprawozdanie Rady Zawiadawczej, bilans oraz rachunek zysków i strat za rok obrotowy 1933, sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. W szczególności:

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1933 r.

STRATY. — Koszty wyrobu zł 45 291·90; Koszty administracyjne i handlowe zł 166 724·56; Amortyzacja zł 71 935·14; Podatki zł 14 741·81; Przeniesienie straty zł 806 633·19.

ZYSKI. — Zysk brutto zł 198 848·42; Strata z lat minionych zł 806 633·19; Strata za rok bieżący zł 99 844·99.

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

Kasa zł 1 857·83; Weksle zł 148 898·35; Dłużnicy zł 2 818 176·92; Grunty i budynki zł 1 175 015·95; Maszyny i urządzenia zł 745 513·62; Inwentarz zł 74 917·83; Roboty niewykończone zł 39 458·30; Materjały zł 219 447·82; Towary zł 297 535·92; Skład konsygnacyjny zł 1 674 278·29; Strata z lat minionych zł 806 633·19, za rok bieżący zł 99 844·99; Kapitał akcyjny zł 2 000 000·00; Wierzyciele zł 6 101 579·01.

Walne Zgromadzenie dokonało na okres trzech lat wyboru Rady Zawiadawczej w następującym składzie:

Dra inż. Emila Kolbena, jako Prezesa Rady, pułk. Karola Kruka-Dzickanowskiego — jako Wiceprezesa Rady, dra Jana Rihę — jako członka, inż. Riharda Stolle — jako członka, inż. Jarosława Ruzickę — jako członka.

Do Komisji Rewizyjnej wybrano: Szczepana Dedina, Jana Lukeša, Karola Marka, inż. Marko Trepeta.

Przenoszona z roku na rok i wykazana w ostatnim roku strata bilansowa w kwocie zł 806 633·19, która w 1933 r. wzrosła o kwotę zł 99 844·99, a więc razem wynosi zł 906 478·18 — zostaje przeniesiona na 1934 r.

Przyjęto do wiadomości, że główny wierzyciel spółki „Oświęcim” firma Ceskomorawska — Kolben — Danek — w uwzględnieniu trudnych warunków pracy i sprzedaży przynajmniej spółce „Oświęcim” od fakturowanych już cen za dostarczone podwozia i części zapasowe do samochodów, rabat liczony po koniec 1933 r. w wysokości zł 1 707 670 (milion siedemset siedem tysięcy sześćset siedemdziesiąt złotych), wskutek czego pozycja bilansowa „Wierzyciele” po stronie passywów zmniejsza się o tę kwotę, a automatycznie w rachunku zysków i strat zysk brutto o tę sumę się powiększa.

Jednomyślnie uchwalono i postanowiono w roku gospodarczym 1933 zamortyzować resztę kosztów założycielskich kwotą zł 68 452·93, czyli kwotę tę odpisać na stratę.

Uchwalono jednomyślnie odpisać z rachunku towarów za stare wozy, za wykonane karoserje, z rachunku robót niewykończonych i z rachunku towarów wobec spadku cen i obniżki wartości — kwotę zł 1 207 670. Ponadto uchwalono odpisać z nieściągalnych pretensyj do odbiorców kwotę zł 323 220·30.

W końcu uchwalono jednomyślnie udzielić Radzie Zawiadawczej absolutorium.

Rada Zawiadawcza Spółki Akcyjnej
„Oświęcim” Zjednoczone Fabryki Maszyn i Samochodów
W KRAKOWIE

Zarząd Fabryki Lamp Bronzów i Wyróbów Metalowych Jan Serkowski
SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia, że w dn. 25 maja 1934 r. o godz. 17 w siedzibie Spółki przy ul. Nowolipie 76/78 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór Prezydium; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1933, oraz udzielenie Zarządowi pokwitowania; 4) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, obowiązani są przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu posiadane akcje lub kwity depozytowe.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń

SPÓŁKA AKCYJNA

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

63 ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE WALNE

które odbędzie się w dn. 23 maja 1934 r., t. j. we środę, o godz. 11 rano w sali sesyjnej Towarzystwa w Warszawie, przy ul. Jasnej Nr. 4, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki w 1933 r.;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 5) Podział zysku;
- 6) Udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 7) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r. oraz ustalenie wysokości wynagrodzenia dla Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki na 1934 r.;
- 8) Wybory do Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki;
- 9) Zwolnienie członkom władz Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń, Spółki Akcyjnej, na uczestnictwo we władzach innych towarzystw ubezpieczeń;

10) Wnioski PP. Akcjonariuszów, o ile będą zgłoszone na piśmie Zarządowi Spółki nie później jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, z zachowaniem przepisów art. 54 prawa o spółkach akcyjnych.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub świadectwa depozytowe w biurze Zarządu Spółki przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, z zachowaniem przepisów art. 59 prawa o spółkach akcyjnych.

Bank Towarzystw Spółdzielczych, Spółka Akcyjna

Bilans surowy dn. 31 marca 1934 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O., Banku Gospodarstwa Krajowego oraz Bony bezproc. Funduszu Inwestycyjnego zł 851 132·16; Waluty zagraniczne zł 63 769·46; Papiery wartościowe własne: a) pożyczki państwowe zł 589 416·20, b) papiery hipoteczne zł 162 815·37, c) akcje zł 172 903·01, Razem zł 925 134·58; Banki krajowe zł 210 981·93; Banki zagraniczne zł 40 689·27; Weksle zdyskontowane zł 6 482 095·53; Rachunki bieżące (saldo debetowe): a) zabezpieczone zł 1 136 337·35, b) niezabezpieczone zł 39 505·80, Razem zł 1 175 843·15; Pożyczki terminowe zł 43 067·02; Nieruchomości zł 5 082 318·55; Różne rachunki zł 3 332 276·25; Koszty, różnice kursowe i t. p. zł 193 070·75; Oddziały zł 330 407·55; **Ogółem zł 18 730 786·20.**

STAN BIERNY. — Kapitały własne: a) zakładowy zł 3 000 000·00, b) zapasowy zł 481 814·30, c) fundusz amortyzacyjny zł 591 173·16, d) inne rezerwy zł 1 165 007·57, Razem zł 5 237 995·03; Wkłady: a) terminowe zł 3 488 737·72, b) a vista zł 7 994 278·53, Razem zł 11 483 016·25; Rachunki bieżące (saldo kredytowe) zł 421 139·86; Zobowiązania inkasowe zł 5 207·10; Redyskonto weksli zł 611 493·20; Banki krajowe zł 225 891·81; Banki zagraniczne zł 22 273·63; Wierzyciele hipoteczni zł 100·53; Różne rachunki zł 94 246·95; Procenty, prowizje, różne zyski zł 287 946·85; Oddziały zł 341 474·99; **Ogółem zł 18 730 786·20.**

Gwarancje zł 107 656·50. Inkaso zł 495 429·75.

Poznań, Wilno, Lwów czy Gdynię,
Kraków, Gdańsk czy Katowice —
Dwugodzinny lot jedynie
Dzieli dzisiaj od stolicy

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

Zakłady Włókiennicze Karol T. Boble w Łodzi

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans zamknięcia po dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY		zł
Nieruchomości	3 304 611·08	
Maszyny i urządzenia	8 037 131·59	
Inwentarz	93 080·54	
Środki komunikacji	286 022·24	
Kasa	45 070·55	
Weksle	482 916·98	
Banki	544 806·27	
Dłużnicy	3 367 479·51	
Remanenty	2 125 856·80	
	18 286 975·56	

STAN BIERNY		zł
Kapitał akcyjny	5 250 000·00	
" zapasowy	359 780·29	
" " pozastatutowy	211 795·92	
" amortyzacyjny	zł 6 595 835·73	
" amortyzac. za 1933 r.	904 325·37	
Akcepty krótko- i długoterminowe	1 240 955·72	
Banki	11 760·01	
Wierzyciele — zobow. krótko- i długoterm.	2 293 180·64	
Sumy przechodnie	53 540·01	
Bonifikaty do rozliczenia	105 409·56	
Przejęciowe różnice kursowe	653 327·94	
Zysk za 1933 r.	607 064·37	
	18 286 975·56	

Rachunek zysków i strat na dz. 31 grudnia 1933 r.

WINIEN		zł
Świadczenia socjalne	281 713·08	
Podatki i opłaty skarbowe	674 424·70	
Dyskonto i odsetki	347 399·23	
Koszty handlowe	193 504·64	
Straty na dłużnikach, protestach i inne	364 888·27	
Amortyzacja za 1933 r.	904 325·37	
Zysk za 1933 r.	607 064·36	
	3 373 319·66	

MA		zł
Zysk na fabrykacji, farbowaniu i wykańczaniu towarów	3 147 172·73	
Zysk na różnicach kursowych — specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych	25 125·75	
Zysk na różnicach kursowych na spłaconych zobowiązaniach bieżących	145 117·97	
Różne wpływy	55 903·21	
	3 373 319·66	

Bracia Borkowscy Zakłady Elektrotechniczne

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Nieruchomości zł 895 249·18; Maszyny, urządzenia i remanenty fabryczne zł 751 713·52; Rucho-
mości zł 128 751·32; Kasa, banki i papiery wartościowe zł 124 985·95; Weksle zł 425 248·31; Dłużnicy zł 1 155 330·29; Remanenty towarowe zł 923 721·47; Remanenty oddziałów zł 352 057·89; Strata za 1932 r. zł 28 136·65; Strata za 1933 r. zł 14 595·87; Ogólna suma zł 4 799 790·45.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 2 700 000·00; Fundusz amortyzacyjny zł 249 603·73; Kapitał zapasowy zł 12 666·19; Wierzyciele i akcepty zł 1 831 900·82; Sumy przechodnie zł 5 619·71; Ogólna suma zł 4 799 790·45.

Rachunek zysków i strat

Zysk brutto zł 844 446·50; Koszty handlowe, należności przypadłe, procenty i amortyzacja zł 859 042·37; Strata za 1933 r. zł 14 595·87.

„Polskie Zakłady Marconi“, Spółka Akcyjna

zawiadania PP. Akcjonariuszów, że w dn. 22 maja o godz. 16 w lokalu Spółki przy ul. Narbutta 29 w Warszawie odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r. oraz udzielenie władzom Spółki pokwitowania z czynności, dokonanych w 1933 r.;
- 3) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r.;
- 4) Uchylenie uchwał Walnego Zgromadzenia w przedmiocie obniżenia kapitału akcyjnego i zmiany § 4 statutu Spółki;
- 5) Obniżenie kapitału akcyjnego Spółki ze zł 2 200 000 na zero przez umorzenie wszystkich 22000 sztuk akcji oraz podwyższenie kapitału zakładowego do sumy zł 800 000 drogą emisji nowych 800 sztuk akcji po zł 1000 wartości nominalnej każda;
- 6) Zmiana § 4-go Statutu Spółki; dotychczasowe brzmienie: „Kapitał zakładowy Spółki wynosi zł 2 200 000, podzielonych na 22000 akcji imiennych lub na okaziciela po zł 100 wartości nominalnej każda i jest pełnowpłacony. W zyskach i stratach Spółki, zaś w razie jej likwidacji — w podziale jej majątku, akcjonariusze biorą udział w stosunku do ilości posiadanych przez nich akcji” — proponowane zmiany: Zamiast liczby „zł 2 200 000” wpisać „zł 800 000”, zamiast liczby „zł 22 000” wpisać „800” i zamiast liczby „zł 100” wpisać „zł 1000”;
- 7) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 8) Wnioski Akcjonariuszów, zgłoszone stosownie do art. 54 pr. o sp. akc.

PP. Akcjonariusze życzący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu winni złożyć w biurze Zarządu Spółki swoje akcje względnie dowody złożenia akcji u notariusza albo w krajowej instytucji kredytowej przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia.

ELEKTROBUDOWA Wytwórnia Maszyn Elektrycznych, Sp. Akc.

Łódź, ul. Kopernika Nr. 56/58

Rachunek Bilansu Zamknięcia na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 1 446·90; Papiery wartościowe zł 2 768·85; Weksle zł 4 805·00; Protesty zł 16 484·85; Dłużnicy zł 137 026·60; Surowce i materiały zł 50 175·82; Skład wyrobów gotowych zł 62 665·05; Półfabrykaty zł 31 179·55; Maszyny, obrabiarki, pasy skórzane i urządzenia zł 148 960·41; Narzędzia i przyrządy zł 26 439·02; Modele zł 17 529·15; Straty za 1931 r. zł 31 666·36; Straty za 1932 r. zł 12 715·81; Ogółem zł 543 863·37.

Depozyty i kaucje zł 45 243·05.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 125 000·00; Kapitał zapasowy zł 24 000·00; Kapitał amortyzacyjny zł 96 978·03; Niewypłacone dywidendy zł 6 038·47; Akcepty zł 49 900·00; Wierzyciele zł 224 282·29; Weksle protestowane w egzekucji zł 12 604·07; Sumy przechodnie zł 3 883·13; Zysk za 1933 r. zł 1 177·38; Ogółem zł 543 863·37.

Depozyty i kaucje zł 45 243·05.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

WINIEN. — Kapitał amortyzacyjny zł 9 903·73; Straty na dłużnikach i protestach zł 4 466·63; Administracja i biuro techniczne zł 76 877·16; Świadczenia socjalne zł 15 878·59; Urlopy i indemnizacje robotn. zł 3 565·80; Asekuracje zł 1 528·44; Podatki zł 21 930·23; Procenty zł 11 900·56; Siła, oświetlenie i opał zł 18 593·07; Lokal zł 10 000·00; Konserwacja maszyn zł 4 043·95; Różnice kursu zł 20·71; Opakowanie zł 773·95; Koszty handlowe zł 28 879·02; Zysk za 1933 r. zł 1 177·38; Ogółem zł 209 539·22.

MA. — Budowa silników zł 52 419·81; Budowa transformatorów zł 114 264·64; Warsztaty reperacyjne zł 42 854·77; Ogółem zł 209 539·22.

Bilans zamknięcia oraz rachunek strat i zysków zatwierdzony przez Ogólne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów, odbyte w dn. 18 kwietnia 1934 r.

„Jasło“ Zakłady Przemysłowo-Naftowe „Gartenberg i Schreyer“
Spółka Akcyjna

Bilans zamknięcia za 1933 r.

STAN CZYNNY		zł
Kasa		19 496 91
Waluty		86 000 00
Papiery wartościowe		72 900 00
Portfel wekslowy		129 924 77
Fabryka		3 563 726 77
Zapasy		306 894 80
Dłużnicy		2 231 258 49
		<u>6 410 191 74</u>

STAN BIERNY		zł	zł
Kapitał akcyjny		2 000 000 00	
Fundusze rezerwowe		2 615 128 76	
Wierzyciele		1 384 668 85	
Saldo:			
Zysk z lat ubiegłych	705 180 52		
Strata za 1933 r.	294 786 39	410 394 13	
		<u>6 410 191 74</u>	

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

STRATY		zł	zł
Koszty techniczne		238 268 65	
Koszty handlowe		523 217 12	
Amortyzacja		244 774 41	
Zysk z lat ubiegłych	705 180 52		
Strata za 1933 r.	294 786 39	410 394 13	
		<u>1 416 654 31</u>	

ZYSKI		zł
Zysk z lat ubiegłych		705 180 52
Rachunek produktów		659 403 47
Kopalnia „Męcinka“		38 308 35
Odsetki		13 761 97
		<u>1 416 654 34</u>

Jasło, dn. 31 grudnia 1933 r.

Polskie Towarzystwo Elektryczne

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31/XII 1933 r.

STAN CZYNNY. — Place zł 392 531 52; Budynki zł 1 489 610 24; Maszyny, urządzenia, modele i narzędzia zł 2 025 251 75; Ruchomości zł 140 735 57; Gotowe wyroby i półfabrykaty zł 364 073 81; Surowce i materiały techniczne zł 321 635 34; Odbiorcy zł 352 098 07; Dostawcy za zaliczki zł 384 73; Różni dłużnicy zł 97 288 36; Pożyczka Narodowa zł 3 952 00; Papiery wartościowe zł 6 364 83; Kaucje w papierach wartościowych i gotówce zł 5 035 38; Weksle w portfelu zł 5 000 00; Kasa i banki zł 8 671 08; Straty 1930 i 1931 r. zł 1 050 202 04; Razem zł 6 262 834 72.

Kaucje w akceptach zł 253 426 90; Weksle żyrowane zł 185 204 64; Różni za gwarancje zł 50 462 50; Suma bilansowa zł 6 751 928 76.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 2 500 000 00; Kapitał zapasowy zł 257 741 43; Kapitał rezerwowy zł 27 100 00; Kapitał amortyzacyjny zł 716 729 91; Sumy hipoteczne zł 8 361 11; Dostawcy zł 192 192 00; Odbiorcy za zaliczki zł 83 200 43; Różni wierzyciele zł 696 236 54; Banki zł 13 022 19; Wierzyciele z układu zł 1 256 986 44; Bank Gospodarstwa Krajowego zł 302 000 00; Sumy przechodnie zł 69 112 38; Rezerwa na odpisy zł 140 152 29; Razem zł 6 262 834 72.

Akcepty kaucyjne zł 253 426 90; Zobowiązania z tytułu zryra zł 185 204 64; Udzielone gwarancje zł 50 462 50; Suma bilansowa zł 6 751 928 76.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

WINIEN. — Administracja i koszty ogólne zł 216 751 10; Podatki zł 49 105 24; Świadczenia socjalne zł 48 591 38; Procenty zł 83 405 98; Amortyzacja zł 197 441 42; Razem zł 595 295 12.

MA. — Zysk brutto na produkcji zł 380 556 61; Różne dochody zł 214 738 51; Razem zł 595 295 12.

Krakowska Fabryka Portland-Cementu, Sp. Akc. w Krakowie

Bilans na dz. 31 grudnia 1932 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 178 47; Papiery wartościowe zł 5 330 13; Udziały zł 234 850 40; Koszty założenia Ski Akc. zł 154 482 32; Dłużnicy zł 158 800 48; Materiały pomocnicze zł 261 370 25; Klinkier na składzie zł 21 750 00; Maszyny zł 7 376 188 49; Budynki zł 1 717 970 30; Grunty zł 456 789 86; Ruchomości zł 219 595 17; Gwarancje za różnych zł 38 419 65; Strata z ub. lat zł 1 026 355 86; Strata z 1932 r. zł 100 769 35; Razem zł 11 772 850 73.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 5 000 000 00; Fundusz rezerwowy zł 3 109 05; Fundusz amortyzacyjny zł 688 949 05; Wierzyciele: a) krótkoterminowi zł 885 807 63; b) długoterminowi zł 5 156 565 35; Zobowiązania gwarancyjne zł 38 419 65; Razem zł 11 772 850 73.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Administracja ogólna zł 189 915 66; Odsetki zł 266 711 75; Materiały pomocnicze zł 22 891 04; Amortyzacja zł 49 862 70; Koszty założenia zł 38 620 58; Razem zł 568 001 73.

MA. — Odszkodowanie za kontyngent zł 442 839 38; Różnice kursowe zł 13 094 00; Wpływy nadzwyczajne zł 11 299 00; Strata zł 100 769 35; Razem zł 568 001 73.

„Jurata“ Uzdrowisko na Półwyspie Helu

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 6 088 28; Banki zł 1 175 20; Papiery % zł 20 153 24; Weksle zł 5 509 45; Skarb Państwa zł 939 666 60; Dłużnicy i wierzyciele zł 248 101 94; R-k koncesji dzierżawnej zł 14 458 67; Kaucje zł 1 100 00; Budowa i sprzedaż domów zł 103 517 93; Nieruchomości zł 786 054 92; Ruchomości zł 118 854 54; Materiały zł 6 841 53; Koszty zł 532 073 32; R-k strat i zysków zł 232 857 66; Razem zł 3 016 453 28.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 1 000 000 00; Fundusz amortyzacyjny zł 36 441 28; Dłużnicy i wierzyciele zł 685 655 12; R-k umów zł 217 264 61; Akcepty zł 126 071 34; R-k koncesyjny specjalny zł 939 666 60; R-k przechodni zł 11 354 33; Razem zł 3 016 453 28.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty za 1933 r. zł 163 216 10; 1/5 kosztów organizacyjnych za 1929 r. i 1930 r. zł 54 225 07; Amortyzacja nieruchomości zł 30 498 56; Amortyzacja ruchomości zł 5 942 72; Razem zł 253 882 45.

MA. — Dochód z eksploatacji zł 21 024 79; Strata zł 232 857 66; Razem zł 253 882 45.

Bracia Jenike, Fabryka Dźwigów, Spółka Akc.

Warszawa, Al. Jerozolimskie 20

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA. — Place i budynki zł 279 649 00; Maszyny i urządzenia zł 243 737 08; Kasa zł 7 156 82; Banki, r-ki bieżące zł 64 444 94; Papiery wartościowe zł 2 574 00; Kaucje w gotówce zł 2 320 00; Koszty organizacji Spółki Akcyjnej zł 3 700 00; Weksle protestowane zł 3 182 84; Towary zł 194 780 00; Rezerwa na straty zł 1 00; Straty i zyski zł 88 398 17; Dłużnicy zł 64 502 53; Kaucje w wekslach zł 4 400 00; Banki, weksle kaucyjne zł 10 500 00; Dłużnicy, r-k gwarancji zł 8 846 50; Papiery, złożone przez członków Zarządu zł 10 000 00; Razem zł 988 192 88.

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 500 000 00; Kapitał amortyzacyjny zł 82 720 00; Wierzyciele zł 371 726 38; Banki, listy gwarancyjne zł 8 846 50; Weksle własne kaucyjne zł 14 900 00; Depozyty członków Zarządu zł 10 000 00; Razem zł 988 192 88.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

WINIEN. — Pozostałość straty za 1931 r. zł 70 511 79; Strata na wierzycielach zł 785 55; Amortyzacje za 1933 r. zł 17 151 00; Częściowa amortyzacja kosztów organizacji spółki akcyjnej zł 3 700 00; Koszty handlowe i podatki zł 73 280 78; Razem zł 165 429 12.

MA. — Zysk za 1932 r. zł 94 49; Zysk na towarach za 1933 r. zł 75 083 24; Odsetki zł 1 853 22; Strata za poprzednie lata zł 70 417 30; Strata za 1933 r. zł 17 980 87 (w czem amortyzacja zł 17 151 00); Razem zł 165 429 12.

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO ELEKTRYCZNE

Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA		zł
Place i nieruchomości	24 625 707·00	
Urządzenia maszynowe i elektryczne	42 040 107·00	
Sieć kablowa łącznie ze stacjami transformatorowymi i oświetleniem ulic	38 188 067·00	
Ruchomości i narzędzia	1 941 129·00	
Wydzierżawione liczniki i różne aparaty	5 447 680·14	
Rozpoczęte urządzenia	90 497·57	
Materiały na składzie	3 685 023·10	
Gotowizna w kasie	34 633·34	
Papiery procentowe własne	552 488·91	
Dłużnicy	5 511 771·01	
Sumy przechodnie	544 800·31	

	122 661 904·38
Kaucje w papierach procentowych	1 310 974·37
	<u>122 972 878·75</u>

PASywa		zł
Kapitał zakładowy	60 000 000·00	
Kapitał zapasowy zgodnie ze statutem	3 188 504·23	
Fundusz amortyzacyjny	15 045 181·72	
Fundusz dyspozycyjny	78 281·98	
Fundusz stosownie do § 12a uprawnienia	598 461·28	
Wierzyciele	40 205 387·69	
Pozostałość na rachunku zysków i strat	3 546 087·48	

	122 661 904·38
Kaucje w papierach procentowych	1 310 974·37
	<u>123 972 878·75</u>

Rachunek zysków i strat za 1933 r.

WYDATKI		zł
Podatki	2 334 432·16	
Opłaty komunalne i państwowe	1 065 172·89	
Procenty i różnice na kursie	3 468 806·94	
Wpłaty do Kasy Emerytalno-Pożyczkowej Pracowników Elektrowni Łódzkiej	478 081·30	
Amortyzacja	3 000 000·00	
Fundusz stosownie do § 12a uprawnienia	201 500·45	
Pozostałość nadwyżki do dyspozycji Walnego Zgromadzenia	3 546 087·48	

	14 094 081·22
WPŁYWY	zł
Pozostałość z roku operacyjnego 1932	124 810·00
Nadwyżka wpływów nad wydatkami eksploatacyjnymi i administracyjnymi	13 969 271·22
	<u>14 094 081·22</u>

Jednocześnie Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Spółka Akcyjna, zawiadamia PP. Akcjonariuszów — zgodnie z § 70 statutu Spółki — że, począwszy od dn. 31 maja 1934 r., wypłaca dywidendę za rok operacyjny 1933 w wysokości zł 25 (dwudziestu pięciu) za każdy przedstawiony kupon Nr. 9 od akcji Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, Spółki Akcyjnej.

Wypłatę dywidendy dla PP. Akcjonariuszów zagranicznych uskutecznia Bazylejski Bank Handlowy w Bazylei lub „Société Générale de Belgique” w Brukseli, dla pozostałych zaś PP. Akcjonariuszów — kasa Towarzystwa w Łodzi, przy ul. Przejazd 58.

Stosownie do § 71 statutu Spółki, dywidenda, po której nikt się nie zgłosił, po upływie lat 5 przechodzi na własność Spółki.

Elektrownia Zgierska

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY		zł
Tereny	354 737·93	
Budynki	755 906·62	
Urządzenia maszynowe i elektryczne	3 046 370·99	
wodne	117 478·69	
Sieć	1 050 948·07	
Ruchomości i narzędzia	51 627·48	
Wydzierżawione liczniki i różne aparaty	139 536·55	
Materiały na składzie	115 585·13	
Papiery wartościowe własne	112 419·00	
Kasa	16 121·43	
Banki	380 668·54	
Dłużnicy	172 743·72	
Kaucje złożone	3 170·00	
	6 317 314·15	
Kaucje obce	9 515·01	
	<u>6 326 829·16</u>	

STAN BIERNY		zł
Kapitał akcyjny	2 887 500·00	
zapasowy zgodnie ze statutem	794 586·30	
odnowienia	47 429·01	
amortyzacyjny	2 076 497·04	
Wierzyciele	77 376·60	
Niepodniesiona dywidenda	19 721·00	
Kaucje wydane	2 820·00	
pobrane w gotowiznie	56 240·58	

Zyski i straty:		
Przeniesienie z roku operacyjnego 1932	zł 22 982·62	
Zysk za rok operacyjny 1933 zł 332 161·00		355 143·62
		6 317 314·15
Kaucje obce		9 515·01
		<u>6 326 829·16</u>

Rachunek zysków i strat za rok operacyjny 1933

WINIEN		zł
Wydatki na eksploatację i konserwację	542 746·73	
administracyjne	267 876·98	
Podatki	159 490·87	
Nadwyżka	355 143·62	
	<u>1 325 258·20</u>	

MA		zł
Przeniesienie z roku operacyjnego 1932	22 982·62	
Za sprzedaną energię elektryczną	1 252 420·16	
Różne wpływy	49 855·42	
	<u>1 325 258·20</u>	

Jednocześnie Elektrownia Zgierska, Spółka Akcyjna, zawiadamia PP. Akcjonariuszów — zgodnie z § 50 Statutu Spółki — że, począwszy od dn. 25 kwietnia 1934 r., wypłaca dywidendę za rok operacyjny 1933 w wysokości zł 6 za kupon Nr. 4 od każdej akcji.

Wypłatę dywidendy uskutecznia Kasa Spółki w Zgierz ul. 3 Maja Nr. 49, w godzinach urzędowych.

Stosownie do § 51 Statutu Spółki, dywidenda, po której nikt się nie zgłosił, po upływie lat 5 przechodzi na własność Spółki.

Akcyjny Bank Hipoteczny

we Lwowie

Bilans surowy na dz. 31 marca 1934 r.

STAN CZYNNY		zł	zł
Kasa i sumy do dyspozycji			508 207·71
Waluty zagraniczne			290 990·55
Papiery wartościowe własne:			
a) papiery państwowe	216 374·93		
b) listy zastawne	2 193 585·11		
c) obligacje	11 830·63		
d) akcje	131 527·97	2 553 318·64	
Udziały i akcje w przedsięb. konsorcjalnych			530 004·66
Papiery wartościowe ustawow. kapitału zapasowego			380 726·28
Banki krajowe			41 351·05
Banki zagraniczne			117 898·85
Weksle zdyskontowane			7 170 717·73
Akcepty Banku Akceptacyjn.	zł 1 530 000·00		
Rachunki bieżące:			
a) zabezpieczone	5 955 841·73		
b) niezabezpieczone	1 214 574·25	7 170 415·98	
Pożyczki terminowe			1 522 358·66
Należności z tyt. układów kon- wersyjnych			989 604·34
Ruchomości			1 334·80
Nieruchomości			4 583 377·12
Koszty handl., admin. nierucho- mości i różnice kursowe			354 449·85
Rachunki wyników roku ubie- głego			5 230 864·28
Rachunki oddziałów			3 802 212·00
Długoterminowe pożyczki hipo- teczne			20 940 184·10
Aktywa oddziału kredytu dłu- goterminowego i różne aktywa			7 609 200·34
			<u>63 797 216·94</u>

STAN BIERNY		zł	zł
Kapitały własne:			
a) zakładowy	5 000 000·00		
b) zapasowy	2 011 453·59		
c) inne rezerwy	622 579·39		
d) fundusz amortyzacyjny	612 911·33	8 246 944·41	
Wkłady:			
a) terminowe	1 545 834·51		
b) à vista	870 518·60		
c) na książeczki wkładowe	5 214 888·14	7 631 241·25	
Rachunki bieżące (saldo kred.)			1 265 528·67
Zobowiązania inkasowe			4 407·35
Redyskonto weksli			2 730 711·82
Dyskonto akceptów Banku Ak- ceptacyjnego			1 530 000·00
Banki krajowe			451 304·19
Banki zagraniczne			5 135 544·34
Bank Akceptacyjny	zł 1 530 000·00		
Procenty, prowizje i różne zyski			385 406·40
Rachunki wyników roku ub.			2 277 697·24
Rachunki oddziałów			3 792 486·46
Zyski z lat ubiegłych			245 426·92
Listy zastawne			20 937 583·25
Pasywa oddziału kredytu dłu- goterminow. i różne pasywa			9 162 934·64
			<u>63 797 216·94</u>
Gwarancje	zł 458 068·60		
Inkaso	zł 831 846·95		

Towarzystwo WYROBÓW Wełnianych I Gumowych „F. W. Schweikerta“, Spółka Akcyjna w Łodzi

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Place zł 2 369 847·99; Budynki zł 3 240 568·18; Maszyny i inwentarz fabryczny zł 9 105 186·51; Ruchomości zł 116 528·35; Materjały, barwniki i opał zł 825 428·92; Towary zł 1 394 200·88; Kasa zł 56 781·25; Weksle zł 85 332·27; Papiery wartościowe zł 12 663·71; Dłużnicy zł 761 559·52; Depozyty zł 2 250·00; Sumy przechodnie zł 7 236·00; Straty: z 1932 r. zł 1 789 662·13 i z 1933 r. zł 322 830·22; Ogółem zł 2 112 492·35; Razem zł 20 090 075·93.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 10 200 000·00; Kapitał amortyzacyjny zł 6 936 086·45; Wierzyciele: długoterm. zł 2 088 134·82; Krótkoterm. zł 537 230·93; Ogółem zł 2 625 365·75; Akcepty zł 260 748·50; Sumy przechodnie zł 67 875·23; Razem zł 20 090 075·93.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Podatki zł 253 127·83; Procenty zł 77 410·81; Straty u dłużników zł 148 826·34; Razem zł 479 364·98.

MA. — Zwrot cła zł 962·17; Zarobkowe przedzenie zł 128 170·75; Kursowe różnice zł 24 307·42; Z fabrykacji zł 3 094·42; Straty w 1933 r. zł 322 830·22; Razem zł 479 364·98.

Hurtownia Aptekarzy Polskich, Spółka Akc.

w Warszawie

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 1 377·42; Banki zł 1 441·57; Weksle zł 1 425·98; Dłużnicy zł 79 197·96; Papiery wartościowe zł 256·61; Ruchomości zł 15 613·61; Towary zł 118 975·03; Depozyty zł 6 151·90; Strata za 1929 r. zł 13 845·39; Strata za 1930 r. zł 6 617·93; Strata za 1931 r. zł 15 693·07; Wydatki 1934 r. zł 838·00; Weksle protestowane zł 882·87; Bank Handlowy za gwarancje zł 10 000·00; Razem zł 272 317·34.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 100 000·00; Kapitał zapasowy zł 3 541·64; Kapitał amortyzacyjny zł 6 630·77; Pożyczki zł 14 000·00; Bank Handlowy w Warszawie zł 3 377·00; Wierzyciele zł 123 987·48; Członkowie Zarządu za depozyty zł 5 075·00; Różni za depozyty zł 1 076·90; Zysk za 1932 r. zł 188·21; Zysk za 1933 r. zł 4 440·34; Gwarancje zł 10 000·00; Razem zł 272 317·34.

Rachunek zysków i strat za 1933 r.

STRATY. — Koszty handlowe zł 91 526·37; Procenty zapłacone zł 2 968·80; Strata na odbiorcach zł 1 789·32; Strata na akcjach Banku Polskiego zł 210·00; Amortyzacja zł 779·23; Zysk zł 4 440·34; Razem zł 101 714·06.

ZYSKI. — Zysk brutto zł 101 270·37; Procenty otrzymane zł 443·69; Razem zł 101 714·06.

Tomaszowska Fabryka Dywanów, Chodników I WYROBÓW Kokosowych Aleksander Müller, Spółka Akc. Tomaszów-Mazow.

Bilans za okres od 1/I do 31/XII 1933 r.

STAN CZYNNY. — Surowce, półsurowce i gotowe towary zł 1 464 742·83; Nieruchomości i budowy zł 1 191 541·24; Maszyny, urządzenia i ruchomości zł 1 350 804·67; Materjały pomocnicze i napędu zł 23 869·66; Środki lokomocji zł 24 769·35; Kasa zł 2 344·23; Weksle zł 30 197·16; Papiery wartościowe zł 13 232·00; Należności zł 631 954·78; Strata 1932 r. zł 288 670·19; Strata 1933 r. zł 63 004·95; Razem zł 5 085 131·06.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 3 000 000·00; Kapitał zapasowy zł 91 682·63; Kapitał rezerwowy zł 103 132·40; Kapitał rezerwowo specjalny zł 136 343·23; Kapitał amortyzacyjny zł 1 027 856·89; Długi zł 726 115·91; Razem zł 5 085 131·06.

Rachunek strat i zysków zł 968 536·41; Strata 1933 r. zł 63 004·95; Razem zł 1 031 541·36.

Koszty fabrykacji zł 751 565·34; Podatki, świadczenia socj. i koszty handlowe zł 175 919·62; Amortyzacja zł 104 056·40; Razem zł 1 031 541·36.

Bilans powyższy Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów za-
twierdziło w dn. 7 kwietnia 1934 r.

Powszechny Bank Kredytowy, Sp. Akc. w Warszawie

Bilans surowy na dz. 31 marca 1934 r.

STAN CZYNNY	zł	zł
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i B-ku Gosp. Kraj. oraz Bony Fund. Inwest.		2 175 672 94
Waluty zagraniczne		883 000 59
Papiery wartościowe własne:		
a) pożyczki państw.	366 425 72	
b) papiery hipoteczne i oblig.	359 751 97	
c) akcje	68 677 66	794 855 35
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcj.		102 740 48
Banki krajowe		556 002 84
" zagraniczne		2 689 415 42
Weksle zdyskontowane		14 638 933 57
R-ki bieżące (saldo debet.):		
a) zabezpieczone	11 758 155 38	
b) niezabezpieczone	2 806 141 88	14 564 297 26
Różne rachunki		2 889 127 62
Koszty, różnice kursowe i t. p. roku bieżącego		508 648 80
Oddziały		5 214 239 51
		<u>45 016 934 38</u>
Dłużnicy za gwarancje		1 546 747 13
Inkaso		9 243 093 71
		<u>55 806 775 22</u>

STAN BIERNY	zł	zł
Kapitały własne:		
a) zakładowy	5 000 000 00	
b) zapasowy	721 716 89	5 721 716 89
Wkłady:		
a) terminowe	6 619 809 29	
b) à vista	8 958 361 97	15 578 171 26
Rachunki bieżące (saldo kred.)		7 079 323 72
Zobowiązania inkasowe		68 592 98
Redyskonto weksli		1 244 892 81
Banki krajowe		834 587 61
Banki zagraniczne		2 750 964 78
Różne rachunki		5 646 229 29
Procenty, prowizje i inne zyski roku bieżącego		772 006 49
Oddziały		5 320 448 55
		<u>45 016 934 38</u>
Wierzyciele za gwarancje		1 546 747 13
Różni za inkaso		9 243 093 71
		<u>55 806 775 22</u>

Zakłady Mechaniczne Bormann, Szwede i S-ka, Spółka Akc.

Bilans w dn. 31 października 1933 r.

AKTYWA. — Kasa, papiery procentowe, weksle i banki zł 4 668 08; Nieruchomości zł 3 022 629 41; Maszyny i ruchomości zł 1 646 770 26; Zapasy zł 539 396 71; Dłużnicy zł 310 223 17; Wydatki przyszłego okresu zł 26 359 78; Strata lat ubiegłych zł 1 026 875 69; Strata roku operacyjnego zł 248 273 46; Razem zł 6 825 196 56.

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 3 150 000 00; Kapitał amortyzac. zł 1 148 491 81; Wierzyciele i akcepty zł 2 526 704 75; Razem zł 6 825 196 56.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty ogólne zł 293 894 16; Strata na sprzedaży maszyn i zapasów zł 246 342 58; Razem zł 540 236 74.

MA. — Czyszn dzierżawny zł 133 686 54; Różnica kursu zł 133 676 43; Różnica na r-ku wierzycieli zł 24 600 31; Strata zł 248 273 46; Razem zł 540 236 74.

Towarzystwo Starachowickich Zakładów Górniczych, Sp. Akc.

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY	zł
Majątek nieruchomy	70 683 898 16
Rozpoczęte roboty inwestycyjne	386 067 20
Ruchomości	2 302 273 55
Udziały w obcych przedsiębiorstwach	1 840 343 79
Magazyny	3 285 045 78
Półfabrykaty	3 896 561 16
Gotowe wyroby	2 836 807 57
Gotowizna w kasach i bankach	76 838 10
Papiery procentowe	277 533 75
Weksle	349 845 90
Dłużnicy	3 505 886 91
Różnica kursu na pożyczce długoterminowej	1 195 693 84
Rachunek przechodni	199 422 70
	<u>90 836 218 41</u>
Depozyty	732 789 78
Otrzymane gwarancje	5 497 616 22
Różni za kaucje	2 332 501 00
	<u>99 399 125 41</u>

STAN BIERNY	zł
Kapitał zakładowy	26 400 000 00
Kapitał zapasowy	2 849 349 34
Kapitał umorzenia	31 221 096 67
Pożyczki długoterminowe	7 687 438 87
Wierzyciele	13 146 710 97
Zaliczki i pożyczki Min. Spraw Wojskow.	8 576 300 28
Rachunek przechodni	919 525 28
Dywidenda niepodniesiona za 1932 r.	35 747 00
	<u>90 836 218 41</u>
Depozyty	732 789 78
Różni za wydane gwarancje	5 497 616 22
Kaucje	2 332 501 00
	<u>99 399 125 41</u>

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

WINIEN	zł
Koszty administracyjne i ogólne w Warszawie	486 564 26
Podatki i opłaty stemplowe	806 706 79
Procenty	1 246 184 77
Roczne umorzenie różnicy kursowej i kosztów, wynikłych przy realizacji obligacji	145 430 00
Odpisy na dłużnikach wątpliwych	66 053 39
Różnice kursu	54 272 91
	<u>2 805 212 12</u>
Umorzenie budowli, maszyn i urządzeń fabrycznych	3 581 961 56
	<u>6 387 173 68</u>
MA	zł
Dochód z Zakładów	6 387 173 68
	<u>6 387 173 68</u>

Plaszowska Fabryka Dachówek i Cegieł

Spółka Akcyjna w Krakowie

Rachunek bilansu na dz. 31 grudnia 1933 r.

	zł
R-k nieruchomości	350 909·96
" pieców	127 370·68
" inwentarza	54 374·19
" maszyn	299 834·02
" gruntów	187 756·07
" interesentów	187 167·44
" kasy	6 677·67
" rymes	8 726·80
" kaucji	11 920·00
" papierów wartościowych	6 192·00
" towarów	84 241·75
" materiałów	1 561·72
	1 326 732·30

	zł
R-k kapitału akcyjnego	750 000·00
" funduszu amortyzacyjnego	500 380·30
" " zapasowego	49 237·38
" akceptów	10 345·00
" interesentów	10 435·28
" dywidendy	1 396·50
" strat i zysków	4 937·84
	1 326 732·30

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1933 r.

	zł
R-k robocizny	99 131·15
" kosztów handlowych	97 982·93
" materiałów	46 563·00
" podatków	15 687·33
" prowizji	1 425·82
" ubezpieczeń społecznych	18 523·59
" funduszu amortyzacyjnego	20 429·12
" bilansu	4 937·84
	304 680·78

	zł
Przeniesienie z 1932 r.	6 477·00
R-k towarów	298 203·78
	304 680·78

Towarzystwo Budowy Maszyn i Urządzeń Sanitarnych DRZEWIECKI I JEZIORAŃSKI, Spółka Akcyjna

Bilans w dn. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Nieruchomości zł 585 730·00; Maszyny, narzędzia i ruchomości zł 540 204·07; Zapas materiałów i roboty rozpoczęte zł 265 200·34; Gotowizna zł 57 331·41; Papier wartościowe zł 129 849·70; Kaucje zł 4 000·00; Odbiorcy zł 903 238·31; Zaliczki wydane zł 11 212·98; Różni dłużnicy zł 544 903·00; Suma bilansowa zł 3 041 669·81.

Różni za gwarancje zł 1 169 188·92; Ogółem zł 4 210 858·73.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 900 000·00; Kapitał amortyzacyjny zł 337 692·20; Kapitał zapasowy zł 127 931·00; Kapitał rezerwowy zł 601 509·07; Dostawcy zł 324 114·06; Banki zł 162 929·00; Zaliczki odbiorców zł 154 015·57; Różni wierzyciele zł 417 044·88; Sumy przechodnie zł 7 952·69; Rachunek strat i zysków zł 8 481·34; Suma bilansowa zł 3 041 669·81.

Gwarancje zł 1 169 188·92; Ogółem zł 4 210 858·73.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Administracja zł 341 940·50; Koszty ogólne zł 229 205·41; Podatki zł 95 047·90; Świadczenia socjalne zł 73 284·54; Procenty zł 33 336·52; Saldo zł 8 481·34; Razem zł 781 296·21.

MA. — Zysk z poprzedniego okresu zł 173 551·96; Zysk brutto za rok operacyjny zł 607 744·25; Razem zł 781 296·21.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

Spółki Akcyjnej Polskie Zakłady Philips

odbyte w dn. 19 kwietnia 1934 r. powzięło następujące uchwały:

Zatwierdzić bilans i rachunek strat i zysków za rok operacyjny 1933, oraz zmienić § 17 Statutu Spółki, który odąd brzmieć będzie następująco: „Rok operacyjny Spółki trwa od 1 maja do 30 kwietnia”.

Bilans

STAN CZYNNY. — Grunty zł 934 769·09; Nieruchomości zł 6 272 304·48; Maszyny, narzędzia i tabor zł 1 951 410·20; Ruchomości zł 896 465·06; Kasa zł 25 950·56; Kaucje zł 15 354·78; Zapasy zł 2 844 105·72; Papiery wartościowe zł 62 400·00; Sumy przechodnie zł 78 345·88; Straty z lat ubiegłych zł 742 674·58; Gwarancje zł 2 219 219·56; Strata za 1933 r. zł 576 291·73; Razem zł 16 619 289·64.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 5 000 000·00; Kapitał amortyzacyjny zł 1 158 943·57; Banki zł 1 420 837·06; Dłużnicy i wierzyciele zł 6 651 770·98; Papiery wartościowe do zapłaty zł 41 600·00; Sumy przechodnie zł 126 918·47; Gwarancje zł 2 219 219·56; Razem zł 16 619 289·64.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty ogólne zł 6 882 917·02; Podatki i opłaty zł 539 630·69; Świadczenia socjalne zł 134 766·82; Amortyzacja zł 462 791·42; Razem zł 8 020 105·95.

MA. — Zysk brutto zł 7 443 814·22; Straty zł 576 291·73; Razem zł 8 020 105·95.

FABRYKA CHUSTEK FANTAZYJNYCH I WYROBÓW WŁÓKIENNICZYCH

„TOGA”

SPÓŁKA AKCYJNA W ŁODZI

Bilans na dz. 31 XII 1933 r.

STAN CZYNNY	zł	zł
Place	24 897·00	
Budynki	369 826·79	394 723·79
Maszyny	15 695·85	
Ruchomości	8 683·59	
Instalacje	2 580·17	
Materiały	640·00	27 599·61
Kasa	1 143·66	
Dłużnicy	215 597·85	216 741·51
Pożyczka Narodowa		2 136·00
		641 200·91

STAN BIERNY	zł
Kapitał akcyjny	225 000·00
" zapasowy	267 194·32
" amortyzacyjny	81 792·71
" zapasowy pozostatuł	59 670·58
Wierzyciele	1 000·00
Zysk za 1933 r.	6 543·30
	641 200·91

Rachunek zysków i strat

	zł	zł
Przychód		45 000·00
Rozchód: Koszty handlowe	3 618·09	
Podatki	17 443·66	
Amortyzacja za 1933 r.	11 392·45	
Strata na budynkach	6 002·50	38 456·70
Zysk za 1933 r.		6 543·30

Bank Akceptacyjny, Sp. Akc. w Warszawie

Bilans surowy na dz. 31 marca 1934 r.

STAN CZYNNY. — 1) Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i Państwowym Banku Rolnym zł 674 898·86; 2) Papiery wartościowe własne zł 11 956 599·84; 3) Dłużnicy z tyt. akceptowanych trat zł 84 510 399·58; 4) Różne rachunki zł 32 824·53; 5) Koszty, różnice kursowe i t. p. zł 122 687·61; Razem zł 97 297 410·42.

STAN BIERNY. — 1) Kapitał zakładowy zł 12 500 000·00; 2) Kapitał zapasowy zł 152 915·87; Ogółem zł 12 652 915·87; 3) Różne rachunki zł 88 667·35; 4) Procenty i prowizje zł 43 665·07; 5) Akceptowane traty zł 84 512 162·13; Razem zł 97 297 410·42.

Fabryka Aparatów Elektrycznych K. Szpotkański i S-ka Spółka Akcyjna w Warszawie

Bilans za rok operacyjny 1933

AKTYWA. — A) Majątek stały: Nieruchomości i place zł 515 267·60; Maszyny zł 378 645·94; Ruchomości zł 114 968·63; Urządzenia warszt. pomocn. zł 41 334·27; Majątek obrotowy: zapasy surowców i półfabrykatów zł 612 224·43, wyrobów gotowych zł 141 060·86; Dłużnicy: Odbiorcy zł 1 056 706·53; Różni zł 113 646·34; Dostawcy zł 2 192·85; Sumy przechodnie zł 3 600·00; Wartości obiegowe: Gotówka w kasie zł 3 758·75, w bankach zł 11 783·67; w P. K. O. zł 37 145·94; Weksle w portfelu zł 14 571·86; Papiery wartościowe zł 50 174·56; Gwarancje, kaucje u odbiorców zł 21 465·00; Straty z roku ubiegłego 1932 zł 60 611·55; roku operacyjnego 1933 zł 22 340·20; Suma bilansowa zł 3 201 498·98.

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny 2500 po zł 100·00 zł 250 000·00; Amortyzacja budowli zł 42 979·71; Amortyzacja maszyn zł 113 614·35; Amortyzacja ruchomości zł 18 249·95; Kapitały obce: Zobowiązania długoterminowe wierzyciele długoterminowi zł 2 330 505·99; Pożyczka hipoteczna zł 194 500·71; Zobowiązania krótkoterminowe akcepty zł 15 700·00; Dywidenda niepodjęta zł 3 743·40; Sumy przechodnie zł 10 061·26; Dostawcy zł 124 046·81; Odbiorcy zł 2 954·05; Różni zł 95 142·75; Suma bilansowa zł 3 201 498·98.

Rachunek zysków i strat

Strona Winien. — Koszty handlowe zł 396 121·28; Koszty sprzedaży zł 136 995·26; Koszty warsztatowe zł 213 769·60; Suma bilansowa zł 746 886·14.

Strona Ma. — Zysk brutto na sprzedaży zł 712 213·64; Zwrot podatków zł 11 968·00; Różnice kursowe zł 364·30; Strata netto za 1933 r. zł 22 340·20; Suma bilansowa zł 746 886·14.

Śląski Zakład Kredytowy, Spółka Akcyjna w Bielsku

Bilans surowy na dz. 31 marca 1934 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim i Pocztovej Kasie Oszczędności zł 802 546·30; Waluty zagraniczne zł 77 898·30; Papiery wartościowe własne: pożyczki państwowe zł 248 462·15, papiery hipoteczne zł 248 651·55, akcje zł 2 278·77, Razem zł 499 392·47; Udziały i akcje w przedś. konsorcjalnych zł 166 338·00; Banki krajowe zł 1 389 743·59; Banki zagraniczne zł 599 010·57; Weksle zdyskontowane zł 6 876 002·50; Rachunki bieżące: zabezpieczone zł 4 435 951·67, niezabezpieczone zł 1 221 197·28, Razem zł 5 657 148·95; Nieruchomości zł 561 352·00; Różne rachunki zł 136 534·46; Koszty handlowe i t. d. zł 183 412·41; Oddziały zł 558 941·36; Ogółem zł 17 508 320·91.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: zakładowy zł 3 000 000·00, zapasowy zł 850 000·00, inne rezerwy zł 1 696 000·00, fund. amortyzacyjny zł 18 600·00, Razem zł 5 564 600·00; Wkłady: terminowe zł 1 358 645·63, a vista zł 1 757 766·31, Razem zł 3 116 411·94; Rachunki bieżące zł 3 923 796·55; Redyskonto weksli zł 1 483 617·66; Banki krajowe zł 1 941 204·85; Banki zagraniczne zł 406 827·54; Różne rachunki zł 156 761·60; Procenty, prowizje i różne zyski zł 253 086·50; Oddziały zł 655 656·88; Zyski z lat ubiegłych zł 6 357·39; Ogółem zł 17 508 320·91.

Gwarancje zł 1 079 211·38.

Inkaso zł 555 392·82.

Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Grunty zł 816 778·86, Budynki fabryczne i nieruchomości w Warszawie i Łodzi zł 12 390 539·23, Razem zł 13 207 318·09; Maszyny i aparaty zł 20 482 321·65; Ruchomości i inwentarz żywy zł 30 470·54; Gotowizna w kasach i bankach zł 10 205 578·37; Weksle zł 2 267 633·04; Papiery wartościowe zł 2 947 657·01; Dłużnicy: odbiorcy zł 6 026 011·30, dostawcy zł 1 476 793·79, różni zł 1 619 709·27, Razem zł 9 122 514·06; Zapasy surowców, materiałów pomocn. i produktów gotowych zł 5 642 857·75; Suma bilansowa zł 63 906 350·51.

Gwarancje, złożone przez różnych zł 1 300 817·55; Depozyty, złożone przez różnych zł 4 223 280·00; Razem zł 5 524 097·55; Ogółem zł 69 430 448·06.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 29 700 000·00, Kapitał zapasowy zł 7 468 220·71, Kapitał amortyzacyjny zł 19 581 497·45, Rezerwa specjalna zł 689 679·56, Razem zł 57 439 397·72; Fundusz pomocy pracowników i kasa przeznaczonej zł 1 034 519·50; Wierzyciele: odbiorcy zł 691 443·68, dostawcy zł 468 369·36, różni zł 2 249 324·65, Razem zł 3 409 137·69; Niewypłacona dywidenda zł 22 033·88; Zysk zł 2 001 261·72; Suma bilansowa zł 63 906 350·51.

Różni za gwarancje zł 1 300 817·55, Różni za depozyty zł 4 223 280·00; Razem zł 5 524 097·55; Ogółem zł 69 430 448·06.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty handlowe i administracyjne zł 2 186 658·84; Świadczenia socjalne zł 828 248·60; Podatki zł 661 343·96; Ekspedycja zł 512 475·34; Prowizja agentów zł 294 120·43; Asekuracja od ognia i kradzieży zł 63 712·60; Zysk do podziału zł 2 001 261·72; Ogółem zł 6 547 821·49.

MA. — Zysk brutto zł 6 547 821·49; Ogółem zł 6 547 821·49.

Przemysł Bieliźniany „Asko” A. Strassman i S-ka

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA. — Środki płynne zł 111 466·78; Należności zł 72 184·55; Zapasy zł 7 595·67; Maszyny i urządzenia zł 259 295·82; Różne zł 88 962·52; Razem zł 539 505·34.

PASYWA. — Zadłużenia zł 19 048·23; Kapitały własne zł 512 854·34; Różne zł 1 250·00; Zysk zł 6 352·77; Razem zł 539 505·34.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Wydatki ogółem zł 514 407·57; Zysk zł 6 352·77; Razem zł 520 760·34.

MA. — Wpływy ogółem zł 520 760·34; Razem zł 520 760·34.

SPÓŁKA AKCYJNA

„Perfumerje Paryskie, Sp. Akc.” w likwidacji—Warszawa

Bilans po dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Nieruchomości zł 60 000·00; Ruchomości zł 1 768·75; Kasa zł 802·61; P. K. O. zł 848·57; Weksle w portfelu zł 326·40; Weksle w inkasie zł 245·00; Odbiorcy zł 2 229·77; Długi wątpliwe zł 1 324·60; Straty zł 756 768·09; Razem zł 824 313·79.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 250 000·00; Bank Gospodarstwa Krajowego zł 129·77; Bank Związku Spółek Zakładowych zł 1 539·81; Dostawcy zł 572 629·21; Odbiorcy zł 15·00; Razem zł 824 313·79.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Straty na towarach zł 18 578·45; Różnice kursu zł 4·60; Straty na ruchomościach zł 25 169·94; Koszty handlowe, administracyjne, amortyzacja, straty na odbiorcach i długach wątpliwych zł 85 832·49; Ogółem zł 129 585·48.

MA. — Straty za 1933 r. zł 129 585·48.

BANQUE FRANCO-POLONAISE, S. A., Paryż, rue des Pyramides Nr. 15

Bilans ogólny na dz. 31 grudnia 1933 r.

przedstawiony Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszów Banku dla zatwierdzenia i podziału zysków

STAN CZYNNY	Fr. fr.	STAN BIERNY	Fr. fr.
Akcjonariusze	25 000 000'00	Kapitał	50 000 000 00
Kasa i sumy do dyspozycji	53 856 145'76	Rezerwa ustawowa	1 694 484'62
Portfel wekslowy	61 039 399'61	Rezerwa nadzwyczajna	14 500 000'00
Kredyty zabezpieczone	49 215 714'73	Przekazy na bank	1 036 227'29
Rachunki bieżące	12 209 636'36	Rachunki bieżące	88 981 815'44
Dłużnicy za akcepty	22 000 000'00	Wkłady terminowe	44 477 094'16
Inkaso	8 646 750'47	Akcepty	22 000 000 00
Papery wartościowe	2 627 587'80	Różni za inkaso	8 646 750'47
Nieruchomości	6 252 971'81	Różne rachunki	7 230 252'47
		Pozostałość zysków z lat ubiegłych	2 050 278'23
		Czysty zysk za 1933 r.	231 303'86
	<u>240 848 206'54</u>		<u>240 848 206'54</u>

Po dokonanym przez Walne Zgromadzenie podziale zysków

STAN CZYNNY	Fr. fr.	STAN BIERNY	Fr. fr.
Akcjonariusze	25 000 000'00	Kapitał	50 000 000'00
Kasa i sumy do dyspozycji	53 856 145'76	Rezerwa ustawowa	1 706 658'51
Portfel wekslowy	61 039 399'61	Rezerwa nadzwyczajna	14 500 000'00
Kredyty zabezpieczone	49 215 714'73	Zyski, przeniesione na rok następny	2 281 582'09
Rachunki bieżące	12 209 636'36	Przekazy na bank	1 036 227'29
Dłużnicy za akcepty	22 000 000'00	Rachunki bieżące	88 981 815'44
Inkaso	8 646 750'47	Wkłady terminowe	44 477 094'16
Papiery wartościowe	2 627 587'80	Akcepty	22 000 000'00
Nieruchomości	6 252 971'81	Różni za inkaso	8 646 750'47
		Różne rachunki	7 218 078'58
	<u>240 848 206'54</u>		<u>240 848 206'54</u>

Bilans Oddziałów w Polsce (Warszawa, Katowice, Łódź, Częstochowa, Poznań, Gdynia) na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY	zł	STAN BIERNY	zł
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i B-ku Gospodar. Krajow.	1 743 062'80	Fundusz dyspozycyjny Oddz. w Polsce	2 500 000'00
Waluty zagraniczne	73 931'62	Wkłady:	
Banki krajowe	6 143 055'17	a) terminowe	zł 313 143'74
Banki zagraniczne (nasza Centrala w Paryżu, w tem z rachunku tejże Centrali spisano stratę za 1933 r. zł 115 562'49)	3 312 660'18	b) à vista	zł 1 095 881'79
Weksle zdyskontowane	5 366 187'81		1 409 025'53
Rachunki bieżące	15 427 392'80	Rachunki bieżące	15 982 718'60
Różne rachunki	1 509 870'57	Redyskonto weksli	31 589'07
	<u>33 576 160'95</u>	Banki krajowe	169 590'35
		Banki zagraniczne (nasza Centrala w Paryżu)	11 817 190'95
		Różne rachunki	1 666 046'45
			<u>33 576 160'95</u>

Gwarancje zł 564 900'00

Inkaso zł 4 183 902'36

Rachunek strat i zysków do Bilansu Oddziałów w Polsce na dz. 31 grudnia 1933 r.

	zł		zł
Procenty i prowizje wypłacone, koszty handlowe, podatki i różne odpisy	3 053 036'39	Procenty i prowizje pobrane	2 625 771'19
		Różnice kursowe	311 702'71
		Strata za 1933 rok operacyjny, spisana z rachunku Centrali w Paryżu	115 562'49
	<u>3 053 036'39</u>		<u>3 053 036'39</u>

**„Optima“, Spółka Akcyjna dla Wyrobów Czekoladowych
i Cukierniczych w Krakowie**

Bilans zamknięcia za 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 3 817·99; Nieruchomości zł 563 412·43; Maszyny fabryczne zł 2 544 722·26; Naczynia fabryczne zł 1·00; Urządzenia biurowe zł 8 298·30; Surowce zł 89 645·21; Fabrykaty zł 213 066·42; Materjały pomocnicze zł 228 398·20; Odbiorcy zł 134 839·78; Rymesy zł 12 169·61; Papiery wartościowe zł 728·44; Razem zł 3 799 099·64.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 500 000·00; Fundusz rezerwowy zł 475 753·04; Fundusz amortyzacyjny zł 1 375 096·23; Fundusz rezerwy podatkowej zł 27 034·07; Intere resenci zł 1 401 007·43; Kaucje automatowe zł 14 440·00; Pozostałość z zysku za 1932 r. zł 5 362·31; Zysk zł 406·56; Razem zł 3 799 099·64.

Rachunek zysków i strat

WINIEN. — Amortyzacja zł 23 994·43; Podatki i ubezpieczenia społeczne zł 95 541·75; Koszty produkcji zł 489 532·51; Prowizje i koszty zastępców zł 74 329·95; Odsetki zł 84 292·14; Zysk zł 406·56; Razem zł 768 097·34.

MA. — Brutto dochód za 1933 r. zł 768 097·34.

Manufaktura Wełniana Karol Bennich, Spółka Akc. w Łodzi

Bilans po dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA. — Grunty zł 2 792 945·42; Budynki zł 1 568 507·66; Maszyny zł 3 177 985·30; Kasa i banki zł 48 727·38; Wierzytelności zł 183 069·57; Towary zł 27 282·49; Zapasy zł 60 165·13; Weksle zł 23 400·28; Papiery wartościowe zł 3 840·00; Sumy przechodnie zł 155 853·00; Depozyty sądowe zł 2 011·60; Strata zł 253 397·34; Razem zł 8 297 185·17.

Depozyty zł 5 000·00.

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 4 920 000·00; Kapitał zapasowy zł 37 031·47; Kapitał amortyzacyjny zł 2 326 411·70; Długi zł 184 543·21; Kredyt długoterminowy zł 821 334·14; Sumy przechodnie zł 6 244·44; Niepodniesiona dywidenda zł 1 620·21; Razem zł 8 297 185·17.

Depozyty zł 5 000·00.

Rachunek strat i zysków 1933

Straty na dłużnikach i inne zł 46 673·43; Różne wydatki zł 296 255·70; Amortyzacja zł 49 724·86; Razem zł 392 653·99.

Zysk na fabrykacji zł 36 090·28; Różne wpływy zł 103 166·37; Strata zł 253 397·34; Razem zł 392 653·99.

**Bank für Handel und Gewerbe Poznań
Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu, Spółka Akcyjna**

Bilans surowy na dzień 31 marca 1934 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i Banku Gospodarstwa Krajowego zł 675 966·18; Waluty zagraniczne zł 21 900·41; Papiery wartościowe własne: a) pożyczki państwowe zł 48 144·67, b) papiery hipoteczne zł 140 454·03, c) akcje zł 194 494·35, Razem zł 383 093·05; Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorc. zł 491 257·32; Banki krajowe zł 72 578·96; Banki zagraniczne zł 122 873·94; Weksle zdyskontowane zł 1 459 988·54; Rachunki bieżące (saldo debetowe): a) zabezpieczone zł 8 489 486·66, b) niezabezpieczone zł 1 450 233·98, Razem zł 9 939 720·64; Nieruchomości zł 42 200·00; Różne rachunki zł 335 833·01; Koszty, różnice kursowe i t. p. zł 125 402·75; Oddziały zł 1 653 592·54; Suma bilansowa zł 15 324 407·34.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: a) zakładowy zł 2 000 000·00, b) zapasowy zł 314 712·70, Razem zł 2 314 712·70; Wkłady: a) terminowe zł 4 188 104·13, b) à vista zł 1 962 074·00, Razem zł 6 150 178·13; Rachunki bieżące (saldo kredytowe) zł 2 684 595·11; Zobowiązania inkasowe zł 653·70; Redyskonto weksli zł 409 443·25; Banki krajowe zł 839 845·01; Banki zagraniczne zł 475 226·39; Różne rachunki zł 242 894·37; Procenty, prowizje i różne zyski zł 576 799·61; Oddziały zł 1 630 059·07; Suma bilansowa zł 15 324 407·34.

Gwarancje zł 179 887·00.

Inkaso zł 924 844·80.

Poznańska Kolej Elektryczna, Spółka Akcyjna w Poznaniu

Bilans per 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — a) Płynne: Kasa zł 4 335·43; Banki zł 15 215·68; Materjały zł 952 094·46; Kaucje zł 12 125·55; Efekty zł 937 241·20; Materjały na umundurowanie zł 10 890·17; Antycypacje debetowe zł 13 314·89; Dłużnicy zł 1 759 886·88; Rymesy zł 1 900·00; Razem płynne zł 3 707 004·26; b) Inwestycje: Tory zł 4 070 951·08; Kable zł 226 150·76; Sieć napowietrzna zł 650 147·82; Wagony zł 4 593 151·90; Warsztaty zł 681 739·91; Instrumenty, narzędzia i inwentarz zł 73 893·94; Inwentarz domów mieszkalnych zł 45 353·15; Autobusy zł 1 286 354·04; Trolleybusy zł 300 389·08; Udziały zł 694 500·00; Razem inwestycje zł 12 622 631·68; c) Nieruchomości: Nieruchomość ul. Gajowa Nr. 1 zł 862 922·42; Nieruchomość ul. Marsz. Focha 131/133 zł 463 950·55; Nieruchomość ul. Sienkiewicza róg Asnyka zł 32 538·81; Nieruchomość ul. Słowackiego 19/21, Reya 5 i Kochanowskiego 8 zł 1 342 289·74; Nieruchomość ul. Wypiańskiego 10 zł 125 435·67; Nieruchomość ul. Reya 2 zł 783 475·75; Nieruchomość ul. Bukowska, Szamotulska, Grodziska, P. Jackowskiego i Szamarzewskiego — Osiedle dla pracowników tramwajowych zł 1 776 083·32; Nieruchomość ul. Marsz. Focha 134/140 zł 379 512·04; Garaże autobusowe ul. Zwierzyniecka zł 430 669·43; Place budowlane zł 755 587·39; Razem nieruchomości zł 6 952 465·12; Ogółem zł 23 282 101·06. Udzielone gwarancje wekslowe i samodłużne zł 1 963 718·81; Udzielona gwarancja w postaci tymczasowego długu gruntowego, zapisanego na nieruchomości Spółki zł 300 000·00; Ogółem zł 25 545 819·87.

STAN BIERNY. — a) Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 4 320 000·00; Fundusz amortyzacyjny kapitału akcyjnego zł 1 518 962·00; Fundusz amortyzacyjny urządzeń, maszyn i t. p. zł 8 834 769·10; Fundusz zapasowy zł 511 586·59; Fundusz specjalnej rezerwy zł 723 752·68; Razem kapitały własne zł 15 909 070·37; b) Kapitały obce: Aserwaty zł 5 161·61; Dywidenda za 1929 r. zł 2 736·00; Akcepty własne zł 906 596·68; Wkłady personelu zł 86 087·13; Antycypacje kredytowe zł 20 920·00; Wierzyciele: a) zobowiązania długoterminowe zabezpieczone na nieruchomościach Spółki zł 3 580 860·40, b) zobowiązania krótkoterminowe zabezpieczone na nieruchomościach Spółki i zastawem papierów wartościowych zł 720 695·43, c) zobowiązania w otwartym rachunku zł 2 045 496·17, Razem wierzyciele zł 6 347 052·00; Razem kapitały obce zł 7 368 553·42; Zysk zł 4 477·27; Ogółem zł 23 282 101·06.

Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji zł 1 963 718·81; Zobowiązania z tytułu udzielonej gwarancji w postaci długu gruntowego zapisanego na nieruchomości Spółki zł 300 000·00; Ogółem zł 25 545 819·87.

Rachunek zysków i strat per 31 grudnia 1933 r.

DEBET. — Koszty eksploatacyjne tramwajowe zł 2 495 447·01; Koszty eksploatacyjne autobusowe zł 248 229·26; Koszty eksploatacyjne trolleybusowe zł 78 935·21; Odsetki zł 658 766·42; Oplata dla miasta zł 222 756·96; Podatki zł 236 033·20; Utrzymanie budynków i gruntów zł 46 105·86; Rachunek pieczy zł 93 558·50; Odpis na materjałach zł 33 408·54; Odpis na dłużnikach i udziałach zł 3 891·29; Różnice kursowe zł 10 990·46; Amortyzacja urządzeń, maszyn, nieruchomości i t. p. za 1933 r. zł 839 433·28; Zysk zł 4 477·27; Ogółem zł 4 972 033·26.

CREDIT. — Pozostałość zysku z 1932 r. zł 6 470·58; Przewóz osobowy tramwajowy zł 4 126 789·03; Przewóz osobowy autobusowy zł 237 025·79; Przewóz osobowy trolleybusowy zł 93 129·07; Reklama zł 16 321·96; Dzierżawa zł 188 718·67; Odsetki zł 267 412·21; Aserwaty z 1929 r. zł 1 090·51; Różne zł 35 075·44; Ogółem zł 4 972 033·26.

Poznań, w marcu 1934 r.

Za zad: (—) Mackowiak. Rada Nadzorcza: (—) Ratajski

Potwierdzamy zgodność powyższego bilansu oraz rachunku strat i zysków p. 31 grudnia 1933 r. z inwenturami i księgowością Poznańskiej Kolei Elektrycznej, Sp. Akc. w Poznaniu. Poznań, dn. 30 marca 1934.

„Powiernik“ Spółka Rewizyjno-Powiernicza Thiel i Marciniak Dypłomowany i przysięgły rewizor ksiąg. (—) A Thiel Potwierdzamy zgodność bilansu, rachunku zysków i strat z badaniami i przedłożonymi zestawieniami i księzkami.

Poznań, dn. 3 kwietnia 1934 r.

Komisja Rewizyjna:

(—) Budzyński, (—) Piechowski, (—) Wybieralski

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów, odbyte w dn. 18 kwietnia 1934 r., zatwierdziło wyżej podany bilans oraz rachunek zysków i strat i uchwaliło przenieść zysk netto w sumie zł 4 477·27 na 1934 r.

„POLMIN”

Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych

CENTRALA: LWÓW, ULICA AKADEMICKA 7

TELEFONY: 102-20 do 102-23

RAFINERJA W DROHOBYCZU

REPREZENTACJA W GDAŃSKU
POLISH PETROLEUM COMPANY
KREBSMARKT 7/8

PRZEDSTAWICIELSTWA ZAGRANICZ-
NE WE WSZYSTKICH STOŁECZNYCH
MIASTACH EUROPY

DZIĘKI DŁUGOLETNIJ PRAKTYCE RAFINE-
RYJNEJ I DOŚWIADCZENIOM NA POLU TECHNIKI
SMARNICZEJ, DOSTARCZAMY PRODUKTY SMA-
RÓWE NAJWYŻSZYCH GATUNKÓW PO JAK
NAJŚCIŚLEJ SKALKULOWANYCH CENACH. ==

WŁAŚCIWE ZASTOSOWANIE WYSOKOWAR-
TOŚCIOWYCH OLEJÓW I SMARÓW „POLMIN”,
DOSTOSOWANYCH DO WARUNKÓW PRACY
WSZYSTKICH MASZYN I SILNIKÓW, ZAPEWNI
UZYSKANIE WSZELKICH KORZYŚCI, ZWIĄZANYCH
Z RACJONALNĄ GOSPODARKĄ SMARNICZĄ.

**OLEJE I SMARY AUTOMOBILOWE „POLMIN”
SĄ DO NABYCIA WE WSZYSTKICH NASZYCH ODDZIAŁACH ORAZ
W PIERWSZORZĘDNYCH SKŁADACH Z AKCESORJAMI SAMOCHODOWEMI**

ODDZIAŁY: BIAŁYSTOK, BYDGOSZCZ, DOLINA GDYNIA, JAROSŁAW, KALISZ,
KOWEL, KRAKÓW, LUBLIN, LWÓW, ŁÓDŹ, PIŃSK, PŁOCK, POZNAŃ,
RÓWNE, SIEDLCE, STRYJ, SOSNOWIEC, TOMASZÓW MAZOWIECKI,
TORUŃ, WARSZAWA, WILNO

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

ZAKŁAD CENTRALNY W WARSZAWIE
ALEJA JEROZOLIMSKA 1

ADRES TELEGRAFICZNY: KRAJOBANK

KAPITAŁ ZAKŁADOWY zł 150 000 000. REZERWY zł 70 549 831

ZAŁATWIA WSZELKIE OPERACJE BANKOWE

UDZIELA KREDYTU DŁUGOTERMINOWEGO, PRZEDWZYSTKIEM
POŻYCZEK INWESTYCYJNYCH DLA SAMORZĄDÓW W 7% OBLI-
GACJACH KOMUNALNYCH I POŻYCZEK W 7% LISTACH ZASTAWNYCH
NA MAJĄTKI ZIEMSKIE I NIERUCHOMOŚCI MIEJSKIE

EMISJE BANKU, WYSTAWIONE W PEŁNOWARTOŚCIOWEJ WALUCIE,
ZAOPATRZONE SĄ W GWARANCJĘ SKARBU PAŃSTWA
ORAZ ZABEZPIECZONE HIPOTECZNIE

19 ODDZIAŁÓW W POLSCE

KORESPONDENCI WE WSZYSTKICH WIĘKSZYCH MIASTACH ŚWIATA